

AVANÇ DEL PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

MEMÒRIA INFORMATIVA

AJUNTAMENT D'ABRERA
Març 2024



Ajuntament d'Abrera

Avanç del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal

Segueix-nos!

 @AbreraInforma
 @abrerainfo
 Ajuntament Abrera
 abrera.cat



AVANÇ DEL PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

MEMÒRIA INFORMATIVA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. Anàlisi i diagnosi urbanística
- 1.2. Antecedents, abast i justificació
- 1.3. Metodologia i determinacions legals

2. MARC LEGAL

- 2.1. Legislació pròpia de Catalunya
- 2.2. Legislació estatal

3. ANÀLISI TERRITORIAL

- 3.1. El territori supramunicipal
- 3.2. Les dinàmiques de població i activitat econòmica
- 3.3. Les infraestructures territorials existents
 - 3.3.1. Infraestructures viàries
 - 3.3.2. Infraestructures ferroviàries
 - 3.3.3. El sistema general viari i ferroviari
- 3.4. El planejament supramunicipal
 - 3.4.1. Planejament territorial
 - 3.4.2. Planejament director urbanístic

4. ANÀLISI DE L'ÀMBIT MUNICIPAL

- 4.1. El territori físic
 - 4.1.1. Posició territorial
 - 4.1.2. Espais naturals
 - 4.1.3. Geomorfologia
 - 4.1.4. Climatologia
 - 4.1.5. Xarxa hidrogràfica
- 4.2. Demografia i habitatge
 - 4.2.1. Evolució de la població
 - 4.2.2. Estructura de la població
 - 4.2.3. La relació amb l'activitat
 - 4.2.4. Taxes d'autocontenció i autosuficiència
 - 4.2.5. Projecció de la població
 - 4.2.6. El cens d'edificis i d'habitatges
 - 4.2.7. Els habitatges amb protecció oficial
- 4.3. L'activitat econòmica
 - 4.3.1. Estructura de l'activitat econòmica
 - 4.3.2. El pes de l'agricultura
 - 4.3.3. La indústria, motor municipal
 - 4.3.4. Els serveis, sector predominant
- 4.4. El planejament urbanístic
 - 4.4.1. Planejament urbanístic general
 - Antecedents
 - Classificació del sòl
 - Potencials teòrics
 - Modificacions puntuals
 - Normativa zonal
 - 4.4.2. Planejament urbanístic derivat
 - Sectors de planejament parcial

- Sectors de planejament especial
- 4.4.3. Polígons d'actuació urbanística
- 4.4.4. Document refós del planejament vigent
- 4.4.5. Potencials urbanístics romanents
- 4.4.6. Altres estudis i actuacions
- 4.5. Elements de l'ordenació urbana actual
 - 4.5.1. Els accessos
 - 4.5.2. El centre urbà
 - 4.5.3. Els barris residencials
 - 4.5.4. Els polígons industrials
 - 4.5.5. Regulació normativa de l'edificació
 - 4.5.6. Els equipaments i dotacions comunitàries
 - 4.5.7. Els parcs, jardins i espais lliures
 - 4.5.8. Els serveis urbanístics
 - 4.5.9. La mobilitat i l'aparcament
- 4.6. El patrimoni històric
 - 4.6.1. Notícia històrica. Cronologia
 - 4.6.2. El Catàleg de béns protegits
 - 4.6.3. L'inventari de la Diputació de Barcelona
 - 4.6.4. Inventari de béns protegits

5. ANÀLISI DAFO I DIAGNOSI URBANÍSTICA

- 5.1. Anàlisi DAFO
- 5.2. Diagnosi urbanística

ANNEX 1: Documents de l'estudi "Diagnosi dels espais lliures d'Abrera" elaborat per la Diputació de Barcelona (octubre 2016)

LLISTAT DE PLÀNOLS

I. Anàlisi territorial

- i.I.1a_Sistema urbà d'Abrera. Topogràfic (E 1:15.000)
- i.I.1b_Sistema urbà d'Abrera. Ortofotoplà (E 1:15.000)
- i.I.2a_Sistema ferroviari. Infraestructures existents i projectades (E 1:10.000)
- i.I.3_Sistema d'espais naturals i àmbits protegits (E 1:15.000)
- i.I.4a_Pla territorial metropolità de Barcelona (PTMB). Estratègies urbanes (E 1:15.000)
- i.I.4b_Pla territorial metropolità de Barcelona (PTMB). Infraestructures de mobilitat (E 1:15.000)
- i.I.4c_Pla territorial metropolità de Barcelona (PTMB). Espais oberts (E 1:15.000)
- i.I.5a1_Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI). Xarxa viària existent
- i.I.5a2_Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI). Xarxa viària proposada
- i.I.5b1_Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI). Xarxa ferroviària existent
- i.I.5b2_Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI). Xarxa ferroviària proposada
- i.I.6_Pla director urbanístic d'activitats econòmiques (PDUAE)
- i.I.7a_Pla director urbanístic de les vies blaves (PDUVB)
- i.I.7b_Pla director urbanístic de les vies blaves (PDUVB). Detall

II. Anàlisi de l'àmbit municipal

- i.II.1_Topogràfic i clinomètric (E 1:10.000)
- i.II.2_Ortofotoplà (E 1:10.000)
- i.II.3_Usos del sòl (E 1:10.000)
- i.II.4_Sistema d'equipaments (E 1:10.000)
- i.II.5_Sistema d'espais lliures (E 1:10.000)

- i.II.6a_Planejament urbanístic vigent. Classes de sòl (E 1:10.000)
- i.II.6b_Planejament urbanístic vigent. Qualificacions urbanístiques (E 1:10.000)
- i.II.6c_Planejament urbanístic vigent. Sectors i polígons (E 1:10.000)
- i.II.6d1_Planejament urbanístic vigent. Potencials romanents: zones residencials (E 1:10.000)
- i.II.6d2_Planejament urbanístic vigent. Potencials romanents: zones industrials (E 1:10.000)
- i.II.7a_Xarxes de serveis. Xarxa de clavegueram i pluvials (E 1:10.000)
- i.II.7b_Xarxes de serveis. Xarxa de distribució d'aigua (E 1:10.000)
- i.II.7c_Xarxes de serveis. Xarxa d'electricitat i telefonia (E 1:10.000)
- i.II.7d_Xarxes de serveis. Xarxa de gas (E 1:10.000)
- i.II.8_Inventari de béns patrimonials (E 1:10.000)

III. Diagnosi urbanística i directrius inicials

- i.III_Diagnosi urbanística i directrius inicials (E 1:10.000)

AVANÇ DEL PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL

MEMÒRIA INFORMATIVA

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Anàlisi i diagnosi urbanística

L'anàlisi urbanística del territori municipal d'Abrera i el seu entorn més immediat es dirigeix a la formulació d'una diagnosi urbanística actualitzada suficient per a formular, en la present fase d'Avanç de Pla, els criteris per a la redacció del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM). Les presents anàlisis contenen la informació urbanística rellevant als efectes de la diagnosi urbanística, si bé són susceptible d'ampliació i aprofundiment en la fase següent, que contindrà ja l'Avanç de planejament. Les conclusions, això no obstant, han de poder guiar els treballs de redacció del Pla al llarg del procés de tràmit municipal i participació ciutadana, fins arribar a les fases d'aprovació inicial, informació pública i ulteriors aprovacions provisional i definitiva, segons s'estableix en la legislació urbanística.

Els treballs específics d'informació i anàlisi s'han organitzat en tres apartats:

I. Anàlisi territorial.

Inclou l'anàlisi del territori físic supramunicipal, de les dinàmiques de població i activitat econòmica, de les infraestructures territorials existents i del planejament supramunicipal de caràcter territorial i sectorial amb incidència en el terme municipal.

II. Anàlisi de l'àmbit municipal.

És l'apartat més extens, ja que, a més de l'anàlisi del territori físic i de les dinàmiques demogràfiques, socials i econòmiques, inclou també la del planejament urbanístic director i municipal, i els aspectes relatius a l'ordenació urbana, i al patrimoni històric

III. Anàlisi DAFO.

Aquest apartat analitza les Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats, a la llum de les anàlisis incloses en els dos apartats anteriors.

Atesa la problemàtica municipal específica, derivada en gran part de la seva posició territorial, és especialment important l'anàlisi de la densa xarxa d'infraestructures viàries i ferroviàries, existents o en projecte, que incideixen en el municipi, que ha comportat la redacció i aprovació de diversos plans territorials i directors, quines incideixen de ple en el terme municipal d'Abrera i condicionen l'ordenació urbanística.

La elaboració d'aquests treballs per l'equip redactor respon al contingut de l'adjudicació aprovada amb data de 21 de desembre de 2022 i al contracte signat amb data de 2 de gener de 2023.

Es descriuen en aquesta memòria, que acompanya els corresponents plànols d'informació urbanística, els elements necessaris als efectes de la redacció del Pla. Aquests apareixen degudament sistematitzats per tal de facilitar la elaboració de la diagnosi de la situació urbanística actual del municipi. Aquesta diagnosi ha de permetre formular també els criteris o bases per a la elaboració del Pla que haurà de regir al llarg dels propers anys el desenvolupament urbà del nucli urbà i del territori municipal d'Abrera, així com presentar la proposta inicial d'objectius i solucions de planejament.

1.2. Antecedents, abast i justificació

L'Avanç constitueix el document inicial del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM), que revisa el Pla general d'ordenació urbana (PGOU) aprovat definitivament per la comissió d'urbanisme de Barcelona en sessió de 3 de febrer de 1988 i publicat en el DOGC de data de 16 de març de 1988, amb les posteriors modificacions puntuals, planejament derivat i la resta d'instruments de planejament gestió urbanística vigents al municipi.

Amb anterioritat, l'ajuntament d'Abrera va disposar d'un primer Pla general d'ordenació urbana (PGOU), aprovat el 12 d'agost de 1968 i d'un document d'Avanç de pla general intermunicipal –limitat als municipis de Martorell, Abrera i Sant Esteve Sesrovires- dins del programa de planejament urbanístic impulsat pel govern de la Generalitat de Catalunya en 1979, document que ja en aquell moment va assenyalar el caràcter estratègic de la ròtula territorial Martorell-Abrera.

La revisió del vigent Pla general d'ordenació (PGOU) de 1988 es concreta ara en la redacció d'un Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM), d'acord amb els criteris i determinacions del Text Refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya (TRLU), aprovat pel Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, amb les modificacions posteriors, així com de la legislació estatal i normativa sectorial d'aplicació. A la vista de les dates d'aprovació i d'entrada en vigor del vigent Pla general de 1988, és clar que va ser redactat a partir d'un marc legal avui superat, circumstància que justifica per sí mateixa la necessitat de l'adaptació al nou marc legal de la totalitat dels documents de planejament urbanístic municipal.

La justificació de la conveniència de procedir a la redacció del present Pla d'ordenació urbanística municipal deriva, així doncs, en primer lloc, del mandat implícit en les disposicions transitòries del TRLU, que regulen les diferents situacions derivades de la manca d'adaptació dels instruments de planejament municipal a la legislació vigent.

D'altra banda, ha transcorregut un llarg període, de més de trenta cinc anys, des de la entrada en vigor del Pla general d'ordenació de 1988, període que també per sí mateix justifica la redacció d'un nou Pla. Com a conseqüència, el Pla de 1988 ha estat objecte d'un alt nombre de modificacions puntuals, s'han redactat també una diversitat de figures de planejament derivat, que són

objecte d'estudi en aquesta mateixa memòria, abastant la pràctica totalitat del territori municipal. El resultat és una ocupació significativa del sòl classificat com urbà o urbanitzable, programat o no programat, en el planejament general.

La revisió que ara s'inicia ha d'abordar tant els aspectes relatius a les infraestructures generals i temes de transcendència territorial, com els que es refereixen a la estructura interna dels diversos nuclis urbans municipals, residencials i industrials, a la gestió urbanística, a la regulació normativa de les edificacions, a la mobilitat interior i exterior, als serveis, al medi ambient, als equipaments i espais lliures i a la millora i la cohesió urbana i social entre el nucli urbà principal i els barris avui ja consolidats com a sectors de primera residència.

Cal considerar la importància de les transformacions territorials que afecten a l'àmbit metropolità de Barcelona i al seu entorn, àmbit més ampli en que se situa el municipi d'Abrera, especialment en aquest moment en que dos importants figures de planejament director urbanístic han estat definitivament aprovades: el Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI) de la ròtula Martorell-Abrera i el Pla director urbanístic de l'activitat econòmica (PDUAE) del Baix Llobregat nord. Les qüestions relatives a les infraestructures i a la mobilitat territorial, als espais especialment protegits, als serveis i equipaments urbanístics generals, a l'habitatge i a les activitats econòmiques, que aquests plans directors contemplen, incideixen de forma directa en el municipi. El nou Pla haurà d'integrar les solucions que finalment es donin a temes tan importants com els traçats viàries i ferroviaris d'abast metropolità i català, als espais del parc natural del riu Llobregat i d'altres de gran rellevància, així com al tractament del nucli urbà central i dels sòls residencials de baixa densitat.

La reflexió que es demana al nou Avanç, més enllà de la necessària actualització de les dades i documents anteriors, s'ha d'emmarcar en la relació entre les directrius supramunicipals i les necessitats municipals, en relació a la mobilitat i les infraestructures que són objecte de controvèrsia, però també en relació al model urbanístic municipal (creixements, estructura urbana, relació entre el centre urbà i els barris, potencial econòmic i social, patrimoni històric, recursos naturals, entre altres aspectes), d'acord amb l'actual context econòmic, social i ambiental, i quina elaboració ha de ser objecte d'un continuat programa de participació ciutadana.

Tot aquest conjunt de fets i circumstàncies justifica sobradament la necessitat de posar al dia el planejament urbanístic general municipal, i la redacció d'un nou Pla d'ordenació urbanística municipal, que el present Avanç inicia, adaptat al nou marc legal i territorial.

1.3. Metodologia i determinacions legals

1.3.1. Metodologia

El continguts i criteris metodològics genèrics dels plecs, que és innecessari repetir aquí, se seguiran en les seves línies fonamentals, adaptant els continguts de cada fase a les particulars condicions d'Abrera. El Pla de Treball presentat amb anterioritat resumeix i valora cada una de les quatre fases

proposades, corresponents al document d'Avanç de POUM, que es mantenen amb els corresponents continguts principals.

Com a criteri metodològic específic cal citar, ateses les circumstàncies i el moment en que es reprèn la revisió del planejament general municipal, el que ha de permetre abordar les relacions entre el planejament director, de jerarquia supramunicipal, i el planejament municipal, molts de quins aspectes estan fortament condicionats per l'anterior. Així, la metodologia específica relativa a aquest aspecte suposa:

- a) L'examen del contingut del planejament director aprovat en 2020, en el marc del planejament territorial anterior;
- b) l'anàlisi de l'argumentari municipal contingut en els recursos presentats a l'aprovació del PDUI i el PDUAE en tot allò que afecta al contingut de l'Avanç (anàlisi i diagnosi, formulació d'alternatives, propostes d'ordenació); i,
- c) la creació d'una taula de treball que permeti analitzar les alternatives existents i proposar les solucions a les necessitats municipals.

És, en tot cas, específic del document d'Avanç la definició d'una diagnosi urbanística i uns objectius de planejament, amb unes hipòtesis i alternatives de desenvolupament, en dues fases successives de treball, seguides per una tercera fase de participació ciutadana:

a) Primera fase: Diagnosi urbanística

De conformitat amb el Pla de Treball elaborat, es procedeix a la presentació, en una primera fase, de la diagnosi urbanística, elaborada a partir de l'anàlisi dels documents de planejament i de les iniciatives portades a terme en els darrers anys, o en curs d'execució. Aquesta diagnosi urbanística inclou part dels treballs necessaris per l'Avanç de planejament i es concreta en els següents aspectes:

- I. Adaptació del planejament municipal al marc legal
- II. Adaptació del planejament municipal al planejament superior
- III. Dinàmica demogràfica
- IV. Demanda d'habitatges
- V. Dinàmica social i econòmica
- VI. Planejament urbanístic municipal
- VII. Equipaments i espais lliures
- VIII. Problemàtica específica del centre urbà
- IX. Problemàtica específica dels barris
- X. Patrimoni històric-arquitectònic
- XI. Diagnosi ambiental
- XII. Diagnosi de mobilitat

b) Segona fase: Objectius, hipòtesis i alternatives d'ordenació

Els estudis i les anàlisis elaborades han de permetre valorar amb la major exactitud possible la situació urbanística actual del municipi. L'Avanç de Pla constitueix un pas necessari per tal d'avaluar propostes alternatives i procedir a la redacció del Pla pròpiament dit. D'altra banda, els criteris, objectius i solucions de planejament han de ser debatuts tant en el nivell

dels òrgans municipals, com en el de les instàncies de participació ciutadana. El resultat d'aquest debat donarà lloc a la definició dels objectius i de les línies estratègiques d'actuació, encaminades a valorar hipòtesis i alternatives de desenvolupament i a determinar les accions concretes i regulacions urbanístiques que permetin assolir els objectius fixats.

c) Tercera fase: Participació ciutadana

És en aquesta fase de treballs quan s'activa el programa de participació ciutadana, que inclou la exposició, difusió i discussió pública de les solucions generals de planejament, amb la formulació d'alternatives, si s'escau, i la definició dels objectius i línies estratègiques d'actuació. Aquest procés participatiu cal que sigui definit per l'Ajuntament d'Abrera en un moment previ a l'aprovació de l'Avanç de Pla, establint els mitjans de difusió necessaris (exposició dels treballs, sessions d'explicació dels continguts, debats, publicacions municipals). L'esquema inicial del programa de participació ciutadana que s'inclou en Annex, pendent de validació municipal, indica el possible procés per a difondre els treballs.

1.3.2. Determinacions legals

La Llei d'urbanisme, en el seu article 57 i concordants, especifica el contingut del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM), quin abast és el següent:

- a) Classificar el sòl, amb vista a l'establiment del règim jurídic corresponent.
- b) Definir el model d'implantació urbana i les determinacions per al desenvolupament urbanístic, d'acord amb l'article 3 LU.
- c) Definir l'estructura general que cal adoptar per a l'ordenació urbanística del territori i establir les pautes per a fer-ne el desenvolupament, sense que aquesta definició impedeixi formular els projectes d'actuació específica o emparats en les normes d'aplicació directa específicament assenyalats (art 57.2.c)
- d) Determinar les circumstàncies que en poden produir la modificació o la revisió.

El mateix article 57.3 TRLU estableix que els plans han de reservar per a la construcció d'habitatges de protecció pública, com a mínim, el 30% del sostre que es qualifiqui per a l'ús residencial de nova implantació, tant en sòl urbà com en sòl urbanitzable, que cal emplaçar evitant la concentració excessiva d'habitatges d'aquest tipus, d'acord amb l'article 3.2 TRLU, per tal d'afavorir la cohesió social i evitar la segregació territorial dels ciutadans per raó de llur nivell de renda, amb les excepcions indicades (art. 57.3.3) , tenint en compte les especificacions dels apartats 4, 5, 6 i 7 del mateix article 57, i la de l'article 57bis.

En relació a les determinacions del Pla d'ordenació urbanística municipal, són les que apareixen en l'article 58 TRLU, algunes amb caràcter general i d'altres específiques per a cada classe de sòl. Es poden resumir de la següent manera:

1. Amb caràcter general:

- a) Classifiquen el territori en les classes de sòl definides per la Llei i en els àmbits o les superfícies que resultin necessaris en funció dels objectius de desenvolupament i de la complexitat urbanística del municipi.
- b) Estableixen les determinacions que corresponen a cada classe de sòl per a aconseguir la plena efectivitat del règim respectiu.
- c) Desenvolupen per a cada classe de sòl l'estructura general i el model del territori, d'acord amb els articles 3 i 9 de la Llei.
- d) Determinen els indicadors de creixement, població, recursos i desenvolupament econòmic i social del sistema urbà que hagin d'ésser considerats per a decidir l'oportunitat i la conveniència de cada actuació, d'acord amb els interessos públics derivats de l'imperatiu d'utilització racional del territori.
- e) Incorporen previsions sobre la disponibilitat dels recursos hídrics i energètics.
- f) Defineixen el sistema general d'espais lliures públics, que ha de respondre, com a mínim, a la proporció de 20 m² per cada 100 m² de sostre admès pel planejament urbanístic per a ús residencial no inclòs en cap sector de planejament urbanístic, amb la excepció considerada pels municipis de menys de tres mil habitants.
- g) No vigent
- h) Estableixen les determinacions necessàries per a assolir una mobilitat sostenible en el municipi.
- i) Estableixen, per mitjà de l'agenda, quan no tenen cap programa d'actuació urbanística, les determinacions pròpies d'aquests pel que fa a les prioritats i a les previsions temporals de l'execució del pla d'ordenació urbanística municipal.

2. En sòl urbà:

- a) Apliquen les tècniques de qualificació o zonificació del sòl i de reserva o afectació d'aquest per a sistemes urbanístics generals i locals, respectant sempre la proporció adequada a les necessitats de la població.
- b) Assignen usos detallats per a cada zona.
- c) Regulen els paràmetres i els criteris d'harmonització formal i compositiva de les edificacions.
- d) Determinen quins valors arquitectònics, arqueològics, paisatgístics i mediambientals hi han d'ésser protegits.
- e) Regulen l'ús del subsol, d'acord amb l'article 39 LU, per fer factibles la prestació dels serveis i la implantació de les

infraestructures necessàries per a la col·lectivitat, respectant sempre els aprofitaments privats que hi siguin compatibles.

3. En sòl urbà consolidat:

- a) Detallen l'ordenació urbanística del sòl, fixen els paràmetres urbanístics necessaris per a l'atorgament de llicències d'edificació i assenyalen les alineacions. Pel que fa a l'ordenació de volums, el pla en pot preveure una amb caràcter obligatori o diverses d'alternatives. En aquest darrer supòsit, el pla pot especificar gràficament les dites alternatives, o bé concretar els paràmetres de l'edificació que, sense alterar l'aprofitament urbanístic de la zona o de l'illa, admeten variació.
- b) Precisen les rasants i les característiques i el traçat de les obres d'urbanització.
- c) Estableixen quins són els elements d'urbanització que cal completar o acabar perquè els terrenys adquireixin la condició de solar.

4. En sòl urbà no consolidat:

- a) En els àmbits del sòl urbà no consolidat per als quals delimitin sectors subjectes a un pla de millora urbana, els plans d'ordenació urbanística municipal fixen els índexs d'edificabilitat bruta, les densitats, els usos principals i compatibles, i els estàndards per a determinar les reserves mínimes per al sistema local d'espais lliures i equipaments.
- b) Aquests sectors poden ésser físicament discontinus.

5. En sòl urbanitzable delimitat:

- a) Concreten la delimitació dels sectors, que poden ésser físicament discontinus.
- b) Estableixen per a cada sector els índexs d'edificabilitat bruta; la densitat màxima, que no pot superar en cap cas els cent habitatges per hectàrea; els usos principals i compatibles, i els estàndards que determinen les reserves mínimes per al sistema local d'espais lliures i equipaments, sens perjudici de la possibilitat expressada per als sectors quin desenvolupament es previst de manera immediata.

6. En sòl urbanitzable no delimitat:

- a) Estableixen les magnituds màximes o mínimes de les actuacions urbanístiques que hi són permeses, en funció dels diferents usos.
- b) Estableixen les intensitats màximes dels usos urbanístics.
- c) No vigent

- d) Estableixen els nivells o percentatges de sòl de cessió obligatòria i gratuïta.

7. En sòl no urbanitzable:

- a) Regulen cadascuna de les qualificacions possibles, en coherència amb el grau de conservació i protecció pretesos.
- b) Regulen els paràmetres bàsics de les edificacions admissibles.
- c) No vigent
- d) Contenen, si escau, el catàleg a què es refereix l'article 50,2 TRLU.

2. MARC LEGAL

El present Avanç del Pla d'ordenació urbanística municipal d'Abrera es redacta d'acord amb la Llei d'urbanisme (TRLU), segons el Text refós aprovat per Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010), consolidat amb les modificacions introduïdes per la Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, del 3 d'agost -DOGC núm. 6077, de 29.2.2012; correcció d'errades al DOGC núm. 6087, de 14.3.2012, i al DOGC núm. 6127, de 14.5.2012-; per la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres -DOGC núm. 5931, de 29.7.2011-; per la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic -DOGC núm. 6551, de 30.1.2014-; per la Llei 3/2015, de l'11 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives -DOGC núm. 6830, de 13.3.2015-; per la Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica -DOGC 6920, de 24.7.2015-); pel Decret Llei 17/2019, de 23 de desembre, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge; i per la Llei 2/2021, de 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic; així com el Reglament de la Llei (RLU), aprovat per Decret 305/2006, de 18 de juliol, i la legislació estatal i sectorial vigent.

El marc legal de referència inclou la legislació sectorial relativa a carreteres, espais naturals, patrimoni històric, i altres aspectes amb incidència en el territori municipal, així com les disposicions derivades del planejament territorial, quina relació s'inclou en el present capítol.

2.1. Legislació pròpia de Catalunya

2.1.1. Normativa urbanística

- Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial (LPT).
- Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme (LU).
- Decret 305/2006 de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme (RLU).

2.1.2. Normativa sectorial

Mobilitat

- Llei 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat.

Accessibilitat

- Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat.

Carreteres

- Decret 261/1999, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el sistema de codificació de la xarxa de carreteres de Catalunya.
- Decret 293/2003, de 18 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de carreteres.
- Decret legislatiu 2/2009, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Carreteres.

Gènere

- Llei Catalana 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes.

Cable

- Llei 12/2002, de 14 de juny, de transport per cable.

Salut

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats.
- Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.
- Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local.
- Llei de canvi climàtic 16/2017.

Transports

- Llei 12/1987, de 28 de maig, de regulació del transport de viatgers per carretera mitjançant vehicles de motor.
- Llei 19/2003, de 4 de juliol, del taxi.

Habitatge

- Decret 282/1991, de 24 de desembre, referent a l'acreditació de determinats requisits prèviament a l'inici de la construcció d'habitatges.
- Decret 260/2003, de 21 d'octubre, sobre actualització de preus de determinats grups d'habitatges de protecció oficial.
- Decret 454/2004, de 14 de desembre, de desplegament del Pla per al dret a l'habitatge 2004-2007, en quant no hagi quedat derogat pel decret 255/2005, de 8 de novembre.
- Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.
- Decret Llei 17/2019, de 23 de desembre, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge.
- Decret Llei 1/2020, de 21 de gener, pel qual es modifica el Decret Llei 17/2019, de 23 de desembre, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge
- Llei 11/2020, de 18 de setembre, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació de la Llei 18/2017, de la Llei 24/2015 i de la Llei 4/2016, relatives a la protecció del dret a l'habitatge.
- Decret Llei 50/2020, de 9 de desembre, de mesures urgents per estimular la promoció d'habitatge amb protecció oficial i de noves modalitats d'allotjament en règim de lloguer.

Patrimoni

- Llei 9/1993, de 30 de setembre, de Patrimoni cultural català.

Equipaments comercials

- Decret 287/2004, d'11 de maig, de suspensió temporal de tramitació i aprovació de determinats programes d'orientació comercial.
- Decret 475/2004, de prorroga de l'anterior suspensió.
- Decret Llei 1/2009, de 22 de desembre d'ordenació dels equipaments comercials (LEC)

Residus i abocaments

- Decret 83/1996, de 5 de mars sobre les mesures de regularització de l'abocament d'aigües residuals.
- Decret 93/1999, de 6 d'abril, sobre procediment de gestió de residus.
- Decret 80/2002, de 19 de febrer, reguladora de les condicions per la incineració de residus.
- Real Decret 9/2005, de 14 de gener, pel que s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i estàndards per a la declaració de sòls contaminats.
- Decret Llei 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la llei reguladora dels residus.

Medi ambient

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals (PEIN).
- Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals.
- Llei 9/1995, de 27 de juliol, d'accés motoritzat al medi rural.
- Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenat per la protecció del medi nocturn.
- Llei de 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica.
- Decret 190/2015, de 25 d'agost, de desplegament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn.
- Decret 176/2009, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica.
- Llei 20/2009, de 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de las activitats

2.1.3. Planejament territorial

a) Planejament territorial general

El Pla territorial general de Catalunya, aprovat per la Llei 1/1995, de 16 de març, inclou les determinacions següents:

- La definició de les zones del territori amb característiques homogènies per raó del potencial de desenvolupament i de la situació socioeconòmica.

La indicació dels nuclis de població que, per les seves característiques, hauran d'exercir una funció impulsora i reequilibradora.

- La determinació dels espais i dels elements naturals que cal conservar per raó d'interès general referida a tot el territori.
- La definició de terres d'ús agrícola o forestal d'especial interès que cal conservar o ampliar per les característiques d'extensió, de situació i de fertilitat.

La previsió de l'emplaçament de grans infraestructures, especialment de comunicació, de sanejament i energètiques i d'equipaments d'interès general.

- La indicació de les àrees del territori en les quals cal promoure usos específics.
- La definició dels àmbits d'aplicació dels plans territorials parcials que s'hauran d'adequar als àmbits establerts en la divisió territorial de Catalunya; es poden agrupar unitats comarcals, però en cap cas no es poden dividir.

b) Planejament territorial parcial

- Pla territorial metropolità de Barcelona, aprovat definitivament amb data de 20 d'abril de 2010 (DOGC núm.5627, de 12 de maig de 2010).

c) Planejament territorial sectorial

- Pla d'infraestructures del transport de Catalunya (2006-2026)
- Pla director d'heliports de Catalunya aprovat per Resolució PTO/2653/2003, de 6 d'agost, per la qual s'aprova el Pla director dels heliports de Catalunya.

El Pla d'heliports de Catalunya té un doble objectiu:

- a) D'una banda, el Pla director és el document que orienta i determina l'establiment de les infraestructures heliportuàries de caràcter públic a Catalunya. Des d'aquest punt de vista, el Departament ha de dur a terme les actuacions dirigides tant a planificar la seva ubicació com a potenciar el sector del transport aeri a l'àmbit de l'helicòpter. L'orientació i determinació per a l'establiment de la xarxa d'heliports permanents s'ha d'entendre des de dues vessants. Per un costat, la xarxa hauria d'esdevenir un instrument de vertebració territorial en les demandes socials de transport (sanitat, emergències, seguretat, ordre públic, protecció civil, lluita contra incendis, etc.) que s'haurien de satisfer de manera prioritària. Per l'altre costat, caldria satisfer les demandes potencials de sectors econòmics com els serveis, el turisme i la indústria, que puguin requerir la prestació de serveis de transport i treballs aeris, amb el corresponent desenvolupament d'empreses de transport en helicòpter i d'empreses d'aquest sector de l'aviació en general.

En definitiva, la consideració de factors de vertebració territorials i de desenvolupament econòmic ha de contribuir a la definició d'una xarxa amb unes taxes de rendibilitat sostenibles des del punt de vista social i econòmic.

- b) Per altra banda, el Pla director han de constituir l'instrument que fixi els criteris d'avaluació de cada heliport segons les característiques del territori.

Aquest Pla, és, per tant, l'eina cabdal per decidir la ubicació de cada infraestructura heliportuària, el règim d'utilització que garanteixi l'ús públic de manera que cada heliport resti obert a qualsevol operador. Però a més, la xarxa resultant haurà de donar resposta a demandes socials de transport (sanitat, emergències, seguretat, lluita contra incendis, etc.) contribuint al reequilibri territorial, al desenvolupament econòmic i al respecte al medi ambient.

- Decret 379/2006, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla territorial sectorial d'equipaments comercials

Té per objecte l'ordenació adequada de les implantacions comercials subjectes a llicència comercial, a fi d'assolir un nivell d'equipament comercial equilibrat entre les diferents maneres de distribució, així com de satisfer les necessitats de compra dels consumidors.

- Programa de gestió de residus municipals de Catalunya (PROGREMIC)

El programa estableix uns objectius generals i uns objectius quantitatius. Aquest programa es revisa cada 6 anys i determina una sèrie d'actuacions que agrupa en cinc eixos:

- la prevenció de la generació dels residus,
- la valorització dels residus (vidre, paper, envasos lleugers i altres fraccions, la fracció orgànica i la valorització energètica),
- la disposició del rebuig en dipòsit controlat,
- la divulgació i comunicació, i
- la gestió dels residus comercials.

2.2. Legislació estatal

2.2.1. Normativa urbanística

- Reial Decret 2960/1976, de 12 novembre. Text refós de la legislació d'habitatges de protecció oficial.
- Reial Decret 515/1989, de 21 abril. Protecció dels consumidors en quant a la informació a subministrar en la compravenda i lloguer.
- Reial Decret 1093/1997, de 4 juliol. Normes complementàries al Reglament per la execució de la Llei Hipotecaria, sobre inscripció en el Registre de la Propietat dels actes de naturalesa urbanística.
- Reial Decret Llei 4/2000, de 23 juny. Mesures Urgents de Liberalització en el Sector Immobiliari i Transports
- Real Decret 173/2010 de 19 de febrer, de mesures mínimes sobre accessibilitat en els edificis.
- Reial Decret 1492/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de valoracions de la Llei del Sòl.
- Real Decret Legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana.

2.2.2. Normativa sectorial

2.2.2.1. Expropiació forçosa

- Llei de 16 de desembre de 1954, d'expropiació forçosa.
- Decret de 26 abril 1957. aprova el Reglament de la Llei d'Expropiació Forçosa.

2.2.2.2. Medi ambient

- Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre (Codi Penal).
- Reial Decret- Llei 11/1995, de 28 de desembre, per qual s'estableixen les normes aplicables al tractament de les aigües residuals urbanes.
- Reial Decret 509/1996, de 15 de març, de desenvolupament del Reial Decret-Llei 11/1995, de 28 de desembre, per qual estableixen les normes aplicables al tractament de les aigües residuals urbanes.
- Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos.
- Reial Decret 782/1998, de 30 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament pel desenvolupament i execució de la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos
- Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol. Aprova el Text Refós de la Llei d'Aigües.
- Reial Decret 1481/2001, de 27 de desembre pel qual es regula la eliminació de residus mitjançant dipòsit a l'abocador.
- Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre pel qual s'aprova el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya.
- Llei 37/2003, de 17 de novembre del Soroll.
- Llei 1/2005, de 9 de març, pel qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gases amb efecte d'hivernació.
- Reial Decret 1367/2007, de 19 d'octubre que desenvolupa la Llei 37/2003.
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.
- Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.
- Real Decret 815/2013, de 18 d'octubre, sobre incineració de residus.
- Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental
- Real Decret Llei 1/2016, de 16 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de prevenció i control integrals de la contaminació.

2.2.2.3 Altres

- Llei 8/1972, de 10 de maig, sobre construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió.
- Llei 22/1973, de 21 de juliol, de Mines. Llei Reguladora.
- Llei 23/1982, de 16 de juny, de Patrimoni nacional.
- Llei 16/1985, de 25 de juny, de Patrimoni històric nacional.
- Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública.
- Llei 10/2001, de 5 juliol del Pla Hidrològic Nacional.

- Reial Decret 780/2001, de 6 de juliol, pel qual es modifica el Reglament de la Llei d'ordenació dels transports terrestres en matèria de passos a nivell.
- Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 juliol. Text Refós Llei d'aigües.
- Llei 33/2003, de 3 de novembre. Llei del Patrimoni de les administracions públiques.
- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Monts.
- Llei orgànica d'igualtat entre homes i dones (2007)
- Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.
- Reial Decret 1000/2010, de 5 d'agost, sobre el visat col·legial obligatori.
- Reial Decret 8/2011, d'1 de juliol, de simplificació administrativa.
- Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.
- Llei 37/2015, de 29 de setembre, de carreteres.
- Llei 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari.

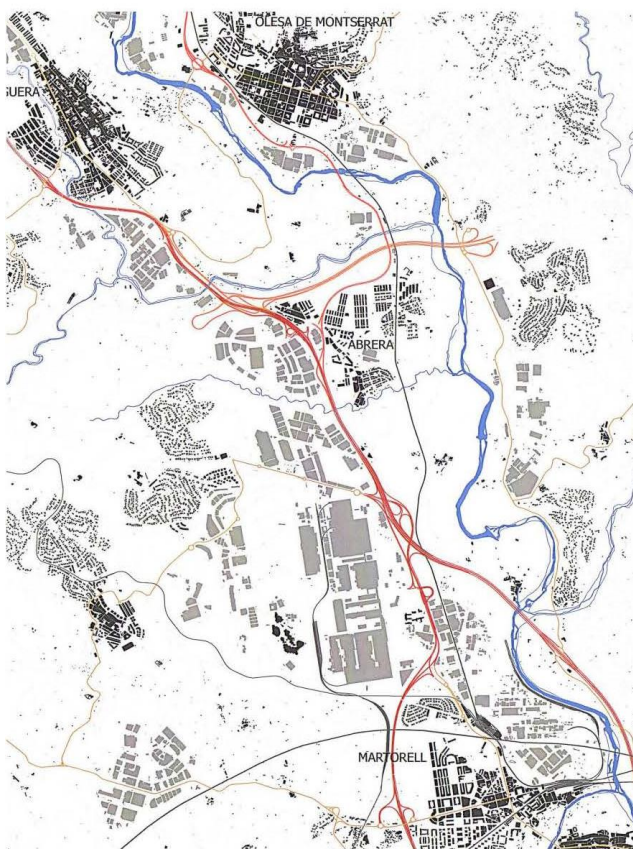
3. ANÀLISI TERRITORIAL

3.1. El territori supramunicipal

Si bé el municipi d'Abrera forma part de la comarca del Baix Llobregat, el territori supramunicipal més immediat és el constituït per la denominada ròtula Martorell-Abrera, que inclou els municipis de Martorell, Sant Esteve Sesrovires, Castellví de Rosanes, Esparreguera, Castellbisbal i Olesa de Montserrat, que han estat objecte de consideració pel planejament director urbanístic d'infraestructures i, amb un àmbit més reduït, pel de les activitats econòmiques. Dins d'aquest territori, els nuclis urbans d'Abrera, Olesa de Montserrat, Esparreguera, Sant Esteve Sesrovires i Martorell formen un continu urbà de notables dimensions i una unitat territorial que ha estat en algun moment reconeguda com una possible nova comarca (veure plànols d'informació i.I.1a. "Sistema urbà Abrera-Martorell-Sant Esteve Sesrovires. Topogràfic" i i.I.1b. "Sistema urbà Abrera-Martorell-Sant Esteve Sesrovires. Ortofotoplà", a escala 1.15.000).

Abrera se situa al centre d'aquest territori i abasta una ampla zona de la vall del riu Llobregat, que travessa el territori municipal des del límit amb Olesa de Montserrat, fins al límit amb Martorell i Castellbisbal. El terme municipal té una extensió de 19,94 km² i una població de 12.697 habitants (2022), i inclou, com queda dit, una ampla zona a banda i banda del riu Llobregat, des de la serra d'en Ribes fins a la plana de can Garrigosa. El nucli urbà principal se situa a una cota de 105 metres d'altitud, a la vora del riu Llobregat i del torrent Gran, del qual es tenen vestigis des de l'època ibèrica i està ja àmpliament referenciat en l'època romana, en l'indret de Sant Hilari, i medieval, a partir del segle X. El terme municipal inclou, a més del nucli principal, els barris de can Vilalba, Sant Miquel, Santa Maria de Vilalba-el Suro i les Carpes (al marge esquerra del riu) i el de ca n'Amat (a ponent del nucli urbà), a més dels importants assentaments industrials que caracteritzen el municipi.

Aquest excel·lent posicionament territorial i les bones comunicacions, ja existents des de l'època romana, han marcat fortament el desenvolupament, tant econòmic com demogràfic, de la zona, i més concretament, del municipi d'Abrera. Evidentment, cal remarcar que un altre factor a favor ha estat la seva proximitat a la ciutat de Barcelona -situada a uns 39 km- i al seu entorn metropolità. Amb l'arribada del carrilet, l'any 1922, de la línia ferroviària Barcelona-Manresa, es va obrir una nova via cap a la capital catalana i cap a l'interior del país, consolidant l'accessibilitat territorial del municipi. Això ha generat una riquesa demogràfica i econòmica, que ha contribuït a una profunda transformació de la seva estructura productiva: el pes del sector primari s'ha anat reduint paulatinament, donant pas a un sector industrial cada vegada més potent, acompanyat d'un emergent procés de terciarització.



Àmbit de la Cubeta d'Abrera. Estat actual
Font: Elaboració pròpia



Àmbit de la Cubeta d'Abrera. Nuclis de població
Font: Elaboració pròpia

3.2. Les dinàmiques de població i activitat econòmica

La taula 1 analitza la dinàmica poblacional en els municipis del Baix Llobregat. S'han destacat els municipis més propers que formen el continu urbà.

El municipi d'Abrera suposa un 1,50% de la població del Baix Llobregat, l'únic per damunt de Sant Esteve Sesrovires (0,92%) entre els municipis del seu entorn immediat: Esparreguera (2,67%), Olesa de Montserrat (2,89%) i Martorell (3,45%) tenen un pes superior en la població comarcal.

Per analitzar el creixement poblacional d'Abrera en comparació amb la dinàmica comarcal s'ha estructurat l'evolució poblacional en quatre períodes de 5 anys des de l'any 2000. Així, podem analitzar la variació poblacionals entre els anys 2000-2005, 2005-2010, 2010- 2015, i 2015-2020.

Cal destacar que tant la comarca del Baix Llobregat com el municipi d'Abrera tenen comportaments positius al llarg d'aquest 20 anys, tot i que amb una tendència a la baixa. Abrera i la seva comarca segueixen creixent, però cada cop creixen menys. Com es pot veure en la taula, en el primer període (2000-2005), el de més creixement, Abrera augmenta la seva població en un 20,33% per damunt de la variació comarcal, que creix un 11,65 %. És en el següent període (2005-2010) que les dinàmiques de la comarca i Abrera es diferencien més. Mentre que Abrera augmenta la seva població en un 16,57%, el Baix

Llobregat ho fa en un 5,36 %. En el següent període (2010-2015), els augments respectius són del 5,25% (Abrera) i només del 1,02% (Baix Llobregat), amb decreixements puntuals en alguns municipis. I finalment, en els darrers cinc anys (2015-2020), el municipi observa un creixement del 3,87%, mentre que a la comarca es similar (3,47%).

Al llarg d'aquests vint anys, Abrera ha incrementat la seva població en 4.361 habitants, el que suposa un creixement del 53,33%, mentre que la comarca del Baix Llobregat ha registrat un increment absolut de 155.929 habitants, però que significa un creixement relatiu menor, del 22,97%. Es pot destacar que durant els anys de la gran crisi econòmica que va començar l'any 2008 tant Abrera com el Baix Llobregat han mantingut la seva capacitat d'atreure població malgrat les dificultats econòmiques que han patit les seves empreses. No és fins l'any 2015 que Abrera registra un petit decreixement poblacional, que els següents anys remunten, fins arribar al recent padró de 2022 (12.697 habitants). La dinàmica poblacional d'Abrera s'analitzarà amb més detall en el capítol corresponent a l'anàlisi de l'àmbit municipal.

Pel que fa a la dinàmica econòmica, la taula 2 conté les dades del valor afegir brut (VAB) per sectors econòmics, corresponents al municipi d'Abrera, comparades amb les mateixes per a la comarca del Baix Llobregat i per al conjunt de Catalunya.

Es pot observar la preeminència del sector terciari o de serveis en tots tres àmbits, si bé els percentatges són superiors a Catalunya (un 73,96% del total) i al Baix Llobregat (un 69,22%), comparats amb els d'Abrera (un 56,03%), tot i que també en el municipi es manté com el sector econòmic més important.

En canvi, pel que fa al sector secundari o industrial, el percentatge d'Abrera (un 39,57%) és bastant superior als que corresponen a la comarca del Baix Llobregat (un 25,87%) o a Catalunya (un 19,62%), el que ens permet valorar la rellevància de les activitats radicades en els polígons industrials municipals.

Municipi	2000	2005	2010	2015	2020	2000-05	2005-10	2010-15	2015-20	% pobl. 2020
Abrera	8.177	9.839	11.469	12.071	12.538	20,33	16,57	5,25	3,87	1,50
Begues	4.189	5.470	6.348	6.670	7.300	30,58	16,05	5,07	9,45	0,87
Castelldefels	45.091	56.718	62.250	63.891	67.460	25,79	9,75	2,64	5,59	8,08
Castellví de Rosanes	1.096	1.370	1.755	1.771	1.933	25,00	28,10	0,91	9,15	0,23
Cervelló	6.064	7.350	8.566	8.851	9.077	21,21	16,54	3,33	2,55	1,09
Collbató	2.099	3.337	4.114	4.389	4.544	58,98	23,28	6,68	3,53	0,54
Corbera de Llobregat	9.090	12.025	14.000	14.240	14.882	32,29	16,42	1,71	4,51	1,78
Cornellà de Llobregat	80.998	84.131	87.240	86.376	89.936	3,87	3,70	-0,99	4,12	10,78
Esparreguera	17.060	20.740	22.042	21.701	22.302	21,57	6,28	-1,55	2,77	2,67
Esplugues de Llobregat	45.668	46.550	46.649	45.626	47.150	1,93	0,21	-2,19	3,34	5,65
Gavà	39.220	44.210	46.383	46.405	47.057	12,72	4,92	0,05	1,41	5,64
Martorell	21.314	25.766	26.815	27.694	28.772	20,89	4,07	3,28	3,89	3,45
Molins de Rei	19.723	23.069	24.236	25.155	25.940	16,96	5,06	3,79	3,12	3,11
Olesa de Montserrat	17.151	21.114	23.646	23.536	24.144	23,11	11,99	-0,47	2,58	2,89
Pallejà	7.258	10.192	11.263	11.298	11.622	40,42	10,51	0,31	2,87	1,39
Palma de Cervelló, la	2.607	2.923	3.035	2.966	2.992	12,12	3,83	-2,27	0,88	0,36
Papiol, el	3.464	3.686	3.937	4.071	4.172	6,41	6,81	3,40	2,48	0,50
Prat de Llobregat, el	62.956	63.190	63.434	63.014	65.385	0,37	0,39	-0,66	3,76	7,83
Sant Andreu de la Barca	20.140	24.863	26.682	27.340	27.569	23,45	7,32	2,47	0,84	3,30
Sant Boi de Llobregat	79.337	81.181	82.411	82.195	84.500	2,32	1,52	-0,26	2,80	10,12
Sant Climent de Llobregat	2.950	3.443	3.819	4.013	4.160	16,71	10,92	5,08	3,66	0,50
Sant Esteve Sesrovires	5.161	6.310	7.329	7.613	7.696	22,26	16,15	3,88	1,09	0,92
Sant Feliu de Llobregat	38.435	42.267	43.112	43.800	45.467	9,97	2,00	1,60	3,81	5,45
Sant Joan Despí	27.627	31.162	32.338	33.264	34.267	12,80	3,77	2,86	3,02	4,11
Sant Just Desvern	14.030	15.282	15.923	16.631	18.670	8,92	4,19	4,45	12,26	2,24
Sant Vicenç dels Horts	24.438	26.676	28.024	27.983	28.268	9,16	5,05	-0,15	1,02	3,39
Santa Coloma de Cervelló	4.691	6.964	7.845	8.022	8.268	48,45	12,65	2,26	3,07	0,99
Torrelles de Llobregat	3.574	4.604	5.526	5.883	6.073	28,82	20,03	6,46	3,23	0,73
Vallirana	9.004	12.339	14.200	14.633	15.312	37,04	15,08	3,05	4,64	1,83
Viladecans	56.112	61.043	64.077	65.549	67.197	8,79	4,97	2,30	2,51	8,05
Baix Llobregat	678.724	757.814	798.468	806.651	834.653	11,65	5,36	1,02	3,47	100,00

Taula 1. Evolució de la població dels municipis del Baix Llobregat, variació quinquennal (2000-2020) i pes relatiu (2020)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

El sector de la construcció obté percentatges molt similars en tots tres àmbits.

Finalment, el sector primari o agrícola-ramader ha perdut pes també en els tres àmbits, si bé manté una certa presència -en termes de valor afegit brut- en el global de Catalunya.

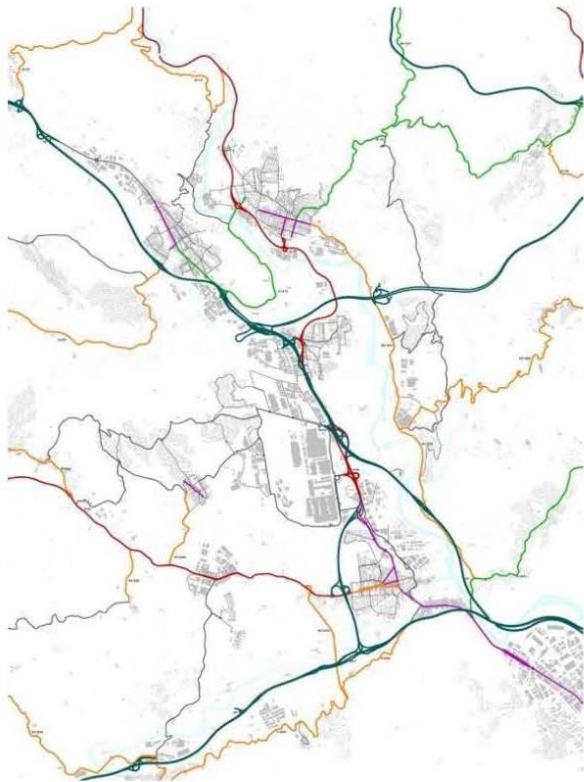
	Abrera	%	Baix Llobregat	%	Catalunya	%
Agricultura	0,5	0,09	18,0	0,08	2.477,6	1,19
Indústria	210,5	39,57	5.803,3	25,87	40.776,9	19,62
Construcció	22,9	4,30	1.082,3	4,83	10.855,5	5,22
Serveis	298,1	56,03	15.526,0	69,22	153.704,6	73,96
Total	532,0	100,00	22.429,6	100,00	207.814,6	100,00

Taula 2. Valor afegit brut (VAB) per sectors econòmics (2020)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

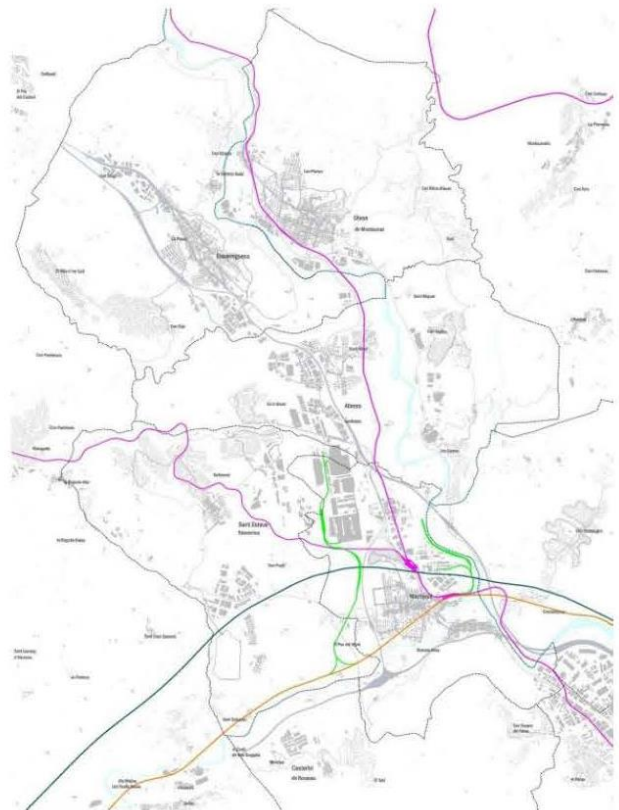
3.3. Les infraestructures territorials existents

La presència de grans infraestructures territorials de comunicació és especialment important en l'àmbit de la ròtula Martorell-Abrera, degut a la posició que ocupa en el conjunt de Catalunya. La centralitat i accessibilitat que això representa no compensa, vist des de l'àmbit local, els perjudicis que els efectes barrera causen a l'ordenació del territori, perjudicant la connectivitat entre nuclis urbans, així com els efectes laterals que se'n deriven en termes de seguretat vial, afectació d'espais amb valors naturals o patrimonials, i alteració de les condicions ambientals. Una part d'aquests efectes pot ser mitigada, en major o menor grau, amb la millora dels traçats, la seva adaptació a la topografia i al territori, o la modificació del seu caràcter. Analitzem, abans que res, quina és la situació actual de les infraestructures territorials en l'àmbit plurimunicipal més proper a Abrera.



Infraestructures viàries existents

Font: Departament de territori i sostenibilitat



Infraestructures ferroviàries existents

Font: Departament de territori i sostenibilitat

3.3.1. Infraestructures viàries

Els plànols d'informació i.I.5a1 i i.I.5a2 del Pla director urbanístic d'infraestructures, xarxa viària existent i projectades, a escala 1:10.000, contenen la situació actual de les infraestructures viàries en ús, juntament amb les projectades segons el vigent Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI) de la ròtula Martorell-Abrera, en l'àmbit plurimunicipal més proper al municipi.

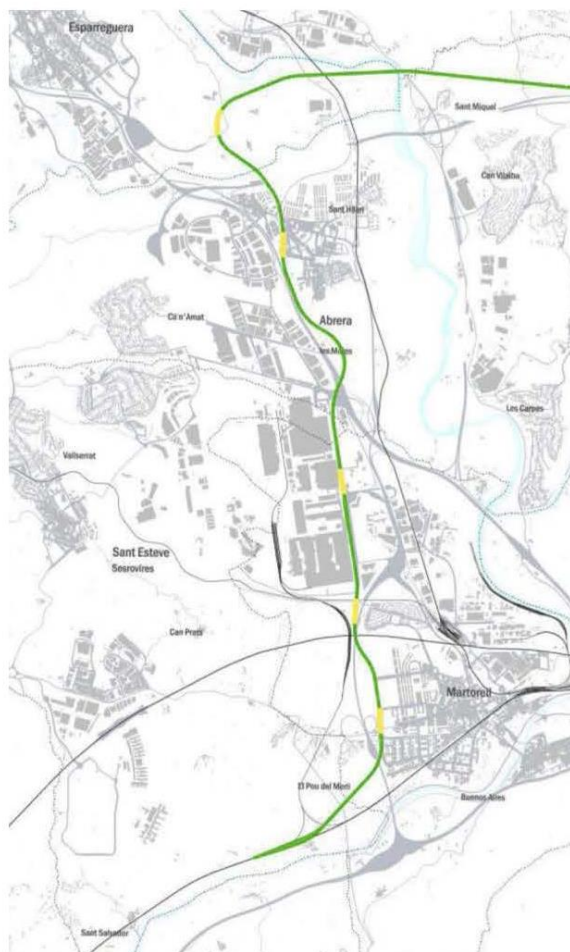
La situació d'aquestes infraestructures no ha variat gaire des de l'aprovació del PDUI, excepte l'avanç en la construcció del tram de la autovia B-40 per connectar amb la C-16 i la comarca del Vallés, a través del túnel existent, quina inauguració està anunciada per finals de 2023. La resta de vies intermunicipals existents avui són la autovia A-2 (que recull la AP-7 a l'altura de la SEAT), la carretera C-55 (que s'inicia en la A-2 en el mateix nucli urbà d'Abrera, a l'altura del Rebato), i la BV-1201, que des d'un punt molt anterior de la A-2 es dirigeix a Olesa de Montserrat per la riba esquerra del riu Llobregat, a més de la seva derivada, BV-1202. Les vies projectades són objecte d'anàlisi en un altre capítol d'aquesta Memòria.

3.3.2. Infraestructures ferroviàries

Els plànols d'informació i.I.5b1 i i.I.5b2 del Pla director urbanístic d'infraestructures, xarxa ferroviària existent i proposada, a escala 1:10.000, contenen la situació actual de les infraestructures ferroviàries viàries en ús, juntament amb les projectades (en línies discontinues) segons el vigent Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI) de la ròtula Martorell-Abrera, en l'àmbit intermunicipal més proper al municipi.

Actualment només està en ús el ferrocarril de Barcelona a Manresa (FFCC), amb estació a Abrera, a més de la línia de mercaderies de SEAT i el ferrocarril de Barcelona a Igualada (R6/R60) que, des de l'estació de Martorell-Enllaç, puja a Sant Esteve Sesrovires. El tren d'alta velocitat, per la seva part, travessa el territori entre la SEAT i el nucli urbà de Martorell.

La Línia Orbital Ferroviària (LOF) i l'Eix Transversal Ferroviari (ETF) constitueixen les principals infraestructures ferroviàries projectades.



Traçat de LOF d'acord amb el PDU corresponent

Font: Departament de territoris i sostenibilitat (TES)
(TES)

3.3.3. El sistema general viari i ferroviari

Les infraestructures viàries i ferroviàries existents i projectades, descrites en els punts anteriors i en els corresponents plànols d'informació, s'inclouen, juntament amb altres de caràcter urbà, a efectes del planejament general municipal, en el sistema general de comunicacions viàries i ferroviàries, si bé caldrà tenir en compte les propostes de modificació propugnades des de els àmbits locals i, especialment, el recurs contenciós-administratiu interposats per l'ajuntament d'Abrera contra l'aprovació del PDUI i el PDUAE, pendents de resolució pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Decrets d'Alcaldia 2021-0333 i 2021-0334, respectivament)

3.4. El planejament supramunicipal

S'inclou en aquest apartat l'anàlisi del contingut de les figures de planejament territorial i de planejament urbanístic director actualment amb aprovació definitiva.

3.4.1. Planejament territorial

El Pla territorial parcial de l'àrea metropolitana de Barcelona, o Pla territorial metropolità de Barcelona (PTMB), inclou el municipi d'Abrera. Aquest Pla va ser aprovat inicialment (DOGC 02.06.2009), i definitivament el 20 d'abril de 2010 (DOGC 12.05.2010).

El citat Pla territorial inclou els criteris i directrius generals de planejament territorial, referits al sistema d'espais oberts (àrees de protecció especial i àrees de protecció preventiva), al sistema general d'infraestructures (viàries i ferroviàries) de caràcter territorial, i al sistema d'assentaments urbans o especialitzats, que han de ser tinguts en compte pels plans d'ordenació urbanística municipal. Els criteris generals del programa de planejament territorial, d'aplicació a tot Catalunya, inspiren la redacció dels diferents plans territorials.

Aquests criteris generals pel planejament territorial i urbanístic apareixen sintetitzats en els quinze enunciats que es reproduïxen a continuació:

a) *En relació al sistema d'espais oberts:*

1. *Afavorir la diversitat del territori, mantenint la referència de la seva matriu biofísica.*
2. *Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori.*
3. *Reservar el paisatge com un valor social i un actiu econòmic del territori*
4. *Moderar el consum de sòl.*

b) *En relació al sistema d'assentaments:*

5. *Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes.*
6. *Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebrava el territori.*
7. *Facilitar una política d'habitatge eficaç i urbanísticament integrada.*

8. *Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials o terciaris.*
 9. *Aportar mesures de regulació i orientació espacial de la segona residència*
 10. *Els nous creixements han de ser compactes en continuïtat.*
 11. *El creixement urbà ha de reforçar una estructura nodal del territori.*
- c) *En relació al sistema de mobilitat:*
12. *La mobilitat és un dret i no una obligació.*
 13. *Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i la compactació dels sistemes d'assentaments.*
 14. *Atendre especialment la vialitat que estructura territorialment els desenvolupaments urbans.*
 15. *Integrar Catalunya en el sistema de xarxes urbanes i de transport europees mitjançant infraestructures concordants amb la matriu territorial.*

Sistema d'assentaments i estratègies urbanes

El plànol d'informació i.l.4a ("PTMB. Estratègies urbanes"), a escala 1.15.000, mostra el sistema d'assentaments i estratègies urbanes definit pel PTMB.

El planejament territorial inclou a títol indicatiu els sòls urbans i urbanitzables segons el planejament urbanístic vigent. També es contenen les indicacions relatives a les estratègies de creixement per a cada un dels nuclis urbans existents, que varien entre les estratègies de creixement potenciat o estratègic, de creixement moderat i mitjà, de creixement de reequilibri, de canvi d'ús i reforma, o de millora urbana i compleció, en funció de la naturalesa i dinàmica dels nuclis urbans i dels objectius de planejament.

D'acord amb el Pla territorial metropolità de Barcelona, el municipi d'Abrera s'inclou en un territori a desenvolupar mitjançant un Pla director urbanístic de la ròtula Martorell-Abrera.

Aquest Pla director urbanístic de la ròtula Martorell-Abrera ha de desenvolupar l'àrea urbana de desenvolupament nodal identificada pel Pla territorial. Es planteja l'objectiu de potenciar les immillorables condicions d'accessibilitat del lloc, corregint les disfuncions per efectes barrera que generen les infraestructures existents i projectades, tenint en compte les característiques urbanes i ambientals de l'àmbit. La finalitat és la de plantejar i ordenar el desenvolupament urbà d'un territori força tensionat per la seva condició de cruïlla a escala metropolitana i catalana, malgrat les dificultats que planteja la geografia física, d'acord amb les directrius establertes en l'article 5.2., apartat 6, de les normes d'ordenació territorial, que es transcriu a continuació:

"6. PDU de la ròtula de Martorell i Abrera.

Aquest pla director urbanístic té la finalitat de plantejar i ordenar el desenvolupament urbà d'un territori força tensionat per la seva condició de cruïlla a escala metropolitana i catalana, malgrat les difícils condicions topogràfiques que la seva geografia física planteja. Aquest Pla abastaria, com a mínim, el territori dels municipis de Martorell, Abrera, Sant Esteve Sesrovires i Castellví de Rosanes en totes aquelles àrees necessàries per tal de desenvolupar de forma coordinada i coherent les prescripcions que s'indiquen a continuació. El PDU ha de potenciar les immillorables condicions d'accessibilitat del lloc, el més accessible del sistema urbà català, corregint les disfuncions per efectes barrera que generen les infraestructures

existents i que encara podrien incrementar-se si les que resten per implantar no tinguessin en compte les característiques urbanes i ambientals concretes del lloc a desenvolupar i potenciar. Es tracta, doncs, de passar de la constatació de “lloc cruïlla” a la construcció d’una ròtula territorial que potenciï el desenvolupament urbà i ambiental d’aquest territori, per la qual cosa el pla director ha de prestar especial atenció a les següents qüestions:

A. Definició acurada dels elements de les xarxes dels transports viàries i ferroviàries planificades en aquest territori de forma coordinada amb el desenvolupament sectorial dels plans i projectes corresponents.

B. Les Àrees de desenvolupament urbà de Martorell i Abrera, concretant la seva localització i extensió, els elements estructurals de la seva ordenació, les relacions amb la ciutat existent, els seus continguts pel que fa a usos i intensitats i el seu desenvolupament seqüencial.

C. La nova centralitat metropolitana entorn a la futura estació central, amb els aspectes d’ordenació i continguts, especialment pel que fa a la integració de tots els nivells de xarxa ferroviària incidents (Rodalí, FGC, Altes prestacions i d’altres), als usos terciaris i als Normes d’Ordenació Territorial 64 Aprovació definitiva Abril 2010 equipaments d’interès general a implantar en el seu entorn i a la relació dels espais públics a generar amb els teixits urbans existents i a desenvolupar.

D. Localització, dimensionat i ordenació d’un intercanviador carretera-ferrocarril de mercaderies.

E. Definició d’un sistema de bulevards urbans amb funcions estructurals per lligar les àrees urbanes existents i per desenvolupar.

F. Equipament i diversificació de les àrees d’activitat econòmica sobre els nous elements de l’estructura urbana plantejats, bulevards urbans, estacions ferroviàries, nous espais públics i altres elements significatius.

G. Preservació, ordenació i potenciació del Parc fluvial del Llobregat i l’Anoia com a element estructural de l’àrea urbana resultant i les seves connexions amb la resta del sistema d’espais oberts de protecció especial.

H. Pel que fa a les Àrees funcionals estratègiques, el PDU de la ròtula de Martorell i Abrera ha de localitzar les reserves necessàries pel seu possible establiment i si s’escau ha de regular els usos a implantar, d’acord amb el que estableix l’article 3.7 d’aquestes normes.

Per al desenvolupament i tramitació de les figures de planejament urbanístic municipals que puguin afectar els continguts de caràcter plurimunicipal que corresponen al PDU és necessària l’aprovació d’aquest.

El planejament urbanístic que suposi extensions urbanes per damunt de les recollides al planejament vigent a la data d’aprovació d’aquest pla territorial requereix de l’aprovació d’aquest PDU.”

D’altra banda, el nucli urbà d’Abrera es conceptua com a centre urbà que forma part d’un continu metropolità, quina regulació territorial apareix en l’article 3.6 de les normes d’ordenació territorial, que es transcriu a continuació:

“Article 3.6 Centres urbans

1. El Pla assenyala regulacions per a les àrees centrals de les ciutats metropolitanes incloses en continus urbans intermunicipals dels quals són referents urbans i prestadores de serveis.

2. Els Plans urbanístics han de preservar el caràcter i les funcions urbanes d’aquestes àrees i els han de potenciar, especialment en aquells casos en què

siguin referents urbans d'àrees especialitzades de caràcter residencial i/o d'activitat econòmica, d'acord amb els següents objectius:

- *Manteniment i potenciació de les funcions urbanes establertes.*
- *Ampliació del seu abast físic i de les seves funcions urbanes quan aquests centres siguin l'espai urbà de referència d'altres teixits urbans especialitzats.*
- *Conservació i potenciació del seu caràcter mixt pel que fa a la relació entre residència i activitat.*
- *Dotació d'espais per a equipaments col·lectius adequats al seu àmbit de servei.*
- *Millorar el seu nivell d'accessibilitat global especialment per a vianants i transport públic.*
- *Dotació d'espais públics per a vianants proporcionats a la seva dimensió i el seu nivell de servei.*
- *Dotació d'aparcaments proporcionats a la seva dimensió i el seu nivell de servei.*

3. En els casos en què sigui necessària l'ampliació física d'aquests espais de centralitat urbana per tal d'incrementar el seu nivell de servei i les limitacions dimensionals o morfològiques de la trama urbana existent no ho permetin, els plans urbanístics establiran els mecanismes d'aquesta ampliació optant per les següents estratègies segons aquest ordre de preferència:

- *Requalificació dels teixits obsolets perimetrals al centre.*
- *Extensions urbanes sobre nou sòl urbanitzable, veïnes a l'àrea central.*
- *Establiment d'àrees de nova centralitat connectades amb els teixits urbans existents mitjançant espais públics d'articulació."*

Sistema d'infraestructures de mobilitat

El plànol d'informació i.l.4b ("PTMB. Infraestructures de mobilitat"), a escala 1.15.000, mostra el sistema d'assentaments i estratègies urbanes definit pel PTMB.

El Pla territorial inclou l'esquema d'infraestructures viàries i ferroviàries que formen part de la estratègia de desenvolupament nodal, amb una important dotació de xarxa ferroviària de nou traçat, situada en posició central, i de xarxa viària d'alta capacitat.

Pel que fa al sistema ferroviari, el Pla territorial inclou la connexió amb l'Eix Transversal Ferroviari (ETF), que enllaça a Martorell amb la xarxa d'altres prestacions i la línia de mercaderies i la nova Línia Orbital Ferroviària (LOF), que permetrà unir les ciutats de l'arc metropolità de Barcelona, així com l'intercanviador amb la línia dels Ferrocarrils Catalans (FFCC).

Pel que fa al sistema viari, el Pla territorial proposa les noves connexions amb les vies A-2, A-7 i B-40 (Quart Cinturó) i la reconversió d'algunes vies existents que es poden visualitzar en el citat plànol d'informació, i que més endavant s'analitzaran a la llum de les propostes del Pla director urbanístic d'infraestructures (PDUI) de la ròtula Martorell-Abrera.

Sistema d'espais oberts

El plànol d'informació i.l.4c ("PTMB. Espais oberts), a escala 1.15.000, mostra el sistema d'espais oberts definit pel PTMB.

El sistema d'espais oberts s'organitza a partir de les categories de protecció especial i la protecció preventiva. La primera categoria inclou els espais PEIN i de la Xarxa Natura 2000, així com d'altres amb valors connectors, ecològics i paisatgístics. S'indiquen els espais de l'entorn del riu Llobregat i de la riera de Magarola, a més dels espais en el límit del terme municipal d'Abrera amb els de Viladecavalls i Ullastrell, com de protecció especial.

Per la seva banda, els sòls situats en l'entorn de la masia de can Garrigosa (plana de can Garrigosa) apareixen conceptuals com de protecció preventiva.

3.4.2. Planejament director urbanístic

S'analitzen en aquest apartat els plans directores urbanístics vigents, que abasten també àmbits plurimunicipals a l'interior del pla territorial metropolità a que s'ha fet referència en el punt anterior.

a) PDU de les àrees residencials estratègiques

El Pla director urbanístic de les àrees residencials estratègiques va ser aprovat amb data de 13 de març de 2009 (DOGC 30.06.2009) i inclou l'ARE denominat "Centre d'Abrera", en els terrenys de la fàbrica TEDSA, amb una superfície de 12,24 ha., per a la qual s'estableix una ordenació de caràcter residencial, amb un coeficient d'edificabilitat brut de 0,60 m²st/m²si una densitat de 56 hbtges/ha, el que dona un total de 73.459 m²st i 287 habitatges (veure modificació puntual del PGOU número 32).

b) PDU de la reserva de sòl per a l'establiment de la Línia Orbital ferroviària (LOF)

Aprovat definitivament amb data de 12 d'abril de 2010 (DOGC número 5613 de 22.04.2010). Estableix la línia de connexió dels municipis de la corona metropolitana de Barcelona. Travessa el territori municipal d'Abrera i preveu una estació Esparreguera-Olesa de Montserrat, situada en la plana de can Claramunt, i una altre en el centre urbà d'Abrera.

c) PDU de la reserva de sòl per a l'Eix Transversal Ferroviari (ETF)

Aprovat definitivament amb data de 8 de gener de 2010 (DOGC número 5554 de 27.01.2010). Constitueix l'eix transversal ferroviari, que dobla l'eix transversal viari a Catalunya. Comporta una línia ferroviària que se situa entre els polígons industrials de Sant Ermengol i Barcelonès, i ca n'Amat.

d) PDU d'infraestructures de la ròtula Martorell-Abrera (PDUI)

Aprovat definitivament amb data de 24 de juliol de 2020 (DOGC de 28 d'agost de 2020). Abasta els municipis de Martorell, Abrera, Sant Esteve Sesrovires, Castellví de Rosanes, Olesa de Montserrat, Esparreguera i Castellbisbal, el qual substitueix (conjunta i complementàriament amb el Pla director urbanístic de les

activitats econòmiques de la ròtula Martorell-Abrera), el Pla director urbanístic de la ròtula previst en el Pla territorial metropolità.

El primer redactat d'aquest Pla director, que inclou els set municipis citats, va ser presentat als ajuntaments implicats, per a suggeriments, amb data de maig de 2016. Justifica la no coincidència amb la figura prevista en el Pla territorial metropolità en l'alentiment de les previsions de creixement i la urgència de la realització de les infraestructures, per tal de dotar el territori de la estructura general i orgànica que permeti el desenvolupament dels planejaments municipals de forma coherent. Limita, per tant, els objectius del Pla territorial als corresponents a les infraestructures, que es plantegen de forma autònoma i deslligada de la resta de determinacions relatives als desenvolupament urbà i al manteniment i millora de les condicions ambientals dels àmbits sensibles que es relacionen amb les propostes sobre les infraestructures existents i projectades.

Les propostes inicials relatives a infraestructures incloses en el PDUI amb incidència sobre el territori municipal d'Abrera varen incloure les següents infraestructures:

- 1) Xarxa ferroviària i de transport públic:
 - Eix Transversal Ferroviari (ETF), connexió Igualada-Barcelona.
 - Línia Orbital Ferroviària (LOF)
 - Variant de ca n'Amat (desviament dels FGC entre Abrera i Martorell)
- 2) Xarxa viària –vies estructurants primàries:
 - Nova A-7 entre Sant Sadurní i Abrera (A-2)
 - Connexió A-2 (Martorell) - Quart Cinturó B-40 (Abrera)
 - Integració ambiental i urbana de l'autovia A.2 al seu pas per Abrera.
- 3) Xarxa viària –vies estructurants suburbanes i secundàries:
 - Ronda oest o Cinturó oest (vial SEAT)
 - Connexió C-55 –B-40 (variant C-55)
- 4) Vies integrades:
 - Pont de can Vilalba sobre el Llobregat

El Ple de l'ajuntament d'Abrera, amb data de 30 de març de 2017 va aprovar una moció en contra de la connexió de les carreteres B-40 i A-2 sobre el riu Llobregat coma variant de la C-55 entre Abrera i Olesa, el qual incorporava els següents acords:

1. *Rebutjar qualsevol nou projecte d'autovia per sobre del riu Llobregat per connectar l'A-2 amb la B-40 com a variant de la C-55 entre Abrera i Olesa, una idea plantejada per la Generalitat al Pla Director de Infraestructures de Transport, ateses les conseqüències negatives i irreversibles de la seva execució pel poble d'Abrera, tant pel greu impacte ambiental, com pels efectes adversos sobre la cohesió social, com per la sobrecàrrega d'infraestructures viàries de país que ja suporta el nostre poble.*
2. *Proposar a la Generalitat i al Ministeri de foment, la connexió de la autovia A2, B40 i la C55, mitjançant un nus a l'alçada de Can Morral, per tal de suprimir l'actual pas de la C-55 pel mig del poble, i poder convertir l'actual traçat en una via urbana, de cohesió del nucli urbà amb el barri del Rebató.*
3. *Rebutjar el projecte del cinturó Oest al seu pas per Abrera, per l'aïllament físic que suposaria pel barri de Ca n'Amat, i el impacte medio-ambiental sobre el torrent gran d'Abrera.*

4. Crear una nova incorporació de la Autovia Orbital B40 cap a la A2 sentit Barcelona, per tal de no afegir més transit a l'actual sortida del nucli urbà a l'A2.
5. Millora ambiental i acústica de l'Autovia A2 al seu pas per Abrera.
6. Crear la connexió entre el nucli urbà i els barris de Vilalba mitjançant una passera per a vianants i bicicletes, supeditant-lo a la forma que el procés participatiu de la modificació del POUM estableixi.
7. Millora dels accessos de la Carretera BV-1201 i BV-1202, per la millor seguretat de la incorporació dels veïns al barris de Vilalba.

Posteriorment, la Secretaria municipal redacta, amb data de 26 d'octubre de 2020, el requeriment previ necessari per a la interposició d'un recurs contenciós-administratiu contra l'aprovació definitiva del PDUI, argumentant exhaustivament les raons per les quals es formula el recurs, amb la següents motivacions:

PRIMER.- INCOHERÈNCIA DEL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC D'INFRAESTRUCTURES DE LA RÒTULA MARTORELL-ABRERA (PDUI) I DEL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA (PDUAE) DEL BAIX LLOBREGAT NORD AMB EL PLANEJAMENT TERRITORIAL I ALTRES PLANS I PREVISIONS EXISTENTS EN L'ÀMBIT TERRITORIAL DELS PDU.

SEGON.- NUL·LITAT DE TOTES LES PREVISIONS DEL PDU CONTRARIES A LES PREVISIONS DE LES INFRAESTRUCTURES DE L'ESTAT.

TERCER. NUL·LITAT DE LES DETERMINACIONS DEL PDU RESPECTA A LA SEVA INCIDÈNCIA EN EL MEDI AMBIENT.

QUARTA.- VULNERACIÓ DELS PLANS DIRECTORS EN EL SEU OBJECTIU DE ESTABLIR MILLORES EN LES CONDICIONS DE LES INFRAESTRUCTURES EXISTENTS EN EL MUNICIPI D'ABRERA.

L'escrit sol·licita finalment la revisió del PDUI i del PDUAE per tal d'incloure els següents aspectes:

- I. *Cal garantir de forma efectiva la millora ambiental i integració urbana de l'A-2 en el terme municipal d'Abrera i es demana el seu soterrament en túnel obert.*
- II. *Es reitera la reivindicació històrica del municipi d'Abrera que s'executi una variant de la C-55 i la transformació de l'actual traçat en via urbana, posant de manifest que la proposta que fa el PDUI suposa una transformació de l'actual barrera en una altra soterrada (variant C-55) o parcialment soterrada (connexions amb l'A-2 i la B-40) que genera un gran impacte en els sòls de creixement urbanístic de Can Morral generant més barreres.*
- III. *Les connexions de l'A-2 i la B-40 en un traçat en angle oblic de la B-40 i l'A-2 no permeten els moviments Terrassa-Barcelona i viceversa. La solució a aquest problema en cap cas no pot passar per la creació de noves vies que generaran noves barreres, en terrenys de creixement urbà (Can Morral) o afectant espais d'alts valors naturals, ecològics o paisatgístics (plana al·luvial del riu Llobregat, Xarxa Natura 2000 i PEIN).*
- IV. *La manca de coordinació entre administracions no garanteix l'eliminació definitiva de l'eix B-40/A-2 pel marge esquerre del riu Llobregat; la qual suposaria, entre d'altres consolidar la barrera existent entre el nucli urbà i els barris situats al marge esquerre del riu Llobregat, amb un alt cost econòmic i ambiental i amb una flagrant contradicció amb la voluntat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de potenciar les activitats agrícoles i ramaderes en aquesta zona.*
- V. *Es posa de manifest la fragmentació i trencament del sistema urbà en àmbits de creixement: la proposta de nou traçat de la C-55 paral·lel a l'est de l'autovia A-2, des del nus de Ca n'Amat, afectarà els sòls urbans residencials del Pla Parcial Nord-oest pendents d'edificar i el carrer Manresa; a més sense considerar que els documents del PDUI no incorporen l'avantprojecte de reforma i ampliació de l'A-2 del Ministeri de Foment.*

- VI. *Pel que es refereix a la contaminació acústica, atmosfèrica i lluminosa es constata que les propostes del PDUI augmenten la magnitud dels mateixos impactes que anuncien que volen evitar, exposant, encara més, la ciutadania que habita la zona central del terme municipal d'Abrera a les emissions de contaminants associats a la mobilitat de les vies noves.*
- VII. *Pel que fa referència a la propera entrada en funcionament de l'autovia B-40 en la connexió amb l'autovia A-2 degut a l'actual traçat en angle oblic, i la dificultat de connexió en els sentits Barcelona-Terrassa i Terrassa-Barcelona, es preveu una greu afectació a la mobilitat general i local considerant-se que el projecte de millora de la connexió que està redactant la Demarcació de Carreteres de l'Estat a Catalunya és insuficient.*
- VIII. *Es posa de manifest l'oposició al tram del cinturó Oest entre l'avinguda ca n'Amat i el polígon industrial Sant Ermengol, segons s'indica en l'aprovació definitiva del PDUAE. No és admissible que tot el trànsit generat pel Cinturó Oest desemboqui el carrer central del polígon industrial Sant Ermengol (carrer Francesc Layret).*
- IX. *Respecte a la variant can Rial, es manifesta la irregularitat que ha suposat la supressió la variant definida en el PDUI aprovat inicialment que una altra que transcorre parcialment pel terme municipal d'Abrera, sense coneixement d'aquest Ajuntament i sense possibilitat de fer al·legacions al respecte.*
- X. *Es demana que es mantingui la connexió del nucli urbà amb els barris del marge esquerra del Llobregat cal que sigui exclusivament de vianants i ciclistes (pont de Can Vilalba), oferint una connexió de caràcter local per tal d'evitar l'ús de vies primàries.*
- XI. *Cal donar una solució als greus problemes de congestió que pateix l'avinguda de Ca n'Amat (tant pels fluxos de la xarxa interna dels polígons com d'altres municipis que utilitzen aquesta vial local com a única via de connexió amb l'A-2 i la resta del territori) pel que l'Ajuntament d'Abrera no pot acceptar que el creixement industrial d'altres municipis annexes a Abrera col·lapsi la seva xarxa viària.*
- XII. *Pel que fa a l'enllaç entre l'A-2 i la C-55, cal una urgent solució a la perillositat d'aquesta circulació i també cal resoldre amb urgència el pas de vianants entre els dos nuclis urbans d'Abrera (Rebato i resta de nucli urbà) separats per la C-55 que actualment es produeix per un pas inferior de menys d'1,20m d'amplada.*
- XIII. *Cal actuacions urgents de millora de les carreteres BV-1201 i BV-1202 que no es contemplen en el PDUI, com les rotondes als enllaços amb el barri de Can Vilalba, amb la BV-1201 i amb el barri de Les Carpes.*
- XIV. *Es considera inviable l'ampliació de la secció de l'avinguda ca n'Amat, i es demana que el sector 1 Cinturó Oest es faci càrrec com a càrrega externa de la renovació viària completa, d'acord amb el trànsit que suporta, del tram d'avinguda ca n'Amat entre carrer Montserrat i el carrer Can Noguera. Incloent la l'execució d'una nova xarxa de sanejament ateses les deficiències de l'actual.*
- XV. *Cal que el Vial sud del complex SEAT es dimensioni com un altre cinturó que connecti el cinturó Oest amb el vial de connexió de l'AP-7 amb l'A-2 (vial A5), amb la mateixa secció que aquell (2+2+ 3 m de vorera), perquè serveixi com a via de connexió pel Sud, que es preveu com la via preferent d'accés i sortida de les àrees industrial existents i del sector 1 Cinturó Oest.*

També es demana que es plantegi la seva connexió directa al vial de connexió de l'AP-7 a l'A-2 a l'actual pont de Can Cases, per tal de configurar una comunicació més ràpida i directa de la que es proposa ara amb l'ordenació del sector 1.
- XVI. *Es demana que s'aporti un estudi econòmic i financer realista del sector per conèixer la seva viabilitat que permeti el finançament de les carregues urbanístiques que són necessàries, sense que s'hagi de invertir l'aprofitament urbanístic en les mateixes, i que tal com preveu el PTMB es determini que l'Administració actuant serà un Consorci format per tots els municipis*

El decret d'Alcaldia sobre la interposició de recurs contenciós administratiu contra l'aprovació del Pla director urbanístic d'infraestructures de la ròtula Martorell-Abrera (PDUI) es formula amb data de 2 de març de 2021

e) PDU de les activitats econòmiques del Baix Llobregat Nord (PDUE)

Aprobat definitivament amb data de 14 de setembre de 2020 (DOGC de 16 d'octubre de 2020), com a complement del PDUI. L'àmbit es redueix a tres municipis (Martorell, Abrera i Sant Esteve Sesrovires); és l'àmbit delimitat per l'autovia A-2 a l'est; la carretera B-224 al sud; el vial SEAT a l'oest i, al nord, el que limita amb la futura traça del quart cinturó i el torrent gran d'Abrera.

El seu objecte es ordenar els aspectes relacionats amb les activitats econòmiques del continu urbà central de Martorell, Abrera i Sant Esteve Sesrovires de manera coordinada amb el model infraestructural del Pla director urbanístic d'infraestructures de la ròtula de Martorell-Abrera, determinant la localització i extensió de les àrees d'activitat econòmica, definint els elements estructurals de la seva ordenació, les relacions amb la ciutat existent, els seus continguts pel que fa a usos i intensitats i el seu desenvolupament seqüencial, així com l'equipament i diversificació, tant de les àrees econòmiques existents com de nova creació.

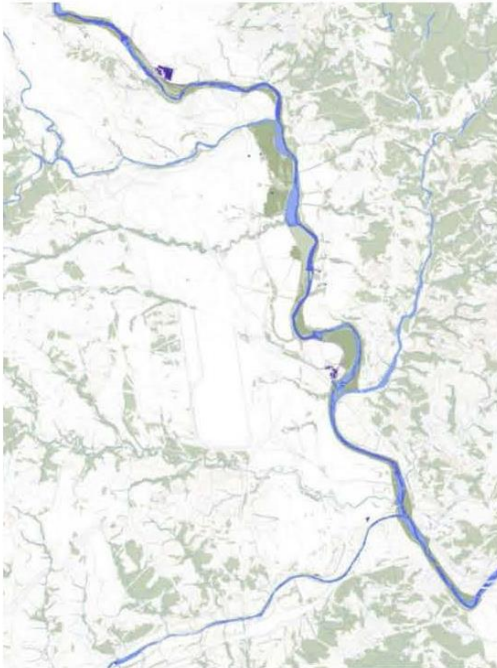
A l'igual que en el cas del PDUI la Secretaria municipal redacta, amb data de 26 d'octubre de 2020, el requeriment previ necessari per a la interposició d'un recurs contenciós-administratiu contra la seva aprovació definitiva, atenent a que, malgrat la seva tramitació independent, el contingut dels dos PDU ha de ser tractada conjuntament, ja que el PDUE sense les determinacions recollides en el PDUI no podria desenvolupar-se. S'indica que tal és la seva vinculació que en el curs dels treballs de redacció del PDU d'infraestructures de la ròtula de Martorell-Abrera, es van introduir una sèrie de modificacions en el PDUE del Baix Llobregat Nord que, pel seu abast, van motivar una segona aprovació inicial d'aquest pla director.

Aquest PDU d'activitat econòmica, en paral·lel i de manera supeditada al PDUI de la ròtula de Martorell-Abrera actualitza les àrees especialitzades existents i ordena els nous sectors d'activitat econòmica de manera integrada amb el model infraestructural i amb el model ambiental del PDUI i del PTMB. L'interès territorial, per tant, de l'actuació radica en la coordinació de la seva execució amb el desenvolupament de les infraestructures al servei del territori amb el seu encaix ambiental.

D'acord amb l'anterior, el requeriment previ estableix que la nul·litat de les determinacions incloses en el PDUI deixarà sense marc de referència el PDUE, i per tant limitarà el seu desenvolupament, i això és fruit de l'elecció del planificador de tramitar dos documents urbanístics separats, però temporalment coetanis, i que el desenvolupament d'un queda totalment condicionat al desenvolupament del primer. Així doncs, també en aquest cas, per Decret d'Alcaldia de 2 de març de 2021 s'interposa recurs contenciós

administratiu contra l'aprovació del Pla director urbanístic de l'activitat econòmica del Baix Llobregat nord (PDUAE).

Els següents gràfics inclouen, finalment, alguns aspectes rellevants de les directrius territorials en sòl no urbanitzable



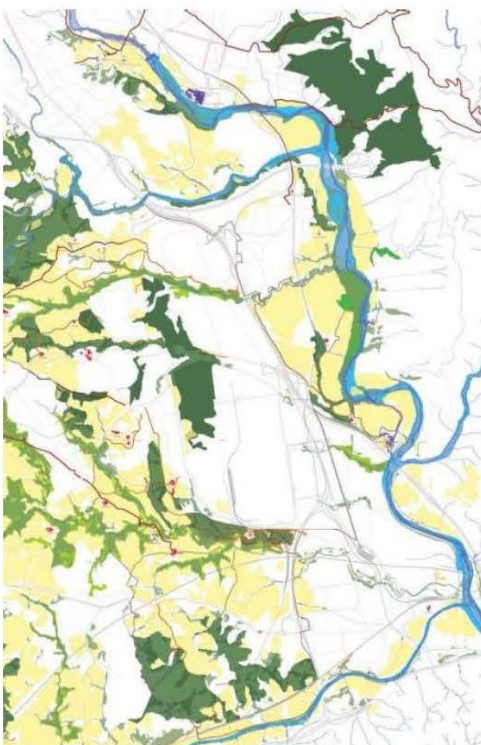
Hidrologia i elements patrimonials vinculats als espais fluvials.

Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)



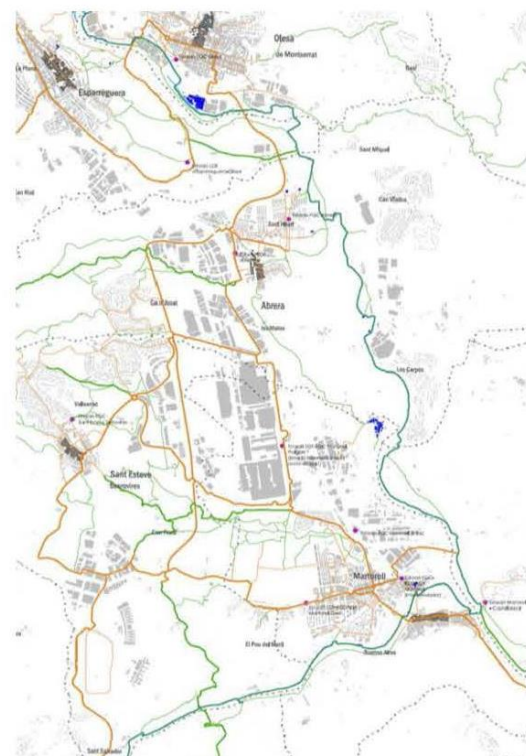
PEIN i hàbitats d'interès comunitari.

Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)



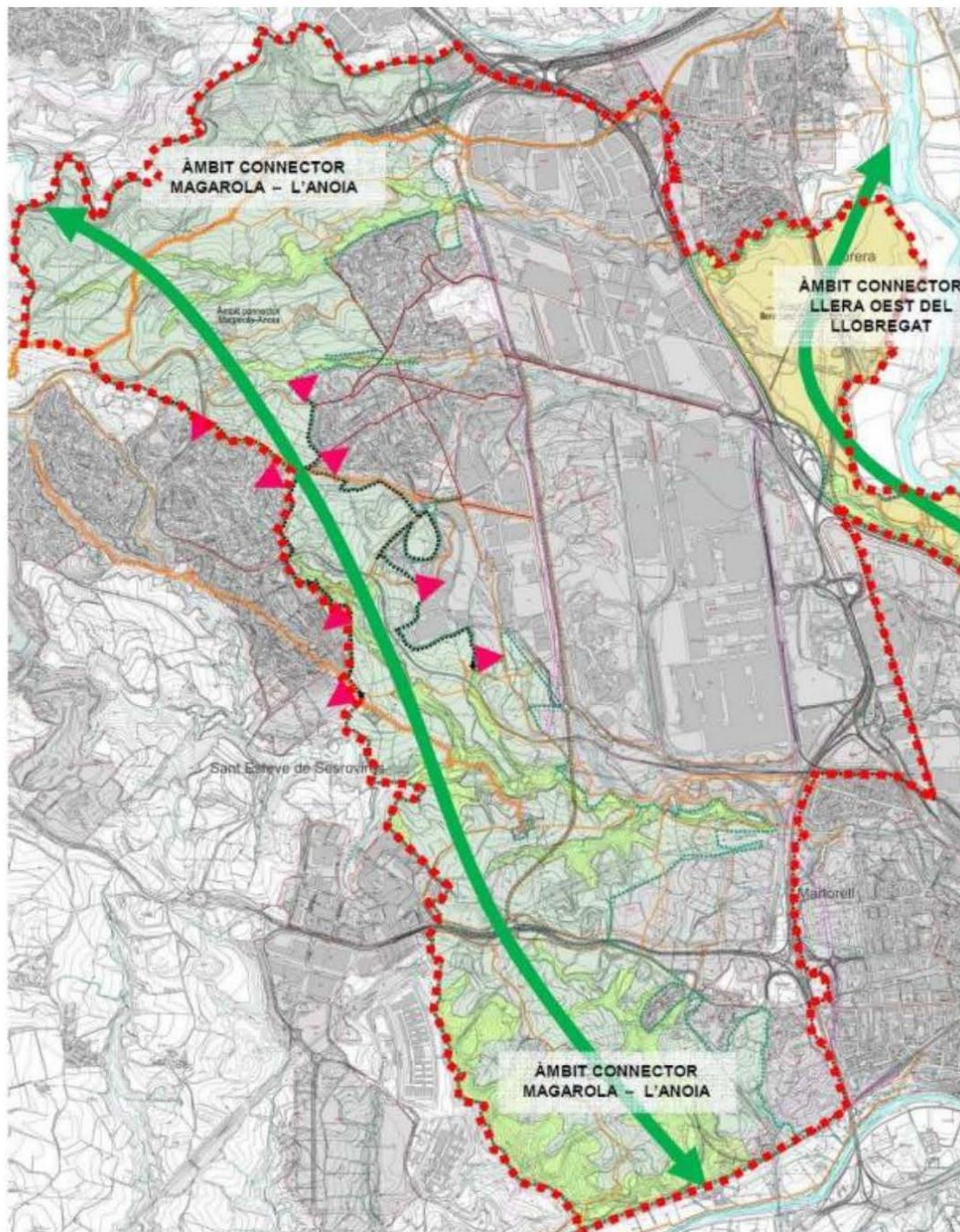
Anàlisi de l'estructura del mosaic agroforestal i de l'orografia.

Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)



Xarxa de vies ciclables i xarxa de camins rurals del Pla

Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)



Àmbit d'actuació en sòl no urbanitzable: els dos connectors territorials – ecològics i paisatgístics – a costat i costat del nucli urbà.

Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)

4. ANÀLISI DE L'ÀMBIT MUNICIPAL

4.1. El territori físic

4.1.1. Posició territorial

El municipi d'Abrera es troba situat a la part nord de la comarca del Baix Llobregat i forma part de l'àmbit metropolità. L'altitud mitja del municipi d'Abrera és de 105 metres, amb una extensió total de 19,9 km². Limita al nord amb els municipis d'Olesa de Montserrat i d'Esparreguera, al sud amb Martorell i Sant Esteve Sesrovires, a l'est amb Castellbisbal, Ullastrell i Viladecavalls i a l'oest amb Els Hostalets de Pierola.

L'espina dorsal d'Abrera és el riu Llobregat, tot el que conforma la plana del Llobregat. Aquest ha resultat un condicionament en l'estructura morfològica i paisatgística del municipi, així com en el desenvolupament de les infraestructures que de manera progressiva han anat configurant l'anomenat Eix del Llobregat.

Diversos elements han permès establir un sistema urbà configurat pels municipis de Martorell, Sant Esteve Sesrovires, Olesa de Montserrat, Esparreguera i evidentment, Abrera. No només es va establir un ordenament supramunicipal en la revisió del Pla General d'Abrera de l'any 1968 sinó que, més tard, en l'anomenat Informe Roca, també es recolza aquesta unitat territorial essent reconeguda com una de les tres noves comarques que el mateix document proposava. Cal tenir en compte però, que el territori va quedar definitivament configurat amb el posterior desenvolupament industrial de la zona oest, el que ha estat determinant per al desenvolupament del municipi.

A més de significar un accés important pel municipi, l'autovia del Llobregat exerceix la funció de límit físic al marge dret del riu Llobregat i defineix l'espai central del municipi, on està situat el centre urbà, que inclou els antics nuclis del Rebato i del Carrer Major-La Font; més allunyat, ca n'Amat; i, ja en el marge esquerra del riu, el nucli antic diferenciat de Santa Maria de Vilalba i les antigues urbanitzacions de can Vilalba, les Carpes i Sant Miquel, que amb el pas del temps s'han anat transformant en barris de segona residència a primera residència.

L'estructura territorial d'Abrera es va configurar essencialment a partir de l'arribada de la fàbrica Purlom l'any 1971 i, més tard, en 1992, de la Seat. A partir d'aquí i amb la creació, en els anys noranta, de l'esmentada autovia del Llobregat, el municipi d'Abrera quedava definitivament connectat als fluxos metropolitans. També el posterior projecte de l'anomenat Quart Cinturó metropolità, en funcionament fins a Terrassa des del 16 de març de 2024, que la convertiria en la porta d'entrada del Vallès al Baix Llobregat nord i la zona industrial enclavada al municipi.

4.1.2. Espais naturals

Pel que fa al patrimoni natural d'Abrera, és a dir, als espais naturals que presenten algun tipus de protecció específica o, si més no, inclouen hàbitats o espècies d'interès, cal destacar el torrent Gran d'Abrera. Correspon a una franja àmplia de bosc i matoll de quasi 5 km de llargada, de gran valor ecològic i paisatgístic, que resulta d'especial interès per a la conservació de la natura en el municipi. La zona es troba integrada en una xarxa de zones verdes de titularitat pública i privada formant una anella verda amb altres zones boscoses i inundables d'altres torrents i rieres del riu Llobregat. Per tant, té una funció de connector biològic facilitant la circulació d'amfibis, rèptils i mamífers, així com ajudant a la nidificació de les diferents espècies que predominen a la zona.

D'altra banda, també dins del terme municipal, hi trobem diversos hàbitats d'interès comunitari, comuns en els rius mediterranis permanents, a la part baixa del riu Llobregat, com les pinedes mediterrànies, bastant abundants al territori, alguna petita zona d'alzinar i carrascar, i finalment, les alberedes, salzedes i altres boscos de ribera.

Un altre espai molt destacat és l'Espai d'Interès Natural del Riu Llobregat, que compren diversos municipis -entre els quals Abrera-, amb una superfície total de 267,73ha. Aquest, però, no té encara un pla especial de delimitació. La designació del mateix com a LIC busca la conservació dels hàbitats naturals d'interès comunitari presents a la zona, i la de ZEPA, la preservació de la superfície necessària per a la conservació de les espècies d'aus que habiten la zona.

Finalment, cal destacar que dins del municipi d'Abrera, els àmbits fluvials protegits i les zones agroforestals representen potencials àrees de connectivitat, essent sempre el riu Llobregat el major element de connexió ecològica.

Cal tenir en compte, també, el corredor biològic indicat al Pla territorial metropolità de Barcelona que connecta la Serralada de Collserola i la de Sant Llorenç del Munt.

4.1.3. Geomorfologia

El municipi d'Abrera forma part de la Depressió Prelitoral, una fossa tectònica força gruixuda on s'hi troben tant sediments miocens marins com continentals. Això fa que hi predominin les lutites (argiles i llims), els gresos i conglomerats pertanyents al Miocè, tot i que també hi són presents graves, sorres i llims de l'Holocè, degut a que gran part del territori que ocupa el municipi pertany a la Vall del riu Llobregat.

Encara que el relleu més típic dels materials del miocè és el relleu Tabular, a Abrera aquests materials es manifesten amb una morfologia típica de les terrasses fluvials. La plana al·luvial i d'inundació correspon a la terrassa baixa del riu. Això genera una dualitat de sòls dins del municipi:

- Sòls molt joves, d'un gruix considerable, escassament desenvolupats i sotmesos a una constant erosió col·luvial, antròpica o natural que els impedeix madurar. Aquest són els que més dominen el territori.
- Sòls de mitjà grau d'evolució, de pendent moderada i desenvolupats sobre materials calcaris que amb la precipitació faciliten l'escorrentia i per tant els doten d'una qualitat elevada i una aptitud elevada per les activitats agrícoles.

L'orografia i la composició geomorfològica del territori han determinat que la vegetació potencial sigui l'alzinar amb marfull. Tot i això, és difícil trobar-ne mostres ben conservades dins del municipi i el que ara predomina són les pinedes secundàries de pi blanc amb sotabosc de garriga o brolla. Tanmateix, també hi conviuen elements de vegetació corresponents a la zona eurosiberiana com els boscos de ribera, situats als marges del riu Llobregat i d'altres cursos permanents d'aigua.

Per últim, destacar la vegetació arvense lligada a l'activitat agrícola que ha anat creixent en les zones conreades. Destaquen les comunitats arvenses dels sembrats o segetals de la terra baixa eixuta, els horts i el canyar.

4.1.4. Climatologia

El municipi d'Abrera té una climatologia de tipus mediterrània litoral. En general, tant el ritme anual de la temperatura com el de precipitació presenta irregularitats. Els mesos de precipitació, bàsicament es concentren a la tardor i la primavera, tot i que l'hivern tampoc no és sec del tot. En canvi l'època estiuenca sí que es presenta seca, sense ser àrida del tot.

Tot això, fa que la dada de pluviometria anual oscil·li al voltant dels 600 mm i el règims de temperatures comporti uns hiverns suaus i estius calorosos, amb unes oscil·lacions tèrmiques diürnes moderades. Cal destacar, que l'orografia de la zona comporta l'aparició més o menys freqüent del fenomen de la inversió tèrmica: és a dir, afavorint situacions anticiclòniques, causant boires i episodis de contaminació atmosfèrica.

4.1.5. Xarxa hidrogràfica

La xarxa hidrogràfica d'Abrera es troba vertebrada pel riu Llobregat, que travessa el municipi en sentit nord-oest/sud-est, que pertany al domini hidrogràfic de la conca del Pirineu Oriental, a la vegada formada per diverses conques hidrogràfiques independents i situades a la vessant mediterrània.

Dins del terme d'Abrera, on el riu actua com a clar divisor del municipi en dues parts, també troben diversos cursos permanents i torrents temporals, que a la vegada alimenten el Llobregat. Així, són afluents per la dreta, la riera de Masquefa i la riera de Magarola, el torrent Gran d'Abrera i la riera de Can Noguera -en gran part canalitzada soterradament-, que neixen dins del mateix municipi, i per l'esquerra, la riera del Morral del Molí, amb una conca de 66 km², al que desemboquen la riera de Sant Jaume, la riera de Gaià, el torrent de Salt i el torrent dels Casots.

El règim hidrològic d'aquesta conca és bàsicament nivopluvial a la seva capçalera, però a la part que passa pel terme ja passa a ser exclusivament pluvial o mediterrani. D'aquesta manera, el cabal màxim té lloc entre maig i juny, i el mínim es produeix durant l'època estival, durant els mesos d'agost i setembre. El cabal mitjà es va reduint progressivament, sobretot a l'alçada de Martorell, degut al fort consum industrial i urbà que hi ha a la zona, i unit a una manca d'aportacions de cabal importants.

4.2. Demografia i habitatge

En aquest apartat de la Memòria fem referència a tota aquella informació relacionada amb els principals indicadors sobre demografia i població, derivada de les dades estadístiques disponibles. S'analitza principalment l'evolució de la població, l'estructura de la població, el cens d'habitatges, les activitats econòmiques i la relació de la població el treball.

4.2.1. Evolució de la població

L'evolució de la població del municipi d'Abrera es caracteritza principalment per la forta immigració rebuda a partir de la dècada dels anys 60 del segle passat, motivada per la forta industrialització de la seva zona d'influència i del municipi en si mateix. En aquest període, Abrera passa de ser un petit poble agrari de poc menys de 1.000 habitants a convertir-se en una població de gairebé 3.000 habitants només en 10 anys. A partir d'aquest moment, la població municipal no ha parat de créixer fins a l'actualitat. Avui l'agricultura hi té un pes pràcticament inexistent i els motors del municipi són els serveis i la indústria, com veurem en apartats posteriors.

L'evolució històrica de la població

Farem una petita referència a les variacions de població d'Abrera durant el segle XX sense entrar-hi en detall. Entenem que la memòria actual s'ha de basar en l'evolució recent de la població abrerenca tot i que no ha de deixar de banda els principals ítems que l'han caracteritzat en la seva història. En la primera meitat de segle XX podem diferenciar dues etapes de creixement negatiu motivades per diferents esdeveniments. Abans de la guerra civil, la població d'Abrera, com hem dit, depenent de la producció agrària, decreix degut a diferents crisis que afecten aquest sector econòmic. Entre aquestes, podem destacar la derivada de la fil·loxera que s'arrossega des de finals del segle XIX i la qual va tenir un fort impacte en el municipi ja que va destruir pràcticament tota la vinya que s'hi cultivava, motor econòmic del poble.

La plaga va provocar un sostingut decreixement poblacional que amb els anys enllaça amb la segona etapa de decreixement poblacional provocada per la guerra civil i la llarga postguerra fins pràcticament la meitat del segle XX. La dificultat de cultivar les terres en el període bèl·lic i la desorganització en la tinença de la terra conjuntament amb la concentració de gran part de la producció per part de l'Estat deguda a la declaració de l'autarquia durant la postguerra fins als anys 1950 protagonitzen la pèrdua poblacional.

A partir de la dècada dels 1950 es declara gran part del terme municipal zona industrial i la tendència de creixement negatiu canvia. Aquest pas suposa el trencament amb un motor econòmic tradicional basat en l'agricultura i en la parceria com a sistema d'organització per orientar l'economia local cap a la indústria.

La segona meitat del segle XX, sobretot a partir de la dècada de 1960, es caracteritza pel fort creixement poblacional d'Abrera degut a la forta industrialització del municipi i la seva zona d'influència. En un principi les indústries tèxtils van protagonitzar les primeres etapes de creixement però de seguida va tenir lloc la implantació de l'escorxador PURLOM a principis dels 1970 que a banda de ser un motor econòmic pel poble va propiciar un fort creixement urbà degut a la construcció de molts habitatges per als seus treballadors.

És una època en la que el nucli d'Abrera creix urbanísticament i hi apareixen nous barris i urbanitzacions. Així, s'originen els nuclis de Sant Hilari (1958), la Florida (1964), el polígon d'habitatges "Els pisos" (1967), i les urbanitzacions de les Carpes (1962), Ca n'Amat (1966), Sant Miquel (1967) i Can Vilalba (1976).

El següent gran impacte positiu per al creixement poblacional d'Abrera és la doble implantació de la SEAT al municipi veí de Martorell. Primer la localització del Centre Tècnic de SEAT i després la definitiva instal·lació de l'empresa el 1993 causen un fort impacte en la zona d'influència de Martorell modificant el teixit industrial existent fins al moment i transformant-ho en un teixit adaptat a la indústria automobilística, generant una xarxa d'indústries auxiliars i de logística que han esdevingut pràcticament la única especialització industrial de la zona.

En la taula 3 podem observar l'evolució de la població abrerenca des de l'any 1960 fins a l'any 2000 i s'hi poden llegir els períodes de creixement que hem descrit i com la població no ha entrat en períodes de decreixement destacables.

	Població total	Variació	Percentatge de variació
2000	8.177	1.174	16,76
1996	7.003	1.555	28,54
1991	5.448	1.094	25,13
1986	4.354	155	3,69
1981	4.199	1.349	47,33
1975	2.850	1.205	73,25
1970	1.645	840	104,35
1965	805	90	12,59
1960	715		

Taula 3. Evolució històrica de la població (1960-2000)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'evolució més recent d'Abrera

Per analitzar l'evolució de la població d'Abrera analitzem primer com ha evolucionat en relació als municipis de l'entorn i del Baix Llobregat.

Abrera representa l'1,50% de la població del Baix Llobregat, només per damunt de Sant Esteve Sesrovires (0,92%) dels municipis de la comarca que l'envolten. Esparreguera (2,67%), Olesa de Montserrat (2,89%) i Martorell (3,45%) tenen un pes superior en la població comarcal. Aquest aspecte ha estat ja analitzat en l'apartat 3.2 (veure taula 1).

Per aprofundir més en detall en l'evolució de la població d'Abrera analitzarem la seva variació des de l'any 2000 fins l'actualitat any a any (taula 4). En el període 2000-2022 Abrera ha passat de tenir poc més de 8.000 habitants a tenir-ne més de 12.000. En 22 anys ha augmentat un 55,27% la seva població. Des de començaments del segle XXI fins a l'any 2009, els anys de bonança econòmica, la població d'Abrera creix entre un 2 i un 5 % anual (consultar en la taula 4).

Any	Població total	Var.anual	% variació	Homes	Var.homes	Dones	Var.dones
2000	8.177			4.203		3.974	
2001	8.454	277	3,39	4.363	160	4.091	117
2002	8.823	369	4,36	4.562	199	4.261	170
2003	9.166	343	3,89	4.753	191	4.413	152
2004	9.422	256	2,79	4.890	137	4.532	119
2005	9.839	417	4,43	5.088	198	4.751	219
2006	10.244	405	4,12	5.277	189	4.967	216
2007	10.840	596	5,82	5.648	371	5.192	225
2008	11.278	438	4,04	5.882	234	5.396	204
2009	11.521	243	2,15	5.974	92	5.547	151
2010	11.469	-52	-0,45	5.905	-69	5.564	17
2011	11.611	142	1,24	5.926	21	5.685	121
2012	11.870	259	2,23	6.072	146	5.798	113
2013	12.055	185	1,56	6.152	80	5.903	105
2014	12.125	70	0,58	6.167	15	5.958	55
2015	12.071	-54	-0,45	6.118	-49	5.953	-5
2016	12.216	145	1,20	6.215	97	6.001	48
2017	12.363	147	1,20	6.283	68	6.080	79
2018	12.334	-29	-0,23	6.248	-35	6.086	6
2019	12.489	155	1,26	6.326	78	6.163	77
2020	12.538	49	0,39	6.325	-1	6.213	50
2021	12.620	82	0,65	6.373	48	6.247	34
2022	12.697	77	0,61	6.414	41	6.283	36
2023	12821	124	0,97	6452	38	6369	86

Taula 4 . Evolució recent de la població d'Abrera per sexes (2000-2023)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'any de més creixement poblacional del que porten de segle va ser el 2007 amb un 5,82%. Els tres únics anys en els que el municipi ha protagonitzat decreixement poblacional han estat els anys 2010, 2015 i 2018, tots tres per sota del -0,50%, amb la qual cosa es pot considerar que la població s'ha estancat degut a que la variació ha estat molt petita. Després de l'any 2010 la població va tornar a créixer entre un 0,50% i un 2% fins l'any 2022, amb la excepció de 2018. En els propers anys es podrà veure si es manté aquesta evolució estable, amb només un lleuger creixement anual sostingut. Si observem les dades amb perspectiva de gènere ens adonem que l'evolució de la població d'homes i la de dones és pràcticament la mateixa en els 22 anys analitzats. La població s'ha incrementat en 2.211 homes i en 2.309 dones, en proporcions bastant similars. Destaca, que en els tres anys de decreixement del període, 2010, 2015 i 2018, només els homes decreixen en els tres anys mentre que les dones només perden població en el 2015.

Atesa la complexa organització territorial del municipi d'Abrera amb la presència, com hem dit, de diversos barris i polígons industrials, considerem adient analitzar l'evolució de la població en cadascuna d'aquests àmbits (veure taula 5).

Per fer-ho utilitzarem les dades disponibles, des de 1996 fins al 2017, segregades per cada una de les entitats poblacionals del municipi d'Abrera que consten al nomenclàtor de població. El municipi consta de 7 entitats poblacionals, entre elles Abrera (nucli urbà principal), a més de dos polígons industrials que compten amb població empadronada (polígon industrial Barcelonès i polígon industrial Sant Ermengol) i de població que viu disseminada en el municipi.

De les 7 entitats de població, la més important és Abrera (nucli urbà principal), que aglutina la major part de la població, amb un total de 9.192 habitants el 2022. La següent entitat en ordre poblacional és can Vilalba, amb 1.602 habitants. La resta d'entitats no arriben al miler d'habitants i són les Carpes (816 hab.), ca n'Amat (747 hab.), Santa Maria de Vilalba i can Torres (242 hab.), Sant Miquel (50 hab.) i can Sucarrats i can Moragues (actualment sense població empadronada). La resta d'habitants el municipi es reparteixen entre els dos polígons industrials citats (amb només 2 hab.) i la població disseminada (amb 46 hab.).

L'evolució de les diferents entitats poblacionals és diversa, però podem afirmar que 5 de les 7 entitats estan consolidades i han augmentat considerablement la seva població en el període analitzat. Així, com podem veure a la taula 5, les Carpes és l'entitat que més ha crescut, quadruplicant la seva població. La segueixen can Vilalba (187,61%) i ca n'Amat (143,32%). Santa Maria de Vilalba i can Torres ha augmentat la seva població en un 95,16%. Sant Miquel, tot i haver mantingut un creixement sostingut durant tot el període només compta amb 50 habitants i la tendència dels darrers 5 anys ha estat només lleugerament positiva. Dels dos polígons industrials que han tingut població empadronada només el polígon Barcelonès compta amb 2 habitants el 2022. La població

disseminada del municipi mostra una clara tendència a la baixa i en el període observat ha perdut un 47,13% d'empadronats.

El total de la població municipal empadronada ha experimentat un creixement, entre 2000 i 2022, del 81,31%.

Nom entitat de població	1996	2000	2005	2010	2015	2022	% var. 1996-2022
Abrera	5.701	6.519	7.542	8.504	8.970	9.192	61,23
Ca n'Amat	307	379	532	607	626	747	143,32
Can Socarrats i can Moragues	0	0	6	12	1	0	0,00
Can Vilalba	557	736	1.034	1.396	1.514	1.602	187,61
Carpes, les	206	310	505	661	693	816	296,12
Polígon industrial Barcelonès	0	0	1	0	0	2	0,00
Polígon industrial Sant Ermengol	5	7	4	0	1	0	-100,00
Sant Miquel	16	20	25	45	39	50	212,50
Santa Maria de Vilalba i can Torres	124	127	133	180	186	242	95,16
Disseminat	87	79	57	64	41	46	-47,13
TOTAL	7.003	8.177	9.839	11.469	12.071	12.697	81,31

Taula 5. Evolució de la població per entitats de població, 1996-2022

Font: Elaboració pròpia a partir del padró de població

Pel que fa al creixement vegetatiu del municipi podem destacar que la relació entre naixements i defuncions ha estat quasi sempre positiva, col·laborant en l'evolució de la població creixent d'una manera destacable.

En efecte, l'increment de naixements anual des de l'any 2000 fins al 2021 ha superat sempre l'increment de defuncions anual, amb la única excepció de l'any 2020, la qual cosa ha generat una tendència positiva en la contribució d'aquesta variable en l'augment de la població.

Ara bé, si examinem els percentatges de creixement natural anuals (percentatge respecte l'increment de l'any anterior), podem veure com ja han estat negatius en diferents anys com, per exemple, en 2001, 2005, 2008 o 2009, tendència que s'accentua a partir de 2011, i que es fa especialment negativa en els darrers dos anys (2020 i 2021). Les dades de 2021 pertanyen ja als resultats definitius publicats del cens de 2021.

Entre els anys 2000 i 2021, en 11 anualitats el creixement vegetatiu o natural ha estat negatiu respecte l'any anterior. Com podem veure en la taula 6, aquests percentatges negatius són especialment alts en destaca el 2013, 2016 i 2018, es recupera en 2019, però es fan molt més alts encara en 2020 i 2021 amb creixement negatius del 125,93% i del 171,43%, el que no deixarà de tenir

conseqüències en les previsions del planejament urbanístic en relació a la oferta d'habitatges i d'equipaments comunitaris (tant pel que fa als aspectes quantitatius com als qualitatius), que sens dubte hauran de ser tingudes en compte.

Any	Naixements	Defuncions	Creix natural	% creix natural
2000	107	43	64	
2001	105	47	58	-9,38
2002	124	56	68	17,24
2003	126	50	76	11,76
2004	142	49	93	22,37
2005	144	53	91	-2,15
2006	152	49	103	13,19
2007	174	52	122	18,45
2008	168	62	106	-13,11
2009	153	63	90	-15,09
2010	183	74	109	21,11
2011	167	58	109	0,00
2012	151	49	102	-6,42
2013	127	62	65	-36,27
2014	146	67	79	21,54
2015	119	56	63	-20,25
2016	129	60	69	9,52
2017	111	74	37	-46,38
2018	110	91	19	-48,65
2019	87	60	27	42,11
2020	90	97	-7	-125,93
2021	92	87	5	-171,43

Taula 6. Moviment natural de la població, 2000-2022

Font: Elaboració pròpia a partir del padró de població

4.2.2. Estructura de la població

Per abordar l'anàlisi de l'estructura de la població del municipi observarem les dades bàsiques referents a la població de l'estadística disponible a l'Institut d'Estadística de Catalunya. D'aquesta manera analitzarem la piràmide d'edats del municipi, analitzarem l'envelliment i el percentatge de joves amb menys de 15 anys, el nivell d'instrucció de la població, el seu origen i com s'estructuren les seves llars.

La piràmide d'edats d'Abrera

El primer que observem un cop construïda la piràmide d'edats per a l'any 2022 del municipi d'Abrera és la proporció entre homes i dones existent. (veure gràfic 1). El percentatge d'homes és lleugerament superior al de les dones essent, respectivament, d'un 50,52% i d'un 49,48 %. En nombres absoluts trobem que a Abrera hi ha 6.414 homes i 6.283 dones.

El següent que destaca a l'hora d'analitzar la piràmide d'edats són les franges d'edat que aglutinen més població. En el cas d'Abrera, la franja entre els 40 i els 54 anys és la que acumula més població, essent la compresa entre els 40 i els 49 anys la que més volum té, ja que representa un 20,34% de la població total. Aquesta dada ens dona una idea, entre altres, de com envellirà la població municipal: vol dir que, en un període d'entre 15 i 25 anys, el percentatge de població major de 65 anys es veurà incrementat substancialment.

Si analitzem aquesta xifra conjuntament amb la població acumulada en les franges joves entre els 15 i els 29 anys, corresponent a la següent generació que ha de substituir a l'anterior en el mercat de treball, i que és clarament inferior a la de les edats mitjanes. Aquesta situació ens indica que cal preveure un increment de la demanda de serveis per a la gent gran, tant pel que fa a places en residències, com serveis mèdics en general, passant pels serveis d'atenció a domicili. També cal tenir en compte els serveis socials que puguin necessitar les persones en edat de jubilació i en endavant, quina proporció augmentarà clarament.

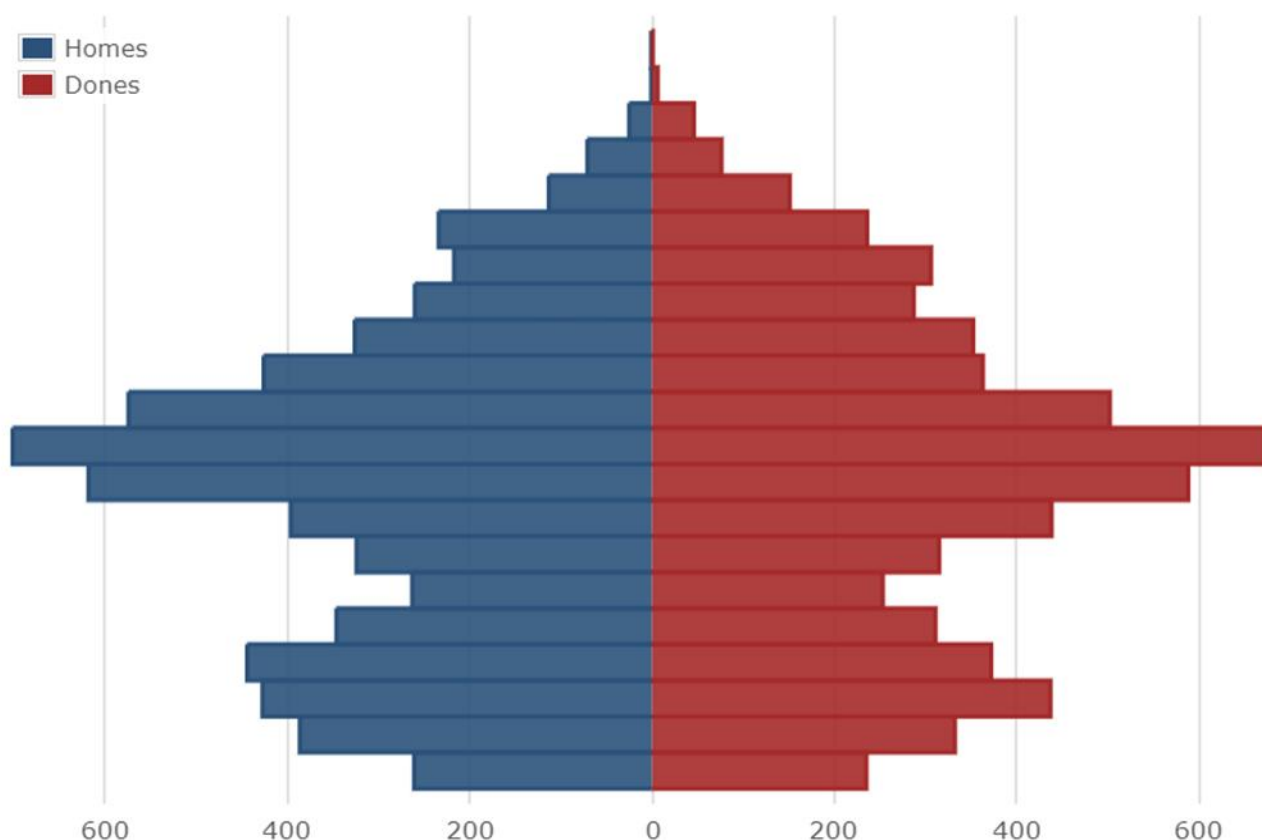
També cal tenir en consideració la demanda d'habitatge que es generarà en un breu període de temps quan les franges d'edat compreses entre els 10 i els 20 anys arribin a l'edat d'emancipació. Tot i que representen el 13,23% del total poblacional el 2022 serà una part substancial de la demanda d'habitatge, especialment de la demanda d'habitatge assequible, que caldrà preveure, fins i tot tenint en compte que no tot el gruix de població d'aquestes franges d'edat estudiarà, treballarà i s'emanciparà al municipi.

Pel que fa a les franges d'edat més joves, les compreses entre els 0 i els 15 anys, representen un 16,37% de la població. La franja infantil, compresa entre els 0 i els 4 anys, representa només un 3,90% de la població i és menor que la franja següent (5-9 anys), la qual a la vegada també és menor que la següent (10-14 anys). Aquesta dada indica, a banda del comportament migratori del municipi, que els serveis escolars de primària i els de guarderia no hauran de veure augmentada la seva demanda de forma significativa en els propers anys. En canvi, els centres escolars d'Educació Secundària Obligatòria veuran incrementades les sol·licituds de matriculació ja que la franja d'edat compresa entre els 10 i els 14 anys té una major proporció que les tres franges següents.

Analitzant ara les persones de més de 65 anys, remarcar que representen ja ara el 16,00% de la població. Els de més de 85 anys representen avui l'1,79% del total poblacional. Però cal destacar, com hem avançat anteriorment, que aquestes proporcions es veuran considerablement incrementades en els propers

anys. Tant el nombre de persones en edat de jubilació com el de les majors de 85 anys augmentaran de forma significativa, modificant substancialment l'estructura d'edats en el municipi.

Població a 1 de gener. Per sexe i edat quinquennal. Abrera. 2022



Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

Gràfic 1. Piràmide d'edats 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del padró de població

La població envellida

L'anàlisi de l'envelliment de la població enllaça amb els comentaris realitzats com a resultat de l'observació de la piràmide d'edats i ens serveix per reforçar la previsió feta sobre l'envelliment poblacional. En aquest cas fem referència a l'evolució que ha tingut la població de més de 65 anys al llarg del segle XXI (anys 2000 a 2022).

Aquesta franja poblacional ha augmentat la seva proporció en un 6,11% entre l'any 2000 i el 2022 passant de representar el 8,44% de la població total

municipal, a representar, com hem dit en l'apartat anterior, un 16,00%, és a dir, que quasi s'ha doblat en el transcurs d'aquests 22 anys. La tendència és clarament a l'alça i alerta de la previsió de serveis que seran necessaris en un futur a curt, mitjà i llarg termini (veure taula 7).

Pel que fa a les diferències entre els dos sexes, remarcar que en tot el període analitzat sempre són les dones les que representen un gruix més elevat que els homes en aquesta franja d'edats. La diferència no és menyspreable i varia al llarg dels anys analitzats entre el 2 i el 9%. Actualment hi ha un 54,60% de dones majors de 65 anys (1.109 dones) i un 45,37% d'homes de la mateixa edat (922 homes).

Any	Total població	65 anys i més	% > 65
2022	12.697	2.031	16,00
2021	12.620	1.979	15,68
2020	12.538	1.937	15,45
2019	12.489	1.882	15,07
2018	12.334	1.836	14,89
2017	12.363	1.799	14,55
2016	12.216	1.727	14,14
2015	12.071	1.678	13,90
2014	12.125	1.617	13,34
2013	12.055	1.527	12,67
2012	11.870	1.445	12,17
2011	11.611	1.376	11,85
2010	11.469	1.306	11,39
2009	11.521	1.223	10,62
2008	11.278	1.128	10,00
2007	10.840	1.063	9,81
2006	10.244	988	9,64
2005	9.839	907	9,22
2004	9.422	873	9,27
2003	9.166	848	9,25
2002	8.823	804	9,11
2001	8.454	727	8,60
2000	8.177	690	8,44

Taula 7. Evolució de la població de més de 65 anys, 2000-2022

Font: Elaboració pròpia a partir del padró de població

La població de menys de 15 anys

L'evolució de la població de menys de 15 anys al llarg dels 22 primers anys del segle XXI segueix la tendència contrària que la població major de 65 anys. Mentre que a l'any 2000 els menors de 15 anys representaven el 16,20% de la població, al 2022 representaven només el 10,24%. Crida l'atenció el grau amb que la tendència fou positiva fins a l'any 2015 i la davallada que s'experimenta en els següents anys fins avui (2022). La comparació amb les persones en edat de jubilació és significativa: mentre les persones amb menys de 15 anys han disminuït en el període de temps analitzat, les majors de 65 anys han crescut considerablement. Per tant, podem concloure que la població abrerenca s'envelleix més ràpidament del que reemplaça la població jove (veure taula 8).

A diferència del que passava amb la gent major de 65 anys, la proporció d'homes de menys de 15 anys ha estat normalment superior en el període analitzat que la proporció de dones. Les diferències, però, no són tant grans i han evolucionat entre pràcticament la igualtat de gènere i poc més del 4%. L'any 2022 hi havia el 51,68% d'homes amb menys de 15 anys (1.074 homes) i el 48,32% de dones de la mateixa edat (1.004 dones).

Any	Total població	De 0 a 14 anys	% 0-14 anys
2022	12.697	1.300	10,24
2021	12.620	2.138	16,94
2020	12.538	2.236	17,83
2019	12.489	2.310	18,50
2018	12.334	2.299	18,64
2017	12.363	2.339	18,92
2016	12.216	2.338	19,14
2015	12.071	2.315	19,18
2014	12.125	2.310	19,05
2013	12.055	2.308	19,15
2012	11.870	2.249	18,95
2011	11.611	2.168	18,67
2010	11.469	2.065	18,01
2009	11.521	2.003	17,39
2008	11.278	1.891	16,77
2007	10.840	1.801	16,61
2006	10.244	1.685	16,45
2005	9.839	1.588	16,14
2004	9.422	1.510	16,03
2003	9.166	1.441	15,72
2002	8.823	1.366	15,48
2001	8.454	1.333	15,77
2000	8.177	1.325	16,20

Taula 8. Evolució de la població de menys de 0 a 14 anys, 2000-2022

Font: Elaboració pròpia a partir del padró de població

El nivell d'instrucció de la població

En aquest apartat fem un breu anàlisi de l'evolució del nivell d'instrucció de la població d'Abrera. Cal tenir en consideració que són dades que provenen del censos de població i que per tant no són actuals, ja que el cens de 2021 no estarà disponible, pel que fa a aquesta dada, segons s'anuncia, fins al mes de juliol de 2023. Observarem les variacions entre el cens de 2001 i el cens de 2011 (Taula 9). També cal tenir en compte que al cens del 2001 es va considerar una mostra més gran de població que al 2011 ja que es tenien en compte els majors de 10 anys mentre que al 2011 es tenien en compte els majors de 16 anys.

El primer que crida l'atenció en observar les dades és que el percentatge de població que no sap llegir ni escriure augmenta entre els dos censos, fins i tot tenint en compte que el cens del 2011 considera un gruix poblacional inferior. El

2001 hi havia un 1,58% de persones que no saben llegir ni escriure i al 2011 la dada augmenta fins al 2,03%.

L'evolució de les persones que no han cursat estudis o que només han cursat estudis primaris segueix una evolució lògica a la baixa. Les persones sense estudis passen del 10,45% a representar el 6,73% dels censats. Passa el mateix amb els que han cursat estudis primaris, que descendeixen del 20,87% a l'11,19%. Cada cop hi ha més persones que adquireixen els estudis obligatoris, augmenta de pràcticament el 21,89% fins al 32,68%, i persones que cursen el batxillerat especialitzat i estudis superiors universitaris com es pot veure en la taula 9.

	> 10 anys		>16 anys	
Nivell d'instrucció	2001	%	2011	%
No sap llegir o escriure	154	1,58	192	2,03
Sense estudis	1.015	10,45	637	6,73
Primer grau	2.028	20,87	1.059	11,19
ESO,EGB o Batx. Elemental	2.127	21,89	3.093	32,68
FP grau mitjà	509	5,24	978	10,33
FP grau superior	526	5,41	1.011	10,68
Batxillerat superior	746	7,68	1.177	12,44
Diplomatura	332	3,42	664	7,02
Llicenciatura i doctorat	279	2,87	538	5,68
Total	9.717	100,00	9.465	100,00

Taula 9. Evolució del nivell d'instrucció 2001-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

Cal fer evident l'augment de persones que opta per la formació professional, que augmenta tant a nivell mitjà com superior i en els dos casos duplica la seva proporció.

En el cas de l'educació superior, llicenciats i doctorats, destaca la major proporció de dones que d'homes en el cens del 2011 mentre que al cens del 2001 era a l'inrevés. Les dones passen de representar el 49,82% dels llicenciats i doctorats a representar el 53,53%. Podem veure les dades a la taula 10.

Nivell d'instrucció	% H 2001	% D 2001	% H 2011	% D 2011
No sap llegir o escriure	25,97	74,03		
Sense estudis	47,78	52,22	49,45	50,55
Primer grau	50,74	49,26	43,63	56,37
ESO,EGB o Batx. Elemental	53,60	46,40	52,28	47,72
FP grau mitjà	55,01	44,99	56,08	43,92
FP grau superior	60,65	39,35	56,33	43,76
Batxillerat superior	52,82	47,18	46,93	53,07
Diplomatura	43,07	56,93	51,36	48,64
Llicenciatura i doctorat	50,18	49,82	46,47	53,53

Taula 10. Pes del nivell d'instrucció per sexes 2001-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

La població estrangera

L'anàlisi de la població d'origen estranger aporta més informació sobre l'organització de la població d'Abrera, la seva estructura i el seu creixement. Val a dir, que en el cas del municipi d'Abrera el pes de la població estrangera actual és discret. Havia arribat a ser significatiu els anys 2008, 2009 i 2010, únics en els que se supera la xifra de 1.000 residents estrangers, amb un percentatge per sobre del 10% l'any 2009.

L'evolució de la població immigrada d'altres països al municipi d'Abrera té un punt d'inflexió clar en l'inici de la crisi econòmica de l'any 2008. Des de començaments de segle XXI fins l'any 2009 la tendència a l'alça del pes de la població estrangera va ser constant i passant de representar només el 2,80% l'any 2000 al 10,00% l'any 2009.

A partir de l'any 2009, la tendència s'inverteix i el percentatge de persones immigrades estrangeres a Abrera comença a decaure progressivament fins a l'actualitat, quan representa el 6,47% (padró de 2022). De fet, aquest percentatge s'estabilitza en una forquilla entre el 6 i el 8% des de l'any 2013 fins a 2022 (veure taula 11), amb una tendència lleugerament a la baixa.

Aquesta tendència, si no canvia en els propers anys, no contribueix al creixement poblacional d'Abrera i pot arribar a reforçar un cert decreixement poblacional.

Si analitzem la immigració estrangera amb perspectiva de gènere ens adonem que és una immigració masculina i ho ha estat quasi durant tot el segle XXI, tendència que es capgira només en els darrers anys. Cal destacar, que la diferència entre homes i dones estrangers comença reduir-se amb la crisi econòmica, quan la població estrangera comença a retrocedir. Actualment, de les persones immigrades estrangeres del municipi d'Abrera un 48,13% són homes i un 51,82 són dones.

Any	Població total	Població estrangera	% Estrangera
2022	12.697	822	6,47
2021	12.620	842	6,67
2020	12.538	841	6,71
2019	12.489	855	6,85
2018	12.334	815	6,61
2017	12.363	805	6,51
2016	12.216	807	6,61
2015	12.071	757	6,27
2014	12.125	879	7,25
2013	12.055	942	7,81
2012	11.870	971	8,18
2011	11.611	969	8,35
2010	11.469	1.019	8,88
2009	11.521	1.152	10,00
2008	11.278	1.068	9,47
2007	10.840	925	8,53
2006	10.244	721	7,04
2005	9.839	677	6,88
2004	9.422	576	6,11
2003	9.166	526	5,74
2002	8.823	395	4,48
2001	8.454	301	3,56
2000	8.177	229	2,80

Taula 11. Evolució de la població estrangera 2000-2022

Font: Elaboració pròpia a partir del padró d'habitants

Estructura de les llars

L'estudi de l'estructura de les llars l'hem de fer a partir de dades del cens de població i per tant podrem obtenir dades actualitzades només fins l'any 2011. Les corresponents al cens de 2021 es publicaran, segons s'anuncia, el mes d'octubre de 2023. En qualsevol cas, si les comparem amb les dades del cens del 2001 i els anteriors ens donaran una idea de com ha evolucionat l'estructura de les llars al municipi d'Abrera i ens permetrà deduir quina era la tendència fins arribar a l'actualitat.

En primer lloc observem com el nombre de llars creix progressivament des de l'any 1991 fins l'any 2011 a raó de més d'un 40% cada 10 anys. El major creixement es produeix entre l'any 1991 i el 1996 quan el nombre de llars creix

un 46%. El darrer increment intercensal és del 42,5% i situava el nombre de llars al 2011 en 4.450 (taula 12).

Any	Total de llars	Increment
2011	4.450	42,49
2001	3.123	41,18
1996	2.212	46,88
1991	1.506	

Taula 12. Evolució del nombre de llars 1991-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

Si anem una mica més enllà i observem com estan constituïdes les llars d'Abrera trobem que la majoria estan formats per nuclis familiars, un total de 3.099 llars, el 77,48%. D'aquestes, el 58,87% estan formades per nuclis compostats per una parella amb fills. Són el tipus de llar dominant a Abrera i el que ha evolucionat més des de l'any 1996. El 31,00% estan constituïdes per parelles sense fills i el 10,12% restant, per famílies monoparentals formades per una mare o un pare i fills. Del gruix de llars sense nuclis familiars domina al 2011 les llars unipersonals. Cal destacar que les llars sense nucli familiar però amb més d'una persona va patir un fort increment entre l'any 1996 i l'any 2001 passant de 22 llars a 112, però que no es disposa de dades del cens de 2011 (taula 13).

Any	Sense nucli: unipersonals	Sense nucli: 2 persones o més	Amb nucli: parella sense fills	Amb nucli: parella amb fills	Amb nucli: pare o mare amb fills	Amb nucli: dos nuclis o més	Total
2011	861		1.069	2.030	349		4.450
2001	534	112	765	1.385	282	45	3.123
1996	224	22	468	1.288	163	47	2.212

Taula 13. Evolució de la tipologia de llars 1996-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

Per acabar amb l'anàlisi de les llars destacar que el cens de 2011 aporta una dada que trobem interessant per tenir en consideració en relació als serveis per a les persones de més de 65 anys. Falta perspectiva per veure'n l'evolució passada i futura, però pensem interessant aportar-la. Es tracta del nombre de llars formades únicament per persones de més de 65 anys. Com podem veure a la taula següent al municipi d'Abrera hi havia, l'any 2011, 512 llars amb aquesta composició, la majoria de les quals, amb un total de 300 llars, eren persones grans que vivien soles (taula 14).

Any	1 persona	2 persones	3 persones o més	Total
2011	300	191		512

Taula 14. Llars formades únicament per majors de 65 anys

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

4.2.3. La relació amb l'activitat

Per estudiar la relació amb l'activitat de la població abrerenca hem de recórrer altre cop al cens de població que ens facilita dades actualitzades a l'any 2011. Les dades corresponents a la relació amb l'activitat del cens de 2021 no estaran disponibles, segons s'anuncia, fins a juny de 2023. Analitzarem la població activa del municipi, l'atur registrat i la afiliació a la seguretat social per tenir una idea clara de l'especialització econòmica municipal.

La població activa

La població activa del municipi d'Abrera va evolucionar molt poc entre l'any 2001 i l'any 2011 augmentant el seu pes relatiu sobre la població total municipal en pràcticament un 2%.

	2001	% 2001	2011	% 2011	Increment 2001-2011
Població total	8.595		11.802		37,31
Població de 16 anys i més	7.150		9.465		32,38
Actius	4.737	55,11	6.723	56,96	41,93
Ocupats	4.313	91,05	5.192	77,23	20,38
Desocupat	424	8,95	1.531	22,77	261,08
Inactius	3.858	44,89	5.078	43,03	31,62
Persona amb invalidesa laboral permanent	181	4,69	270	5,32	49,17
Jubilat, prejubilat, pensionista o rendista	710	18,40	1.603	31,57	125,77
Estudiants	1.692	43,86	2.479	48,82	46,51
Una altra situació	1.275	33,05	726	14,30	-43,06

Taula 15. Evolució de la població activa 2001-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

De la població activa, la que té un pes més elevat és la població ocupada tot i que ha anat a la baixa entre els dos censos passant de representar el 91,05% dels actius al 2001 al 77,23% al 2011. Cal destacar el gran augment que ha patit la població desocupada en aquest període de temps passant a ser el 8,95 % de la població activa el 2001 a representar el 22,77% el 2011 (taula 15).

Una altra dada que crida l'atenció i que complementa la conclusió que la població major de 65 anys es veurà augmentada en el propers anys, és que la població jubilada, prejubilada o que es beneficia d'un altre tipus de pensió s'ha incrementat en un 125,77 %. L'any 2001 representava el 18,40 % de la població inactiva i l'any 2011 suposava el 31,57%.

L'any 2011 el 53,03% de la població activa eren homes i els 46,99% eren dones. Destaca que la població desocupada inverteix la relació i pràcticament duplica el pes de les dones respecte els homes. Les dones desocupades representaven, l'any 2011, el 14,79% de la població activa total, mentre que els homes es queden en un 7,99%. Caldrà comprovar com han evolucionat aquests percentatges en el nou cens de 2021.

L'atur registrat

L'atur registra del municipi d'Abrera evoluciona d'una manera similar als altres indicadors que depenen de l'activitat econòmica i per tant de l'estat de

Any	Homes	Dones	Total
2005	169,3	239,8	409,1
2006	163,8	260,8	424,6
2007	155,7	261,8	417,5
2008	234,8	303,5	538,3
2009	407,6	455,3	862,9
2010	415,0	483,9	898,9
2011	387,1	500,2	887,3
2012	411,5	549,7	961,2
2013	450,6	578,9	1.029,5
2014	403,7	530,4	934,1
2015	353,4	478,3	831,7
2016	305,8	408,0	713,8
2017	232,2	372,6	604,8
2018	216,8	346,8	563,6
2019	197,9	320,4	518,3
2020	281,1	369,2	650,3
2021	262,7	373,3	636,0
2022	206,9	327,2	534,1

Taula 16. Evolució de l'atur registrat per sexe 2005-2022

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'atur registrat de l'Idescat

l'economia global. Així, l'atur va anar augmentant des de l'any 2005 fins arribar a un màxim l'any 2013, a partir del qual ha anat disminuint.

L'any 2005 hi havia 409 persones registrades a l'atur i a l'any 2013 n'hi havia 1.029. Actualment (2022) el municipi d'Abrera compta amb 534 aturats registrats, amb una tendència a la baixa, des de 2013, que cal veure confirmada en els propers anys. Durant tota la sèrie d'anys analitzada les dones aturades representen un percentatge major que els homes aturats, essent la relació actual, segons dades de 2022, d'un 61,26% de dones per un 38,74% d'homes (taula 16).

Si observem les dades de l'atur segons els principals sectors d'activitat ens adonem que la tendència general és molt similar a la descrita anteriorment per les dades d'atur registrat generals. De les dades per sectors es dedueix que els dos sectors econòmics més forts del municipi són els serveis i la indústria, tema que analitzarem en el següent apartat. Volem destacar que el percentatge d'aturats és sempre major al sector serveis que al de la indústria, però aquest darrer ha evolucionat molt millor que els serveis durant els anys de crisi econòmica. Des de l'any 2009, el pes de l'atur a la indústria s'ha vist reduït del 24,66% al 15,75%. En canvi, en el mateix període, l'atur vinculat als serveis ha augmentat del 61,64% al 73,71%.

Any	% Agricultura	% Indústria	% Construcció	% Serveis	% Sense ocup. ant.
2022	0,62	15,75	5,92	73,71	4,01
2021	1,15	12,62	5,72	76,80	3,71
2020	0,80	14,05	6,00	75,62	3,52
2019	0,73	15,55	5,75	71,58	6,42
2018	0,96	16,00	6,62	69,41	7,01
2017	0,94	16,91	5,84	69,74	6,56
2016	0,91	16,69	6,84	69,26	6,3
2015	0,64	15,59	7,30	70,31	6,17
2014	0,50	16,60	8,86	67,20	6,84
2013	0,17	18,55	8,87	66,13	6,28
2012	0,16	18,07	9,39	66,23	6,16
2011	0,24	18,02	10,58	64,32	6,84
2010	0,33	21,50	11,25	61,07	5,85
2009	0,32	24,66	9,92	61,64	3,45
2008	0,48	19,23	5,18	70,24	4,87
2007	0,43	20,92	4,26	70,60	3,79
2006	0,49	24,85	5,16	65,57	3,93
2005	0,20	23,79	9,41	61,93	4,69

Taula 17. Percentatge d'aturats per sectors d'activitat 2005-2022

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'atur registrat de l'Idescat

Com podem veure a la taula 17, els aturats en l'agricultura només representen avui (2022) el 0,62% dels aturats registrats al municipi i els vinculats a la construcció suposen un 5,92%.

Afiliació a la seguretat social

Per fer-nos una idea dels treballadors del municipi d'Abrera i de com es reparteix la seva incidència en els diferents sectors d'activitat hem analitzat la suma dels afiliats al règim general de la seguretat social, al règim especial de la mineria i el carbó i al règim especial de treballadors autònoms i la evolució que ha tingut des de l'any 2008 al 2016 i de 2021 al 2023 (per manca de dades dels anys 2017 a 2020) (taula 18).

Si observem les dades esmentades trobem que tots els sectors d'activitat redueixen el seu pes, en nombre de treballadors, des de l'any 2008 al 2023, excepte els serveis, que augmenta lleugerament el seu pes relatiu.

Any	Agricultura	% Agr.	Indústria	% Ind.	Construcció	% Const.	Serveis	% Serveis	Total
2023	5	0,08	2.765	43,47	355	5,58	3.240	50,94	6.360
2022	5	0,08	2.720	41,91	360	5,55	3.410	52,54	6.490
2021	5	0,07	2.760	41,22	495	7,39	3.445	51,46	6.695
2020									
2019									
2018									
2017									
2016	10	0,16	2.545	40,92	390	6,27	3.274	52,65	6.219
2015	8	0,13	2.537	42,70	290	4,88	3.106	52,27	5.942
2014	9	0,14	2.653	42,41	273	4,36	3.320	53,07	6.256
2013	11	0,18	2.616	42,55	266	4,33	3.255	52,94	6.148
2012	11	0,17	2.618	40,68	311	4,83	3.496	54,32	6.436
2011	11	0,17	2.564	39,69	421	6,52	3.463	53,61	6.460
2010	15	0,23	2.791	43,57	489	7,63	3.110	48,55	6.406
2009	15	0,22	2.920	43,45	529	7,87	3.255	48,44	6.720
2008	14	0,20	3.189	44,90	687	9,67	3.212	45,22	7.103

Taula 18. Evolució dels afiliats a la Seguretat Social per sectors d'activitat 2008-16 i 2021-23 (dades març)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Els dos sectors que aglutinen més afiliats són els serveis, amb el 50,94% dels afiliats i la indústria, amb el 43,47% dels afiliats. Com hem dit, els serveis han anat guanyant pes al llarg dels anys passant de representar el 45,22% dels afiliats (2008) a representar el 50,94% (2023). El cas de la indústria es diferent i tot i que ha anat perdent pes pel que fa a nombre d'afiliats s'ha mantingut relativament estable i només ha perdut un 1,43% de la representació (424 afiliats). Durant els anys de crisi econòmica és on es concentra la seva major davallada que posa la seva fi l'any 2015, on comença a remuntar el nombre total d'afiliats i s'estabilitza en valors propers a l'actual (2023). Ho podem veure en la següent taula 18.

L'agricultura i la construcció, actualment (2023) amb un 0,08% i un 65,58% dels afiliats, respectivament, són els sectors amb menys importància dins el municipi. Cal destacar la davallada de la construcció durant la crisi econòmica on passa de representar el 9,67% dels afiliats el 2008 al 4,33% l'any 2013. En els darrers anys (2021 a 2023), com veiem a les dades, el sector ha augmentat el seu nombre d'afiliats (taula 18).

Finalment cal comentar que el pes dels treballadors autònoms entre el total de treballadors al municipi d'Abrera és discret i representa actualment un 9,83%

dels treballadors. Els afiliats al regim general de la seguretat social a la indústria i als serveis representen avui el 94,41% dels afiliats (dades de 2023).

Renda familiar disponible

Pel que fa a la renda familiar disponible (RFDB), Abrera ha estat en el decenni 2010-2020 -amb la única excepció de l'any 2017-, per sobre de la mitja catalana. En realitat l'any 2010 és el primer on supera la mitja catalana (taula 19).

La xifra absoluta l'any 2020 ja era de 224.030 milers d'euros, el que significa una mitja de 17,9 milers d'euros per habitant (a comparar amb els 195.976 milers d'euros de 2010, que representaven 17,1 milers d'euros per habitant). Si bé la xifra absoluta ha anat augmentant, amb oscil·lacions, al llarg del decenni considerat, la xifra per habitant s'ha mantingut relativament estable, dins d'una forquilla amb valors compresos entre 16,3 i 18,3 milers d'euros per habitant. En relació a la mitja catalana, el màxim s'assoleix en 2012 (105,9 > 100).

	RFDB (milers d'euros)	RFDB per habitant (milers d'euros)	RFDB per habitant (índex Catalunya=100)
2020	224.030	17,9	102,1
2019	226.711	18,3	100,1
2018	216.386	17,6	100,6
2017	210.861	17,2	99,7
2016	210.280	17,3	101,6
2015	206.839	17,2	103,3
2014	202.147	16,9	105,5
2013	194.911	16,3	103,0
2012	198.871	16,8	105,9
2011	202.283	17,3	104,0
2010	195.976	17,1	101,8

Taula 19. Renda familiar disponible (RFDB), 2000-2023

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat (revisió estadística 2019)

4.2.4. Taxes d'autocontenció i autosuficiència

El càlcul d'aquestes dues taxes serveix per mesurar la capacitat del municipi d'absorbir la força de treball de que disposa. El càlcul de les taxes està basat en l'enquesta de mobilitat obligada per motius de treball o estudi que s'elabora als censos de població. Abans d'analitzar les taxes donarem un cop d'ull a les dades de l'enquesta per al municipi d'Abrera i n'analitzarem l'evolució intercensal per als anys 2001 i 2011. No es pot disposar encara de les dades corresponents al cens de 2021.

Abans d'analitzar les dades cal tenir en consideració que en el període analitzat hi té lloc la crisi econòmica que comença l'any 2008 i que segurament té una

incidència elevada en els resultats. Com podem veure el nombre de residents que treballen al municipi d'Abrera s'ha mantingut al llarg dels 10 anys analitzats tot i la disminució, significativa, dels llocs de treball localitzats al municipi, que passa de 8.421 el 2001 a 7.194 el 2011. Aquesta dada és important perquè Abrera ha estat capaç de mantenir els treballadors a dins del municipi tot i la destrucció de lloc de llocs de treball al municipi. Pel que fa als residents a dins del municipi d'Abrera però que treballen a fora (que inclou els que treballen en un municipi diferent o a diversos municipis) trobem que sí que hi ha hagut un augment considerable. Al 2001 eren 2.477 treballadors els que es desplaçaven a fora del municipi per treballar i, al 2011, eren 3.362 treballadors.

Enquesta de mobilitat obligada	2001	2011
Residents ocupats a dins del municipi	1.836	1.831
No residents ocupats a dins del municipi	6.585	5.363
Residents ocupats a fora del municipi	2.235	2.923
Residents ocupats en diversos municipis	242	439
Llocs de treball localitzats (1)	8.421	7.194
Població ocupada resident (2)	4.313	5.192
Diferència (1) - (2)	4.108	2.002
Taxa d'autocontenció	42,57	35,27
Taxa d'autosuficiència	21,80	25,45

Taula 20. Enquesta de mobilitat obligada i taxes d'autocontenció i autosuficiència, 2001-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

Si examinem ara les taxes d'autocontenció i autosuficiència veurem que tenen una evolució diferent. En primer lloc, la taxa d'autocontenció, que mesura la proporció entre els residents al municipi que treballen a dins del municipi i el total d'ocupats residents al municipi (tant si treballen dins com a fora), a disminuït entre els anys 2001 i 2011 passant d'un 42,57 a un 35,27, respectivament. Aquesta dada ens indica que el municipi d'Abrera ha perdut capacitat d'absorbir part de la seva força de treball i es complementa amb la dada que hem comentat abans sobre l'augment de desplaçament per motius de feina dels residents a Abrera.

En segon lloc, la taxa d'autosuficiència ha augmentat durant el període de temps analitzat passant de ser un 21,80 l'any 2001 a ser de un 25,45 l'any 2011. L'augment de la taxa s'explica per la disminució de llocs de treball localitzats al municipi d'Abrera i el fet que el nombre de residents que treballen a dins del municipi s'hagi mantingut estable. Per tant, podem concloure que Abrera ha disposat, en el decenni analitzat, de menys capacitat de mantenir població treballadora al municipi tenint en compte que han disminuït els llocs de treball disponibles i que la tendència, tant de la població ocupada com del nombre d'afiliats, com hem vist en apartats anteriors, és positiva (taula 20).

Caldrà ara contrastar aquestes dades amb les imminents del cens de 2021.

4.2.5. Projeccions de població

Per fer la proposta d'escenaris de creixement poblacional per al municipi d'Abrera s'han examinat les tendències de creixement en el passat immediat, prenent com a base de partida les mitjanes de creixement de curt, mitjà i llarg termini que ens proporcionen els percentatges de creixement de diferents intervals de temps (s'han pres els darrers 3, 6 i 12 anys), si bé aquesta referència ha de ser ponderada a la llum de les expectatives de creixement del sòl urbà i urbanitzable del municipi, en relació a la creació de llocs de treball i l'augment possible de la taxa d'autocontenció analitzada en el punt anterior, tenint en compte que el passat més recent examinat coincideix amb la crisi econòmica i la pandèmia, que han incidit fortament en la dinàmica econòmica i social del municipi -fenomen que, per suposat, no és exclusiu d'Abrera.

Atès l'important impacte de la crisi econòmica i de la pandèmia en el creixement poblacional d'Abrera i de la seva zona d'influència, en els anys considerats, hem plantejat tres períodes de temps a partir dels quals calcular la mitjana de creixement per les nostres hipòtesis. Així, s'ha calculat el creixement mig entre els tres darrers anys, el darrers sis anys i els darrers dotze anys, arrodonint els resultats a l'alça, especialment en el llarg termini, atenent als importants sectors de sòl urbanitzable quin desenvolupament previst pel planejament urbanístic. Es tracta, evidentment de hipòtesis, que poden veure's alterades per canvis de dinàmica social o, en general, per esdeveniments imprevisibles en qualsevol dels escenaris contemplats.

Com a resultat obtenim que la mitjana de creixement dels anys 2019-2022 és del 0,55%, que utilitzarem, sense més, donat que es tracta de la tendència més recent que, de mantenir-se, podem utilitzar per a la hipòtesis moderada. Si prenem un període més extens, de sis anys (un sexennis), entre 2016 i 2022, la mitjana matemàtica és de 0,66% que, per les raons exposades, augmentem lleugerament fins a 0,75%, que utilitzarem per la hipòtesis de creixement mig. I, si prenem un període encara més extens, de dotze anys (dos sexennis), entre 2010 i 2022, la mitjana matemàtica és de 0,89%, que augmentem, a tenor de l'impacte que pugui tenir el desenvolupament dels sectors de planejament derivat previstos en el planejament urbanístic, a un optimista índex hipotètic de 1,50%, que en la taula s'utilitza per a la hipòtesis de creixement alt.

Amb aquestes hipòtesis de treball -segons la taxa de creixement moderat, mig o alt- s'obté la taula 21, amb els tres escenaris de creixement, calculats a partir de la població empadronada en el municipi l'any 2022 com a referència (que és de 12.697 habitants). Si analitzem els resultats de la taula, que conté les hipòtesis de població per als anys 2023 a 2040, dividits en tres sexennis (a 6, 12 i 18 anys), podrem observar les diferències existents entre la taula, on podem veure els diferents escenaris fins a 2032, ens adonem que la diferència entre l'escenari de creixement mínim i el màxim, a l'any 2040, és de 2.584 habitants hipotètics.

A l'escenari de creixement moderat, segons aquest càlcul, es preveu que l'any 2028, Abrera tindria una població de 13.122 habitants, a l'any 2034 seria de 13.561 habitants i a l'any 2040, de 14.015 habitants. A l'escenari mitjà, la

població al 2028 seria de 13.279 habitants, al 2034, de 13.888 habitants, i al 2040, de 14.525. Per últim, tenint en compte el màxim creixement proposat obtindríem que l'any 2028 Abrera tindria 13.883 habitants, a l'any 2034, de 15.181 habitants, i a l'any 2040, de 16.599 habitants.

Any	Hipòtesis de creixement		
2022	12.697		
	Moderat (0,55 %)	Mig (0,75 %)	Alt (1,50 %)
2023	12.767	12.792	12.887
2024	12.837	12.888	13.081
2025	12.908	12.985	13.277
2026	12.979	13.082	13.476
2027	13.050	13.180	13.678
2028	13.122	13.279	13.883
2029	13.194	13.379	14.092
2030	13.267	13.479	14.303
2031	13.340	13.580	14.518
2032	13.413	13.682	14.735
2033	13.487	13.785	14.956
2034	13.561	13.888	15.181
2035	13.635	13.992	15.408
2036	13.710	14.097	15.640
2037	13.786	14.203	15.874
2038	13.862	14.309	16.112
2039	13.938	14.417	16.354
2040	14.015	14.525	16.599

Taula 21: Hipòtesis de creixement de la població d'Abrera

Font: IDESCAT, a partir del padró municipal

Si seleccionem com a més probables les hipòtesis de creixement mig obtindríem que el creixement en nombre absolut d'habitants d'Abrera, en els dotze anys d'horitzó del POUM, seria de 13.888 habitants, i en l'horitzó més llunyà de setze anys, de 14.525 habitants. Evidentment, tal com ja s'ha explicat abans, aquesta proposta es basa en els creixements poblacionals anteriors i cal tenir en consideració que hi ha diverses variables que influeixen en el creixement de població i que, per tant, aquestes propostes de projecció poblacional es poden veure alterades fer diversos factors no fàcilment previsibles.

4.2.6. El cens d'edificis i d'habitatges

Per completar els escenaris del futur creixement urbà d'Abrera hem de tenir en compte, a banda del creixement poblacional que hem analitzat en els apartats anteriors, les previsions de construcció de nous edificis destinats a habitatges. Analitzem en aquest apartat l'evolució del nombre d'habitatges entre els dos

darrers censos disponibles (2001 i 2011), ja que no es disposa encara de les dades corresponents al cens de 2021, i calculem, a partir de l'índex NMO (Nivell Mitjà d'Ocupació), la població potencial que podia assumir Abrera en 2001 i 2011, complementant així les hipòtesis de població realitzades en apartats anteriors.

Els habitatges

La primera dada que crida l'atenció quan analitzem aquestes dades, és que el nombre d'habitatges ha augmentat considerablement entre el cens de 2001 i el cens de 2011, passant de 4.164 habitatges a 5.222 habitatges, el que representa un increment del 25%. Si analitzem ara aquest increment en relació a les tres tipologies d'habitatges que recull el cens -habitatges principals, habitatges secundaris i habitatges buits-, podem remarcar que l'augment d'habitatges s'ha produït principalment en els habitatges principals, ja que els habitatges buits i els secundaris han disminuït el seu pes entre els dos censos.

Els habitatges principals van passar de 3.123 habitatges l'any 2001 a 4.450 habitatges l'any 2011, mentre que els habitatges buits han disminuït, com hem dit, i passen de 423 en 2001 a 269 en 2011, xifra que ens indica un millor aprofitament dels habitatges disponibles al municipi. Els habitatges secundaris també disminueixen la seva representativitat i passen de 597 habitatges l'any 2001 a 503 habitatges l'any 2011. En aquest cas la variació no és tant significativa com en el cas dels habitatges buit, però sí que indica un canvi de tendència cap a la concentració de l'ocupació de l'habitatge en habitatge principal. La taula 22 recull les dades comentades.

Caldria encara sumar els habitatges amb llicència atorgada entre 2011 i 2023 per obtenir el nombre actual d'habitatges –o bé esperar a poder disposar de les dades del cens de 2021.

Tipologia d'habitatges	2001	2011
Habitatges principals	3.123	4.450
Habitatges secundaris	597	503
Habitatges buits	423	269
Total habitatges	4.164	5.222
Habitatges col·lectius	3	1
Total habitatges	4.167	5.223
Població total	8.624	11.815
NMO	2,76	2,66

Taula 22. Tipologia dels habitatges 2001-2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

Pel que fa a la tipologia dels edificis dedicats específicament a l'habitatge es constata que al municipi d'Abrera hi dominen els habitatges unifamiliars. Atesa la distribució de la població en diverses entitats de població, com hem vist en apartats anteriors, i que aquestes tenen el seu origen en urbanitzacions extenses en el territori, de baixa densitat, és fàcil entendre el domini d'aquest tipus d'habitatge.

Els edificis amb habitatges unifamiliars suposen el 90,50% dels edificis destinats específicament a l'habitatge d'Abrera, mentre que la resta, que representa només un 9,50%, es destinen a habitatges plurifamiliars. Amb tot, en aquest grup d'edificis dominen clarament els que tenen únicament dos habitatges, que representen el 43% dels habitatges plurifamiliars. En les taules 23 i 24 hi podem veure representades les dades que hem esmentat.

Nombre d'habitatges	2011
1	2.736
2	125
3	14
4	12
5 a 9	19
10 a 19	76
20 i més	40
Total	3.022

Taula 23. Nombre d'habitatges per edifici 2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

	% Unifamiliar	% Plurifamiliar
2011	90,54	9,46

Taula 24. Pes de l'habitatge unifamiliar 2011

Font: Elaboració pròpia a partir del cens de població

La població potencial segons l'NMO

El Nivell Mitjà d'Ocupació (NMO) és la relació entre la població censada i els habitatges principals del municipi. Com podem veure en la taula 22, l'NMO per a l'any 2001 era de 2,76 habitants per habitatge i per a l'any 2011 era de 2,66 habitants per habitatge. La disminució, s'explica per la evolució que experimenta el període en el sentit d'una major concentració de la població en habitatges principals, com hem esmentat en l'apartat anterior.

Si apliquem l'NMO de 2011 al total d'habitatges (principals, secundaris i buits), obtenim com a resultat que Abrera tenia en aquell any una capacitat d'acollida de 13.890 habitants, és a dir 2.075 habitants més que els censats el mateix any. Evidentment, cal tenir en compte que l'ocupació de l'habitatge varia en funció del tipus de residència (principal o secundària), segons la població estacional i segons el tipus de llar, el que obligaria a relativitzar el significat d'aquest índex, obtingut per a la totalitat dels habitatges existents a Abrera en els anys considerats.

És a dir, hipotèticament, i només a nivell estadístic, amb els habitatges del cens de 2011 el municipi d'Abrera podria acollir la població total projectada per a l'any 2034 segons l'escenari de creixement mig que s'ha proposat.

4.2.7. Els habitatges amb protecció oficial

Finalment, s'inclou un petit anàlisi sobre els habitatges iniciats i acabats i la seva evolució, amb especial atenció als habitatges amb protecció oficial.

Com es pot veure a la taula 25, l'impacte dels anys de la crisi econòmica es fa evident en el nombre d'habitatges iniciats, ja sigui amb protecció oficial o no. L'any 2010 suposa un punt d'inflexió pel que fa a habitatges iniciats. A partir d'aquest any el nombre d'habitatges iniciats es redueix dràsticament i passa dels 45 a l'any 2010 als 7 al 2011 i als 3 de l'any 2016, i només es torna a recuperar l'any 2020. Cal destacar que abans de la crisi econòmica, l'any 2007, es va registrar el màxim d'habitatges iniciats amb un total de 325 habitatges.

Pel que fa als habitatges acabats, passa el mateix que amb els iniciats, l'any 2010 suposa un canvi de tendència i es passa dels 172 registrats aquesta any als 29 registrats l'any 2011 i als 5 el 2016. Només l'any 2021 es comencen a registrar com habitatges acabats els iniciats l'any anterior.

Si observem ara els habitatges iniciats amb protecció oficial (HPO) podem constatar com, a partir de l'any 2010, i fins a la darrera dada de 2021, no s'ha iniciat cap habitatge amb protecció oficial al municipi d'Abrera.

Pel que fa als habitatges amb protecció oficial acabats, no se'n registra cap, en coherència amb la dada anterior, des de 2014. El canvi de tendència va arribar també a l'any 2010, quan se'n van registrar 194 i en canvi 86 a l'any 2011, i a l'any 2013 només 20, mantenint-se la estadística a la baixa fins avui.

Any	HPO iniciats	Habitatges iniciats	HPO acabats	Cèdules 1ª ocupació	Habitatges acabats
2021	0	11	0	102	97
2020	0	94	0	9	4
2019	0	9	0	12	4
2018	0	7	0	1	1
2017	0	5	5	7	2
2016	0	3	0	8	5
2015	0	3	0	5	2
2014	0	3	0	12	9
2013	0	5	20	11	24
2012	0	3	22	21	13
2011	0	7	86	28	29
2010	82	45	194	33	172
2009	68	45	0	52	29
2008	284	131	0	119	105
2007	178	325	0	58	80
2006	0	75	0	178	182
2005	0	141	60	201	266
2004	60	205	0	139	140
2003	0	284	0	69	100
2002	0	147	0	123	119
2001	0	82	36	138	162
2000	0	171	96	71	179

Taula 25. Habitatges iniciats i acabats 2000-2016

Font: Idescat. Construcció.

Resulta adient comparar la disponibilitat d'habitatges amb protecció oficial al municipi d'Abrera amb el registre de sol·licitants d'aquest tipus d'habitatges segons la estadística que elabora el Departament de Territori i Sostenibilitat. En aquest cas podem veure l'evolució des de l'any 2012 i constatem que té una tendència ascendent, sobretot des de l'any 2012 que és quan fa un sal qualitatiu i els sol·licitants d'HPO a Abrera passen de 8 a 37 l'any 2013. A l'any 2015 n'hi havia 29 de registrats, i al 2016, un total de 55, mantenint-se en un nombre de fins a 50 sol·licituds anuals de d'aleshores. Aquestes dades contrasten amb la disponibilitat d'HPO d'Abrera, ja que hi ha un nombre significatiu de sol·licitants al llarg dels darrers 10 anys que no troben habitatges HPO acabats disponibles (taula 26).

Any	Sol·licitants d'HPO
2022	47
2021	41
2020	23
2019	34
2018	41
2017	50
2016	55
2015	29
2014	34
2013	37
2012	3

Taula 26. Sol·licitants HPO, 2012-2022

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat

Registre de sol·licituds d'HPO.

4.3. L'activitat econòmica

4.3.1. Estructura de l'activitat econòmica

L'estudi de l'estructura econòmica d'un municipi, o el que és el mateix, dels sectors econòmics en que es classifiquen les seves empreses, es podia realitzar a través del cens de població, però en la darrera actualització del mateix no s'han inclòs les dades actualitzades. Per aquest motiu l'anàlisi de l'estructura econòmica del municipi el farem a partir de dades facilitades pel programa HERMES de la Diputació de Barcelona, el cens agrari, la afiliació a la seguretat social i la classificació d'activitats que ens ha facilitat el mateix ajuntament d'Abrera.

En primer lloc observarem les dades generals classificades segons els grans sectors d'activitat, i en els apartats següents aprofundirem en algun d'ells.

Centres de cotització/sector	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2020	1	74	42	283	400
2015	1	70	26	287	384
2010	1	65	45	271	382
2005	2	52	43	247	344
2001	0	54	46	185	285

Taula 27. Centres de cotització per sectors d'activitat, 2001-2020

Font: Diputació de Barcelona (DIBA). Programa HERMES

A la taula 27 podem veure les dades facilitades per la Diputació de Barcelona per al municipi d'Abrera. Hi podem observar, en primer lloc, el baix pes que té l'agricultura en l'economia abrerenca. En els darrers 20 anys pràcticament no han existit centres de cotització relacionats amb aquest sector. Coincideix amb les dades sobre afiliats a la seguretat social que presentàvem en la taula 18 d'aquest document, en la que es pot observar que l'agricultura aplega només, en 2023, el 0,08% des afiliats.

En segon lloc observem que el sector de la construcció té una tendència negativa des de l'any 2001, tot i que més o menys es manté estable tot i l'impacte de la crisi econòmica. En tercer lloc cal analitzar l'evolució de la indústria, motor tradicional del municipi. Com es pot veure, té una tendència positiva i ha augmentat els centres de cotització en els darrers anys, passant el 2001 de tenir-ne 54 a 74 el 2020. Passa el mateix amb el sector serveis, que observem en darrer lloc. La seva tendència al llarg dels anys és positiva i és el sector que aglutina més empreses i treballadors al municipi, amb un total de 283 l'any 2020.

Com en el cas de l'agricultura, aquestes dades corroboren les conclusions extretes a partir de la taula 18 d'aquesta memòria. Per tant, podem concloure que la indústria i els serveis són els dos grans motors econòmics d'Abrera.

A continuació revisem el nombre d'establiments que estan presents a Abrera, amb dades municipals referides a l'any 2016.

Com podem observar a la taula 28, les activitats que predominen al municipi són les que estan relacionades amb el transport i l'emmagatzematge, amb 197 establiments, seguides de les relacionades amb el comerç, amb 152 establiments. En tercer lloc trobem que són les indústries manufactureres les que tenen un major nombre d'establiments, amb un total de 95. Destaquem que són els establiments directa o indirectament vinculats amb les activitats industrials els que són més nombrosos, a banda dels que podem encabir dins del sector serveis.

Tot seguit aprofundirem en els sectors de l'agricultura, la indústria i els serveis per tenir una idea més acurada de les activitats econòmiques que es desenvolupen al municipi.

Classificació de les activitats econòmiques 2016	Nombre d'establiments
Activitats administratives i serveis auxiliars	17
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	18
Activitats financeres i d'assegurances	9
Activitats immobiliàries	3
Activitats professionals, científiques i tècniques	22
Activitats sanitàries i de serveis socials	21
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	7
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	7

Altres serveis	37
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	152
Construcció	18
Educació	19
Hostaleria	80
Indústries extractives	2
Indústries manufactureres	95
Informació i comunicacions	16
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	10
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	11
Transport i emmagatzematge	197
Total general	741

Taula 28. Classificació de les activitats econòmiques, 2016

Font: Ajuntament d'Abrera

4.3.2. El pes de l'agricultura

Tal com s'ha vist en les taules anteriors, el municipi d'Abrera manté molt poca activitat econòmica relacionada amb el sector primari, però tot i així pensem que cal fer-ne un petit anàlisi atès que ocupa una part important de la superfície municipal.

En la taula 29 hi podem apreciar el nombre d'hectàrees que es dediquen al conreu classificades segons si són de secà o de regadiu. El primer que crida l'atenció és que la major producció es desenvolupa en zones de secà. Els conreus herbacis, especialment els cereals i els cultius farratgers, són els que ocupen una major superfície, amb un total de 58 ha. i 50 ha., respectivament. La fruita i l'olivar no hi tenen una presència destacada, mentre que la vinya manté encara una certa presència.

2020		
Grup de conreu	Secà (ha)	Regadiu (ha)
Cereals de gra	58	28
Cultius farratgers	50	42
Hortalisses	0	4
Lleguminoses	21	0
Tubercles	0	1
Total conreus herbacis	129	75
Fruiters	3	15
Olivar	10	1
Vinya	31	0

Total conreus llenyosos	44	16
Total conreus	173	91

Taula 29. Superfícies de conreu a Abrera, 2020

Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Cal dir que el total d'hectàrees conreades és de 173 de secà i altres 91 ha. de regadiu, i que és una superfície petita, però que cal tenir en consideració.

Si analitzem ara la distribució de la superfície agrària utilitzada (SAU), que inclou més variables, ens adonem que les hectàrees destinades a l'agricultura era, l'any 1999 de 376 ha. La dada de 2009 no és comparable, ja que s'hi sumen les terres llaurades que no estan en producció i les pastures permanents.

En tot cas, a la taula 30 podem observar aquestes dades i apreciar com l'evolució del nombre d'explotacions al municipi ha anat a la baixa entre els dos censos agraris següents passant de tenir-ne 19 el 1999 a tenir-ne només 13 el 2020, i el total SAU passa de 376 ha. a 205 ha., el que ens indica el baix pes de l'agricultura al municipi.

	Secà		Regadiu		Terres llaurades		Pastures permanents		Total SAU	
	explot.	ha	explot.	ha	explot.	ha	explot.	ha	explot.	ha
2020	22	197	3	0	13	196	1	9	13	205
2009	12	449	7	72	12	211	3	310	13	521
1999	16	291	13	86	19	376	0	0	19	376

Taula 30. Distribució de la superfície agrària utilitzada (SAU), 1999-2020.

Font: Idescat. Cens agrari.

	1999	2009
Bovins. Explotacions	2	2
Bovins. UR	403	478
Ovins. Explotacions	4	2
Ovins. UR	234	66
Cabrum. Explotacions	3	2
Cabrum. UR	4	8
Porcins. Explotacions	0	0
Porcins. UR	0	0
Aviram. Explotacions.	0	1
Aviram. UR	0	1
Conilles mares. Explotacions	0	0

Conilles mares. UR	0	0
Equins. Explotacions	1	0
Equins. UR	2	0
Total explotacions	6	4
Total unitats ramaderes (UR)	644	553

Taula 31. Nombre d'explotacions i unitats ramaderes (UR), 1999-2009

Font: Idescat. Cens agrari.

En darrer lloc farem un petit esment a l'evolució de les explotacions ramaderes del municipi, que tot i haver-se reduït entre els dos censos disponibles (1999 i 2009), han mantingut la seva presència en l'economia abrerenca, passant de 6 explotacions el 1999 a només 4 el 2009. Malauradament no es pot disposar del cens agrari de l'any 2020.

Com es pot apreciar en la taula 31 anterior les explotacions amb més importància d'unitats ramaderes són les de boví amb 478 unitats ramaderes, que fins i tot va augmentar entre 1999 i 2009, i les d'oví, les quals es varen reduir considerablement entre els dos censos esmentats, passant de 234 a només 66 unitats ramaderes entre 1999 i 2009.

Segons la classificació d'activitats CCAE facilitada per l'ajuntament, l'any 2016 hi havia 6 empreses dedicades al sector agrari i una empresa dedicada a l'explotació forestal.

4.3.3. La indústria, motor municipal

En aquest apartat farem una especial incidència en les activitats industrials, que com hem vist al llarg de tot el document, són les que tenen un pes més important després del sector serveis.

Podem classificar l'activitat industrial entre les indústries extractives i les indústries manufactureres. Són aquestes últimes les que tenen una incidència més important en l'activitat econòmica abrerenca, però no volem deixar de banda les indústries extractives tot i que tinguin només dos establiments al municipi, com podem veure a la següent taula 32.

Sector	Nombre d'establiments	
	2016	2023
Activitats de classificació i tractament d'àrids	1	1

Taula 32. Establiments d'indústries extractives, 2016-2023

Font: Ajuntament d'Abrera.

Pel que fa a les indústries manufactureres, la presència al municipi és molt àmplia, amb 108 empreses en 2023, nombre que supera les 95 establertes en 2016, com podem observar a la taula 33.

Hi destaca la presència majoritària de indústries que tracten el metall que entenem serveixen de xarxa de recolzament de la indústria dedicada a la fabricació de vehicles, tant del municipi com de la seva zona d'influència.

El següent grup d'empreses que destaca és el classificat en l'elaboració de productes alimentaris, majoritàriament centrats en l'elaboració de productes càrnics i de plats precuinats. Hi contenen 12 establiments.

A més a més, com s'extreu de la mateixa taula 33, el municipi d'Abrera aglutina presència industrial classificada en la majoria dels subsectors segons la classificació d'activitats CCAE facilitada per l'ajuntament.

Sector	Nombre d'establiments	
	2016	2023
Arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats	4	2
Confecció de peces de vestir	2	
Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	3	
Fabricació de begudes	2	3
Fabricació de maquinària i productes metàl·lics diversos i/o serralleries	7	21
Forja, estampació, embotició de metalls, sinterització		3
Tractament de metalls i matèries plàstiques		2
Tallers de caldereria, drassanes i similars		3
Fabricació d'energia elèctrica, vapor i aigua calenta		4
Fabricació de materials, maquinària i equips elèctrics, electrònics i òptics	4	12
Fabricació de mobles	3	3
Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	6	6
Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics	3	3
Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	19	4
Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	8	1
Fabricació de productes de matèries plàstiques		5
Fabricació de perfums i producte de bellesa i higiene		1
Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	7	4
Indústries de productes alimentaris	10	12
Indústries del paper i cartró	2	2
Indústries de vernissos, pintures, laques i tints	2	3
Indústries químiques	6	3
Indústries tèxtils	2	
Metal·lúrgia; fabricació de productes bàsics de ferro, acer i ferroaliatges	1	
Reparació i instal·lació de maquinària i equips	4	6
Parcs eòlics i instal·lacions fotovoltaïques		5
Total general	95	108

Taula 33. Establiments d'indústries manufactureres, 2016-2023

Font: Ajuntament d'Abrera.

4.3.4. Els serveis, sector predominant

En la majoria de municipis de Catalunya, els serveis tenen un protagonisme majoritari, ja que apleguen el major nombre d'activitats econòmiques. El municipi d'Abrera no és una excepció, i el sector amb un major nombre d'establiments, 567, encara que menor al nombre existent en 2016, és el dels serveis.

Com apreciem a la taula 34, existeixen dos subsectors que destaquen en les activitats dedicades als serveis a Abrera. Un aglutina les activitats comercials (118) i l'altre emmarca les activitats vinculades amb el transport i l'emmagatzematge (178). El tercer grup destacat és el de l'hostaleria, amb 72 establiments, que agrupa les activitats de restauració i allotjament.

Grup	Nombre d'establiments	
	2016	2023
Activitats administratives i serveis auxiliars	17	16
Activitats artístiques, esportives, recreatives i d'entreteniment	18	18
Activitats financeres i d'assegurances	9	5
Activitats immobiliàries	3	6
Activitats professionals, científiques i tècniques	22	26
Activitats sanitàries i de serveis socials	21	15
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	7	1
Altres serveis	37	57
Comerç a l'engròs i al detall, reparació de vehicles de motor i motocicletes	152	118
Educació	19	18
Hostaleria	80	72
Informació i comunicacions	16	23
Subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	10	5
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	11	9
Transport, dipòsit i emmagatzematge	197	178
Total general	619	567

Taula 34. Establiments vinculats al sector serveis, 2016-2023

Font: Ajuntament d'Abrera.

Sector	Nombre d'establiments	
	2016	2023
Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes	16	8
Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	113	95
Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	23	27
Total general	152	130

Taula 35. Establiments comercials, 2016-2023

Font: Ajuntament d'Abrera.

Segons la taula 35, de les 130 activitats comercials en 2023, amb una disminució general des de 2016, 95 estan destinades a comerç al detall, és a dir, venda d'aliments, de roba i altres complements. Només 8 de les 130 empreses es dediquen al comerç a l'engròs, i 27 a la venda o reparació de vehicles.

A partir de la taula 36, finalment, podem concloure que de les activitats classificades en transport i emmagatzematge, són les dedicades a l'emmagatzematge les que dominen al municipi d'Abrera. A més, segons les dades facilitades, la majoria estan especialitzades en l'emmagatzematge de matèries metàl·liques o altres complements relacionats amb la indústria automobilística de la zona.

Sector	Nombre d'establiments	
	2016	2023
Activitats postals i de correus	1	1
Emmagatzematge i activitats afins al transport	173	171
Transport terrestre	23	19
Total general	197	191

Taula 36. Establiments vinculats al transport i l'emmagatzematge, 2016-2023

Font: Ajuntament d'Abrera.

4.4. El planejament urbanístic

4.4.1. Planejament urbanístic general

Antecedents

El municipi d'Abrera va tenir un primer Pla general d'ordenació urbana (PGOU), aprovat definitivament amb data de 12 d'agost de 1968, que va classificar el sòl necessari per a les fortes demandes de sòl residencial i industrial del moment, tot i que amb delimitacions en alguns casos inapropiades, degut en gran part a la escassa qualitat de la cartografia utilitzada.

Aquest primer planejament general va donar pas a la inclusió del municipi d'Abrera en el Pla general intermunicipal de l'àmbit Martorell-Abrera-Sant Esteve Sesrovires, dins del programa elaborat en 1979 pel Departament de Política territorial i Obres públiques de la Generalitat de Catalunya. Es va elaborar únicament l'Avanç de planejament, document que ja va posar de manifest la importància estratègica de la denominada ròtula d'Abrera. Aquest Avanç va introduir una proposta d'estructura urbana basada en la jerarquia de la xarxa viària i ferroviària, una clara delimitació dels sòls no urbanitzables a dreta i esquerra del riu Llobregat, així com un criteri de separació dels sòls residencials i industrials. També s'indicaven els sòls subjectes a protecció en les lleres del Llobregat i del torrent Gran, aquest darrer definint el límit del nucli urbà central amb els sòls agrícoles. Aquest Avanç va servir de base als plans generals

d'ordenació urbana que més tard van redactar cada un dels municipis inclosos en el Pla intermunicipal.

Amb data de 3 de febrer de 1988 (DOGC 16.03.1988) fou aprovat el Pla general d'ordenació urbana (PGOU) d'Abrera actualment vigent, que va establir un nou horitzó per al creixement urbanístic del municipi, que en aquell moment es trobava en plena expansió. El Pla va integrar els criteris i l'esquema d'estructura territorial de l'anterior planejament intermunicipal.

Més tard, en 2008, es va redactar un Avanç de Pla que no va tenir continuïtat en el tràmit urbanístic, però que va permetre actualitzar algunes de les escasses dades contingudes en la memòria del Pla general de 1988. Més tard encara, ja en 2018 es va redactar un nou Avanç de Pla, que tampoc va tenir continuïtat, degut a la incertesa que introduïen els Plans directors urbanístics d'Infraestructures (PDUI) i d'Activitats Econòmiques (PDUAE), que es redactaven i tramitaven en paral·lel, i que impedia continuar la redacció del planejament general municipal, en no tenir una clara definició de molts dels elements estructurants del territori.

A continuació es resumeixen les principals característiques i dades numèriques que corresponen al que és avui encara el planejament general vigent (PGOU de 1988).

Classificació del sòl

Les superfícies corresponents als distints règims de sòl apareixen en la taula 37.

		PGOU 1988	
		(ha)	(%)
SU-r	Sòl urbà residencial	84,26	4,23
SU-i	Sòl urbà industrial	67,71	3,40
SU	Sòl urbà total	151,97	7,63
SUD/SND-r	Sòl urbanitzable residencial	97,23	4,88
SUD/SND-i	Sòl urbanitzable industrial	211,37	10,61
SUD/SND	Sòl urbanitzable total	308,60	15,49
SNU	Sòl no urbanitzable	1.531,43	76,88
	Total municipal	1.992,00	100,00

Taula 37. Superfícies segons classe de sòl

Font: Memòria del Pla general d'ordenació urbana (1988)

Sobre la superfície total del terme municipal (de 1.992 ha. segons Idescat), el sòl urbà en el planejament general vigent representa només un 7,63%, si bé l'Avanç redactat en 2008 va considerar que ja havia adquirit aquesta condició un 24,91% del sòl municipal triplicant la superfície de 1988. En aquell document de 2008,

l'augment era important tant pel que fa als sòls residencials com als industrials, tenint en compte el pas de molts dels sectors classificats com a sòl urbanitzable, que ja tenien pla parcial aprovat en 2008, a sòl urbà, tot i que en alguns casos no havien encara completat les cessions de sòl o la urbanització.

En canvi, pel que fa al sòl urbanitzable, que el Pla general vigent suposa un 15,49% de la superfície del terme municipal, el doble del sòl que el mateix Pla va classificar com a urbà, apareixia considerablement reduït en l'Avanç de 2008, per efecte dels sectors amb pla parcial aprovat inclosos directament en el sòl urbà. El sòl urbanitzable, delimitat i no delimitat, residencial i industrial, suma en total 308,60 ha (el 15,49% del territori municipal) en el Pla general d'ordenació urbana vigent des de 1988.

Finalment, el sòl no urbanitzable continua representant la major part del municipi, amb un 76,88% de la superfície del terme, segons el planejament urbanístic vigent (taula 37).

Potencials teòrics

La taula 38 ofereix els potencials teòrics calculats pel planejament anterior, en termes de nombre d'habitatges i capacitat de població màxima teòrica. El Pla general d'ordenació urbana de 1988 detalla el nombre d'habitatges màxim per a cada zona en sòl urbà i per a cada sector de sòl urbanitzable programat i no programat. En el cas del sòl urbà distingeix entre el nombre màxim d'habitatges previstos, segons es destini a la població permanent o a la de segona residència.

El potencials de població calculats en 1988 parteixen d'un nivell mig d'ocupació de NMO de 3,75 hab/hbtge (índex que s'anirà reduint en els anys següents i que, de fet, en l'Avanç de 2008 ja es va veure reduït a 2,70 hab/hbtge, i que en el cens de 2011 era només de 2,66 hab/hbtge, com hem vist en la taula 22).

La projecció de la capacitat poblacional total segons els potencials teòrics derivats de les propostes del PGOU de 1988, suposa, com es pot veure en la taula 38, un total de 5.978 habitatges i 22.418 habitants possibles (dels quals un poc més de la meitat en sòl urbanitzable).

Règim de sòl	PGOU 1988	
	Habitatges	Població
	(n)	(hab)
Sòl urbà	2.852	10.695
Sòl urbanitzable delimitat	2.302	8.633
Sòl urbanitzable no delimitat	824	3.090
TOTAL	5.978	22.418

Taula 38. Potencials urbanístics

Font: Memòria del Pla general d'ordenació urbana (1988)

Modificacions puntuals

Des de l'aprovació i entrada en vigor del PGOU fins avui han estat aprovades les següents modificacions puntuals:

Modificació número 3. Sant Ermengol

Modificació aprovada amb data de 30 de setembre de 1992 (DOGC 04.12.1992). Proposa diverses modificacions de la ordenació aprovada en el PGOU i en el PPU Sant Ermengol-I per al sector industrial de Sant Ermengol, entre les quals un augment del coeficient d'edificabilitat bruta de 0,55 m²st/m²s a 0,65 m²st/m²s en el sector classificat com a urbanitzable no programat, com a pas previ a la redacció del programa d'actuació urbanística i pla parcial Sant Ermengol-II (SUNP-1). També afegeix l'obligació de construir un enllaç entre Sant Ermengol i el Polígon Industrial Barcelonès.

En el nou refós a efectes del present Avanç s'estableixen -per a una major claredat- les següents claus per les subzones:

- Subzona 9-I-A. Anterior indústria jardí "B" (aïllada), segons SUP-4 (Sant Ermengol-I)
- Subzona 9-I-B. Anterior indústria jardí "A" (agrupació de parcel·les), segons SUP-4 (Sant Ermengol-I)
- Subzona 9-II-A. Anterior indústria tipus "B" (aïllada), segons SUNP-1 (Sant Ermengol-II)
- Subzona 9-II-B. Anterior indústria tipus "A" (entremetgeres), segons SUNP-1 (Sant Ermengol-II)

Modificació número 5. Zona comercial

Modificació aprovada amb data de 16 de febrer de 1994 (DOGC 18.04.1994). Es refereix a la zona comercial en l'àmbit de la unitat d'actuació número 9, al polígon industrial Barcelonès, per tal de possibilitar un nou centre comercial (Montserrat Centre Abrera).

Modificació número 6. Les Carpes

Modificació aprovada amb data de 18 de setembre de 1996 (DOGC 21.10.1996). Proposa l'ampliació d'un vial, l'obertura d'un nou vial rodat i un altre de vianants, així com la modificació de la ubicació d'una part del sòl destinat a equipament, en el sector Les Carpes de Vilalba.

Modificació número 7. Polígon industrial Barcelonès

Modificació aprovada amb data de 5 de novembre de 1997 (DOGC 15.01.1998). Corregeix una errada en el traçat del carrer Energia, en el tram més proper al barri de ca n'Amat i incorpora una sèrie de prescripcions, entre les quals la creació d'un nou vial prolongació del carrer Canigó.

Modificació número 8. Ampliació barri de Sant Hilari

Modificació aprovada amb data de 20 de setembre de 2000 (DOGC 17.01.2001). Preveu l'ampliació del sector Sant Hilari, en l'àmbit de sòl urbanitzable no programat SUNP-2, introduint un nou sector de sòl urbanitzable programat (SUD-10 "Ampliació Sant Hilari"), que es correspon amb el pla parcial Sant Hilari-Nord.

Modificació número 10. Església de Sant Pere

Modificació aprovada amb data de 12 de setembre de 2000 (DOGC 09.10.2000). Preveu l'ampliació de l'àmbit destinat a equipament i de la zona verda en l'entorn de l'església de Sant Pere. Conté un estudi històric-arqueològic.

Modificació número 11. Ca la Cília

Modificació aprovada amb data de 18 de juliol de 2001 (DOGC 24.10.2001). Preveu l'ampliació del sòl urbanitzable previst en el PGOU (SUP-5), amb l'objectiu d'enllaçar el sòl urbà de Santa Maria de Vilalba amb el sector Les Carpes. Estableix una ordenació de cases unifamiliars en filera amb una gran zona verda central i una reserva de sòl per a equipaments. Inclou normes urbanístiques.

Clau 5d/4. Vivenda unifamiliar entremitgeres int 4 (segons PGOU).

- Parcel·la mínima: 125 m²s
- Façana mínima: 5,50 m.
- Ocupació màxima: 50%
- Índex d'edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s

Modificació número 13. Barri de la Font. Carrer Migdia

Modificació aprovada amb data de 15 de desembre de 1999 (DOGC 17.02.2000). Estableix la ordenació del final del barri de la Font, en l'àmbit situat a l'inici del carrer Nou, sobre l'antic camí Ral, modificant les alineacions del carrer Migdia i establint una nova zona verda en l'espai més proper al torrent Gran.

Clau 1a. Casc antic barri de la Font

- Altures d'edificació (en nombre de plantes i en metres) i profunditats edificables segons definició gràfica en el plànol annex al Conveni Urbanístic que figura en el document aprovat definitivament.

Modificació número 14. Santa Maria de Vilalba

Modificació aprovada amb data de 20 de setembre de 2000 (DOGC 30.11.2000). Es refereix a l'àmbit de la unitat d'actuació número 3 (UA-3), en el sector adjacent i al nord de Santa Maria de Vilalba, que ordena en base a la tipologia de cases en filera, sobre l'eix del carrer Castell de Volterra, i amplia la zona verda situada al marge esquerra de la carretera. Sector executat.

Modificació número 15. Carrer a ca n'Amat

Modificació aprovada amb data de 21 de març de 2001 (DOGC 09.07.2001). En consonància amb la modificació puntual número 7, que comportava l'obertura d'un tram de carrer –a obtenir per expropiació-, prolongació del carrer Canigó fins a l'avinguda d'Abrera, la present modificació adequa dos trams del carrer Canigó.

Modificació número 16. Sector Rebato-Purlom

Modificació aprovada amb data de 13 de desembre de 2002 (DOGC 12.04.2002). Ordenació dels terrenys de l'antiga fàbrica Purlom, que havia

quedat en desús, modificant l'ús industrial (clau 8) a residencial plurifamiliar en edificació aïllada, per un total de 300 habitatges. Defineix els paràmetres urbanístics i la ordenació, a desenvolupar mitjançant pla especial.

Assigna també noms a algunes zones en el plànol (ZR, ZV-1, ZV-2 i ZV-3), i estableix la obligació de reservar un sòl d'equipament amb una superfície mínima, que ha de desenvolupar i ubicar el PE (i que, per tant, la Modificació no grafia en els plànols).

Veure pla especial PE-4 aprovat en 2003, que concreta i ajusta les delimitacions de la zona residencial i zones verdes, i concreta també l'equipament que la modificació no va delimitar a efectes del document refós del planejament vigent elaborat pel present Avanç.

Modificació número 17. Variant carretera comarcal C-1411

Modificació aprovada amb data de 21 de març de 2001 (DOGC 19.06.2001). Proposa un nou traçat de la variant de la carretera comarcal C-1411 d'Abrera a Manresa, prevista pel PGOU pel centre de la població, afectant al parc urbà del carrer de la Estació i a la zona esportiva municipal. Es proposa situar la variant a la riba esquerra del riu Llobregat

Modificació número 18. El Suro

Modificació aprovada amb data de 26 de juliol de 2006 (DOGC 15.12.2006). Es refereix a l'àmbit de la unitat d'actuació número 3 del PGOU, adjacent al nucli de Santa Maria de Vilalba.

Estableix un sector de sòl urbanitzable delimitat, en el sector denominat El Suro, no previst en el pla general de 1988.

Es tracta d'un sector amb pla parcial aprovat amb data de 20 de setembre de 2007 (DOGC 31.10.2007). Té projecte de reparcel·lació i projecte d'urbanització aprovats, executats, recepcionats i inscrits al Registre, i la edificació executada en un cinquanta per cent. Sòl urbà consolidat. El propietari únic és la Cooperativa Habitatge Entorn. No es va constituir Junta de Compensació.

Clau 3-SP. Sòl privat

- Parcel·la mínima, profunditat edificable, ocupació màxima, sostre edificable i ordenació física segons plànol d'ordenació del pla parcial.
- Altura màxima: 9,80 m. sobre la cota +155,00 (PB+2P).

Modificació número 19. Polígon industrial Barcelonès

Modificació aprovada amb data de 19 de setembre de 2001 (DOGC 03.12.2001). Proposa l'ampliació de l'ús comercial en el front de l'autovia A.2, on ja havia estat instaurat un centre comercial (veure modificació puntual número 5).

A tal efecte, canvia els usos de dues parcel·les de la UA Polígon Industrial Barcelonès 1a fase, qualificades amb les claus 14b (Comercial subzona b) i 9 (Industrial Intensitat 1), de manera que s'amplien els usos i es reajusten els paràmetres urbanístics de la subzona 14b i se n'amplia l'àmbit a la zona clau 9, que hi confronta.

Modifica en consonància l'article 151ter Comercial subzona 14b, que passa a denominar-se subzona 14d (tanmateix, en el punt 3 de l'article s'ha de canviar la frase "Edificació màxima" per "Edificació neta", tal com diu la diligència de l'acord d'aprovació definitiva de la CUB).

Amb aquesta reordenació, en la confecció del nou refós del present Avanç la zona 14 constarà de les subzones següents:

Subzona 14a. Corresponent al sector nord-oest.

Subzona 14b. Corresponent a la zona 14b definida en la modificació puntual número 5 i definida com a zona 14d en la present modificació puntual número 19.

Subzona 14c. Corresponent a la zona 14c definida en la modificació puntual número 5.

Modificació número 20. Polígon industrial Barcelonès

Modificació aprovada amb data de 22 de juliol de 2003 (DOGC 14.10.2003) en relació al polígon industrial Barcelonès-2, classificat com a sòl urbanitzable programat, quin pla parcial es va aprovar en 2008 (veure SUP-8).

La modificació inclou també les unitats d'actuació número 12 i 13.

Modificació número 21. Masia, finca i ermita de Sant Hilari

Modificació aprovada amb data de 7 de maig de 2003 (DOGC 02.03.10.2004), que incorpora l'ampliació de Sant Hilari cap al Sud, introduint un nou sector de sòl urbanitzable programat SUD-11 "Ampliació Sant Hilari-Sud", quin pla parcial va ser aprovat en 2005 (veure SUNP-2)

Modificació número 22. Can Torres

Modificació aprovada amb data de 11 de juny de 2003 (DOGC 14.10.2003). Ordena i regula urbanísticament el barri de can Torres, en el sector de les Carpes de Villalba, a l'inici de la carretera BV-1202 a Ullastrell i Terrassa.

Modificació número 23. Configuració d'eixos cívics i comercials

Modificació aprovada amb data de 22 de desembre de 2005 (DOGC 17.02.2006). Estableix la xarxa d'eixos cívics i comercials en el centre urbà, i modifica diversos articles de les normes urbanístiques del PGOU per tal de facilitar els usos terciaris i comercials en aquests eixos.

Modificació número 28. Catàleg

Modificació aprovada amb data de 11 de juny de 2003 (DOGC 17.09.2003). Inclou en el Catàleg de Béns Protegits un total de 10 elements (2 ermites i 8 masos). Aporta fitxa individualitzada i regulació normativa.

Modificació número 30. Ús comercial en plantes baixes

Modificació aprovada amb data de 13 de novembre de 2008 (DOGC 19.02.2009). Amplia els eixos cívics i comercials establerts en la modificació puntual número 23 a altres àmbits del sector centre (zona d'influència del mercat municipal) i a Santa Maria de Vilalba.

Modificació número 31. Equipaments esportius a Sant Hilari Sud

Modificació aprovada amb data de 15 desembre de 2011 (DOGC 23.12.2011). Modifica el règim de sòl d'uns terrenys no urbanitzables, que passen a urbans amb la qualificació de sistema d'equipaments esportius, al sector Sant Hilari Sud.

Modificació número 32. Àrea Residencial Estratègica (ARE)

Modificació aprovada amb data de 11 de març de 2009 (DOGC 31.03.2009). Delimita l'àmbit, subjecte a pla de millora urbana, susceptible d'ésser considerat Àrea Residencial Estratègica (ARE), d'acord amb el Pla director de les ARE (2008-2011), als terrenys de la fàbrica TEDSA, qualificats com a zona industrial en el PGOU, que passen a zona residencial, amb els paràmetres urbanístics establerts en el citat planejament director.

Clau 3-ARE. Residencial

- Paràmetres urbanístics segons definició gràfica i especificacions en normativa Pla director urbanístic de les àrees residencials estratègiques de l'àmbit del Baix Llobregat.

Modificació número 33. Can Vilalba

Modificació aprovada amb data de 13 de desembre de 2021 (DOGC 23.02.2022), referida tant al sector residencial com l'industrial (aquest en sòl urbanitzable, pendent de pla parcial) i també a un àmbit de sòl no urbanitzable.

Modifica determinats aspectes de l'ordenació en el sector residencial i determina la ordenació del sector industrial en sòl urbanitzable, que no havia quedat definida en els documents tramitats anteriorment. Introdueix noves claus en el sectors residencial i industrial, amb la corresponent regulació normativa.

Deixa sense efecte els documents anteriors següents:

- El Pla Parcial d'Ordenació de la finca "Vilalba", aprovat definitivament per la Comissió Provincial d'Urbanisme en data 23 de juliol de 1974.
- La reforma del Pla Parcial Vilalba (1ª i 2ª fase), aprovada per recurs definitivament el 22 de setembre de 1982.
- La modificació dels articles 11, 25 i 38 de les Ordenances del Pla Parcial d'Ordenació "Can Vilalba", aprovada definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Barcelona amb data de 4 de juny de 1986.
- La modificació de l'articulat de les ordenances del Pla Parcial d'Ordenació Can Vilalba, aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Barcelona, en sessió de 13 de desembre de 2000.

Modificació número 34. Polígon industrial Barcelonès

Modificació aprovada amb data de 30 setembre de 2010 (DOGC 30.11.2010). Modifica els paràmetres urbanístics d'altura i volum, mantenint la edificabilitat, tant en el sector urbà (quina superfície total es troba inclosa en les UA-09 i UA-10), com en el sector de sòl urbanitzable delimitat (SUP-08), on introdueix la zona Clau 9LEb (Subzona intensitat 5 Logística Especial 2), per tal de possibilitar una implantació logística, mantenint la resta amb la qualificació urbanística de zona 24a.

El pla parcial (SUP-08) i la seva modificació A, aprovada en 2010, simultàniament a la present modificació número 34, introduirà després la zona Clau 9LEb (Subzona intensitat 5 Logística Especial 2) i desenvoluparà la resta del sector 2, passant de la clau 24a de la present modificació número 34 a la nova clau 9h.

Sector sòl urbà (UA-09 i UA-10):

Clau 9a. Indústria jardí subzona intensitat 1

- Ocupació màxima: 50%
- Altura màxima: lliure
- Volum màxim: 8 m³/m²
- Índex edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s
- Distàncies: distància mínima de 10 m a vials i llindars de parcel·la.

Clau 9b. Indústria jardí subzona intensitat 2

- Ocupació màxima: 70%
- Altura màxima: lliure
- Volum màxim: 8 m³/m²
- Índex edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s
- Distàncies: distància mínima a vials, 7 m., i a resta llindars, 4 m.
- S'admet la construcció de conjunts de naus industrials entremetgeres sempre i quan el conjunt respecti dels condicions mínimes de la subzona.

Sector sòl urbanitzable (SUP-08):

Clau 24a. Desenvolupament industrial Barcelonès II

- Parcel·la mínima: 400 m²s
- Ocupació màxima: 56%
- Altura màxima: 26 m.
- Volum màxim net: 8 m³/m²
- Índex edificabilitat net: 0,85 m²st/m²s
- Índex edificabilitat bruta sectorial: 0,55 m²st/m²s
- Distàncies: en carrers de més de 12 m d'amplada: distància mínima a carrer, 10 m, i a llindars, 5 m; en carrers d'amplada 12 m o inferior: 5 m a carrers i llindars.
- Densitat: 5 hbtges/ha incorporades a cada parcel·la d'indústria i amb relació directa amb la indústria a la parcel·la a la qual s'ubiquin.

Clau 9LEa. Subzona intensitat 4 Logística Especial 1

- Ocupació màxima: 56%
- Altura màxima: 26 m.
- Volum màxim net: 12 m³/m²
- Índex edificabilitat net: 0,84 m²st/m²s
- Distàncies: en carrers de més de 12 m d'amplada: distància mínima a carrer, 10 m, i a llindars, 5 m; en carrers d'amplada 12 m o inferior: 5 m a carrers i llindars.

Modificacions de planejament en tramitació

35a Modificació Puntual del PGOU d'Abrera en l'àmbit de la parcel·la 4 del sector Pla Parcial núm. 2 Nord Oest. Aprovació provisional.

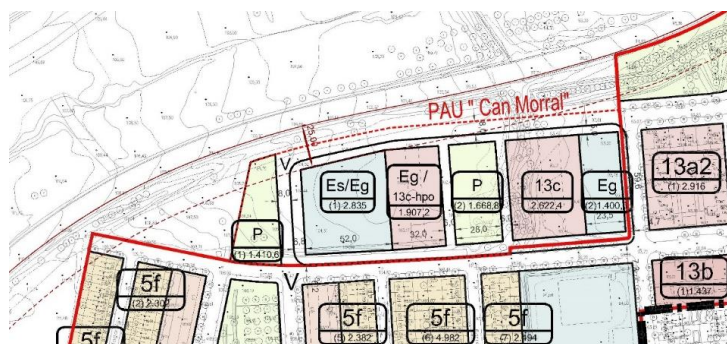
L'objectiu general de la 35a Modificació del PGOU d'Abrera que es planteja consisteix en disposar de sòl al municipi per a ser destinat a la construcció d'habitatges amb protecció oficial.



36a Modificació Puntual del PGOU d'Abrera a l'àmbit del PPO de Can Morral per a la implantació d'un equipament sanitari assistencial. Aprovació inicial.

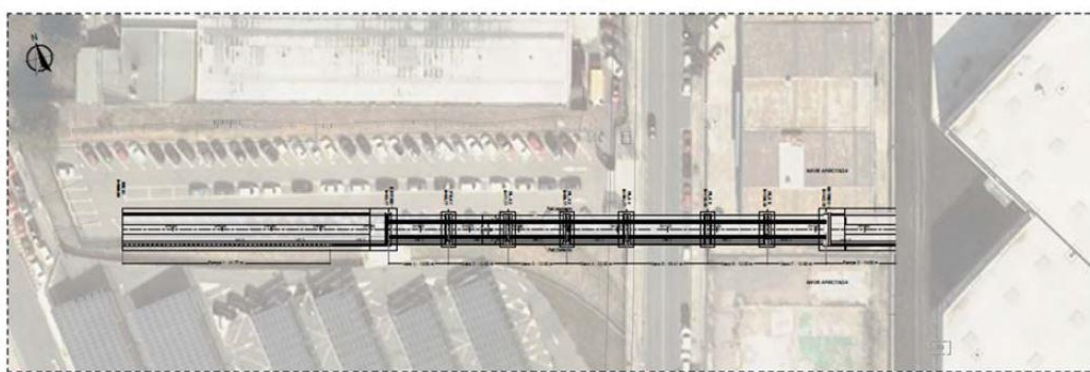
Objectius de la modificació:

- Reordenar el sistema d'equipaments per a delimitar un equipament sanitari-assistencial que permeti dotar al municipi d'un nou CAP i futur CUAP i al mateix temps reordenar l'entorn de Can Morral i consolidar el sòl executat, mantenint la superfície de sistemes urbanístics millorant la seva localització i funcionalitat.
- Delimitar un petit creixement residencial d'habitatge assequible i lliure i la implantació d'una peça comercial de mitjana superfície.
- Mantenir mitjançant la delimitació del sector SUD Façana Nord "Can Morral, etapa 3b" el creixement previst pel PGOU i l'àrea d'extensió urbana d'interès metropolità que recull el Pla Territorial Metropolità de Barcelona.



Pla de Millora urbana de les parcel·les SESE-SEAT en l'àmbit de l'avinguda Ca n'Amat d'Abrera. Aprovació inicial.

L'objecte del Pla de millora urbana és connectar la planta de SEAT-CUPRA amb les instal·lacions d'Abrera Park mitjançant un pas elevat per subministrar els muntatges JIT/JIS del nou cotxe elèctric mitjançant electrovia que elimina part de les emissions de CO₂, reduint la petjada de carboni, estimada anualment en una disminució d'unes 280 tones/any i d'uns 174 camions/dia, i augmentant la seguretat viària.



Modificació B del Pla Parcial PP09 "Can Sucarrats". Aprovació inicial.

Els objectius de la modificació son:

- Incorporar el conveni de l'any 2004, supressió de part del vial 8 i l'acabament en cul de sac del vial 2, incrementant la reserva d'espai lliure.
- Millora de la seguretat viària, incorporant una rotonda en l'accés central i millorant el traçat de l'entrada sud i la sortida nord del sector.
- Aconseguir una mobilitat el més sostenible possible incloent: una parada d'autobús, dos punts de recàrrega de vehicles elèctrics i la creació d'un carril per a bicicletes.
- Homogeneïtzar la distribució de l'edificabilitat, mantenint el sostre màxim del sector, en funció de la topografia i de l'impacte paisatgístic de l'àmbit, amb l'objecte de poder-lo materialitzar amb racionalitat.
- Actualitzar els paràmetres normatius sense incrementar l'aprofitament atès a les necessitats del parc empresarial. Es manté l'aprofitament previst i l'ocupació. S'ajusta l'alçada reguladora de l'edificació al parc empresarial actual, marcant una ARM total màxima de 14m i s'implanten regulacions de caire paisatgístic i topogràfic per a garantir la integració paisatgística de l'edificació.



Normativa zonal

Les taules 39, 40 i 41 recullen un resum de la normativa urbanística zonal, amb el paràmetres de major importància fixats pel planejament general vigent i els articles de referència de les normes urbanístiques. En un annex s'inclouen les claus corresponents als diferents usos admesos en cada zona.

La taula 39 es refereix a la normativa zonal en sòl urbà, la taula 40 a la normativa zonal en sòl urbanitzable, programat i no programat, i la taula 41 al sòl no urbanitzable, tal com va ser aprovada pel planejament general vigent.

Cal indicar expressament que es tracta d'una síntesi dels principals paràmetres i condicions urbanístiques, donat que les normes inclouen una multiplicitat de detalls, excepcions i casos particulars que no apareixen en els quadres i que cal consultar directament en el text articulat.

Cal també indicar que aquesta normativa és la corresponent al planejament general aprovat definitivament en 1988, que ha estat objecte d'un seguit de modificacions puntuals –examinades en un apartat anterior- i que ha estat també desenvolupat per mitjà del planejament derivat, modificant la normativa inicial en els respectius àmbits de modificació o planejament derivat. La refosa de la normativa vigent, que inclourà les determinacions incorporades al POUM mitjançant modificacions i plans derivats, amb les esmenes o actualitzacions necessàries, i les de nova formulació, formarà part de la versió del POUM preparada per aprovació inicial municipal.

Clau	Nom	Usos	Edific. (m2st/m2s)	Vol max (m3/m2s)	Parc mín (m2s)	Faç mín (ml)	Fondaria (m)	Ocupació (%)	Altura (m) (n)	Sep. (m/m/m)	Articles	
1	Casc antic	u,p,c,i, cu,rl,rc,sa	1,80				gràfic	gràfic	10,50		140	
2	Viv plurifamiliar entremitgeres	u,p,c,i, públic					gràfic	gràfic	gràfic		141	
3	Viv plurifamiliar aïllada	u,p,i,c,públic	1,80					45	15,00	PB+4P	142	
4	Conserv estr urbana i edificatòria	u,p,c,públic					existent		existent	existent	143	
5a	Viv unifamiliar entremitgeres int 1	u,c,i,públic	1,70		85	5		60	gràfic	gràfic	144	
5b	Viv unifamiliar entremitgeres int 2	u,c,i,públic	1,30		110	5		50	gràfic	gràfic	144	
5c	Viv unifamiliar entremitgeres int 3	u,c,i,públic	1,20		110 (400)	5		55	gràfic	gràfic	3/-/- 144	
5d	Viv unifamiliar entremitgeres int 4	u,c,i,públic	1,00		125	5,50		50	gràfic	gràfic	144	
6a	Viv unifamiliar aïllada int 1	u,c,i,públic	1,00		200	10		40+5	8,50	PB+2P	3/2/2 145	
6b	Viv unifamiliar aïllada int 2	u,c,i,públic	1,00		200	10		40+5	8,00		3/2/2 145	
6c	Viv unifamiliar aïllada int 3	u,c,i,públic	0,70		400	12		30+5	11,00		6/3/3 145	
6d	Viv unifamiliar aïllada int 4	u,c,i,públic	0,70		400	15		30+5	11,00		6/3/3 145	
6e	Viv unifamiliar aïllada int 5	u,c,i,públic	0,60		600	15		30+5	11,00		6/3/3 145	
6g	Viv unifamiliar aïllada int 7	u,c,i,públic	1,00		250	10		40	2,50	PB+1P+G	3/2/2 145	
									9,00	PB+2P		
7	Petita indústria	u,c,i,sa,ad	1,50		200			100	8,00	PB+1		146
8	Indústria	i existent	1,00	8,00				50	lliure		10/10/10	147
9a	Indústria jardí int 1	u,c, i,sa	1,00	8,00				50	lliure		10/10/10	148
9b	Indústria jardí int 2	u,c, i,sa	1,00	8,00				70	lliure		7/4/4	148
10	Protecció edificat int històric-artístic											149
11	Protecció paisatge	Públic										150
12	Verd privat											151
13	Residencial semiintensiva	p,c(PB),públic(PB)		4,50	200			45	16,50	PB+4P		151bis
14	Comercial	c,públic	2,00					100	8,00	PB+1P		151ter

Taula 39. Pla general d'ordenació urbana vigent. Normativa segons qualificacions urbanístiques. Sòl urbà

Font: elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

Clau	Nom	Usos	Edific. bruta	Edifica neta	Vol max	Parc mín	Ocupació	Altura	Sep.	Sector	Densitat	Article
			(m2st/m2s)	(m2st/m2s)	(m3/m2s)	(m2s)	(%)	(m)	(n)	(m/m/m)	(hbtges/ha)	
20a	Desenv resid amb PP existent									Sant Hilari		154
20b	Desenv resid amb PP existent									Nord-oest		154
21	Desenv ind amb PP en tràmit	u,i	0,70	1,00	8,00	1.000	60			S. Ermengol		155
22a	Desenv resid/ind amb PP exis		0,70	1,00	8,00	1.000	50			C. Moragues		156
22b	Desenv resid/ind amb PP exis.									Can Vilalba		156
23a	Desenv residencial int 1	u,p,c,públic	0,70	1,40		800	50	12,00	3/3/3		75	157
23b	Desenv residencial int 2	u,c,públic	0,50				30	9,00	6/3/3			157
24	Desenv industrial	u,c,i	0,70	1,20	8,00	400	60		10/5/5		5 hbtges/ha	158
	SUNP desenvol residencial	u,p	0,75			5 ha					75	159
	SUNP desenvol industrial	u,i	0,55			15 ha						159

Taula 40. Pla general d'ordenació urbana vigent. Normativa segons qualificacions urbanístiques. Sòl urbanitzable

Font: elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

Nota: quadre-resum dels principals paràmetres; no és exhaustiu; consultar normativa

Clau	Nom	Usos	Sòl mínim (ha)	Altura (m)	Ocupació (%)	Separacions (m)	Articles
40	Indústria aïllada						
41	Sòl protegit valor agrícola	ag					162
42	Sòl protegit valor forestal i paisatgístic	u,ag,fo	10			min 5- max 10	163
43	Sòl rústic lliure permanent	ag,rm	1	7		5/5/5	164
		u	2	7		5/5/5	
44	Protecció edificis d'interès						165
45	Agrupació vivendes Les Mates	existents					166
46	Disseminats Roca de la Mora/can Popoch	u	2	PB+1P	150 m2st/parc		167

Taula 41. Pla general d'ordenació urbana vigent Normativa segons qualificacions urbanístiques. Sòl no urbanitzable

Font: elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

Nota: quadre-resum dels principals paràmetres; no és exhaustiu; consultar normativa

u	Habitatge unifamiliar
b	Habitatge bifamiliar
p	Habitatge plurifamiliar
c	Comercial
of	Terciari: oficines i serveis
pr	Serveis professionals
h	Hoteler
rh	Residencial-hoteler
r	Bars i restaurants
i	Industrial
m	Magatzem
tm	Tallers mecànics
ta	Tallers artesans
pk	Aparcament
es	Estació de servei
ag	Agrícola
rm	Ramader
agp	Industrial agropecuari
hr	Habitatge rural
tr	Turisme rural
cmp	Càmping
hv	Hivernacle
ext	Extractiu
fo	Forestal
ips	Interès públic i social
arq	Arqueològic
v	Viari
fv	Ferrovitari
sm	Serveis tècnics i mediambientals
e	Educatiu
rc	Recreatiu
sa	Sanitari-assistencial
sp	Esportiu
cu	Cultural
as	Associatiu
rl	Religiós
ad	Administratiu
f	Funerari
ll	Lleure
ep	Ecològic-paisatgístic

Taules 39, 40 i 41. Claus usos

4.4.2. Planejament urbanístic derivat

Sectors de planejament parcial

El Pla general d'ordenació urbana de 1988 va delimitar un total de 9 sectors de sòl urbanitzable programat (avui sòl urbanitzable delimitat) i 4 àmbits de sòl urbanitzable no programat (avui sòl urbanitzable no delimitat). Al seu torn, l'Avanç de 2008 va incloure com a sòl urbà consolidat molts dels sectors que contaven amb pla parcial aprovat, tot i que no havien completat la seva execució, però aquest Avanç no va tenir continuïtat i, per tant, no el podem considerar com a referència de partida.

Analitzarem a continuació l'estat actual de cada un dels sectors programats en 1998, així com dels àmbits no programats, subjectes a posterior programa d'actuació urbanística d'acord amb la legislació vigent en 1988 (veure taula 42).

La taula 43 ofereix el llistat de plans parcials aprovats, amb les seves modificacions i la relació amb els sectors programats pel Pla general de 1988, així com les modificacions aprovades en el tràmit posterior.

a) Sectors de sòl urbanitzable programat.

SUP-1. Sector nord-oest

Sector provinent del pla parcial aprovat amb data de 27 de juliol de 1978 (DOGC 19.09.1978), quina ordenació va quedar integrada en el PGOU de 1988, que va delimitar en aquest àmbit un sector de sòl urbanitzable programat (SUP-1) i la Unitat d'actuació La Vinya (UA-11). En el moment de la entrada en vigor del pla general ja s'havia aprovat el projecte d'urbanització (amb data de 26 de gener de 1983, publicat en el DOGC de 25.02.1983) i s'havien iniciat les obres corresponents. Tot i que en alguns punts aquestes es varen executar en desacord amb el projecte, varen quedar tàcitament recepcionades per l'Ajuntament. Els vials varen ser cedits a l'Ajuntament però no es varen inscriure en el Registre de la Propietat. Així i tot, les parcel·les no han acabat d'assolir la condició de solar pel desenvolupament de la urbanització executada.

El sector no compta amb projecte de reparcel·lació aprovat ni, atès que es tracta de propietari únic, declaració de innecessarietat de reparcel·lació. Els vials varen ser cedits a l'Ajuntament però no estan inscrits en el Registre de la Propietat.

El PGOU va establir un coeficient d'edificabilitat brut de 1,25 m²st/m²s, i va remetre al pla parcial pel que fa a la resta de paràmetres urbanístics.

Clau 2a. Residencial semiintensiva:

- Volum màxim: 4,50 m³/m²
- Ocupació màxima: 45%

Clau 14a. Comercial:

- Volum màxim: 3,00 m³/m²
- Ocupació màxima: 30%

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en POUM). Sector executat en part però no edificat.

SUP-2. Sant Hilari

Sector provinent del pla parcial aprovat en 1982 i després anul·lat en 1992, quan ja havia estat inclòs en el PGOU de 1988, que estableix un coeficient d'edificabilitat bruta de 0,70 m²st/m²s i remet al pla parcial pel que fa a la resta de paràmetres, que corresponen a la zona d'habitatge unifamiliar aïllat. La Comissió de Govern, amb data de 2 d'octubre de 1997 (acord número 6135) va acordar considerar el sector com a sòl urbà consolidat a tots efectes.

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en POUM). Sector executat i consolidat.

SUP-3. Can Vilalba

Sector provinent del pla parcial aprovat amb data de 23 de juliol de 1974, incorporat al PGOU de 1988, que estableix un coeficient d'edificabilitat bruta de 0,70 m²st/m²s i remet al pla parcial pel que fa a la resta de paràmetres urbanístics. El pla parcial va definir un únic sector i un únic polígon d'actuació per als sòls residencials i industrials situats a l'altre costat de la carretera. Aquesta zona industrial inclou dues indústries.

Una modificació general o reforma del pla parcial original, aprovada en 28 de juliol de 1982 va definir tres etapes, que varen ser considerades com polígons d'actuació, entre altres esmenes.

La modificació aprovada amb data de 4 de juny de 1986 (DOGC 17.10.1986) va modificar els articles 11, 25 i 38 de les ordenances reguladores del pla parcial.

La modificació aprovada amb data de 13 de desembre de 2000 (DOGC 15.01.2001), modifica la regulació de les edificacions auxiliars.

El traçat de l'autovia B-40, en el tram executat pel Ministeri de Foment, afecta al sector, quina delimitació cal actualitzar.

La modificació número 33, aprovada 13 de desembre de 2021 (DOGC 23.02.2022), referida tant al sector residencial com l'industrial (aquest en sòl urbanitzable, pendent de pla parcial) i també a un àmbit de sòl no urbanitzable, modifica la totalitat del sector i deixa sense efecte les modificacions parcials anteriors. Les claus vigents a data d'avui, amb el resum dels paràmetres més significatius (cal consultar la normativa per a completar la informació), són les següents:

Clau 6i. Ciutat jardí intensiva I

- Parcel·la mínima: 200 m²s
- Façana mínima: 10 m

- Ocupació màxima: 40% (terrenys en pendent: veure normes)
- Altura màxima: 9 m. (PB+1PP).
- Índex edificabilitat net: 0,50 m²st/m²s
- Distàncies: 3 m. a carrer i 2 m. a llandars
- Construccions auxiliars: 5% ocupació i altura màxima 3 m.

Clau 6j. Ciutat jardí intensiva II

- Parcel·la mínima: 350 m²s
- Façana mínima: 13 m
- Ocupació màxima: 30% (terrenys en pendent: veure normes)
- Altura màxima: 9 m. (PB+1PP).
- Índex edificabilitat net: 0,50 m²st/m²s
- Distàncies: 3 m. a carrer i 2,50 m. a llandars
- Construccions auxiliars: 5% ocupació i altura màxima 3 m.

Clau 6k. Ciutat jardí semiintensiva

- Parcel·la mínima: 400 m²s.
- Façana mínima: 15 m.
- Ocupació màxima: 30% (terrenys en pendent: veure normes).
- Altura màxima: 11 m. (PB+2PP)
- Índex edificabilitat net: 0,70 m²st/m²s
- Distàncies: 6 m. a carrer i 3 m. a llandars
- Construccions auxiliars: 5% ocupació i altura màxima 3 m.

Clau 6l. Bosc urbanitzat

- Parcel·la mínima: 2.000 m²s
- Façana mínima: 15 m
- Ocupació màxima: 10% (terrenys en pendent: veure normes).
- Altura màxima: 11 m. (PB+2PP)
- Índex edificabilitat net: 0,20 m²st/m²s
- Distàncies: 15 m. a carrer i 8 m. a resta llandars
- Construccions auxiliars: 5% ocupació i altura màxima 3 m.

Clau 6m. Can Vilalba residencial (antiga zona 14b. Comercial)

- Parcel·la mínima: 200 m²s
- Façana mínima: 10 m
- Ocupació màxima: 50% (terrenys en pendent: veure normes)
- Altura màxima: 11 m. (PB+2PP).
- Índex edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s
- Distàncies: 3 m. a carrer i 2 m. a llandars
- Construccions auxiliars: 5% ocupació i altura màxima 3 m

Clau pc. Proteccions (clau Pm en la Modificació)

Clau pm. Proteccions de monuments

Clau e. Equipaments (clau Ed-cv i Eg en la Modificació)

Clau p. Parcs i jardins urbans (clau P-cv en la Modificació)

Al sector industrial, pendent de pla parcial, es defineixen les següents claus:

Clau 24*Icv (I)

Clau 24*Icv (II)

Clau 24*Icv (III)

Clau p. Parcs i jardins (clau P en la Modificació)

Clau e. Equipaments (clau Eg en la Modificació)

Clau pc. Proteccions (claus Pv-cv i H en la Modificació)

Situació actual: sector residencial executat, en sòl urbà consolidat (sòl urbà en POUM). Sector industrial en sòl urbanitzable delimitat.

SUP-4. Sant Ermengol-1

Sector amb pla parcial aprovat amb data de 19 d'octubre de 1988 (DOGC 20.01.1989), després de l'aprovació definitiva del PGOU i abans de la seva entrada en vigor.

La modificació A del pla parcial, aprovada amb data de 25 de febrer de 1992 (DOGC 26.02.1993), introdueix una parcel·la amb ús industrial-hoteler, regulada amb paràmetres específics.

La modificació B del pla parcial, aprovada amb data de 18 de desembre de 1996 (DOGC 17.02.1997), adapta la ordenació d'una zona de Indústria-Jardí "A" a la obra d'urbanització executada, possibilitant parcel·les de menor dimensió respecte de les establertes en el pla parcial.

La modificació C del pla parcial, aprovada amb data de 13 de maig de 2000 (DOGC 13.09.2000), modifica diversos articles de les normes urbanístiques, ampliant els usos en el cas de les zones d'Indústria Jardí "A" i admetent i regulant la compartimentació dels edificis per a diversos establiments industrials en el cas de les zones d'Indústria Jardí "B".

Veure també SUNP-1 Sant Ermengol-II, en sòl urbanitzable no programat.

D'acord amb el pla parcial aprovat pel sector Sant Ermengol-I es designen les següents claus en el nou text refós a efectes del present Avanç:

Clau 9a-I. Indústria jardí "B" en el pla parcial (aïllada)

- Parcel·la mínima: 5.000 m²s
- Ocupació màxima: 60%
- Altura màxima: lliure
- Índex edificabilitat net: 8 m³/m² i 1,00 m²st/m²s
- Distàncies: distància mínima a carrer, 5 m., i a l'indars, 5 m.
- Possibilitat de compartimentació (veure modificació C del pla parcial)

Clau 9b-I. Indústria jardí "A" en el pla parcial (agrupació de parcel·les)

- Parcel·la mínima: 2.600 m²s
- Ocupació màxima: segons definició gràfica en plànols
- Altura màxima: lliure
- Índex edificabilitat net: 8 m³/m² i 1,40 m²st/m²s
- Distàncies: alineació segons definició gràfica; distància mínima a l'indars i entre edificacions, 5 m.

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en POUM). Sector executat i consolidat.

SUP-5. Ca la Cília

Sector de sòl urbanitzable delimitat pel PGOU que no compta amb pla parcial aprovat. La regulació urbanística es conté en la modificació número 11 del PGOU-1988

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat.

SUP-6. Can Moragues

Sector de sòl urbanitzable amb pla parcial aprovat amb data de 10 de setembre de 1990 (DOGC 28.12.1990). El sector, que ordena l'àmbit de la planta de tractament d'aigua potable del riu Llobregat, ha executat les cessions de sòl i completat la urbanització, que va ser recepcionada per l'Ajuntament.

La modificació aprovada amb data de 15 de juny de 1994 (DOGC 21.10.1994) possibilita l'ampliació de la planta de tractament d'aigües.

Clau 9d. Industrial (clau 2 en el pla parcial)

- Parcel·la mínima. 5.000 m²s
- Ocupació màxima: 50%
- Altura màxima: 12 m (PB+2P)
- Distàncies: distància mínima de 5 m a carrer i 5 m a l·lindars de parcel·la.
- Densitat: 1 hbtges/indústria per l'ús de vigilant.

Clau 12. Verd privat (clau 6 en el pla parcial)

Clau s. Sistema de serveis tècnics (claus 1 i 5 en el pla parcial)

Clau p. Sistema de parcs i jardins (clau 3 en el pla parcial)

Clau e. Sistema d'equipaments (clau 4 en el pla parcial)

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en POUM). Sector executat i consolidat.

SUP-7. Sector Carrer de l'Estació

Sector de sòl urbanitzable amb pla parcial aprovat amb data de 13 de juliol de 1988 (DOGC 20.01.1989). El pla parcial projecta un nou eixample urbà recolzat sobre la obertura del carrer de l'Estació, tractat com a rambla, sobre el que se situa la reserva per a un equipament escolar (actualment Escola Ernest Lluch i Escola Abrera), en posició central, integrat en la trama ortogonal que defineix el nou eixample residencial. El projecte d'una nova carretera, prevista en el PGOU, partint de la C-55, que el pla parcial situa en una cota inferior als carrers projectats, fou finalment desestimada, donant lloc a un espai buit que va possibilitar més tard destinar aquests sòls per a equipaments públics (en el sector de can Morral).

La modificació A del pla parcial, aprovada amb data de 21 d'octubre de 1998 (DOGC 17.11.1998), modifica lleugerament la ordenació en l'àmbit

dels equipaments, substituint la reserva de l'equipament esportiu per la d'equipament sanitari, assistencial i socio-cultural.

La modificació B del pla parcial, aprovada amb data de 30 de març de 2006 (DOGC 23.11.2006), limita l'ús residencial a les plantes pis, com a mesura per potenciar els usos comercials i terciaris en les plantes baixes, on ja estaven admesos.

Clau 2-RP. Residencial plurifamiliar entremitgeres.

- Parcel·la mínima: 400 m²s
- Edificabilitat neta: 1,40 m²st/m²s
- Ocupació: 50%
- Densitat neta: segons plànol per cada unitat de zona
- Profunditat edificable: alineacions segons plànol
- Altura màxima: 12 m (PB+3P)

Clau 6-RU. Residencial unifamiliar

- Façana mínima: 5 m.
- Ocupació màxima: 50%
- Altura màxima: 9 m (PB+2P)
- Índex edificabilitat net: 1,20 m²/m²
- Distàncies: 3 m. a carrer (veure plànol II.3 del pla parcial)
- En subzona RUc, ús comercial en planta baixa obligatori.

Clau p. Sistema de parcs i jardins (clau V en el pla parcial)

Clau e. Sistema d'equipaments (clau E en el pla parcial)

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en POUM). Sector executat i consolidat.

SUP-8. Sector Barcelonès-2

El sector Barcelonès-1 disposava de pla parcial aprovat amb data de 19 de gener de 1973 (DOGC 11.05.1973), que va quedar integrat en el PGOU de 1988, i té actualment la consideració de sòl urbà consolidat, amb les qualificacions 9a i 9b.

El sector Barcelonès-2 és un sector delimitat pel PGOU, amb pla parcial aprovat amb data de 25 de setembre de 2008 (DOGC 23.01.2009), quina execució no es pot donar per finalitzada. Va ser modificat (Modificació puntual A) amb data de 30 de setembre de 2010 (DOGC 01/12/2010), simultàniament a la modificació del PGOU número 34, introduint les següents noves qualificacions:

Clau 9LEa. Subzona intensitat 4 a Logística Especial 1

- Ocupació màxima: 56% de la superfície del sòl privat
- Altura màxima: 26 m.
- Volum màxim net: 12m³/m² de la superfície edificable
- Edificabilitat neta: 0,84 m²st/m²s ús privat
- Distàncies: en carrers de més de 12 m d'amplada: distància mínima a carrer, 10 m, i a lindars, 5 m; en carrers d'amplada 12 m o inferior: 5 m a carrers i lindars.

- Altres paràmetres: Parcel·la única amb activitat única en el sentit que es permeten activitats per diferents titulars sempre que estiguin vinculades a l'activitat principal o única.
- Càrregues externes: Les despeses de les subzona 9Ela amb l'Avinguda de l'Energia aniran a càrrec de l'adjudicatari de la parcel·la amb aquesta qualificació 9LEa.

Clau 9LEb. Subzona intensitat 5 Logística Especial 2

- Ocupació màxima: 58.803 m²s
- Altura màxima: 26 m.
- Volum màxim net: 1.185.263 m³
- Índex edificabilitat net: 70.038 m²st
- Distàncies: en carrers de més de 12 m d'amplada: distància mínima a carrer, 10 m, i a l'indars, 5 m; en carrers d'amplada 12 m o inferior: 5 m a carrers i l'indars.

Clau 9H. Industrial

- Parcel·la mínima: 2.400 m²s
- Front mínim de parcel·la: 40 m
- Ocupació màxima: Illa I.1: 36.589 m²s; illa I.2: 15.806 m²s
- Altura màxima: 15 m.
- Volum màxim net: Illa I.1: 292.712 m³; illa I.2: 128.624 m³
- Índex edificabilitat net: Illa I.1: 69.650 m²st; illa I.2: 30.948 m²st
- Distàncies: en carrers de més de 12 m d'amplada: distància mínima a carrer, 10 m, i a l'indars, 5 m; en carrers d'amplada 12 m o inferior: 5 m a carrers i l'indars.
- Compartimentació possible amb projecte unitari per a cada parcel·la i obligatòria en l'illa I.2 (veure condicions especials)
- Densitat: 1 hbtge/parcel·la pel personal de vigilància, conservació o guarda dels establiments.

Clau p. Sistema de parcs i jardins urbans (clau P en el PPU)

Clau e. Sistema d'equipaments (clau E en el PPU)

La Junta de Compensació no es va constituir, per tractar-se d'un propietari únic, fins al moment de la recepció de les obres d'urbanització.

El projecte de reparcel·lació va ser aprovat definitivament amb data de 29 de gener de 2011 per acord número 02 de Junta de Govern Local.

El projecte d'urbanització va ser aprovat definitivament amb data de 29 de juliol de 2011 per acord número 01 de Junta de Govern Local. Les obres d'urbanització del sector van ser recepcionades de forma condicionada per acord de Junta de Govern Local número 1181, de data 17 de juliol de 2013, indicant els terminis màxims per la presentació dels plànols, documents i per la realització de determinats treballs, als efectes d'executar les esmenes i deficiències contemplades. Per acord de Junta de Govern Local de data 2 d'abril de 2014 es deixa constància del compliment de la presentació dels plànols, documents i la realització de determinats treballs, esmenes i deficiències contemplades de les obres contingudes al projecte d'urbanització segons acta de data 17 de juliol de 2013.

Tant les obres d'urbanització com les cessions de sòl estan executades i inscrites al Registre. La Junta de Conservació inclou tres propietaris entre ells el propi Ajuntament d'Abrera.

La previsió d'un nou accés a ca n'Amat en el carrer Ter, per anar a enllaçar amb un altre carrer de la urbanització, a l'alçada de la Ronda de Sant Jordi, pot condicionar la ordenació del sector Barcelonès-2.

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en POUM). Sector executat i consolidat.

SUP-9. Can Sucarrats

Sòl urbanitzable amb pla parcial aprovat amb data de 11 de desembre de 2002 (DOCG 11.04.2003).

El sector compta amb projecte de reparcel·lació aprovat i inscrit en el Registre. Les cessions de sòl estan executades. El projecte d'urbanització està també aprovat i les obres iniciades, algunes amb retràs i no finalitzades. Les ja executades presenten problemes de manteniment.

La Junta de Compensació es va constituir en 2007. L'ajuntament d'Abrera forma part de la Junta de Compensació, per raó de la cessió de sòl amb aprofitament (10%) i col·labora amb la seva aportació als costos d'urbanització, ja que la Junta és anterior a la Llei que eximeix als ajuntaments de fer les aportacions proporcionals a la cessió del 10%.

La Modificació "A", aprovada amb data de 25 de setembre de 2008 (DOGC 05/01/2009) modifica les condicions d'edificabilitat (ja incorporades en el paràgraf següent).

Clau 9c. Sòl industrial

- Façana mínima de parcel·la: 30 m.
- Façana mínima d'edificació: 8 m.
- Ocupació màxima: 60% (aplicable també a la planta soterrani)
- Altura reguladora màxima de l'edificació: 10,50 m (PB+1P).
- Índex edificabilitat net: 0,934 m²st/m²s (1,20 m²st/m²s per al sòl industrial de cessió)
- Volum màxim: 8 m³/m²
- Distàncies: distància mínima de 10 m a carrer i 5 m a l'indars de parcel·la.
- Densitat: 5 hbtges/ha incorporades a cada parcel·la d'indústria i amb relació directa amb la indústria a la parcel·la a la qual s'ubiquin.
- Possible ordenació de naus en filera mitjançant Estudi de Detall.
- Veure altres condicions en normativa del PPU i la seva Modificació "A"

Clau p. Sistema de parcs i jardins urbans

Clau e. Sistema d'equipaments

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en el POUM).

SUP-10. Sant Hilari-nord. Ampliació

Veure SUNP-2

SUP-11. Sant Hilari-sud

Veure SUNP-2

SUP-12. Can Morral

Veure SUNP-3

b) Sectors de sòl urbanitzable no programat.

SUNP-1. Sector Sant Ermengol-II

El programa d'actuació urbanística i el pla parcial del sector industrial Sant Ermengol-II, promoguts per l'Institut Català del Sòl, varen ser aprovats amb data de 30 de setembre de 1992 (DOCG 04.12.1992). S'assignen les següents claus (veure Modificació PGOU número 3. Veure també SUP-4 Sant Ermengol-I)

Clau 9a-II. Indústria jardí "B" en el pla parcial (aïllada)

- Parcel·la mínima: 5.000 m²s
- Front mínim de parcel·la: 40 m.
- Edificabilitat neta: 1,20 m²st/m²s
- Ocupació màxima: 60%
- Altura màxima: 10 m (15 m justificat pels processos de producció, amb un màxim del 50% del volum admès)
- Distàncies: 10 m a carrer i 5 m a partions.
- Aparcament: 1 plaça de 2,20x4,50 m per cada 100 m²st edificat

Clau 9b-II. Indústria jardí "A" en el pla parcial (agrupació de parcel·les)

- Parcel·la mínima: 2.600 m²s
- Subdivisió interior mínima: 20 m. de crugia
- Ocupació màxima: segons definició gràfica en plànol núm. 6 del pla parcial
- Altura màxima: 10 m
- Índex edificabilitat net: 8 m³/m² i 1,40 m²st/m²s
- Distàncies: 5 m a carrer i a partions.

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en el POUM). Sector executat i consolidat.

SUNP-2/SUP-10/SUP-11. Sector Sant Hilari-Estació

La modificació del PGOU número 8, aprovada amb data de 20 de setembre de 2000 (DOCG 17.01.2001), preveu l'ampliació del sector Sant Hilari, introduint un nou sector de sòl urbanitzable programat SUP-10 "Ampliació Sant Hilari", que es correspon amb Sant Hilari-Nord.

El pla parcial Sant Hilari Nord (SUP-10) va ser aprovat amb data de 19 de setembre de 2001 (DOCG 22.11.2001) i està actualment executat i consolidat.

Clau 5e. Vivenda unifamiliar entremetgeres (clau 5e ASH en el pla parcial)

- Parcel·la mínima: 145 m²s

- Façana mínima: 5,80 m.
- Ocupació màxim:: 75%
- Índex edificabilitat net: 1,30 m²st/m²s
- Altura màxima: 7 m (PB+1P+G)

Clau s. Sistema de serveis tècnics (clau ST en el pla parcial)

Clau p. Sistema de parcs i jardins (clau P en el pla parcial)

Clau e. Sistema d'equipaments (clau EP en el pla parcial)

Clau pc. Proteccions (claus PSF en el pla parcial)

La modificació número 21 del PGOU, aprovada amb data de 7 de maig de 2003 (DOG 02.03.2004), incorpora l'ampliació de Sant Hilari cap al Sud, introduint un nou sector de sòl urbanitzable programat SUP-11 "Ampliació Sant Hilari-Sud"-

El pla parcial Sant Hilari-Sud (SUP-11) va ser aprovat amb data de 20 d'octubre de 2005 (DOG 27.01.2006).

El projecte de reparcel·lació del sector Sant Hilari Sud va ser aprovat definitivament amb data 1 de juny de 2007 per Decret d'Alcaldia número 9582, i del seu annex d'aclariments aprovat per acord de Junta de Govern Local número 2911 de data 5 de novembre de 2007. Les cessions de sòl han estat executades i la urbanització finalitzada i recepcionada per l'ajuntament amb data de 3 de febrer de 2010 (acord de Junta de Govern Local número 4463).

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en el POUM). Sectors executats i consolidats.

Clau 6h. Vivenda unifamiliar aïllada (6H1 en el pla parcial) o aparellada (6H2 en el pla parcial)

- Ocupació màxima: 30% aïllades i 35% aparellades
- Índex edificabilitat net: 0,50 m²st/m²s a 0,686 m²st/m²s segons cada illa (art 14 normes pla parcial)
- Distàncies habitatges aïllats: 5 m. a vial i 3 m. a altres partions
- Distàncies habitatges aparellats: 5 m a vial i 3 m al fons de la parcel·la. Veure art. 15 ordenances pla parcial.
- Altura màxima: 9 m (PB+1P+G)
- Resta paràmetres segons zona 6b del PGOU

Clau s. Sistema de serveis tècnics (clau ST en el pla parcial)

Clau p. Sistema de parcs i jardins (clau ELP en el pla parcial)

Clau e. Sistema d'equipaments (clau EC en el pla parcial)

Clau pk. Aparcament (clau Aparcament Públic en el pla parcial)

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en el POUM). Sectors executats i consolidats.

SUNP-3. Sector can Morral

El programa d'actuació urbanística (SUNP-3) i el pla parcial (SUP-12) del sector residencial can Morral, promoguts per l'Institut Català del Sòl, varen ser aprovats amb data de 14 de desembre de 1994 (DOCG 15.03.1995).

Aquests documents parteixen de la consideració de la carretera C-55 com a via urbana, transformació que encara no ha estat portada a terme.

Sector edificat en part sense divisió poligonal prèvia.

La modificació A del pla parcial, aprovada amb data de 20 d'octubre de 2005 (DOCG 27.01.2006), ajusta la ordenació del sector més proper a l'estació de ferrocarril, modificant-ne els paràmetres urbanístics.

La modificació B del pla parcial, aprovada amb data de 14 de març de 2007 (DOCG 17.04.2007), reestructura els espais destinats a equipaments per tal de possibilitar un nou CEIP i un Institut de Secundària.

Clau 6-A. Residencial aïllada (clau 1 en el pla parcial)

- Parcel·la mínima: 375 m²s
- Ocupació màxima en PB pel cos principal i secundaris: 40%
- Índex edificabilitat net: 0,50 m²st/m²s
- Altura màxima: 6 m (PB+1P)
- Separacions a carrer: 3 m.
- Separacions a laterals illa o zona: 3 m.

Clau 2d. Residencial plurifamiliar Grau I (clau 3 en el pla parcial)

- Parcel·la mínima: 1.000 m²s
- Ocupació màxima en PB: 70%
- Profunditat edificable en PP: 12 m.
- Índex edificabilitat net: 1,96 m²st/m²s
- Densitat neta: 64 m²s de parcel·la per habitatge
- Altura màxima: 12 m (PB+3P)
- Separacions a laterals illa o zona: 2 m.
- Separacions entre edificis en la zona: 6 m.

Clau 2e. Residencial plurifamiliar Grau I-A (segons modificació A del PPU)

- Parcel·la mínima: 1.000 m²s
- Ocupació màxima: 80% sobre rasant i 85% sota rasant
- Profunditat edificable: alineacions segons plànol
- Altura màxima: PB a PB+4P, segons plànol

Clau 2f. Residencial plurifamiliar Grau I-B (segons modificació A del PPU)

- Parcel·la mínima: 1.000 m²s
- Ocupació màxima: 50% sobre rasant i 70% sota rasant
- Profunditat edificable: alineacions segons plànol
- Altura màxima: 10,50 m (PB+2P)

Clau 2g. Residencial plurifamiliar Grau II (segons PPU) i Grau II-A (segons modificació A del PPU)

- Parcel·la mínima: 1.000 m²s
- Ocupació màxima en PB: 30%

- Profunditat edificable en PP: 12 m.
- Índex edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s
- Densitat neta: 70 m²s de parcel·la per habitatge
- Altura màxima: 12 m (PB+3P)
- Separacions a laterals illa o zona: 3 m.
- Separacions entre edificis en la zona: 10 m.

Clau 5f. Cases arreglerades (clau 2 en el pla parcial)

- Parcel·la mínima: 120 m²s
- Ocupació màxima: 50%
- Profunditat edificable en PP: 12 m
- Índex edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s
- Front mínim de les parcel·les edificables: 5,15 m.
- Altura màxima: PB+1P
- Índex edificabilitat net: 1,00 m²st/m²s
- Sostre edificable per parcel·la mínima: 120 m²st
- Separacions a front de parcel·la: 3 m.
- Separació de l'edificació final de bloc, zona o illa: 2 m.

Clau 12. Verd privat (clau Verd Privat en el pla parcial)

Clau p. Sistema de parcs i jardins

Clau e. Sistema d'equipaments

Clau pk. Aparcament (clau Aparcament en el pla parcial)

Situació actual: sòl urbanitzable delimitat amb pla parcial aprovat (sòl urbà en el POUM).

SUNP-4

Àmbit de sòl urbanitzable no programat que no ha estat desenvolupat.

	Clau	Sector	Superfície (ha)	Edif bruta (m2st/m2s)	Volum max (m3/m2s)	Ocupació (%)	Edif neta (m2st/m2s)	Altura (m)	Parc min (m2)	Densitat (hbtges/ha)	Sist Actuació
SUP-1	20b	Nord-oest	6,07	1,25			Segons PP aprovat				Comp/Coop/Expr
SUP-2	20a	Sant Hilari	11,50	0,70			Segons PP aprovat				Cooperació
SUP-3	22b	Can Vilalba	116,69	0,70			Segons PP aprovat				Compensació
SUP-4	21	Sant Ermengol-I	38,21	0,70	8,00	60	1,00		1.000		Coop/Expr
SUP-5	23b	Ca la Cilia	2,00	0,50		30		9,00			Compensació
SUP-6	22a	Can Moragues	48,40	0,70	8,00	50	1,00		1.000		Comp/Coop
SUP-7	23a	Sector Estació	11,22	0,70		50	1,40	12,00	800	75	Compensació
SUP-8	24	Barcelonès-II	39,30	0,70							Compensació
SUP-9	24	Can Sucarrats	31,50	0,70	8,00	60	0,934 / 1,2		400		Comp/Coop
SUP-10	30	Sant Hilari-nord					Veure SUNP-2				
SUP-11	30	Sant Hilari-sud					Veure SUNP-2				
SUP-12	30	Can Morral					Veure SUNP-3				
SUNP-1	31	Sant Ermengol-II	38,74	0,55		60					
SUNP-2	30	Sant Hilari	3,00	0,75		50				75	
SUNP-3	30	Can Morral	5,29	0,75		50				75	
SUNP-4			4,20	0,75		50					

Taula 42. Sectors de sòl urbanitzable

Font: Fitxes de característiques. Normes del Pla general d'ordenació urbana (1988). Paràmetres PGOU, previs als plans parcials i modificacions posteriors

	Data	Sector	MOD PPU	Relació amb PGOU 1988	Tràmit posterior
PPU-1	1968	Ca n'Amat	21.10.1980	Integrat en PGOU-1988 (UA-6)	
PPU-2	19.01.1973	Pol ind Barcelonès		Integrat en PGOU-1988 (UA-9)	Barcelonès-1: MOD-7, MOD-19, MOD-34, UA-9 i UA-10 Barcelonès-2: MOD-20, MOD-34 i SUP-8
PPU-3	30.03.1973	SEAT		Integrat en PGOU-1988 (UA-10)	MOD-34
PPU-4	23.07.1974	Can Villalba	04.06.86 13.12.00	Integrat en PGOU-1988 (SUP-3 i UA-10)	MOD-33
PPU-5	16.12.1977	Les Carpes de Villalba	19.11.1986	Integrat en PGOU-1988 (UA-7)	MOD-6
PPU-6	27.07.1978	La Florida i Nord-oest		Integrat en PGOU-1988 (SU i UA-1)	
PPU-7	27.07.1978	Nord-oest i Abrera romànica		Integrat en PGOU-1988 (UA-11 i SUP-1)	
PPU-8	24.02.1982	Sant Hilari		Integrat en PGOU-1988 (SUP-2)	Sant Hilari-nord: MOD-8 i SUP-10 Sant Hilari-sud: MOD-21, SUNP-2 i SUP-11
PPU-9	13.07.1988	Carrer de l'Estació	21.10.98 30.03.06	Desenvolupa SUP-7	
PPU-10	19.10.1989	Pol ind Sant Ermengol-1	25.11.92 18.12.96 31.05.00	Desenvolupa SUP-4	MOD-3
PPU-11	10.09.1990	Can Moragues	15.06.94 21.10.98	Desenvolupa SUP-6	
PPU-12	30.09.1992	Pol ind Sant Ermengol-2	21.11.2000	Desenvolupa SUNP-1	MOD-3
PPU-13	14.12.1994	Can Morral	20.10.05 14.03.07	Desenvolupa SUNP-3 i SUP-12	
PPU-14	19.09.2001	Sant Hilari-nord		Desenvolupa SUP-10	
PPU-15	11.12.2002	Can Sucarrats	25.09.2008	Desenvolupa SUP-9	
PPU-16	20.10.2005	Sant Hilari-sud		Desenvolupa SUNP-2 i SUP-11	
PPU-17	20.09.2007	El Suro		Desenvolupa UA-3 i MOD-18	
PPU-18	25.09.2008	Pol ind Barcelonès-2	25.09.2008 30.09.2010	Desenvolupa SUP-8	

Taula 43. Plans parcials aprovats

Font: Ajuntament d'Abrera i Registre de planejament urbanístic de Catalunya (RPUC)

Sectors de planejament especial

La taula 44 resumeix les principals característiques dels plans especials delimitats segons l'ordenació vigent.

El Pla general d'ordenació urbana de 1988 va delimitar un únic sector de planejament especial:

PE-01. Barri de la Font

El pla especial del barri de la Font va ser objecte d'una modificació puntual del PGOU, aprovada en 2000, que va establir la ordenació del barri (veure modificació del PGOU número 13). No hi ha constància de que es desenvolupés més tard com a pla especial.

Amb posterioritat al PGOU de 1988 s'han aprovat els següents documents de planejament especial, no previstos en el propi PGOU:

PE-02. Illa Rosers-Martorell-Rambla del Torrent

El pla especial de reforma interior de l'illa delimitada pels carrers de Rosers, Martorell, Rambla del Torrentet i Parc Walt Disney, va ser aprovat amb data de 3 de maig de 2000 (DOGC 10.07.2000). Estableix la ordenació de l'illa, incorporant el Casal dels Avis (clau e) i l'ampliació del parc de Walt Disney (clau p):

Clau 2b. Plurifamiliar mitgeres.

- Profunditat edificable i ordenació física segons plànol d'ordenació del pla especial.

Clau 3a. Plurifamiliar aïllada

- Profunditat edificable i ordenació física segons plànol d'ordenació del pla especial.

Clau 12. Verd privat

PE-03. Gravera de Sant Ermengol

El pla especial de la gravera de Sant Ermengol, va ser aprovat amb data de 19 d'octubre de 2006 (DOGC 23.01.2007). Regula l'activitat extractiva en l'àmbit de la gravera de Sant Ermengol, situada en la riba dreta de la riera de la Magarola. Estableix un nou límit i delimita les zones agrícola (clau 41), forestal (clau 42), i protecció fluvial (clau pc), en sòl no urbanitzable.

PE-04. Sector Rebato-Purlom

El pla especial del sector Rebato-Purlom va ser aprovat amb data de 21 de gener de 2003 (DOGC 09.05.2003), com a desenvolupament de la modificació del PGOU aprovada en 2002 (veure modificació del PGOU número 16), establint la ordenació detallada, una vegada consolidat el canvi d'ús industrial a residencial, com a conseqüència de l'estat en desús de l'antiga fàbrica Purlom. El sector inclou un àmbit en sòl no urbanitzable i un altre en sòl urbà.

Proposa un màxim de 300 habitatges, dels quals 60 amb protecció oficial.

Clau 3-ZR. Zona residencial

- Profunditat edificable i ordenació física segons plànol d'ordenació del pla especial.
- Altura màxima (bloc prolongació Sant Jaume): 13 m (PB+3P)
- Altura màxima (resta blocs): 16 m (PB+4P)

Clau p-zv1, zv2 i zv3. Espais lliures

Clau pc. Protecció de vials

Clau e. Equipament

PE-05. Torrent Gran

El pla especial de protecció del Torrent Gran va ser aprovat amb data de 13 de desembre de 2000 (DOGC 22.03.2001), limitat al tram central del torrent, adjacent al centre urbà, defineix els usos, la ordenació i les mesures de protecció i conservació del torrent i el seu àmbit d'influència.

PE-06. Gasoducte Martorell-Figueres

El pla especial del gasoducte Martorell-Figueres, aprovat amb data de 22 de març de 2011 (DOGC 04.09.2011), es refereix al tram del gasoducte situat en el territori municipal d'Abrera.

	Sector	Règim sòl	Superfície (ha)	Edif bruta (m2st/m2s)	Ordenació	Sist Actuació
PE-01	Barri de la Font	SU	1,55	NO REDACTAT		Cooperació
PE-02	Martorell-Rosers-R Torrentet	SU	1,26	0,91	Plànol 5	Compensació
PE-03	Gravera de Sant Ermengol	SNU			Plànol B4	
PE-04	Rebato-Purlom	SU/SNU	4,62 (1)	1,13 (2)	Plànol 05	Compensació (3)
PE-05	Torrent Gran	SNU			Plànol 05.1	
PE-06	Gasoducte Martorell-Figueres	SNU			Fulls 185-187 Estudi arqueològic	

Taula 44. Plans especials (PE)

Font: PGOU-1988 i Registre de planejament urbanístic de Catalunya (RPUC)

Notes:

- (1) SU: 2,65 ha i SNU: 1,97 ha
- (2) Edificabilitat bruta en sòl urbà. Màxim 300 hbtges. (dels quals 60 HPO)
- (3) Expropiació dels sistemes generals

4.4.3. Polígons d'actuació urbanística

El Pla general d'ordenació urbana de 1988 va delimitar un total de 11 unitats d'actuació (avui polígons d'actuació urbanística), quina regulació es sintetitza en les fitxes de característiques incloses en l'Annex de les normes urbanístiques. La taula 45 resumeix aquesta regulació.

Algunes unitats d'actuació han estat objecte de modificació posterior i/o disposen de regulació urbanística pròpia, distinta de la original del pla general, tal com s'indica en cada cas.

La majoria d'aquestes unitats d'actuació han estat ja executades i han passat a integrar-se en el sòl urbà consolidat.:

UA-1. La Florida-Est

Ordenació segons plànol número 3 del PGOU. Unitat d'actuació no executada.

UA-2. Petita indústria Rebato

Ordenació segons plànol número 2 del PGOU. Aquesta unitat d'actuació es va executar parcialment a inicis de la dècada dels anys noranta, però la seva execució no va ser del tot ajustada al que es preveia en el planejament general. Actualment es troba edificada aproximadament en un cinquanta per cent de la superfície total. Caldrà reestudiar la ordenació en el marc de la reconversió de la carretera C-55. La regulació normativa és la del planejament general.

Clau 7. Petita indústria

UA-3. El Suro

Ordenació segons plànol número 5 del PGOU. Unitat d'actuació que es correspon amb la modificació puntual del PGOU aprovada en 2006 (veure modificació puntual número 18) i el posterior pla parcial del mateix nom (PPU-17, no previst en el PGOU), també aprovat en 2006, que varen ampliar l'àmbit. La regulació normativa és la del pla parcial aprovat, no executat, que especifica la normativa del pla general per a la zona 6g.

Clau 6g. Unifamiliar aïllada

Clau p. Sistema de parcs i jardins

Clau e. Sistema d'equipaments

UA-4. Santa Maria de Vilalba

Ordenació segons plànol número 5 del PGOU. Unitat situada al sud del nucli urbà de Santa Maria de Vilalba. Unitat d'actuació no executada.

UA-5. Camí del castell Voltrega

Ordenació segons plànol número 5 del PGOU. Unitat d'actuació executada només en part (projecte reparcel·lació). La Modificació del PGOU número 14, aprovada l'any 2000, canvia la qualificació clau 6g (unifamiliar aïllada per la clau 5d (unifamiliar entremetgeres). Unitat executada. La regulació normativa és la del planejament general.

Clau 5d. Unifamiliar entremetgeres

Clau 6g. Unifamiliar aïllada

Clau p. Sistema de parcs i jardins

Clau e. Sistema d'equipaments

UA-6. Ca n'Amat

Ordenació segons plànol número 6 del PGOU. Unitat d'actuació que es correspon amb el sector de can n'Amat. Sector executat i consolidat com a sòl urbà. Les qualificacions i regulació normativa són les del planejament general.

UA-7. Les Carpes de Vilalba

Ordenació segons plànol número 7 del PGOU. Unitat d'actuació que es correspon amb el sector de les Carpes de Vilalba. Sector executat i consolidat com a sòl urbà. Les qualificacions i regulació normativa són les del planejament general amb la modificació puntual número 6.

UA-8. Sant Miquel

Ordenació segons plànol número 8 del PGOU. Unitat d'actuació que es correspon amb el sector de Sant Miquel. Sector executat i consolidat com a sòl urbà. Les qualificacions i regulació normativa són les contingudes en la pròpia UA-8.

UA-9. Polígon industrial Barcelonès-1.

Ordenació segons plànol número 9 del PGOU. Unitat d'actuació que es correspon amb una part del polígon industrial Barcelonès-1. Sector executat i consolidat com a sòl urbà. Les qualificacions i regulació normativa són les del planejament general amb la modificació puntual número 34.

UA-10. Polígon industrial Barcelonès-1. Sector SEAT

Ordenació segons plànols número 1 i 2 del PGOU. Unitat d'actuació que es correspon amb la resta del polígon industrial Barcelonès-1. Sector executat i consolidat com a sòl urbà. Les qualificacions i regulació normativa són les del planejament general amb la modificació puntual número 34.

La suma de les UA-9 i UA-10 es correspon amb el polígon Barcelonès-1, en sòl urbà. Posteriorment es va aprovar el pla parcial (SUP-8) del sector Barcelonès-2, en sòl urbanitzable.

UA-11. La Vinya

Ordenació segons plànol número 3 del PGOU. Unitat d'actuació del sector La Vinya, en el centre urbà d'Abrera. Inclosa en el pla parcial aprovat amb data de 27 de juliol de 1978 (DOGC 19.09.1978), integrat en el PGOU, que distingeix el sector SUP-1 (Sector nord-oest) i la UA-11 (La Vinya).

	Sector	Superfície (ha)	Edif bruta (m2st/m2s)	Ordenació	Sist Actuació
UA-1	La Florida-Est	1,69		Segons ordenació plànol 3	Cooperació
UA-2	Petita indústria Rebato	0,83		Segons ordenació plànol 4	Cooperació
UA-3	El Suro	0,39		Segons ordenació plànol 5	Cooperació
UA-4	Sta Maria de Vilalba	0,29		Segons ordenació plànol 5	Cooperació
UA-5	Camí Castell Voltrera	1,03		Segons ordenació plànol 5	Cooperació
UA-6	Ca n'Amat	45,03		Segons ordenació plànol 6	Cooperació
UA-7	Les Carpes de Vilalba	44,64		Segons ordenació plànol 7	Compensació
UA-8	Sant Miquel	4,40		Segons ordenació plànol 8	Cooperació
UA-9	Barcelonès	67,28		Segons ordenació plànol 9	Compensació
UA-10	SEAT	14,37		Segons ordenació plànols 1 i 2	Compensació
UA-11	La Vinya	1,95	0,82	Segons ordenació plànol 3.	Cooperació

Taula 45. Unitats d'actuació (UA)

Font: Fitxes de característiques. Normes del Pla general d'ordenació urbana (1988)

4.4.4. Document refós del planejament vigent

Als efectes de l'elaboració del document refós del planejament urbanístic vigent a data avui, les taules 46a i 46b contenen la assignació de nova clau zonal a partir de les existents en el planejament general vigent, especificant la regulació urbanística que li correspon d'acord amb les modificacions al planejament general, sectors de sòl urbanitzable (en el seu moment amb la denominació de sòl programat o no programat, la majoria desenvolupats mitjançant pla parcial), a més dels plans parcials i plans especial aprovats -amb les seves pròpies modificacions puntuals. Aquestes taules s'apliquen al plànol d'informació i.II.6b.

	Subclau	Nom	Sector	Nom sector
1		Casc antic	PGOU	
	1a	Casc antic barri de la Font	MOD-13	Barri de la Font
2		Plurifamiliar entremetgeres	PGOU	
	2a	Residencial semiintensiva	SUP-01	Sector nord-oest
	2b	Plurifamiliar mitgeres	PE-02	Rosers-Martorell-Rbla Torrentet
	2c/2d	Residencial plurifamiliar Grau I	SUNP-3 / SUP-12	Can Morral
	2-RP	Residencial plurifamiliar entremetgeres	SUP-07	Carrer de la Estació
	2e	Residencial plurifamiliar Grau I-A	SUNP-3 / SUP-12	Can Morral
	2f	Residencial plurifamiliar Grau I-B	SUNP-3 / SUP-12	Can Morral
		Residencial plurifamiliar Grau II i Grau II-A		
	2g		SUNP-3 / SUP-12	Can Morral
3		Plurifamiliar aïllada	PGOU	
	3a	Plurifamiliar aïllada	PE-02	Rosers-Martorell-Rbla Torrentet
	3-ZR	Zona residencial	PE-04	Rebató-Purlom
	3-SP	Sòl privat	MOD-18 i PP	El Suro
	3-ARE	Residencial	MOD 32	ARE
4		Conservació de la estructura urbana	PGOU	
5		Unifamiliar entremetgeres	PGOU	
	5a	Unifamiliar entremetgeres		
	5b	Unifamiliar entremetgeres		
	5c	Unifamiliar entremetgeres		
	5d	Unifamiliar entremetgeres		
	5d/4	Vivenda unifamiliar entremetgeres	MOD-11	Ca la Cília
	5e	Vivenda unifamiliar entremetgeres	SUNP-2 / SUP-10	Sant Hilari-nord
	5f	Cases arrengrerades	SUNP-3 / SUP-12	Can Morral
6		Unifamiliar aïllada	PGOU	
	6a	Unifamiliar aïllada	PGOU	La Florida
	6b	Unifamiliar aïllada	PGOU	Les Carpes de Villalba
	6c	Unifamiliar aïllada	PGOU	Les Carpes de Villalba
	6e	Unifamiliar aïllada	PGOU	Inexistent en plànols
	6g	Unifamiliar aïllada	PGOU	Santa Maria de Villalba
	6g-SP	Unifamiliar aïllada	MOD-18/PPU	El Suro
	6h	Vivenda unifamiliar aïllada o aparellada	SUNP-2 / SUP-11	Sant Hilari Sud
	6i	Ciutat jardí intensiva I	MOD-33	Can Vilalba
	6j	Ciutat jardí intensiva II	MOD-33	Can Vilalba
	6k	Ciutat jardí semi-intensiva	MOD-33	Can Vilalba
	6l	Bosc urbanitzat	MOD-33	Can Vilalba
	6m	Residencial 1	MOD-33	Can Vilalba
	6-RU	Residencial unifamiliar	SUP-07	Carrer de la Estació
	6-A	Residencial aïllada	SUNP-3 / SUP-12	Can Morral

Taula 46a. Claus segons planejament urbanístic vigent. Sòl urbà. Zones residencials

Font: Elaboració pròpia segons planejament urbanístic vigent.

	Subclau	Nom	Sector	Nom sector
7		Petita indústria	PGOU	
8		Indústria	PGOU	
9		Indústria jardí	PGOU	
	9a	Indústria jardí subzona intensitat 1	MOD 32	Barcelonès-1ª fase
	9b	Indústria jardí subzona intensitat 2	MOD 32	Barcelonès-1ª fase
	9LEa	Subzona intensitat 4 Logística Especial 1	SUP-08	Barcelonès-2ª fase
	9LEb	Subzona intensitat 5 Logística Especial 2	SUP-08 Mod A	Barcelonès-2ª fase.
	9H	Industrial	SUP-08 Mod A	Barcelonès-2ª fase
	9a-I	Indústria jardí "A" (aïllada)	SUP-04	Sant Ermengol-I
	9b-I	Indústria jardí "B" (agrupació parcel·les)	SUP-04	Sant Ermengol-I
	9a-II	Indústria tipus "B" (aïllada)	SUNP-1	Sant Ermengol-II
	9b-II	Indústria tipus "A" (entremetgeres)	SUNP-1	Sant Ermengol-II
	9c	Sòl industrial	SUP-06	Can Sucarrats
	9d	Industrial	SUP-06	Can Moragues
10		Protecció interès arquitectònic	PGOU	
11		Protecció interès paisatgístic	PGOU	
12		Verd privat	PGOU	
13		Plurifamiliar semiintensiu	PGOU	La Vinya
14		Comercial	PGOU	
	14a	Comercial sector nord-oest	SUP-01	Sector nord-oest

Taula 46b. Claus segons planejament urbanístic vigent. Sòl urbà. Zones no residencials

Font: Elaboració pròpia segons planejament urbanístic vigent.

4.4.5. Potencials urbanístics romanents

Les taules 47a, 47b, 48a i 48b contenen les superfícies relatives a les unitats d'actuació, modificacions puntuals del planejament general i sectors de planejament derivat descrits en els apartats anteriors, tant en sòl urbà com en sòl urbanitzable, que no han estat totalment executats a data d'avui, distingint sòl buit residencial o industrial i sòl buit per equipaments, en cada cas. Es tracta de sòls que no han estat desenvolupats o ho han estat només parcialment. En les extensions d'habitatges unifamiliars el nombre de parcel·les buides és encara significatiu en alguns sectors.

S'ha fet una hipòtesi estimativa del potencial urbanístic romanent, en termes de sostre edificable, distingint entre sòl residencial i sòl industrial. En aquest càlcul s'han comptabilitzat les parcel·les buides o no edificades, així com els sectors no urbanitzats i pendents de desenvolupament.

Es tracta d'una estimació a partir del comptatge individual de les parcel·les actualment buides (segons fotoplà actualitzat) en les extensions de sòl urbà amb habitatges unifamiliars i plurifamiliars, o –quan no ha estat possible el comptatge individual- de l'aplicació de la normativa vigent. En aquest darrer cas s'han aplicat els índexs d'edificabilitat neta sobre parcel·la, a partir de la superficiació elaborada sobre la cartografia disponible. Es tracta, en tot cas, de xifres aproximades que ens permeten obtenir un ordre de magnitud del potencial urbanístic romanent.

Pel que fa al nombre d'habitatges, s'ha obtingut a partir del parcel·lari actual i la constatació de l'estat de la parcel·la, segons la parcel·la mínima en cada zona, o bé -especialment en el cas d'extensions plurifamiliars-, del càlcul resultant de l'aplicació de la normativa.

Tal com es pot deduir de la taula 47a, restaria encara un potencial aproximat d'uns 281.575,28 m²st residencial pendent d'execució, el que representa uns 1.947 habitatges, segons el planejament urbanístic vigent. D'altra banda, el padró municipal indica un cert nombre de comptadors d'aigua amb consum 0, que correspondrien a habitatges construïts però no ocupats. Encara que la casuística és molt ampla, ja que poden ser habitatges buits temporalment, o bé en oferta de lloguer, o bé segones residències, o bé habitatges en males condicions. En tot cas, és una dada a tenir en compte; tot i que difícilment la podem sumar als 1.947 habitatges potencials, representa una extensió possible d'aquest potencial, que el faria encara un tant superior.

També es pot disposar d'un total aproximat d'uns 137.611,37 m²s (13,76 ha) de sòl qualificat com equipament públic i encara no construït, situat en les àrees residencials (taula 47b).

La taula 48a ofereix les dades pels sectors industrials, on queda un total aproximat de 645.479,88 m²st no executat, incloent-hi el sostre comercial, i es pot disposar de 104.324,99 m²s (10,43 ha) de sòl qualificat com equipament públic i encara no construït, situat en les àrees industrials (taula 48b).

La actual revisió del planejament general haurà d'analitzar aquests potencials per tal d'ajustar la oferta i la demanda en el període de vigència del Pla.

En qualsevol cas, caldria valorar les necessitats de nou sòl, tenint en compte no únicament els potencials romanents segons l'actual normativa urbanística, sinó també les possibilitats de compactar o densificar algunes de les trames residencials de baixa ocupació i densitat de parcel·la, en funció de la perspectiva de necessitats per augment de la població o per demanda d'habitatges de diferents característiques, entre ells els habitatges amb protecció oficial que la legislació vigent obliga a reservar d'acord amb el càlcul de la demanda exclosa en el municipi, i dels quals el municipi és deficitari.

Sector	Nom	Clau	Subclau	Zona	Potencial romanent		
					Superfície (m2s)	Sostre (m2st)	Habitatges (hbtges)
UA-01	Sòl urbà fora sectors	5			839,74	1.427,56	14
	Sòl urbà fora sectors	6			697,34	697,34	3
	Sòl urbà fora sectors	6	6a	Unifamiliar aïllada	1.179,95	1.179,95	6
	Florida-Est	6	6a	Unifamiliar aïllada	8.116,00	8.116,00	41
UA-06	Ca n'Amat	6	6d	Unifamiliar aïllada	33.717,95	23.602,57	84
UA-07	Les Carpes de Vilalba	6	6b	Unifamiliar aïllada	5.816,05	5.816,05	29
	Les Carpes de Vilalba	6	6c	Unifamiliar aïllada	35.344,94	24.741,46	88
UA-08	Sant Miquel	6	6d	Unifamiliar aïllada	1.335,11	934,58	3
MOD-18	El Suro	3	3-SP	Sòl privat	1.062,00	2.250,00	22
MOD-32	ARE	3	3-ARE	Residencial	28.386,55	62.303,06	652
SUP-01	Sector nord-oest	2	2a	Residencial semiintensiva	31.333,52	53.634,00	318
SUP-02	Sant Hilari	6		Unifamiliar aïllada	4.009,93	2.806,95	10
SUP-03	Can Vilalba-residencial	6	6i	Ciutat jardí intensiva I	6.205,84	3.102,92	31
	Can Vilalba-residencial		6l	Bosc urbanitzat	29.631,78	5.926,36	15
	Can Vilalba-residencial		6j	Ciutat jardí intensiva II	25.307,76	12.653,88	72
	Can Vilalba-residencial		6k	Ciutat jardí semiintensiva	10.111,79	7.078,25	25
SUP 05	Ca la Cília	5	5d/4	Vivenda unifamiliar entremetgeres	13.482,76	13.482,76	108
	Ca la Cília		6d	Unifamiliar aïllada	3.341,94	2.339,36	8
SUNP-2	Sant Hilari Sud	6	6h	Vivenda unifamiliar aïllada o aparellada	3.528,74	1.940,81	18
SUNP-3	Can Morral	2	2d	Residencial plurifamiliar Grau I-A	5.864,00	11.493,44	59
	Can Morral	2	2g	Residencial plurifamiliar Grau II i Grau II-A	23.681,00	23.681,00	237
	Can Morral	5	5f	Cases arrencgerades	12.367,00	12.367,00	103
Total residencial					285.361,69	281.575,28	1.947

Taula 47a. Estat d'execució i potencials romanents (2023). Zones residencials

Font: Elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

Sector	Nom	Clau	Subclau	Zona	Superfície (m2s)
UA-07	Les Carpes de Vilalba	e		Equipaments públics	10.823,00
MOD-18	El Suro	e		Equipaments públics	910,00
SUP-03	Can Vilalba-residencial	Ed-cv/Eg		Equipaments públics	65.055,03
SUP 05	Ca la Cília	e		Equipaments públics	9.597,00
SUNP-3	Can Morral	e		Equipaments públics	33.146,34
SNU		e		Equipaments públics	18.080,00
Total equipament residencial					137.611,37

Taula 47b. Estat d'execució i potencials romanents (2023). Zones residencials

Font: Elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

Sector	Nom	Clau	Subclau	Zona	Potencial romanent	
					Superfície (m2s)	Sostre (m2st)
UA-02	Sòl urbà fora sectors	9		Indústria jardí	10.714,00	10.714,00
	Petita indústria Rebato	7		Petita indústria	3.222,91	4.834,37
UA-09	Barcelonès-1	9	9a	Indústria jardí subzona intensitat 1	55.733,90	55.733,90
	Barcelonès-1	9	9b	Indústria jardí subzona intensitat 2	77.193,00	77.193,00
	Barcelonès-1	14		Comercial	6.766,00	13.532,00
SUP-01	Sector nord-oest	14	14a	Comercial sector nord-oest	2.920,00	2.920,00
SUP-03	Can Vilalba-industrial	24	24*Icv(II)	Desenv. Ind.	14.792,39	18.490,49
	Can Vilalba-industrial	24	24*Icv(III)	Desenv. Ind.	79.935,69	99.919,61
SUP-04	Sant Ermengol-1	H	Ha	Hotelera	9.163,83	9.163,83
SUP-08	Barcelonès-2ª fase	24a		Desenv. industrial	182.377,02	218.852,42
SUP-09	Can Sucarrats	9	9c	Sòl industrial	129.850,00	121.279,90
	Can Moragues	9	9d	Sòl industrial	8.564,24	12.846,36
Total industrial					581.232,98	645.479,88

Taula 48a. Estat d'execució i potencials romanents (2023). Zones industrials

Font: Elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

Sector	Nom	Clau	Subclau	Zona	Superfície (m2s)
SUP-04	Sant Ermengol-1	e		Equipaments públics	5.905,45
SUP-06	Can Moragues	e		Equipaments públics	17.170,11
SUP-08	Barcelonés-2ª fase	e		Equipaments públics	19.751,00
SUP-09	Can Sucarrats	e		Equipaments públics	14.570,00
SUP-10	Sant Hilari nord	e		Equipaments públics	0,00
SUP-11	Sant Hilari sud	e		Equipaments públics	29.294,43
SUP-12	Sant Ermengol-2	e		Equipaments públics	17.634,00
Total equipament industrial					104.324,99

Taula 48b. Estat d'execució i potencials romanents (2023). Zones industrials
Font: Elaboració pròpia a partir del planejament urbanístic vigent

4.4.6. Altres estudis i actuacions

El territori municipal d'Abrera ja experimentat en els darrers anys una forta dinàmica urbanística, en tant que part substancial de la denominada ròtula Martorell-Abrera, degut sobre tot al seu alt nivell d'accessibilitat. En les darreres dues dècades s'han elaborat un seguit d'estudis, alguns de gran importància estratègica (com les opcions referides a les grans infraestructures viàries i ferroviàries, i també les relacionades amb la valoració dels espais naturals, entre les que destaca la llera i zona d'influència del riu Llobregat), i altres d'importància més local (com la ordenació del centre urbà, les opcions per als barris situats a la riba esquerra del riu, gestió urbanística, etc.), que val la pena citar i resumir en aquest apartat, tot i que en la majoria dels casos no han tingut continuïtat i, en conseqüència, no han estat actualitzats.

Alguns d'aquests estudis són de caràcter comprensiu i aporten elements de reflexió que, en part, tot i que precisen d'actualització, poden ser d'utilitat a efectes del diagnòstic urbanístic que precedeix a l'Avanç del present POUM. En altres casos es tracta d'actuacions ja executades o de plans o projectes en curs de redacció o implementació que cal tenir en compte, fins i tot sense haver estat actualitzats.

a) Auditoria Ambiental (2000)

L'Auditoria Ambiental redactada l'any 2000 es va articular entorn dels següents punts:

- Definició dels criteris de desenvolupament i necessitat de preservar el sòl no urbanitzable.
 - Incorporació de criteris sostenibles de creixement.
 - Protecció de l'entorn natural i rural.
 - Seguiment de la construcció del Quart Cinturó.
 - Millora de la gestió forestal i prevenció del risc d'incendi.
- Recuperació de l'entorn del riu Llobregat i els seus afluents al pas per Abrera.
 - Recuperació de capçaleres de torrents i rieres.
 - Recuperació del marge del riu Llobregat.
 - Reducció de la contaminació del sòl.
 - Millora i control de la xarxa d'abastament d'aigua.
 - Millora i control de la xarxa d'abastament de sanejament.
- Regulació del trànsit i millora del medi ambient urbà.
 - Estudi d'alternatives al pas del trànsit pesant.
 - Control de la contaminació acústica.
 - Millora dels accessos i senyalització del municipi
 - Millora de l'equipament urbà.
- Major control mediambiental de les indústries.
 - Adequació de les ordenances a la legislació vigent.
 - Control mediambiental de indústries i comerços.
 - Control de compliment de les obligacions mediambientals.

- Foment de la participació ciutadana i incorporació de criteris ambientals a l'organització municipal.
 - Creació del Fòrum Ambiental i impulsió de la participació ciutadana.
 - Millora de l'organització i gestió ambiental municipal.
 - Foment de l'educació ambiental i sensibilització ambiental.
 - Foment de l'estalvi de recursos naturals i de la reducció i reciclatge de residus.
 - Optimització del consum energètic municipal.
 - Optimització del sistema d'enllumenat públic.

b) Agenda 21 (2000)

Ja en l'any 2000, l'Agenda 21 va definir un Pla d'acció ambiental que propugnava:

- La redacció d'un nou planejament urbanístic general que incrementi la protecció de l'entorn natural i inclogui criteris sostenibles de desenvolupament urbà.
- La recuperació de l'entorn del riu Llobregat, en gran part ja en marxa amb la creació a Abrera d'una Zona d'Espacial de protecció per a les aus (ZEPA) i la catalogació d'aquest indret com a Lloc d'Interès Comunitari (LIC), així com el projecte de millora de l'entorn del riu, conjuntament amb la Sociedad Española de Ornitología Birdlife, i per la retirada de les deixalles i el programa de control d'espècies de plantes exòtiques invasives que amenacen les espècies autòctones, tant a l'entorn del Llobregat, com al torrent Gran, a la riera Magarola i al torrent del Rector.
- L'estudi d'impacte acústic a la carretera C-55 i l'autovia A-2.
- El control ambiental de la indústria i del comerç, a partir de la diagnosi ambiental de les activitats més contaminants i el pla d'actuació municipal de risc químic de les indústries i sobre el transport de mercaderies perilloses.
- La incorporació de criteris ambientals a l'organització i gestió municipal.

c) Pla Estratègic d'Abrera (2004)

El Pla Estratègic d'Abrera redactat per Socintec l'any 2004, amb important participació institucional i ciutadana, va aportar els següents elements:

- Un diagnòstic general de la situació del municipi a 2004, a partir de l'elaboració de les dades socioeconòmiques, territorials, ambientals i econòmiques, que es concreta en un model de desenvolupament propugnat en quatre punts:
 - 1) Millorar la continuïtat de les àrees urbanes per tal d'aconseguir un al nivell de convivència;
 - 2) Facilitar la creació de comerços i petites i mitjanes empreses, diversificant el teixit industrial;

- 3) Atendre els col·lectius més vulnerables i donar resposta a les situacions de marginació, promovent la integració social i garantint la igualtat d'oportunitats; i,
 - 4) Millorar els sistemes de transport col·lectiu, pacificar el tràfic en el centre urbà i promoure el civisme en l'ús de l'espai públic.
- La definició de cinc grans línies estratègiques i d'actuació, que es concreten en una diversitat d'actuacions i suggeriments, moltes de les quals es relacionen directament amb el planejament urbanístic:
 - 1) Articulació del territori, cosint els buits actuals i consolidant eixos cívics.
 - 2) Definició d'un model productiu que faciliti el desenvolupament social i econòmic de les persones;
 - 3) Infància i joventut, família i noves necessitats socials;
 - 4) Enfortiment del teixit associatiu i promoció cultural com a generadors de cohesió social; i,
 - 5) Accessibilitat, mobilitat i transport públic.

Cada una d'aquestes línies estratègiques es desenvolupa en una sèrie d'elements a introduir o a millorar, i d'actuacions que el Pla estima que cal programar. Algunes de les actuacions proposades han de ser actualitzades o redefinides per raó dels temps transcorregut des de 2004. En tot cas, les línies primera, segona i cinquena són especialment rellevants per al POUM, en tant que instrument de planejament i gestió urbanística capaç de concretar-ne una part important.

d) Catàleg de Béns protegits (2003)

El municipi d'Abrera no compta encara, a data d'avui (2023) amb el Pla especial del Catàleg dels edificis i elements de valor patrimonial històric i arquitectònic. Això no obstant, la modificació puntual número 28 (2003), va incloure un total de 10 elements (2 ermites i 8 masies) com a integrats del Catàleg, i va incorporar una fitxa descriptiva i una regulació normativa específica.

Tanmateix, cal tenir també en compte l'exhaustiu inventari realitzat en el seu dia per la Diputació de Barcelona.

El nou POUM inclourà el Catàleg, confeccionat a partir dels documents citats, sense perjudici de la posterior redacció del pla especial.

e) Eixos cívics i comercials (2005)

Les modificacions números 23 (2005) i 30 (2008) varen establir la xarxa d'eixos cívics i comercials en el centre urbà, modificant diversos articles de les normes urbanístiques del Pla general de 1988 per tal de facilitar els usos

terciaris i comercials en aquests eixos, d'acord amb l'estudi realitzat l'any 2004, que establia:

- El tractament específic de l'illa passeig de l'Estació, carrer Josep Tarradellas i carrer Jacint Verdaguer.
- El manteniment de l'ús comercial o serveis a les plantes baixes i la obligació d'incorporar baixos comercials als habitatges plurifamiliars de nova construcció.
- La reconversió del polígon industrial del carrer indústria.
- El tractament singularitzat de l'avinguda de la Generalitat.

f) Espais d'interès natural (2005-2006)

El territori municipal d'Abrera incorpora la llera del riu Llobregat i el seu àmbit d'influència en la iniciativa ZEPA-LIC:

Codi ZEPA: ES5110012 Montserrat-Roques Blanques-riu Llobregat.

Codi LIC: Es5110012.

Data primera designació LIC: 1997

Data primera designació ZEPA. 2005

Data ampliació LIC-ZEPA: 2006

Aquest àmbit apareix delimitat com Espai de protecció especial pel seu interès natural i agrari en el Pla territorial metropolità i està qualificat com a sistema fluvial (clau R) i com a zona agrícola protegida (clau 41) en el PGOU vigent.

Gran part del territori municipal situat a llevant, en la riba esquerra del riu Llobregat, i més concretament en l'entorn de la riera del Morral del Molí, entre els barris de can Vilalba i les Carpes i el límit del terme, forma part del corredor biològic Collserola-Sant Llorenç de Munt. Aquest àmbit apareix delimitat com Espai de protecció especial pel seu interès natural i agrari en el Pla territorial metropolità i està qualificat en el PGOU vigent com a zona de sòl protegit de valor forestal i paisatgístic (clau 42) i com a zona de sòl rústic lliure permanent (clau 43).

Pel que fa al territori municipal situat a ponent, més enllà del barri de can Amat, en l'entorn de can Garrigosa, apareix delimitat, en una petita part, com a Espai de protecció especial pel seu interès natural i agrari i, la resta, com a Espai de protecció preventiva en el Pla territorial metropolità. Aquests sòls estan també qualificats en el PGOU vigent com a zona de sòl protegit de valor forestal i paisatgístic (clau 42) i com a zona de sòl rústic lliure permanent (clau 43).

Aquest territori ha estat objecte d'un Informe tècnic de l'encaix ambiental d'un nou corredor fins al sector de can Garrigosa, redactat per l'enginyeria ambiental ECAFIR SL amb data de febrer de 2014, el qual posa de manifest el seu gran valor ambiental. Es tracta del corredor previst en el Pla territorial metropolità entre la riera de la Magarola i el torrent Gran d'Abrera, en sòls

de protecció especial i de protecció preventiva, i en sòl no urbanitzable segons el PGOU vigent.

g) Estudi de mobilitat

Abrera no compta amb Pla de mobilitat, però aquesta és una temàtica que podrà ser abordada, encara que parcialment, en l'Estudi de mobilitat generada que incorporarà el Pla d'ordenació urbanística municipal. Els temes relatius a la mobilitat són especialment rellevants a l'hora de prendre decisions relatives a la xarxa viària i a la localització dels usos en el territori. Un plantejament inicial apareix resumit en el diagnòstic urbanístic.

Amb anterioritat, l'Avanç de planejament general de 2008 cita un Estudi Previ de mobilitat redactat per la Diputació de Barcelona, que va identificar els següents punts poc resolts:

- Dificultats per als vianants degudes a les característiques de les voreres, situació dels guals, emplaçament del mobiliari urbà, falta de continuïtat en els itineraris per l'aparició d'interrupcions, degudes a obstacles, desaparició de la vorera o la seva poca amplada o l'existència d'escales o rampes poc adaptades.
- Dificultat de connexió amb el barri del Rebato.
- Els usuaris de la bicicleta tenen poques mesures de seguretat, al no existir un carril específic i la falta d'aparcaments limitant al seu ús i localitzats pròxims als equipaments.
- El transport públic, tot i essent un servei molt positiu per la mobilitat, té algunes deficiències. En primer lloc, no queden cobertes totes les zones de l'entramat urbà, tot i que les més apartades si que disposen del servei. Tot el conjunt de parades presenten problemes, com que algunes no estan indicades, altres estan emplaçades de forma incorrecta (en voreres estretes, cruïlles, de difícil accés, etc.). Els itineraris dins dels barris perifèrics presenten certa inseguretat i a la vegada són incòmodes, degut al propi traçat dels carrers, forts pendents i corbes amb radis reduïts. Es tindrien que revisar els seus horaris per a aconseguir una interrelació amb els del tren, doncs la coordinació entre els dos sistemes de transport ajudaria a ser més utilitzat.
- Els taxis sols disposen d'una parada, és necessari una major possibilitat d'ús sense grans trasllats a peu.
- El vehicle privat sol estar sotmès a una sèrie de cruïlles que presenten inseguretat, que en les hores punta es veu considerablement incrementada. Alguns trams possibiliten velocitats excessives, incrementant la perillositat.

L'Estudi va proposar les següents millores:

- Per a vianants:
 - Incrementar els seus itineraris i a la vegada el seu espai.

- Augmentar la seguretat.
- Eliminar les barreres físiques en general; prioritat pels itineraris adaptats incorporant mesures específiques.
- Millorar els tipus de paviments, acabats de voreres i guals per vianants.
- Sempre que sigui possible canviar les escales per rampes i col·locar correctament el mobiliari urbà.
- Millorar la senyalització per permetre una fàcil orientació a la vegada que una ràpida comprensió de l'espai.
- Pels ciclistes:
 - Especificar els seus itineraris i aconseguir que tinguin continuïtat.
 - Instal·lar aparcament en els diferents equipaments.
- Pel transport públic:
 - Redistribució de les parades i millorar les seves condicions.
 - Proporcionar una informació completa i plenament eficaç
 - Substituir el material mòbil actual per altri de nou.
 - Establir una contundent intermodalitat entre autobús i tren.
 - Diversificar les parades de taxis.
- Pel transport privat:
 - Disseny i reformulació de rotondes.
 - Senyalització clara en cruïlles.
 - Racionalització de limitadors de velocitat i el seu emplaçament.
 - Millorar els aparcaments en bateria.
 - Fer respectar els aparcaments per PMR (persones amb mobilitat reduïda), que tinguin les mides correctes i la seva situació ben distribuïda dins del casc urbà.
 - Redissenyar el pas subterrani que dona accés al Rebato, conjuntament amb una bona senyalització.
 - Endreçar els accessos als diferents barris perifèrics i eliminar la seva qualitat de marginalitat.

4.5. Elements d'ordenació urbana actual

4.5.1. Els accessos

La problemàtica dels accessos a la població ha estat ja esmentada en el capítol anterior, en parlar de les grans infraestructures de mobilitat que afecten el municipi. És evident que la idoneïtat i la capacitat dels accessos a la població s'ha de relacionar estretament amb les solucions que finalment s'adoptin en relació a aquestes grans infraestructures territorials.

En tot cas, fem esment d'una problemàtica que afecta a tots els nuclis de població municipals. En efecte:

- a) L'accés al nucli urbà de ca n'Amat ve condicionat pel nus existent a l'autovia A-2, del qual parteix l'avinguda de ca n'Amat, que proporciona un accés directe des del territori. La connexió amb el nucli urbà principal, però, es fa

més complicada per la interposició els polígons industrials del Barcelonès i Sant Ermengol, i resta pendent d'un millor accés, que l'Eix transversal ferroviari i la denominada via de la SEAT, o Cinturó Oest, poden dificultar més encara.

- b) Els accessos al nucli urbà principal d'Abrera venen també fortament condicionats per la presència de l'autovia A2 i la carretera C-55, que han de ser objecte de replantejament. L'actual accés des de l'àrea metropolitana de Barcelona suposa l'aparició d'una via de servei lateral, des del nus de la A-2 amb la AP-7, de la qual deriva l'accés a Abrera pel sector nord-oest. El retorn implica travessar la A-2 pel pas superior i voltar la benzinera per accedir a la lateral de la mateixa A-2. L'accés des de la C-55 a l'altura de l'avinguda de la Generalitat suposa un gir molt difícil a suprimir amb la remodelació del conjunt de la xarxa viària territorial (A-2. B-40 i C-55).
- c) Els accessos al sector de Sant Miquel-can Vilalba-Santa Maria de Vilalba-can Torres-les Carpes de Vilalba, situats a la riba esquerra del riu Llobregat, compten amb la carretera BV-1201, des de la rotonda sortida 588 de l'autovia A-2, que pot i ha de ser objecte de millora substancial, però no amb accés directe al nucli urbà principal, raó per la qual cal recórrer a l'accés a la esmentada carretera des de la B-40, el que deixa aquests barris molt allunyats del centre urbà. La proposta d'un nou pont sobre el riu Llobregat, tot i que limitada al tràfic urbà intern o al transport públic pot alleujar relativament aquesta situació.

4.5.2. El centre urbà

El municipi d'Abrera compta amb un casc urbà de dimensió mitjana, amb una superfície aproximada d'unes 50 ha., ocupant uns terrenys relativament planers i en suau inclinació cap el sud i el riu Llobregat, en la riba dreta, en una posició territorial estratègica sobre l'antic Camí Ral cap a Montserrat, sobre el que es va situar l'antiga església romànica de Sant Pere i una sagrera de cases que va constituir el nucli inicial del poble. El castell de Voltrega, situat a la riba esquerra, controlava històricament el pas pel riu.

Sobre l'eix de l'antic Camí Ral es varen anar situant, successivament, el primer nucli històric, recolzat sobre el tram després anomenat carrer Major; després, el raval format més amunt, que és l'actual nucli del Rebato, ja documentat en 1830; i, finalment, el barri de la Font, també sobre el mateix eix, a l'entrada del poble venint de Barcelona. Complementàriament, a l'entorn de l'ermita de Sant Hilari es va formar, als anys cinquanta del segle XX, el barri del mateix nom.

Aquests nuclis inicials van donar lloc a successius eixamples urbans, mitjançant la urbanització de les finques rústiques que havien quedat en els terrenys intermedis. A partir de la dècada dels cinquanta (segle XX), es varen formar els barris de la Florida (1964) i els denominats "Pisos de la Purlom" (1967) i, més tard, els del carrer de la Estació (1988) i can Morral (1994), i es varen anar ocupant moltes dels espais buits intermedis. El barri de Sant Hilari va generar

extensions a nord i a sud i el del Rebato va ampliar-se com a conseqüència de la transformació de l'antiga fàbrica Purlom en un sector residencial.

El nucli urbà central concentra un bon nombre d'edificis representatius i d'equipaments públics (que es relacionen més endavant en aquesta mateixa Memòria), així com altres equipaments de caràcter privat i activitats comercials i terciàries.

Per la seva posició territorial i relació amb les urbanitzacions que inicialment foren de segona residència i han esdevingut avui barris de primera residència, el centre urbà d'Abrera manté un rol de referència i conté la quasi totalitat dels serveis i equipaments, àrees comercials i espais de lleure.

La estructura actual d'aquest centre urbà, que agrupa el conjunt d'àmbits urbans situats entre l'autovia A-2 i l'entorn del ferrocarril, el que inclou el nucli històric inicial, la Florida, can Mataró, el Rebato i els barris situats en l'entorn del passeig de l'Estació i en el sector de Sant Hilari, s'ha configurat a partir del conglomerat urbà construït a partir de l'addició successiva de les peces urbanes citades, que han anat assolint de forma gradual una cohesió creixent, però que encara no es pot considerar culminada. D'altra banda, es tracta d'un centre urbà amb un bon nivell de qualitat urbana, tant pel que fa a la extensió, urbanització i manteniment dels espais públics, com a l'oferta i qualitat dels equipaments comunitaris (educatius, esportius, i culturals), en la seva relació amb els parcs i jardins, i sens perjudici del necessari complimentament del sistema d'equipaments i de la reestructuració i millora dels espais centrals on se situen.

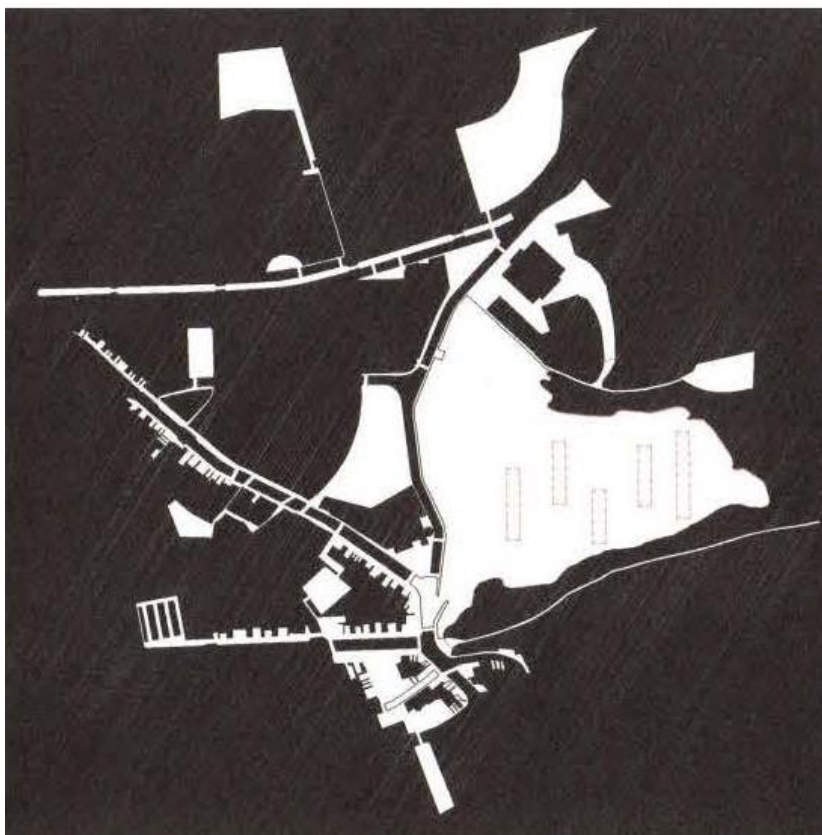
Considerat aquest marc actual, un del temes a afrontar en el nou POUM serà precisament el d'assegurar una major cohesió urbana, reforçant la isotropia i continuïtat de la xarxa de carrers i el complimentament del teixit urbà. La qualitat de l'espai públic, per un costat, i el foment d'activitats de tota mena en les plantes baixes, per un altre, són alguns dels factors que poden garantir uns itineraris de forta intensitat urbana. No és suficient seleccionar uns possibles eixos cívics o comercials o, alternativament, una sèrie de subcentres; cal, a més, encertar en les dimensions dels espais, en les distàncies convenients entre els diferents usos i en la determinació de la qualitat de l'espai públic (paviments, il·luminació, verd, mobiliari urbà, etc., concebuts de forma unitària i coordinada amb els aspectes dimensionals). Intervencions dirigides a fomentar el manteniment i l'arribada de noves activitats comercials, de restauració i de lleure, fer atractius els espais per als vianants i crear una nova imatge d'intensitat urbana.

Aquesta major cohesió i continuïtat urbana no serà possible sense una prèvia definició d'un espai urbà central, amb una funció aglutinadora i representativa (funcions que avui estan difuminades en diversos espais, cap dels quals arriba a ser suficientment potent com per a identificar el centre indiscutible de la població). Aquest centre urbà representatiu, accessible des de les vies principals i en clara posició dominant, hauria de concentrar algunes activitats representatives, edificis públics i activitats comercials. El POUM ha d'incloure una proposta en aquest sentit, prèvia realització dels estudis necessaris per determinar-ne la viabilitat tècnica i econòmica.

La necessària reconversió de la carretera C-55 en via urbana és un element clau en la millora del centre urbà, ja que, a més d'eliminar la actual barrera física, ha de permetre reorganitzar la xarxa de carrers i espais urbans, millorant considerablement el sector nord del centre, i fusionant les seves diverses parts. Ha de permetre prolongar el passeig de l'Estació i/o el carrer de Federico Garcia Lorca fins al nucli del Rebato, i unir la travessera de can Morral amb el carrer Nord, en el marc d'una recomposició global de tota la trama urbana.

La connexió amb la variant de dita carretera, amb un enllaç des del barri de Sant Hilari, ajudarà també a aquesta reorganització de la xarxa de carrers. Aquest enllaç es produiria en el punt de pas sobre el ferrocarril i connectaria amb el passeig de l'Església i el nucli de la Florida, reorganitzat, a la seva volta, el sector sud del centre urbà.

D'altra banda, hi ha peces urbanes importants no definides o poc definides, com són les illes buides en els entorns del carrer Manresa i rambla del Torrentet, o tota la gran illa d'equipaments i instal·lacions esportives, seleccionada en el seu moment com a Àrea Residencial Estratègica (ARE), entre d'altres, que són susceptibles de reordenació. Totes aquestes operacions pendents, ben coordinades en la ordenació del POUM, han de dotar el centre urbà de major intensitat d'ús, afavorint la seva diversitat funcional i cohesió social i urbana.



Espais d'oportunitat en el centre urbà d'Abrera

Font: elaboració pròpia

4.5.3. Els barris residencials

Els importants creixements urbans de la segona meitat del segle XX es varen materialitzar no només en les extensions urbanes en continuïtat amb el nucli urbà, citades en el paràgraf anterior, majoritàriament ordenades segons alineacions viàries i amb tipologies edificatòries compactes, sinó també en la urbanització i edificació d'extenses finques rústiques, a un i altre costat del riu Llobregat, amb la finalitat de satisfer la forta demanda del moment d'habitatges unifamiliars aïllats amb parcel·la pròpia, que inicialment es varen destinar a segones residències.

Les urbanitzacions -avui barris urbans- existents en el territori municipal, formen espais parcel·lats i edificats només trencats pels espais lliures corresponents a rieres, torrenteres o vessants en pendent. A can Vilalba annexos de l'antiga masia s'han mantingut, amb un espai propi més o menys important, ja sigui destinat a equipaments, pistes esportives, restauració o altres usos col·lectius; les masies en sòl urbà o urbanitzable sovint s'inclouen en l'inventari de béns patrimonials i són susceptibles de catalogació.

Pel que fa als diferents sectors i barris residencials externs al centre urbà, tot l'esforç del planejament urbanístic hauria de dirigir-se a l'assoliment d'un doble objectiu:

- a) reforçar els lligams amb el centre urbà, i
- b) afavorir l'aparició de subcentres d'activitat i referència.

En síntesi, doncs, a aconseguir una millora de l'articulació general del teixit residencial del municipi.

La problemàtica és diferent en el cas dels barris de la marge esquerra del riu Llobregat (Sant Miquel, can Vilalba, Santa Maria de Vilalba-el Suro, les Carpes de Vilalba-can Torres) en relació a la de ca n'Amat, en el marge dret. En el primer cas, un enllaç directe materialitza la connexió amb el centre urbà, si bé la traça definitiva i les característiques del vial han d'afavorir el caràcter urbà local d'aquest element. Aquesta connexió s'hauria de mantenir en qualsevol cas, com fora lògic, aprofitant el nus de la B-40 amb la autovia A-2. També cal reforçar les comunicacions entre els diferents barris de la marge esquerra, tant per la cota baixa, millorant i reconvertint l'actual carretera BV-1201, com per la cornisa, projectant una via paisatgística de caràcter local.

En el cas de ca n'Amat, cal explorar totes les possibilitats de millora de les connexions potencialment possibles, més enllà dels ja existents, i sense perdre les opcions de sortida directa a la autovia. Aquests nous accessos han de considerar les diferents opcions de pas de l'Eix Ferrocarril Transversal i de la Ronda Nord o Vial Seat, que en tot cas no haurien de suposar barreres addicionals.

Complementàriament a la millora dels accessos i connexions amb el centre urbà, cal considerar la previsió de subcentres urbans de referència –amb una certa concentració comercial i de serveis-, i segurament amb un increment mesurat de densitat residencial, aprofitant els actuals llocs amb certa centralitat per la existència d'equipaments, casals de barri i comerç de proximitat. Aquesta estratègia de reconversió estructural és vàlida tant per les Carpes, el Suro i can Vilalba, en el marge esquerra, com per a ca n'Amat en el marge dret (involucrant actuacions en matèria de transport públic, comerç, serveis urbans, restauració, i altres usos i activitats).

4.5.4. Els polígons industrials

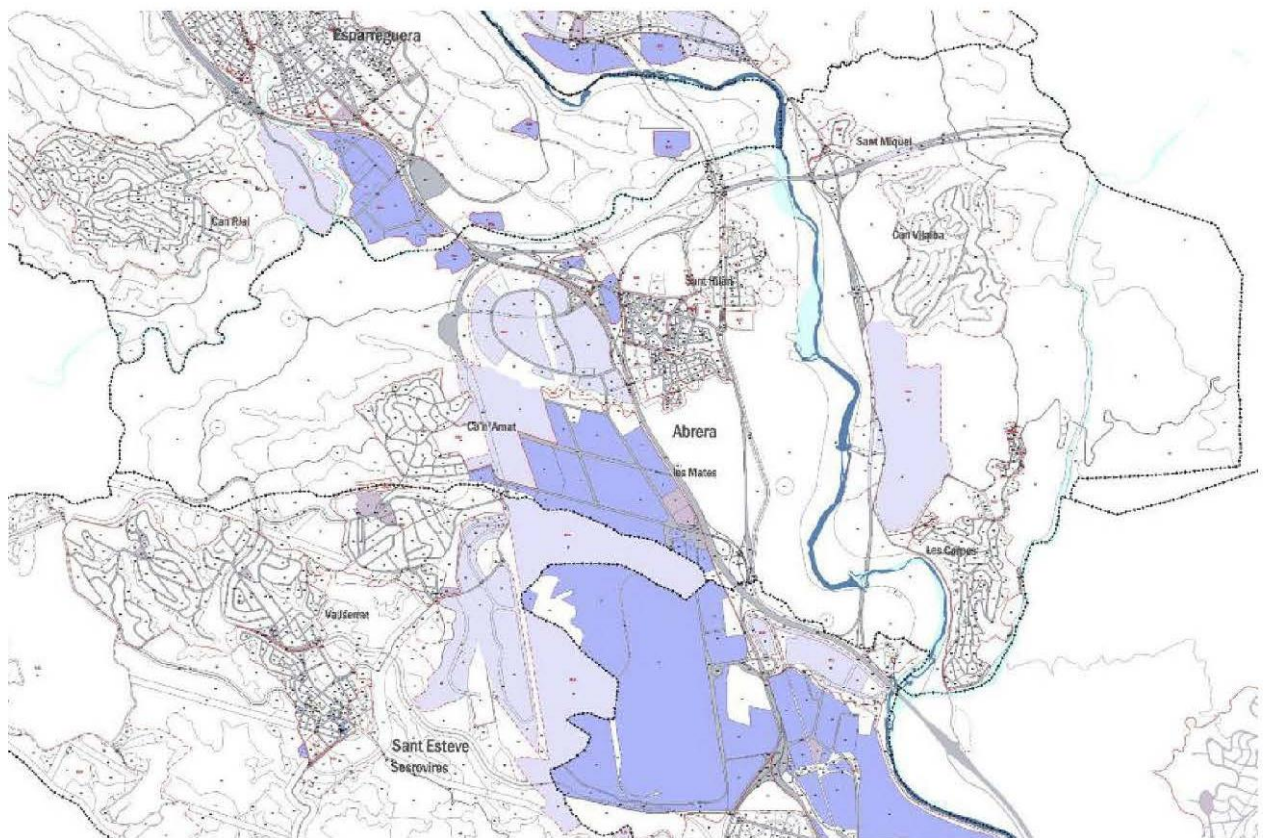
Els polígons industrials constitueixen un dels més importants actius del municipi d'Abrera. El Pla director urbanístic de l'activitat econòmica al Baix Llobregat Nord (PDU-AE), que inclou els municipis de Martorell i Sant Esteve Sesrovires, juntament amb el d'Abrera, representa una oportunitat de caràcter estratègic per a crear un sector empresarial, abordant tant els aspectes de la connectivitat (inclosa la futura connexió amb el corredor mediterrani), com els de la preservació dels valors ambientals. El compromís ambiental és explícit i suposa un model d'ordenació que faci compatible la important activitat industrial, les infraestructures territorials, el teixits residencials i la preservació dels valors naturals i paisatgístics. La ocupació d'una part del sòl no urbanitzable amb valors naturals i paisatgístics, amb protecció territorial preventiva, aniria en contra d'aquest compromís declarat, especialment si es té en compte la escassetat de sòl no urbanitzable amb que compta el municipi.

La rellevància dels polígons industrials del Barcelonès i de Sant Ermengol (tots dos desenvolupats de fa ja molts anys, amb una primera i una segona fase), en continuïtat amb els polígons industrials veïns de Martorell, d'una banda, i els de can Vilalba, can Sucarrats i can Moragues, situats en la riba esquerra del Llobregat, de l'altra, tots perfectament posicionats en un territori amb uns altíssims índexs de centralitat i connectivitat, és una evidència.

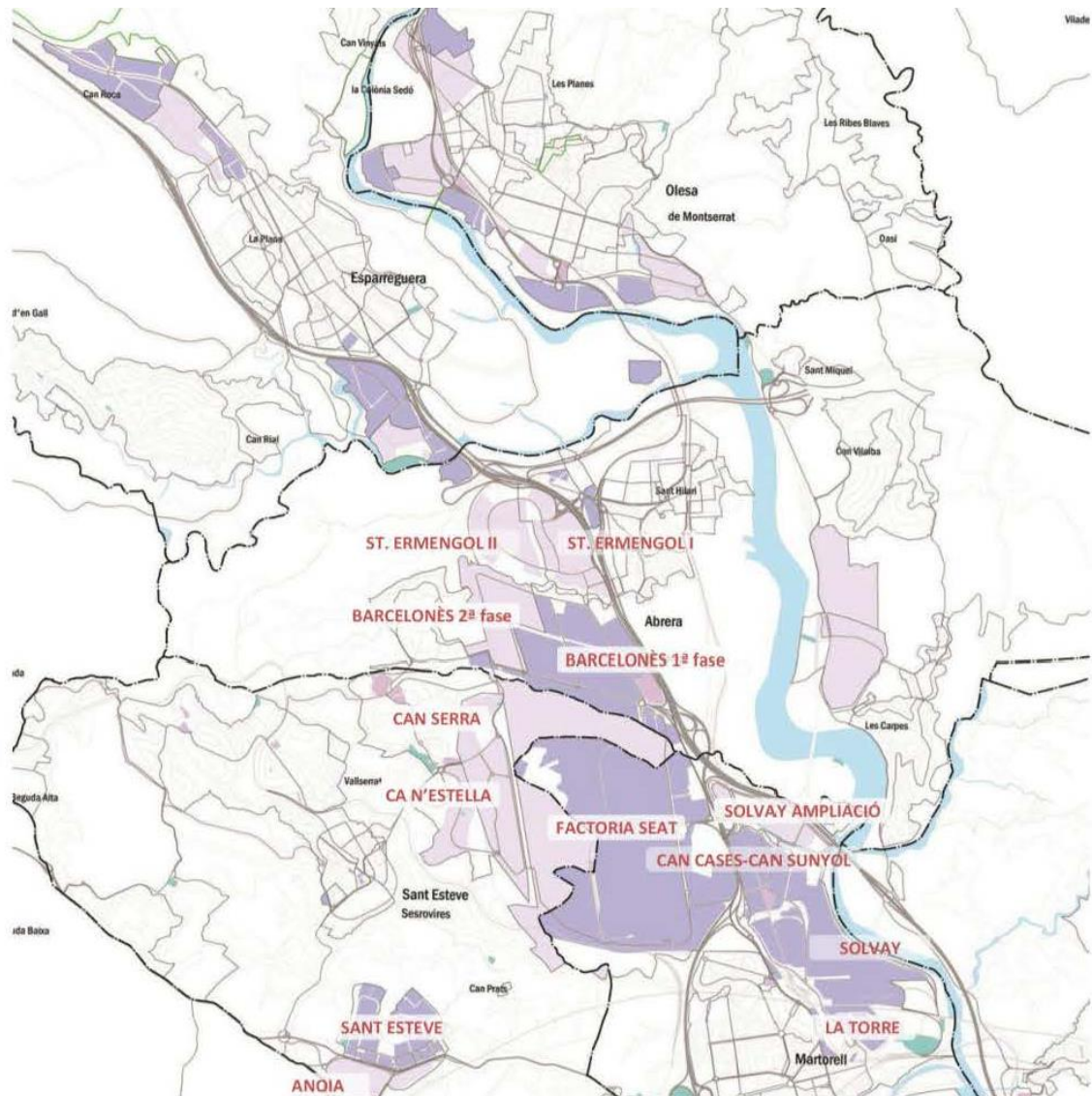
Això no obstant, el potencial de millora de la compatibilitat amb els espais naturals (alguns de primer ordre, com és el parc fluvial del Llobregat) i de la integració paisatgística, disten lluny de ser assolits; en aquest camp les millores poden ser molt notables i han estat reconegudes explícitament pel PDU-AE abans citat.

D'altra banda, la ordenació urbanística i la regulació dels usos i les activitats, així com l'actualització dels paràmetres urbanístics relatius a les edificacions industrials, han de facilitar les polítiques econòmiques que impulsen les estratègies territorials. És important insistir en la necessària actualització de la normativa dels polígons industrials, molt desfasada en una gran majoria dels polígons industrials, tant en l'àmbit metropolità com en el català, en relació al tema del règim d'usos i a les definicions paramètriques relatives a la volumetria, ocupació i relació amb la parcel·la.

En el cas de les indústries situades en el marge esquerra del riu, incloent-hi també la planta potabilitzadora, és necessari garantir una millor articulació territorial de l'eix industrial situat avui sobre la carretera BV-1201, facilitant la coexistència amb els barris, urbanitzacions, i activitats existents, establint les connexions, subcentres i separadors ambientals necessaris, i optimitzant la funcionalitat de cada peça i la del conjunt del sector.

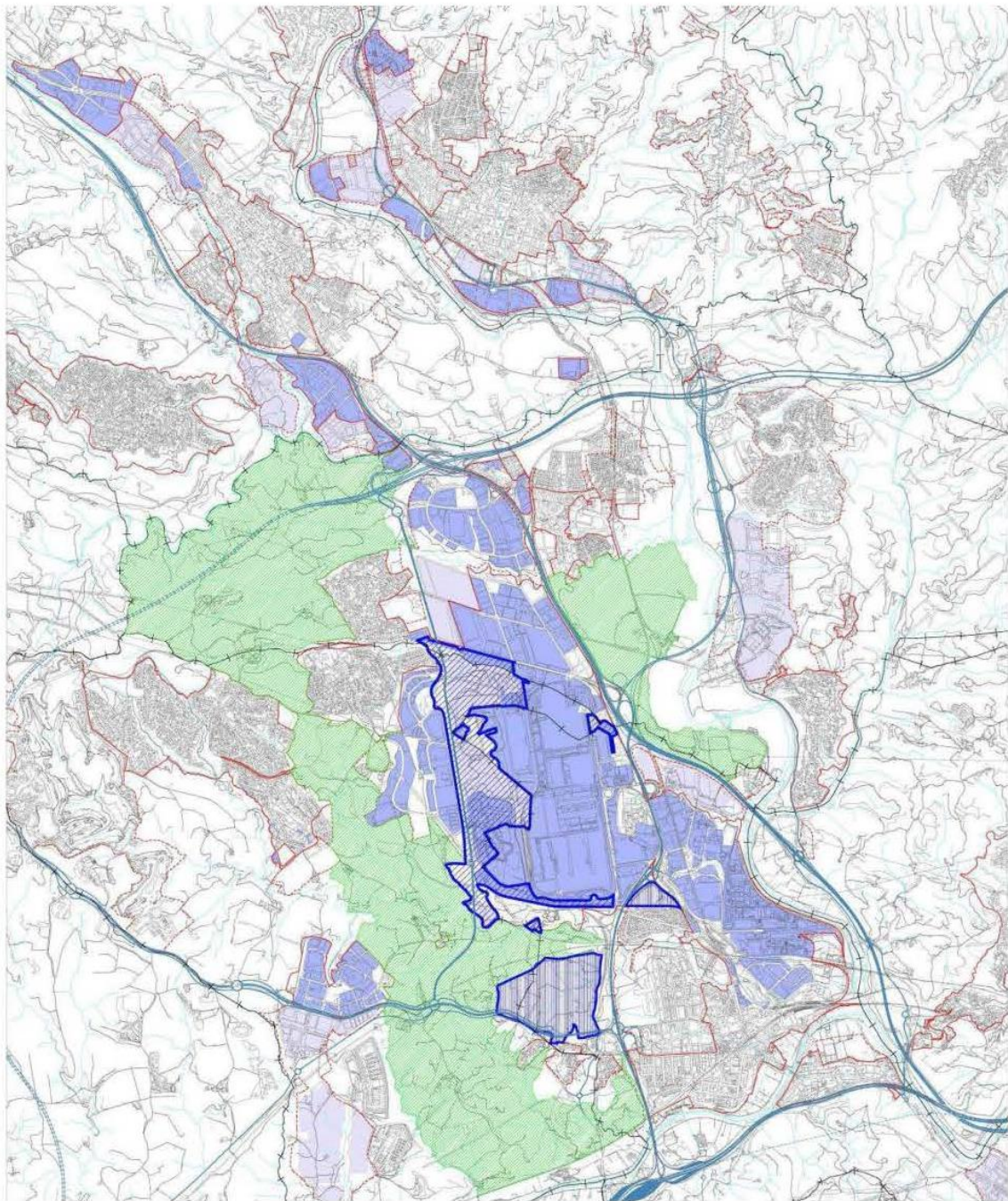


Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)



Assentaments d'activitat econòmica de l'àmbit central de la Cubeta d'Abrera

Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)



Àmbit d'actuació del Pla director urbanístic d'activitats econòmiques (PDUAE)
Font: Departament de territori i sostenibilitat (TES)

4.5.5. Regulació normativa de l'edificació

La regulació normativa de l'edificació prové encara del planejament urbanístic general (PGOU) vigent des de 1988, i de les nombroses modificacions puntuals i plans derivats aprovats des d'aleshores. Abrera no compta amb un text normatiu refós actualitzat, tot i les temptatives realitzades, en tant no sigui vigent la normativa urbanística del futur POUM.

Les normes urbanístiques del vigent PGOU contenen, a més, remissions totals o parcials a anteriors plans parcials i especials que no van ser derogats, el que ha provocat moltes dificultats en la definició de la vigència urbanística o en la interpretació de les congruències, a efectes de la concessió de llicències d'edificació.

La formació del centre urbà a partir d'un conglomerat de successives extensions urbanes, cada una de les quals va adoptar ordenacions i tipologies edificatòries pròpies, si bé ha donat com a resultat una gran varietat i diversificació en la oferta d'habitatges de distintes característiques, ha dificultat també la cohesió i continuïtat urbana i, pel que fa a la regulació normativa, una grans dispersió de criteris en relació a les ocupacions, altures d'edificació i usos de les plantes baixes, entre altres paràmetres.

Cal destacar també la importància quantitativa de les ordenacions de ciutat jardí en els barris perifèrics, amb parcel·les de diferents grandàries, que van des de parcel·les inferiors a 100 m²s fins a les de 600 m²s, a més de les ordenacions de cases en filera, amb tota la casuística derivada de la regulació de parcel·la i façana mínima, separacions a llindars, percentatge d'ocupació i regulació d'edificacions i elements auxiliars.

El nou planejament general examinarà amb deteniment els aspectes relatius a l'ordenació urbana de les edificacions, com l'alineació de façana a vial, la definició i les condicions d'aplicació de les altures edificables, els percentatges d'ocupació de l'edificació sobre la parcel·la o les profunditats edificables, així com els paràmetres relatius a la densitat d'habitatges, en la mesura en que sigui possible contribuir a la millora de les actuals condicions urbanístiques, que repercuteixen sobre la qualitat de vida dels residents. En particular caldrà examinar amb certa cura les densitats de població resultants de les distintes regulacions normatives, en relació a la capacitat de suport de les infraestructures, els consums d'aigua i energia, i la suficiència dels equipaments públics, en un context en el que una part molt significativa dels habitatges són ja o estan passant de segona a primera residència.

La nova regulació haurà de contemplar també les condicions per a la rehabilitació o ampliació de les edificacions existents, la possibilitat d'enderroc parcial o total, les regles per a la composició arquitectònica, els materials de construcció, les textures i els colors, els cossos o elements sortints, rètols i elements tècnics i demés elements constitutius del paisatge urbà.

Finalment, són importants els criteris relatius a les característiques de la urbanització dels carrers i espais públics, aspecte que el Pla introduirà en tant que directriu pels projectes d'urbanització públics i privats.

4.5.6. Els equipaments i dotacions

Els equipaments comunitaris i les dotacions urbanes existents al municipi d'Abrera, majoritàriament de titularitat pública, són els que es relacionen a continuació. El llistat d'equipaments és el següent:

Equipaments esportius

1. Pavelló Esportiu Municipal (Passeig de l'Estació, 24)
2. Centre Aquàtic Municipal (Passeig de l'Estació, 22)
3. Piscines Municipals Descobertes (Passeig de l'Església, 18)
4. Gimnàs Municipal (Carrer Salvador Espriu, 1)
5. Camp Municipal de futbol (Carrer Pallejà, s/n)
6. Frontons i tennis Municipals (Passeig de l'Església, 20)
7. Pistes Municipals de petanca (Carrer Federico García Lorca, s/n)
8. Pista poliesportiva can Vilalba (Avinguda Circumval·lació, 3)
9. Pista esportiva de Santa Maria de Vilalba (Parc del Dipòsit, s/n)
10. Pista poliesportiva Associació de Veïns Les Carpes (Carrer Pintor Ribera, s/n)

Equipaments administratius

11. Ajuntament (Plaça de la Constitució, 1)
12. Dependències municipals sense ús (Carrer Rosalia de Castro, 7).
13. Jutjats de Pau, Arxiu Municipal i Local Colla Diables (Passatge Telefònica, s/n, Avinguda Lluís Companys i Carrer Major)
14. Edifici Av. Lluís Companys, 8, Planta baixa. Protecció Civil.
15. Edifici Av. Lluís Companys, 8, Entresol. Dependències de Territori i Sostenibilitat. Oficines d'Urbanisme
16. Edifici ORGT i Serveis d'Educació i Català (Carrers Rosers, 1)

Equipaments religiosos

17. Església parroquial de Sant Pere
18. Ermita de Sant Hilari
19. Església de Santa Maria de Vilalba
20. Mesquita
21. Església Evangèlica
22. Testimonis de Jehovà

Cementiris

23. Cementiri vell
24. Cementiri nou (Carrer Nombre, s/n)
25. Cementiri de Santa Maria de Vilalba

Deixalleria, brigada i dipòsits i instal·lacions d'aigua

26. Deixalleria municipal
27. Nau Brigada d'Obres i Serveis
28. Dipòsit d'Aigua de Sant Ermengol
29. Dipòsit d'aigua de Santa Maria de Vilalba

- 30. Edifici instal·lacions d'Aigua
- 31. Dipòsits d'Aigua Les Carpes
 - 31-1 Dipòsit d'Aigua carrer del Pi
 - 31-2 Dipòsit d'Aigua carrer de la Rosa

Equipaments escolars

- 32. CEIP Francesc Platón i Sartí (Carrer Salvador Espriu, 3)
- 33. CEIP Ernest Lluch (Passeig de l'Estació, 15)
- 34. Escola Josefina Ibáñez (Carrer Esparreguera, 3)
- 35. IES Voltterra (Passeig de l'Estació, 18)
- 36. Edifici Hotel d'Entitats: Aula d'adults (Plaça de les Escoles Velles, s/n)

Equipaments cívics i culturals

- 37. Casa de Cultura-Biblioteca Municipal J. Roca i Bros (Federico García Lorca, 17)
- 38. Centre Polivalent. Escola Municipal de Música (Plaça del Rebato, 1)
- 39. Sala-Teatre Municipal i Ràdio Abrera (Passatge Telefònica, s/n)
- 40. Sala Cultural Pere Torres (Carrer Major, 22)
- 41. Edifici Hotel d'Entitats. (Plaça de les Escoles Velles, s/n)
- 42. Casal d'Avis d'Abrera (Rambla del Torrentet, 8)
- 43. Casal d'Avis Santa Maria de Vilalba (Carrer Major de Santa Maria de Vilalba, 13)
- 44. Casal Social de can Vilalba (Avinguda de Circumval·lació, s/n)
- 45. Centre Polivalent: Auditori. (Plaça del Rebato, 1)
- 46. Centre Polivalent: Casal dels Joves i Punt d'Informació Juvenil La Garsa (Plaça del Rebato, 1)
- 47. Casal Social Les Carpes de Vilalba (Carrer Empordà, 4)
- 48. Castell de Voltterra
- 49. Local social de Les Carpes
- 50. Rebato: nau de Serveis Socials
- 51. Ateneu Magarola (Plaça de les Oliveres, 19)
- 52. Mòdul de serveis Ca n'Amat (Carrer Aneto, 1B)

Equipaments assistencials

- 53. Escola bressol Municipal Mon Petit (Carrer Gaudí, 4)
- 54. Residència Geriàtrica Canigó (Carrer de Menorca, 16)
- 55. Serveis Socials Municipals (Ajuntament Vell) (Carrer Major, 3)
- 67. Llar d'infants Quixalla (Carrer Purlom, 12) (privat)

Equipaments sanitaris

- 56. Centre d'Atenció Primària (CAP) (Carrer Manresa, 9-15)
- 57. Centre d'Atenció Primària (CAP) Sta.M.de Vilalba (Camí Castell de Voltterra, 1-9)
- 58. Ambulatori de can Vilalba (Avinguda de Circumval·lació, s/n)

Equipaments comercials

- 59. Mercat Municipal (Rambla del Torrentet, 13)
- 60. Centre Comercial Montserrat Centre (Carrer Hostal del Pi, 4-6) (privat)

Equipaments generals amb ús no definit

- 61. Masia de Sant Hilari
- 62. Masia de can Morral del Riu

- 63. Masia de can Sucarrats
- 64. Mútua de Terrassa (privat)
- 65. Comissaria policia local

4.5.7. Els parcs, jardins i espais lliures

El municipi d'Abrera compta amb un bona dotació de parcs i jardins, amb un estàndard per habitant que supera el mínim establert en la legislació urbanística. L'Avanç de Pla de 2008 va quantificar els espais lliures previstos en el planejament urbanístic en un total de 84,40 ha en els àmbits residencials (27,06 ha. en el nucli urbà, 19,41 ha als barris de Santa Maria de Vilalba i les Carpes i 7,74 ha. a ca n'Amat) i 32,32 ha. en els industrials, a més dels espais corresponents al riu Llobregat i al Torrent Gran. Aquestes xifres (84,40 ha en zones residencials) suposen avui, sobre 12.607 habitants (2022), un estàndard de 66,95 m2 de zona verda per habitant, en qualsevol cas superior al mínim establert legalment.

Els parcs i jardins executats, especialment en el casc urbà, ben situats i ben mantinguts, són susceptibles d'una major continuïtat urbana per tal de consolidar itineraris de vianants i bicicletes, buscant sobre tot la relació amb els centres escolars i els equipaments esportius, la estació i altres equipaments d'afluència pública important. És en aquest sentit especialment significatiu l'itinerari des de l'estació del FCG, al llarg del passeig de l'Estació (amb una potencial connexió amb el Rebato) i el passeig de l'Església (fins al casc antic i el barri de la Font), connectat amb les places d'Europa, Rafael Casanova, Anselm Clavé, per un costat, i Pau Casals, Dr. Trueta, i Constitució, per un altre.

En els barris residencials, tant els del marge esquerra com a ca n'Amat, les previsions del planejament són quantitativament amplies, però en molts casos es tracta d'espais boscosos o amb pendents, orientació i condicions no òptimes; en alguns casos es tracta de sòls inadequats per la seva inaccessibilitat o relació amb les àrees urbanes.

El nou POUM haurà de distingir entre parcs urbans i jardins de barri, amb una evident funció social, i altres espais lliures amb funcions de tipus ornamental, connector o ambiental, igualment importants en un altre ordre de consideracions.

Cal tanmateix tenir en compte l'estudi denominat "Diagnosi dels espais lliures del municipi d'Abrera" elaborat per la Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial, de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona, amb data d'octubre de 2016, que presenta una magnífica valoració actualitzada de l'estat dels espais lliures del municipi, amb una sèrie de 38 mapes temàtics, alguns dels quals es reproduïxen en l'Annex 2 d'aquesta Memòria

4.5.8. Els serveis urbanístics

En síntesi, la situació actual dels serveis urbanístics municipals és la següent:

Abastament d'aigua

L'abastament d'aigua potable és a càrrec de l'empresa subministradora municipal, que controla el servei. La xarxa de distribució d'aigua potable s'inicia en els dipòsits situats en la part alta del terme municipal (polígon Sant Ermengol, can Vilalba, etc., així com a ca n'Amat, Santa Maria de Vilalba i les Carpes, tal com apareixen indicats en el plànol.), des d'on es distribueix al centre urbà, als polígons industrials i als diferents barris seguint l'esquema que apareix en el plànol de "Xarxes de serveis. Distribució d'aigua" (clau i.II.7b), a escala 1:10.000.

Energia elèctrica

Subministrada i gestionada per la companyia elèctrica FECSA-ENDESA. El plànol "Xarxes de serveis. Electricitat i telefonia" (clau i.II.7c), a escala 1:10.000, mostra la xarxa de línies d'alta tensió i de baixa tensió i distribució en els diferents sectors residencials i industrials.

Les línies d'alta tensió que travessen el territori municipal tenen una forta incidència en diferents parts del terme municipal:

- Línia d'alta tensió de 220 Kv que, des de la subestació de Pierola, travessa ca n'Amat, el polígon industrial Barcelonès (al llarg del carrer de can Noguera), passa adjacent a can Pous i travessa el riu Llobregat per entrar al barri de les Carpes de Vilalba.
- Línia d'alta tensió de 110 Kv que des de la subestació de Pierola surt del terme municipal i després travessa les Carpes de Vilalba més al sud.
- Línia des de la subestació de Pierola per can Mundet i la gravera de Sant Ermengol, des d'on surt del terme municipal per tornar a entrar entre can Vilalba i Sant Miquel, per travessar la riera del Morral del Molí i sortir del terme.

L'Ajuntament compta amb un inventari relatiu a l'enllumenat públic.

Clavegueram

Els plànols de localització disponibles de la xarxa de clavegueram d'Abrera són el que s'han transcrit en el plànol de "Xarxes de serveis. Clavegueram i pluvials" (clau i.II.7a), a escala 1:10.000. .

El col·lector principal segueix el sentit del pendent al llarg del riu Llobregat fins a l'estació depuradora del Llobregat, situada a can Moragues, des d'on surt l'emissor de bombeig fins al riu.

El plànol mostra la xarxa de pluvials existent en alguns polígons industrials, separada de la xarxa mixta que és comú en tot el centre urbà i barris residencials.

Electricitat i telefonia

El municipi d'Abrera compta amb xarxa de telefonia (plànol "Xarxes de serveis. Xarxa Electricitat i telefonia" (clau i.II.7c), a escala 1:10.000).

Gas

El pas del gasoducte d'àmbit supramunicipal va originar en el seu moment una recomposició de la ordenació urbanística en els sectors afectats de l'àmbit nord del terme municipal (Sant Miquel, can Vilalba, Sant Ermengol), que caldrà integrar en el POUM. El traçat actualment aprovat en els diferents municipis – entre els quals el d'Abrera- és el que apareix en el plànol "Xarxes de serveis. Xarxa de gas" (clau i.II.7d), a escala 1:10.000).

El subministrament i gestió de la xarxa de gas correspon a la companyia Gas Natural.

4.5.9. La mobilitat i l'aparcament

Aquest tema s'analitzarà en profunditat en l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada que ha de formar part de la documentació per l'aprovació inicial municipal del POUM.

La millora de la mobilitat és una qüestió d'especial importància a Abrera, donada la dispersió territorial dels diferents barris i la necessitat de reduir substancialment els desplaçaments en vehicle privat. Les propostes relatives a la millora de la mobilitat pública mitjançant la xarxa d'autobusos municipals de connexió entre l'estació del ferrocarril, el nucli urbà i els centres secundaris dels barris, prenen una gran rellevància en aquest sentit.

La mobilitat intermunicipal, d'altra banda, és també especialment important a Abrera, donada la proximitat de nuclis urbans importants com Martorell o Terrassa, i la rellevància dels desplaçaments diaris per motius de treball, que han augmentat en els darrers anys. Els projectes ferroviaris auguren un augment molt significatiu de l'accessibilitat al territori metropolità i català des del municipi i una millora substancial de les comunicacions intermunicipals.

El POUM haurà de preveure suficients espais per aparcament, urbanitzats i senyalitzats, en els entorns del centre urbà, i també en espais propers o fàcilment accessibles des dels equipaments i centres d'activitat. Cal tenir en compte que ja existeixen espais d'aquestes característiques en el centre urbà, si bé en alguns casos amb urbanització i senyalització deficitàries. D'altra banda el municipi disposa d'una ampla capacitat d'aparcament en els espais viaris, amb alguna excepció, com per exemple l'àmbit del carrer de la Font.

Aquest tema té més fàcil resolució en els barris d'habitatges unifamiliars, si bé és necessari també preveure espais suficients en bones condicions d'accés i urbanització.

Cal considerar tanmateix les necessitats actuals i futures d'aparcament en els polígons industrials, especialment les relatives a camionatge.

L'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada presentarà els resultats relatius a les necessitats d'aparcament que caldrà incloure en el Pla d'ordenació urbanística municipal.

4.6. El patrimoni històric

4.6.1. Breu notícia històrica: cronologia

Metodologia per a una lectura global

Tot i la inexistència de Catàleg municipal de béns protegits, els treballs realitzats fins aquest moment en relació al patrimoni històric material, arquitectònic i urbà, són sens dubte una eina fonamental per a un nivell inicial de coneixement i per tal de realitzar lectures cronològiques i individualitzades d'alguns dels edificis patrimonials del nucli municipal d'Abrera.

La lectura i interpretació de conjunt del paisatge històric urbà, caldrà realitzar-la en base als estudis ja realitzats i a la recerca exhaustiva en els fons documentals a l'abast dels investigadors. Més enllà de les catalogacions individuals i dels inventaris, els quals faciliten la pervivència del llegat i en controlen les actuacions; caldria realitzar lectures de conjunts històrics, tot preservant les singularitats que les conformen.

En qualsevol cas, el coneixement actual del municipi a través de diferents publicacions i de l'*Inventari Patrimoni Local d'Abrera*, realitzat per la Diputació de Barcelona, ens facilita una lectura cronològica força il·lustrativa per entendre la configuració tan del nucli urbà central com dels barris i assentaments dispersos, així com el traçat de camins i comunicacions actuals.

Seguint les fonts esmentades, en el nucli d'Abrera hi hauria diferents assentament prehistòrics anteriors a l'inici del període romà, moment en el qual es va crear el nucli inicial d'Abrera.

Cronologia

Tot i que la història de la configuració i successives transformacions i intervencions és complexa, les èpoques claus serien, en una cronologia molt succinta, els següents:

1. Època romana

Creació del nucli original amb datació indeterminada durant la fase de l'expansió de l'imperi occidental (termes romanes de culte a les aigües curatives i/o salutíferes de Sant Hilari).

2. Època medieval

Es desenvolupa un nucli dispers que tindria com a centre l'ermita de Sant Hilari i, en època de pau, ja al segle XII, la construcció de l'església de Sant Pere, que va desenvolupar una sagrera pròpia.

3. Època moderna

Al llarg dels segles XV i XVI es consolida el carrer Major, seguint el traçat de circulació del Camí Ral, molt anterior i d'abast territorial.

En els segles XIX es delimita l'entorn amb la construcció de nous barris, lligats al augment de producció de la vinya com a cultiu més important del municipi, darrera de la producció de blat i oli. La davallada a la vinya, fruit de la fil·loxera de 1887, va comportar la paralització econòmica i, per tant, constructiva del municipi.

En el segle XX, tot i l'arribada del ferrocarril el 1922, el nucli no es modificà substancialment fins l'arribada massiva de la immigració, vinculada a les noves indústries, a partir dels anys cinquanta.

Els esquemes adjunts presenten una síntesi de la història urbana d'Abrera, en dues fases, prenent 1975 com a data de referència.

Principals fites històriques en el creixement urbà d'Abrera

- Església (abans Ermita) de Sant Hilari (s. IX). Probable assentament romà. Segons les darreres excavacions arqueològiques existia un establiment termal romà de culte a les aigües, salutíferes i/o curatives, del segle II dC i inicis del segle IV dC, amb una església d'inicis dels segles IX-X.
- Castell de Voltrera, situat en mig del barri de can Vilalba, més tard integrat a la baronia de Castellvell i a la parròquia d'Abrera. Documentat a partir de l'any 1041 (tot i que el terme denominat de Voltrera apareix ja en documents de l'any 966).
- Església romànica de Sant Pere (1110), amb una sagrera de cases al llarg de l'antic camí de Montserrat.
- Carrer Major. Format als segles XV-XVI, al llarg del Camí Ral de Barcelona a Saragossa. Primera gran onada immigratòria provinent d'Occitània.
- Censos de població de 1718 (Cens Aparici) i 1787 (Cens Floridablanca) reflecteixen els increments de població haguts des de els antics fogatges.
- Formació dels barris del Rebato (1830), les Mates, el Suro i can Torres (al llarg del segle XIX).
- La plaga de la fil·loxera (1887) destrueix la vinya.
- Desviament de l'antiga carretera nacional-II (que conforma la variant del carrer Major) (1888)
- Línia del Ferrocarril entre Martorell i Manresa (1922)
- Es construeixen les denominades "Escoles Velles" per subscripció popular (1922)
- Procés d'industrialització i arribada massiva d'immigrants (segona meitat del segle XX).
- Desviament de l'antiga carretera Nacional-II (variant del Rebato) (1970)

- Creixement urbà i aparició de nous barris al llarg del segle XX: Sant Hilari (1958), la Florida (1964), “Els pisos” (1967), les Carpes de Vilalba (1962), ca n’Amat (1966), Sant Miquel (1967), can Vilalba (1976).
- Municipalització del cementiri (1980).
- Plaça de Pau Casals (1981)
- Centre Excursionista d’Abrera (1981)
- Escola de primària i Casal de Santa Maria de Vilalba (1982)
- Inici de la publicació del Butlletí Municipal d’Informació (1982)
- Reforma de la Sala Municipal (1983)
- Cobertura del Torrentet (1983)
- Constitució de Ràdio Abrera (emissora municipal) (1985)
- Casal d’avis (1986)
- Aprovació del Pla general d’ordenació urbana (PGOU) (1987)
- Biblioteca Josep Roca i Bros (1988)
- Cementiri Nou (1988)
- Conversió de la carretera Nacional-II en autovia A-2 (1990)
- Consultori mèdic i equip de serveis socials (1990)
- Nova Casa de la Vila (1991)
- Polígon industrial de Sant Ermengol (1992)
- Institut de Secundària (emplaçament provisional) (1992)
- Nou camp de futbol (1993)
- Pavelló d’Esports (1994)
- Plaça Rafael Casanova (1995)
- Hotel d’entitats (1998)
- Ampliació del Casal d’avis, nova Escola Bressol municipal i Casa de la Cultura amb la biblioteca municipal (2000)
- Centre Aquàtic Municipal (1999).
- Inici de la redacció de l’Avanç del Pla d’ordenació urbanística municipal (POUM) (2023)

4.6.2. El Catàleg de béns protegits

La relació ordenada i sistemàtica d’indrets, edificis i elements d’interès històric disponible, segons l’inventari de la Diputació de Barcelona que s’adjunta en l’apartat següent no constitueix el Catàleg de béns protegits que el POUM ha d’incorporar d’acord amb la legalitat urbanística.

Actualment només consten els elements protegits per la Modificació puntual del Pla general d'ordenació urbana número 28, aprovada amb data de 11 de juny de 2003 (DOGC 17.09.2003), que inclou com a Béns Protegits únicament un total de 10 elements (2 ermites i 8 masos). Són els següents:

- Ermita de Sant Hilari
- Ermita de Sant Ermengol
- Masia de can Garrigosa
- Masia de can Gener
- Masia de can Morral del Riu
- Mas de can Hilari
- Masia de can Pous
- Masia de can Morral del Molí
- Masia de can Bros Vell
- Masia de can Torres

4.6.3. L'inventari de la Diputació de Barcelona

La relació actual d'indrets, edificis i elements d'interès històric, i de les masies i cases rurals, si prenem com a base l'inventari elaborat per la Diputació de Barcelona, és el que apareix a continuació.

Aquest llistat ha de ser analitzat en profunditat per a l'elaboració del document del POUM. Caldrà, en aquest sentit, confeccionar una fitxa individualitzada per a cada edifici o element, distingint entre el Catàleg de béns protegits (o de patrimoni) i el Catàleg de construccions en sòl no urbanitzable, que inclou les masies i cases rurals.

S'adjunta a continuació el llistat d'elements fixats en l'esmentat "Inventari del patrimoni cultural d'Abrera", adscrits a les tipologies d'edificis (codi 1.1), conjunts arquitectònics (codi 1.2), elements arquitectònics (codi 1.3), jaciments (codi 1.4), obra civil (codi 1.5), elements urbans (codi 2.1), zones d'interès natural (codi 5.1) i espècimens botànics (codi 5.2), que són els més rellevants a efectes del planejament urbanístic. No s'inclouen les fitxes corresponents a les tipologies de fons documental, música i dansa, manifestacions festives, fons imatges, tradició oral i objectes.

Fitxa	Denominació	Codi	Tipologia
1	Església de Sant Pere d'Abrera	1.1	Edifici
4	Capella de Sant Pere	1.1	Edifici
5	Camí Ral	1.5	Obra civil
6	Pont dels Francesos (o del Torrent Gran)	1.5	Obra civil
7	Creu de terme	1.3	Element arquitectònic
8	Cal Xafre	1.1	Edifici
9	Cal Sanmartí	1.1	Edifici
10	Can Mataró (inexistent)	1.1	Edifici

11	Can Martinet	1.1	Edifici
12	Escoles velles	1.1	Edifici
15	Cal Barnet	1.1	Edifici
16	Castell de Voltrera	1.4	Jaciment
17	Sant Pere de Voltrera	1.4	Jaciment
18	Masia de Sant Hilari	1.1	Edifici
19	Ermita de Sant Hilari	1.1	Edifici
20	Jaciment arqueològic de Sant Hilari	1.4	Jaciment
21	Jaciment ibèric de l'Hostal del Pi	1.4	Jaciment
22	Ermita de Sant Ermengol	1.4	Jaciment
23	Can Garrigosa	1.1	Edifici
24	Can Gener	1.1	Edifici
25	Can Morral del Molí	1.1	Edifici
26	Can Sucarrats	1.1	Edifici
27	Can Moragues	1.1	Edifici
28	Can Bros vell	1.1	Edifici
29	Safareigs del carrer de la Font	1.3	Element arquitectònic
30	Pou del carrer de la Font	1.3	Element arquitectònic
31	Sínia de Cal Barnet	1.3	Element arquitectònic
32	Església de Santa Maria de Vilalba	1.1	Edifici
33	Barri el Rebato	1.2	Conjunt arquitectònic
36	Estació dels Ferrocarrils Catalans	1.1	Edifici
37	Sender GR-97 de la Tordera al Llobregat	1.5	Obra civil
38	Camí de Vilalba (PR- C 168) (C10 Camí del Suro o de la carena)	1.5	Obra civil
39	Camí històric d'Abrera (PR- C 169) (C01 Camí dels Sagraments i C02)	1.5	Obra civil
40	Cal Garrigosa del Rebato	1.1	Edifici
41	Cup de vi de la rectoria	1.3	Element arquitectònic
42	Impostes de Sant Hilari	1.3	Element arquitectònic
44	Escut del Virrei Amat	1.3	Element arquitectònic
45	Cementiri vell	1.2	Conjunt arquitectònic
46	Ajuntament vell	1.1	Edifici
47	Carrer Major	1.2	Conjunt arquitectònic
48	Font de Mas Valls	1.3	Element arquitectònic
49	Antic pont sobre la riera Magarola	1.5	Obra civil
50	Feixes i marges de pedra seca	1.3	Element arquitectònic
51	Can Morral del Riu	1.1	Edifici
54	Can Pous	1.1	Edifici
55	Can Torres	1.1	Edifici
56	Maset de Can Torres	1.1	Edifici
57	Mas d'en Ribes	1.1	Edifici
58	Ca la Cília	1.1	Edifici
59	Zona natural de Can Morral	5.1	Zones d'interès natural
60	ZEPA-LIC riu Llobregat	5.1	Zones d'interès natural
61	Torrent Gran	5.1	Zones d'interès natural
65	Tina de les Carpes	1.3	Element arquitectònic
66	Font de Can Morral del Riu	1.3	Element arquitectònic
67	Font de la Gaià o de Can Vilalba	1.3	Element arquitectònic
68	Font d'Abrera	1.3	Element arquitectònic
69	Font del Maset	1.3	Element arquitectònic
70	Font i pont de les Salamandres (inexistent)	1.3	Element arquitectònic
71	Font de Ca n'Amat	1.3	Element arquitectònic

72	Font de Can Torres	1.3	Element arquitectònic
73	Font de la riera del Morral del Molí	1.3	Element arquitectònic
75	Conjunt de cases del carrer Sant Pere	1.2	Conjunt arquitectònic
76	Cal Santugeni	1.1	Edifici
78	Memorial d'afusellats de la Guerra Civil	2.1	Element urbà
79	Pou de glaç d'en Margarit	1.3	Element arquitectònic
85	Conjunt troglodític de Sant Ermengol	1.4	Jaciment
86	Barraca de l'olivada de Matadormins (inexistent)	1.3	Element arquitectònic
87	Barraca de Can Garrigosa	1.3	Element arquitectònic
88	Barraca del Garrigosa del Rebato	1.3	Element arquitectònic
89	Barraca del Morro blanc	1.3	Element arquitectònic
90	Pou del Garrigosa	1.3	Element arquitectònic
91	Carrer de la Font	1.2	Conjunt arquitectònic
93	Alzines de Can Morral del riu	5.2	Espècimens botànics
94	Pi del carrer Tarragona	5.2	Espècimens botànics
95	Roures del carrer Balaguer	5.2	Espècimens botànics
96	Roureda de Sant Hilari	5.2	Espècimens botànics
97	Alzinar de Sant Hilari	5.2	Espècimens botànics
98	Tamarius de la riba del Llobregat	5.2	Espècimens botànics
99	Pollancreda de la riba esq. del Llobregat	5.2	Espècimens botànics
100	Casa Pl.de l'Església, 3 (Sta.M.de Vilalba)	1.1	Edifici
101	Can Costa Vell	1.1	Edifici

El llistat de camins rurals segons l'“Inventari de camins rurals i forestals de la comarca del Baix Llobregat” és, al seu torn, el següent:

C01	Camí dels Sagraments	Camí rural
C02	Camí de Can Garrigosa a Can Gener	Camí rural
C03	Camí de Sant Ermengol	Camí rural
C04	Camí de Ca n'Amat a Esparreguera	Camí forestal
C05	Derivació del camí de Sant Ermengol	Camí rural
C06	Camí dels horts de Can Morral	Camí rural
C07	Camí de Sant Hilari	Camí rural
C08	Derivació del camí dels horts de Can Morral	Camí rural
C09	Camí Ral	Camí rural/sender
C10	Camí del Suro o de la carena	Camí rural
C11	Camí de la Roca de la Mona	Camí forestal
C12	Camí de Sant Miquel	Camí forestal
C13	Camí del Mas de Can Ribes	Camí forestal
C14	Camí de Can Costa	Camí forestal
C15	Camí del Xamplà o del Pi Llarg	Camí forestal

Finalment, el llistat dels arbres i arbredes segons l'“Estudi dels arbres i arbredes del municipi d'Abrera” és el següent:

A01	Bosc de ribera del Torrent Gran
A02	Alzines i roures de Sant Hilari. Pollanques de Sant Hilari
A03	Roures de Sant Hilari
A04	Tamarius
A05	Tamarius de la riba del Llobregat
A06	Pollanques de l'esquerra del Llobregat
A07	Roures de Can Villalba

4.6.4. Inventari de béns protegits

El plànol de “Inventari de béns patrimonials” (clau i.II.8) recull els elements que figuren en l’actual llistat o catàleg municipal de béns protegits, aprovat mitjançant la Modificació número 28 del Pla general d’ordenació urbana (PGOU), aprovada amb data de 11 de juny de 2003 (DOGC 17.09.2003), que inclou únicament 10 elements i inclou també elements inclosos en l’Inventari del Patrimoni Cultural d’Abrera, redactat per la Diputació de Barcelona en maig de 2008 i dirigit per Natàlia Salazar (ArqueoCat SL). Aquest Inventari és exhaustiu i constitueix la base per a la redacció del futur Catàleg de Béns protegits, establint diferents categories d’elements i nivells de protecció (encara que únicament a nivell d’inventari i no de catàleg).

Inventari de Béns protegits:

- Béns patrimonials immobles

1. Masia de Can Garrigosa
2. Barraca de Can Garrigosa
3. Conjunt troglodític de Sant Ermengol
4. Ermita de Sant Ermengol
5. Barraca de Garrigosa del Rebato
6. Can Gener
7. Pou del Garrigosa
8. Barraca del Morro blanc
9. Font de Ca n’Amat
10. Antic Pont sobre la riera Magarola
11. Pou de glaç del Torrent Gran
12. Cal Garrigosa del Rebato
13. Jaciment ibèric de l’Hostal del Pi
14. Pont del torrent Gran
15. Masia de Can Martinet
16. Escoles velles
17. Ajuntament vell
18. Cal Sanmartí
19. Cal Xafre
20. Cal Santugeni
21. Sínia de Cal Barnet
22. Camí Ral
23. Conjunt de cases del carrer Sant Pere
24. Carrer de la Font
25. Pou del carrer de la Font
26. Safareigs del carrer de la Font
27. Font d’Abrera
28. Camí històric d’Abrera (PR-169)
29. Estació dels Ferrocarrils Catalans
30. Font del Maset
31. Font de Can Morral del riu

32. Masia de Can Pous
33. Restes romanes de Sant Hilari
34. Pou de la Zona al·luvial de Sant Hilari
35. Masia de Can Pous
36. Trinxeres de la Guerra Civil del Bosc de Sant Miquel
37. Masia de Can Moragues
38. Font de la Gaià o de Can Vilalba
39. Hipogeu de Can Vilalba
40. Capella Sant Pere del castell de Voltrera
41. Castell de Voltrera
42. Masia de Can Sucarrats
43. Masia de Cant Torres
44. Font de Can Torres
45. Ca la Cilia
46. Feixes i marges de pedra seca
47. Tina de les Carpes
48. Església Santa Maria de Vilalba
49. Casa de la Plaça de l'església, 3 de Santa Maria de Vilalba
50. Masia de Can Morral del Riu
51. Mas d'en Ribes
52. Maset de Can Torres
53. Can Morral del Moli
54. Font de la riera del Morral del Molí
55. Can Costa Vell
56. Fon de Mas Valls

- Béns patrimoni natural

1. El bosc de l'ermita de Sant Ermengol
2. Torrent Gran
3. Ametller escola Francesc Platón – Torrent gran
4. Llentiscle del carrer de la Font
5. Alzines de Can Morral del riu
6. Zona natural de Can Morral
7. Espai Natural protegit, ZEPA i LIC del riu Llobregat
8. Pi del carrer Tarragona
9. Alzina de Sant Hilari
10. Roures del carrer Balaguer
11. Roureda Sant Hilari
12. Tamarius de la riba del Llobregat
13. Pollancreda de la riba esquerra del Llobregat
14. Oliveres varietat becaruda de Can Morral del molí
15. Riera del Morral del Molí

- Camins

A l'oest:

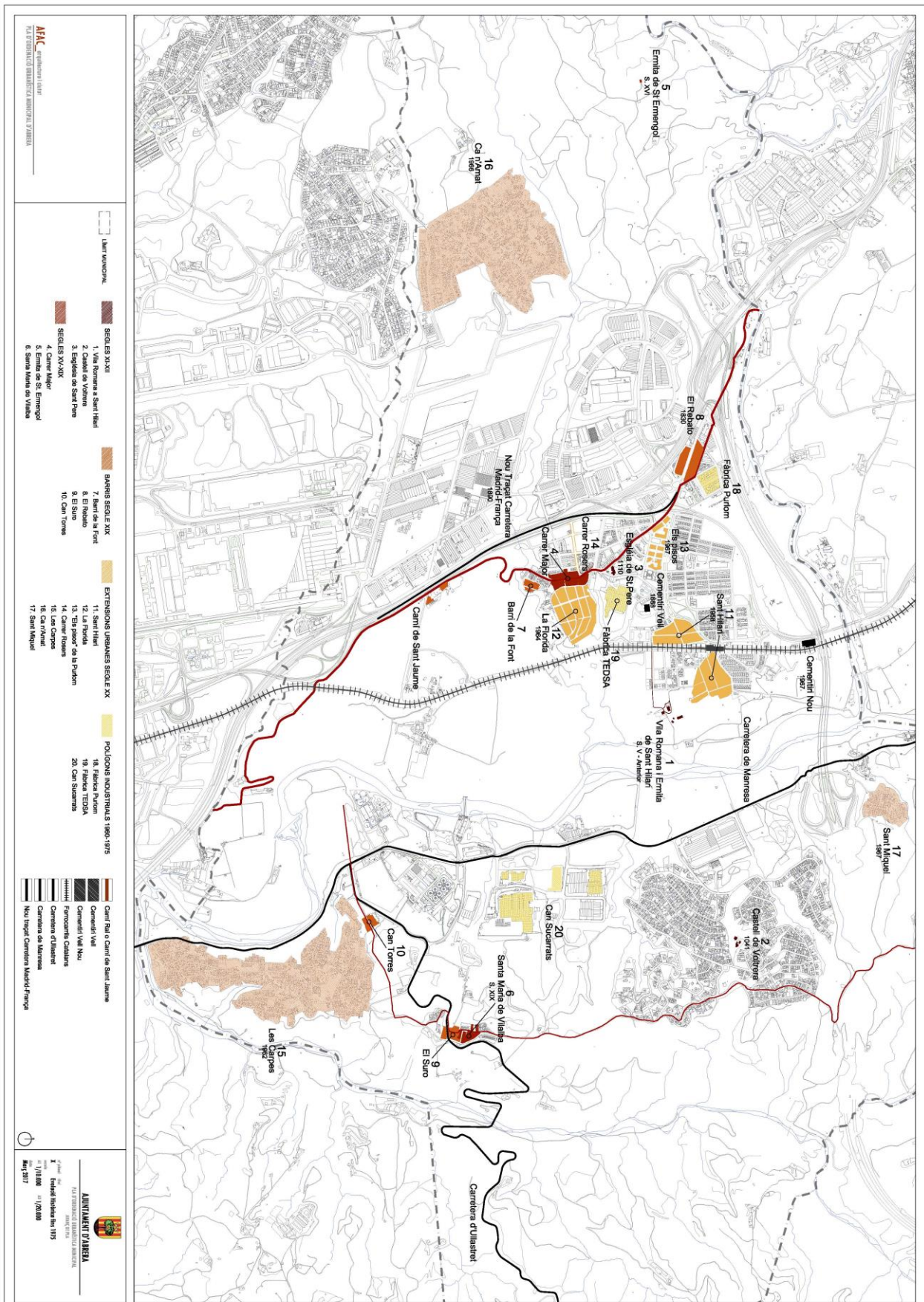
- C-1. Camí de la Beguda
- C-2. Itineraris del Torrent Gran
- C-3. Camí de Can Gener

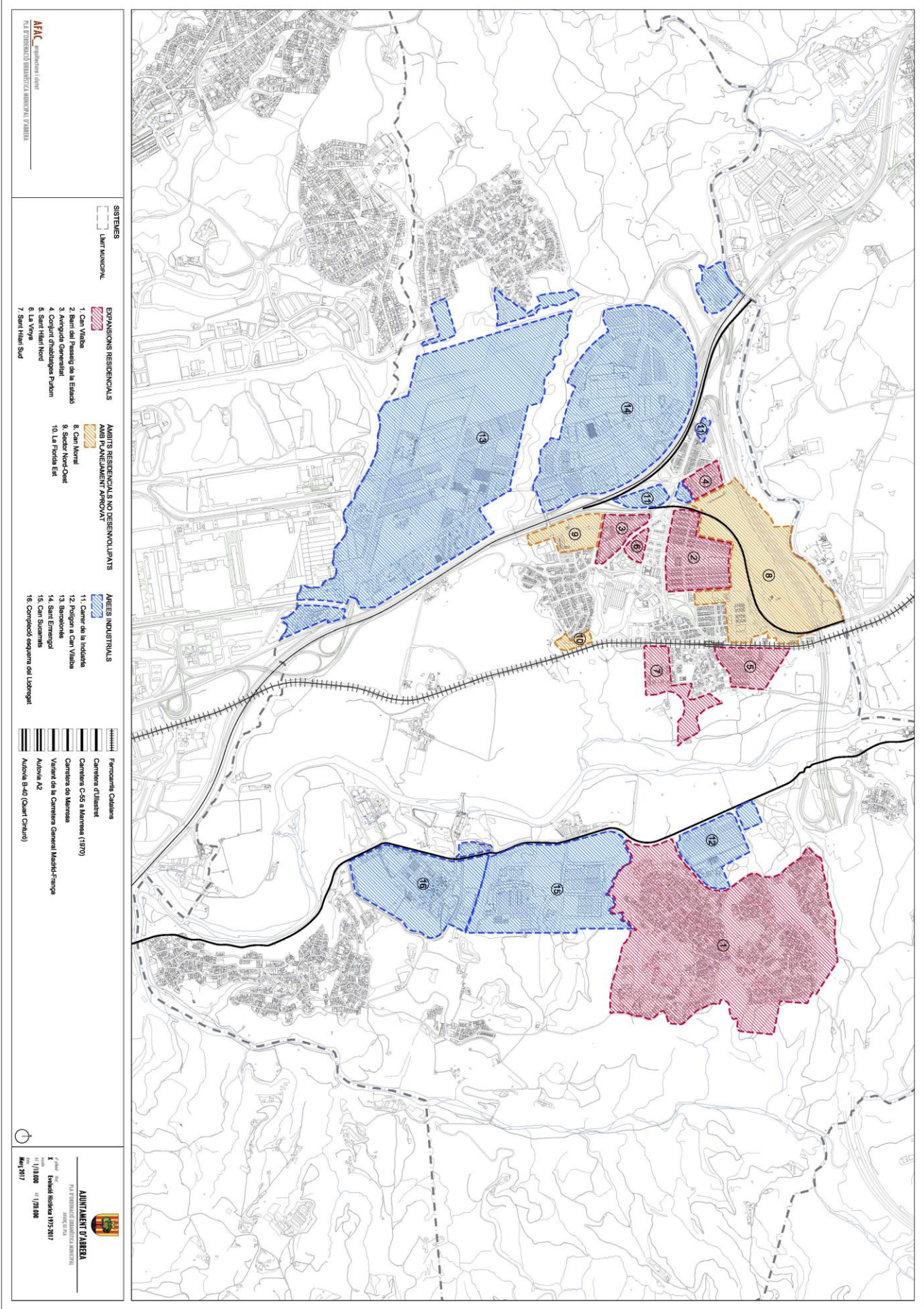
A l'est:

C-4. GR-97

C-5. Camí de Can Sucarrats

C-6. Camí del bosc de Can Sucarrats







5. ANÀLISI DAFO I DIAGNOSI URBANÍSTICA

5.1. Anàlisi DAFO

S'ha desenvolupat una anàlisi DAFO, que és un mètode de planificació que pot ser d'utilitat per avaluar les Debilitats (D), Amenaces (A), Fortaleses (F) i Oportunitats (O) del municipi d'Abrera en relació als objectius i propostes del Pla d'ordenació urbanística municipal en redacció. Consisteix bàsicament en identificar els factors interns que caracteritzen el municipi (Fortaleses i Debilitats) i els factors externs que hi poden incidir (Oportunitats i Amenaces). El mètode tracta de facilitar la comprensió de la situació present, tant en els aspectes positius com en els negatius, i visualitzar les possibles estratègies d'actuació a partir de l'examen de les oportunitats i amenaces existents.

- Les Fortaleses (F) són les característiques del municipi que li donen un avantatge en relació a d'altres de l'entorn o similars, i que el Pla ha de consolidar
- Les Debilitats (D) són les limitacions pròpies o congènites, però que poden ser millorades o superades a través de les actuacions del Pla.
- Les Oportunitats (O) són aquells factors sobrevinguts, externs al municipi, que el Pla ha de saber aprofitar per assolir els seus objectius.
- Les Amenaces (A), finalment, són aquells factors que planen sobre el municipi i que poden arribar a dificultar o fins i tot impedir, l'assoliment dels objectius del Pla.

En aquesta fase d'Anàlisi i Diagnosi del procés de redacció de l'Avanç del Pla d'ordenació urbanística municipal d'Abrera, en la que encara no s'han definit els objectius ni els criteris d'actuació, la formulació d'un DAFO pot ser una eina important d'anàlisi i reflexió, i també per a la formulació dels objectius i criteris de planejament urbanístic.

Cal puntualitzar que la formulació que s'inclou en aquest document ha estat elaborada per l'equip redactor i, com a tal, és provisional i queda subjecta a la seva discussió al llarg del procés de participació ciutadana de l'Avanç de Pla, així com pels serveis tècnics i els òrgans polítics municipals.

ATRIBUTS INTERNS		
FORTALESES		DEBILITATS
ACCESSIBILITAT I CONNECTIVITAT	POSICIÓ GEOGRÀFICA ESTRATÈGICA La indubtable posició territorial d'Abrera és una de les seves principals forteses, per les oportunitats que el nivell potencial d'accessibilitat ofereix quan a la localització d'activitats estratègiques i d'alt valor afegit.	ALTA CONCENTRACIÓ D'INFRAESTRUCTURES TERRITORIALS La concentració d'infraestructures que travessen el terme municipal configura el contrapunt negatiu als grans avantatges d'una posició geogràfica estratègica en el territori català.
	ALT NIVELL POTENCIAL D'ACCESSIBILITAT TERRITORIAL És conseqüència de la posició geogràfica, que ha facilitat la construcció o la previsió d'infraestructures viàries i ferroviàries de primer nivell, que poden elevar el grau d'accessibilitat general i facilitar la connectivitat entre territoris.	ACCESSIBILITAT TERRITORIAL PER SOTA EL POTENCIAL Les infraestructures ja existents aporten un nivell d'accessibilitat per sota del seu potencial, degut a la insuficiència o inadequació de les connexions urbanes amb la xarxa de vies secundàries i carrers locals.
		DISPERSIÓ DELS SECTORS I BARRIS RESIDENCIALS La gran dispersió dels barris allunyats del centre urbà (ca n'Amat, can Vilalba, les Carpes, Sant Miquel, can Torres, Sta. Maria de Vilalba-el Suro) és una debilitat agreujada per les barreres infraestructurals no resoltes.
FACTOR HUMÀ	PIRÀMIDE D'EDATS EQUILIBRADA La piràmide d'edats mostra un gruix important de població madura (entre 40 i 55 anys) i un grup significatiu de població de menys de 15 anys (els fills dels anteriors), tot i la prospectiva de creixement de la població de tercera edat.	DIFICULTATS PER RETENIR LA POBLACIÓ JOVE Les actuals dificultats per retenir la població jove en el municipi, per manca d'oferta d'habitatge adequat o per manca d'oportunitats d'ocupació pot incrementar-se en els propers anys si no s'actua facilitant la permanència.
	BON NIVELL D'INSTRUCCIÓ I FORMACIÓ El nivell d'instrucció ha augmentat significativament entre els anys 2001 i 2011, com les xifres dels respectius censos delaten, especialment en els graus mig i superior.	BAIX NIVELL DE GRADUATS I LLICENCIATS UNIVERSITARIS No obstant el creixement experimentat en la darrera dècada, el nombre total de graduats i llicenciats universitaris és encara baix si es té en compte la important projecció econòmica del municipi.
	BON NIVELL D'OCUPACIÓ Tot i l'augment de la població desocupada entre 2001 i 2011, el pes de la població ocupada sobre la població activa és encara molt important (un 77,23%) i s'ha incrementat en xifres absolutes al llarg del mateix període.	DIFICULTATS EN PRIMERA OCUPACIÓ I EN OCUPACIÓ DELS JOVES La primera ocupació i, en general, la ocupació dels joves, és el principal problema pel que fa a la generació de llocs de treball, tot i que es tracta d'un fenomen més general i no exclusiu d'Abrera.
	RENDES FAMILIARS MITJANES ESTABLES Abrera va superar la renda familiar disponible mitjana catalana l'any 2010, amb una xifra absoluta que l'any 2020 ja era de 224.030 milers d'euros (17,9 milers d'euros per habitant)	AUGMENT PROGRESSIU DE RENDES BAIXES O INESTABLES No obstant l'indubtable creixement de la renda familiar disponible, tant en xifres absolutes com relatives (en relació a Catalunya), el nombre de famílies situades en els trams més baixos també tendeix a augmentar.
	BON NIVELL DE SEGURETAT CIUTADANA El nivell de seguretat ciutadana, si atenem a les dades de delictes comuns i delinqüència, és alt, el que representa una component important en la elecció d'un lloc per viure.	SEGURETAT VIÀRIA INSUFICIENT La seguretat viària, com a conseqüència de la intensitat de tràfic per vies de caràcter intermunicipal que travessen el municipi, amb una important component de camionatge, reclama una atenció especial.
	BON NIVELL D'ASSOCIACIONISME La vida quotidiana s'organitza a nivell local amb el suport d'un nombre important d'equipaments i activitats col·lectives, per a tots els grups d'edat, i un bon nivell d'associacions de tota mena, públiques o privades.	COHESIÓ SOCIAL INSUFICIENT La cohesió social és més forta per sectors i nuclis urbans, per barris, que si atenem a la globalitat del municipi. Alguns barris mantenen uns vincles molt febles amb el centre urbà.
HABITATGE	PARC D'HABITATGES POTENT I DIVERSIFICAT El parc d'habitatges ha crescut significativament i arriba ja als 5.240 habitatges, el que suposa un llindar molt rellevant en termes d'autosuficiència municipal, tan des del punt de vista funcional com econòmic.	MANCA D'HABITATGES AMB PROTECCIÓ OFICIAL La manca d'habitatges amb protecció oficial, en les seves distintes modalitats, és una debilitat estructural, amb efectes sobre la insatisfacció de la demanda de les llars més febles i dels joves. Tampoc es disposa d'habitatges dotacionals públics de titularitat municipal en règim de lloguer.
CENTRE URBÀ	CENTRE URBÀ BEN EQUIPAT Abrera disposa d'un centre urbà ben urbanitzat i ben equipat, amb una grandària mitja, que permet realitzar fàcilment els desplaçaments a peu.	MANCA DE COHESIÓ DEL CENTRE URBÀ Degut a la presència de buits urbans i usos mal ubicats, així com a la inexistència d'un espai central representatiu, el centre de la població no ha assolit el grau de cohesió urbana necessari i possible.
	ÀREES ESTRATÈGIQUES PENDENTS DE TRANSFORMACIÓ Alguns sectors del centre urbà de gran importància estratègica continuen pendents de transformació urbana (TEDSA, Nord-oest, etc), el que suposa un gran marge de possibilitats per a reforçar la estructura del centre urbà.	BUI TS URBANS La presència mantinguda durant anys de grans buits urbans en el centre urbà pot ocasionar el seu afebliment progressiu com a conseqüència d'actuacions poc adequades o incoherents amb una estratègia general de recomposició urbana.
	BONA DEMANDA POTENCIAL D'ACTIVITAT COMERCIAL L'alt nombre d'habitatges i la densitat poblacional assolible en un futur immediat avala la demanda d'activitats comercial i terciàries en el centre urbà.	DIFICULTATS D'IMPLANTACIÓ DEL MODEL COMERCIAL No obstant la aprovació del pla d'eixos comercials, afavorint l'ús comercial de les plantes baixes en determinades avingudes i carrers, són evidents les dificultats d'implantació. Manquen elements complementaris i de jerarquia espacial.
	ALTA DENSITAT D'EQUIPAMENTS I ENTITATS El centre urbà d'Abrera compta amb un alt nombre d'equipaments cívics i culturals, així com d'instal·lacions esportives i de lleure.	INEXISTENCIA D'UN ESPAI CENTRAL REPRESENTATIU La inexistència d'un espai central de caràcter representatiu i referència urbana, amb capacitat de reestructurar el conjunt d'eixos i espais urbans, és una debilitat que el planejament urbanístic poc contribuir decisivament a esmenar.
	PARCS I JARDINS BEN SITUATS I MANTINGUTS El sistema de parcs i jardins urbans del centre urbà ha mantingut un bon nivell quantitatiu i qualitatiu, malgrat algunes mancances, i està ben mantingut.	DISCONTINUITAT DELS ITINERARIS DE VIANANTS I BICICLETES Els buits urbans i els usos mal ubicats dificulten la lectura dels itineraris de vianants i bicicletes, que han de reforçar els lligams entre els centres de concurrència pública.

BARRIS	RECONVERSIÓ ANTIGUES URBANITZACIONS EN BARRIS La reconversió de les antigues urbanitzacions de segona residència en barris de residència permanent permet enfortir les estructura del territori municipal.	DISPERSIÓ I BAIXA DENSITAT La dispersió dels barris en el territori municipal i l'alt consum de sòl que comporta el model residencial de baixa densitat és un factor de debilitat que cal contrarestar.
	BONES CONDICIONS AMBIENTALS Els nous barris residencials compten amb unes condicions ambientals molt favorables, com a conseqüència de la proximitat dels espais rurals i de la tipologia de casa unifamiliar sobre parcel.la pròpia.	MANCA DE SUBCENTRALITATS SUFICIENTS La conversió de les urbanitzacions en barris residencials no ha estat seguida d'una política urbanística clara de subcentralitats estructurants.
ACTIVITAT ECONÒMICA	IMPORTANT IMPLANTACIÓ INDUSTRIAL La presència de polígons industrials de gran importància territorial (Barcelonès, Sant Ermengol, i altres) és una de les fortaleses municipals, i incideix positivament en l'activitat econòmica, la ocupació i la hisenda municipal.	POLIGONS INDUSTRIALS INACABATS Manca completar diversos elements d'urbanització, zones d'aparcaments, equipament i espais lliures en els polígons industrials. En alguns casos cal reorganitzar els òrgans de gestió.
	ARRELAMENT I VETERANIA ACTIVITATS INDUSTRIALS L'arrelament i veterania de moltes de les activitats radicades en els polígons industrials dona estabilitat, en la mesura en que es faciliti el completament dels serveis i la viabilitat dels processos de modernització o reconversió.	MANCA DE RENOVACIO DE PART DEL TEIXIT INDUSTRIAL Algunes indústries i activitats econòmiques no han assolit la necessària renovació o adaptació a les demandes, o no han sabut afrontar les inversions necessàries, incloses les urbanístiques.
	ALT POTENCIAL DE DIVERSIFICACIÓ ECONÒMICA Les activitats industrials i logístiques impulsen activitats complementàries o subordinades que han de facilitar una major diversificació de les activitats econòmiques en el municipi.	INSUFICIENT DEFINICIÓ DE LA ESTRATÈGIA ECONÒMICA Manca un pla estratègic centrat en l'economia local que permeti valorar a mig i llarg termini les actuacions a emprendre per tal de mantenir el valor dels polígons i calibrar les propostes del Pla Director Urbanístic d'Activitats Econòmiques (PDUAE) i altres.
PATRIMONI NATURAL I HISTÒRIC	IMPORTANT PATRIMONI HISTÒRIC-ARQUITECTÒNIC L'inventari de la Diputació de Barcelona posa de relleu l'amplitud i importància del patrimoni històric-arquitectònic, cultural, arqueològic i paisatgístic d'Abrera.	INSUFICIENT POSTA EN VALOR DEL PATRIMONI La modificació número 28 del PGOU, únicament va incloure 10 elements (8 masies i 2 ermites) i s'ha revelat insuficient per a posar en valor l'extens patrimoni històric, arquitectònic i arqueològic del municipi.
	PARC FLUVIAL DEL RIU LLOBREGAT El Parc Fluvial del riu Llobregat representa un dels més importants valors del municipi, i ha de ser considerat com una de les seves fortaleses destacades.	ESCÀS IMPACTE I ÚS SOCIAL DEL PARC DEL LLOBREGAT Malgrat els esforços realitzats des del planejament metropolità i local, i la declaració d'àmbits LIC (1997) i ZEPA (2005) i la seva ampliació LIC-ZEPA (2006), l'impacte i ús social del parc és encara molt escàs.
	TORRENT GRAN I SISTEMA FLUVIAL El torrent Gran i la xarxa de rieres i torrenteres menors és un factor de la màxima rellevància a efectes del planejament urbanístic (estructura del territori, fluïdesa de les esorrenties, vegetació de ribera, àmbits d'influència, proteccions).	MARGINALITAT DELS ESPAIS FLUVIALS La protecció del torrent Gran (Pla especial de 2001) es va limitar al segment adjacent al nucli urbà i no s'han definit mesures protectores suficients per la riera de Masquefa i de Magarola, la riera Morral del Molí, i altres torrents menors.
	IMPORTANT RESERVA DE SÒL NO URBANITZABLE Tot i l'intens procés de desenvolupament urbanístic del municipi, amb extensos sectors residencials i industrials, els dos àmbits de sòl no urbanitzable, a llevant i a ponent, constitueixen importants reserves de sòl que cal mantenir lliure.	MARGINALITAT DEL SÒL NO URBANITZABLE El sòl no urbanitzable no pot ser únicament el negatiu del sòl urbà. Cal una regulació pròpia i precisa que atengui als seus valors i necessitats, afavorint les activitats rurals i complementàries.

OPORTUNITATS		ATRIBUTS EXTERNS		AMENACES	
ACCESSIBILITAT I CONNECTIVITAT	INTEGRACIÓ URBANA CARRETERA C-55 La transformació del tram de la carretera C-55 que travessa el centre urbà representa una gran oportunitat per a refer les trames urbanes del Morral i Rebato i reestructurar totalment el sector nord.	IMPACTE AMBIENTAL DE L'AUTOVIA DEL MARGE ESQUERRA DEL LLOBREGAT La proposta de l'autovia del marge esquerra del Llobregat -no inclosa en el PDUI vigent- comportaria un impacte ambientalment negatiu, per la topografia, el viaducte sobre el riu i les dificultats d'integració urbana i paisatgística.			
	NOVA CONNEXIÓ AMB OLESA Una nova connexió amb Olesa des de l'A-2 i el nus amb la B-40 permet una alternativa més simple i menys costosa a la proposada pel marge esquerra del Llobregat, i facilita la reconversió de l'actual C-55.	DESESTIMACIÓ CONNEXIÓ C-55 AMB OLESA El manteniment -ja desestimat pel nou PDUI- de la connexió amb Olesa des de l'A-2, des de el marge del riu Llobregat, suposava mantenir el conflicte amb les àrees residencials adjacents			
	TRANSFORMACIÓ A-2 I REORDENACIÓ DEL TRÀFIC INTERMUNICIPAL L'autovia A-2 canalitza un gran volum de tràfic de llarga distància i de caràcter intermunicipal, que pot ser reduït si es diversifica.	NO RESOLUCIÓ DE LES BARRERES FÍSQUES L'amenaça que representen les barreres físiques que ocasionen les infraestructures, tant les ja existents com les proposades, ha de ser resolta de forma convenient i prioritària i en tant que part dels corresponents projectes.			
FACTOR HUMÀ	AUGMENT DE L'ACCESSIBILITAT VIÀRIA I FERROVIÀRIA Les noves infraestructures viàries i ferroviàries previstes o projectades suposen un augment substancial de l'accessibilitat del municipi, que ha de ser vista i aprofitada com una oportunitat.	NO RESOLUCIÓ DE LA INTEGRACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES La integració urbana de les infraestructures implica no només resoldre els efectes barrera, sinó també els conflictes derivats de les connexions amb la xarxa local, els impactes acústics i visuals, i els de la seguretat viària.			
	MESURES PER AFAVORIR LA LOCALITZACIÓ DE NOVES LLARS La millora de les condicions d'habitabilitat, en els diferents nivells (urbà, barri, edifici, habitatge) permet millorar les oportunitats de localització de noves llars en el municipi.	ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ El procés d'envelliment de la població és ja un fet (la població de més de 65 anys ha passat d'un 8,44% (2000) al 16,00% (2022) i la piràmide d'edats mostra que aquest procés irà en augment en els propers anys.			
	MESURES CONTRA LA MARGINALITZACIÓ O EXCLUSIÓ SOCIAL Si bé el grau de marginalització o d'exclusió social d'un segment de la població no és, per ara, rellevant, Abrera té la oportunitat de dissenyar una política preventiva amb un gran marge de temps.	AUGMENT DE LLARS DESESTRUCTURADES L'amenaça de creixement del nombre de llars desestructurades pot ser conseqüència, entre altres factors, de la pèrdua de llocs de treball estables i de la manca d'oferta d'habitatge assequible.			
CENTRE URBÀ	AUGMENT DE LES TAXES D'AUTOCONTENCIÓ I AUTOSUFICIÈNCIA Abrera pot augmentar les taxes d'autocontenció i d'autosuficiència, com a resultat de la creació d'ocupació dins del municipi i de la disminució del nombre de viatges a altres municipis.	AUGMENT DE LA DEPENDÈNCIA EXTERIOR La taxa d'autocontenció ha disminuït entre 2001 i 2011: el municipi ha perdut capacitat d'absorbir part de la seva força de treball. El nombre de llocs de treball localitzats en el municipi també ha disminuït en el mateix període.			
	REORDENACIÓ I ESTRUCTURACIÓ DEL CENTRE URBÀ La creació d'un espai central i representatiu, com a espai de referència urbana, és una oportunitat per a reordenar i estructurar el conjunt del nucli urbà.	PERPETUACIÓ DEL NUCLI URBÀ NO ESTRUCTURAT La inèrcia urbanística que suposa gestionar la simple admissió de noves peces urbanes o la seva adequació, sense una política activa de transformació de la estructura urbana, portaria a perpetuar l'actual model sense centre.			
	MILLORA ACTIVITAT COMERCIAL I TERCIÀRIA La millora de l'activitat comercial i terciària no deriva simplement de l'augment de la població; requereix la sistematització i jerarquització dels espais urbans, que Abrera té ara la oportunitat d'endegar.	CAIGUDA DEL COMERÇ I DE L'ACTIVITAT URBANA Les dificultats d'implantació dels eixos comercials i la manca d'incentius urbans, amenacen amb un estancament o un retrocés en l'activitat urbana, inclosa l'activitat comercial.			
	REORDENACIÓ DELS CREIXEMENTS URBANS Els creixements urbans possibles, incardinats amb les trames urbanes existents, és una oportunitat derivada de la reordenació viària i de la gestió urbanística del nou planejament general.	CREIXEMENTS INADEQUATS La perpetuació de la carretera C-55 a través del centre urbà, la no resolució dels canvis d'ús en algunes peces estratègiques, o dels buits urbans, pot portar a creixements amb formes, usos o paràmetres inadequats.			
BARRIS	MILLORA DE LA COHESIÓ I CONTINUITAT URBANA Les operacions de creació d'un espai urbà central, reordenació comercial i terciària, i de previsió de nous creixements ben articulats ofereix la oportunitat de millorar la continuïtat urbana i la cohesió social.	MANCA DE MODEL URBÀ Sense un model urbà de referència per als propers 15 ó 20 anys, que és l'horitzó de nou planejament general, el risc d'accions descoordinades o contràries als objectius desitjats és una amenaça real.			
	DENSIFICACIÓ I DIVERSIFICACIÓ TIPOLÒGICA La introducció de noves tipologies edificatòries i la densificació controlada de les antigues urbanitzacions de segona residència, avui convertides en barris de residència permanent, ofereix una clara oportunitat de millora.	MANTENIMENT MODEL POC ESTRUCTURAT La inèrcia derivada de la gestió urbanística dels antics plans parcials impedeix accions innovadores i eficaces per a una millora substancial dels barris residencials de baixa densitat allunyats del centre.			
	CREACIÓ DE SUBCENTRES EQUIPATS La revisió del planejament general és un moment oportú per a afavorir la creació de subcentres equipats en espais seleccionats per les seves condicions d'accessibilitat, usos i capacitat estructurant.	EXCESIVA DEPENDÈNCIA EXTERNA La excessiva dependència dels municipis veïns és una amenaça que pot ser combatuda amb una política activa de millora dels barris, buscant una contenció o reducció significativa d'aquesta dependència.			
ACTIVITAT ECONÒMICA	COMPLERTAMENT TEIXIT INDUSTRIAL DE QUALITAT La oportunitat de completar la urbanització, els aparcaments, accessos i equipaments dels polígons industrials no pot ser eludida, si bé cal cercar el necessari finançament.	INEFICIÈNCIA DEL TEIXIT INDUSTRIAL L'amenaça d'obsolescència dels teixits industrials, si s'abandona la gestió activa, des de les instàncies públiques i privades competents, pot portar a la ineficiència i el sobrecost de manteniment.			
	REORDENACIÓ ACTIVITATS ECONÒMIQUES El pes de les activitats econòmiques en el municipi exigeix una continuada acció de reordenació, diversificació, manteniment i millora.	PERDUA D'OcupACIÓ EN ELS POLÍGONS INDUSTRIALS La pèrdua de llocs de treball per manca d'adequació, renovació o adaptació tecnològica de les activitats pot portar al col·lapse dels polígons industrials.			
	DEFINICIÓ ESTRATÈGIA ACTIVITAT ECONÒMICA Abrera té ara la oportunitat de repensar el model econòmic a mig i llarg termini, amb l'objectiu de mantenir el valor acumulat en els polígons	ACTUACIONS IMPROVISADES Sense una clara definició estratègica per als propers anys, les actuacions poden programar-se des de la improvisació o el resultat a curt termini.			

	industrials, relançar l'activitat i augmentar els llocs de treball localitzats.	
PATRIMONI NATURAL I HISTÒRIC	CONFECCIÓ CATÀLEGS I DEFINICIÓ DE MESURES DE PROTECCIÓ La confecció i aprovació dels Catàlegs de Béns Protegits i de Construccions en sòl no urbanitzable, incorporats al nou POUM, ofereix la oportunitat de revaloritzar i regular els elements patrimonials o d'interès.	DEGRADACIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC-ARQUITECTÒNIC La inexistència d'un Catàleg complet dels elements històric-arquitectònics de valor, i d'una regulació adequada per la seva protecció i posta en valor, pot comportar la degradació progressiva del patrimoni.
	POSTA EN VALOR ESPAIS FLUVIALS Els espais fluvials, i molt especialment els relacionats amb el riu Llobregat, han de ser posats en valor a partir d'una sèrie concatenada d'accions, entre les quals les contingudes en el nou planejament general.	IRRELEVANCIA SOCIAL DELS ESPAIS FLUVIALS La extraordinària riquesa dels espais fluvials no pot ser desconeguda per la població, sota el risc de resultar finalment socialment irrelevant.
	REGULACIÓ DE LES ACTIVITATS EN SÒL NO URBANITZABLE Les activitats en sòl no urbanitzable precisen d'una regulació adient i eficaç als propis objectius agraris i forestals, amb els usos complementaris adequats en les masies, cases rurals i altres construccions existents.	DEGRADACIÓ O PERDUA DE VALORS NATURALS I PAISATGÍSTICS La no regulació i gestió positiva del sòl no urbanitzable porta a la seva progressiva degradació i mal ús, amb conseqüències molt negatives per espais amb valors naturals i paisatgístics.
PLANEJAMENT	PLANEJAMENT TERRITORIAL I DIRECTOR INTEGRADORS El vigent Pla territorial metropolità de Barcelona reconeix la singularitat de la ròtula Martorell-Abrera.	PLANEJAMENT TERRITORIAL I DIRECTOR IMPOSITIUS La possibilitat que de les directrius del planejament territorial i director es derivin actuacions contràries a la estratègia urbanística municipal és una amenaça que caldria contrarestar trobant un punt de consens.
	RENOVACIÓ I POSTA AL DIA DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL La revisió del Pla general d'ordenació urbana (PGOU), vigent des de 1988, comporta actualitzar i posar al dia tot el planejament municipal, eliminant les regulacions que havien esdevingut obsoletes.	MANTENIMENT DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC OBSOLET El manteniment de ordenacions o regulacions urbanístiques de no acords amb les necessitats actuals, o la demora en l'aprovació del nou planejament general pot bloquejar iniciatives d'interès general.
	DESENVOLUPAMENT I EXECUCIÓ DEL NOU PLANEJAMENT MUNICIPAL El desenvolupament mitjançant plans derivats i la execució de les propostes del nou Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) és una oportunitat per a replantejar els objectius urbanístics per als propers 12 ó 16 anys.	GESTIÓ URBANÍSTICA DIFICULTADA PEL PLANEJAMENT OBSOLET La gestió urbanística de determinats sectors de planejament derivat o polígons d'actuació urbanística pot quedar dificultada per manca de planejament general posat al dia i acord amb l'interès general.

5.2. Diagnosi urbanística

Concretant una mica més les idees que deriven de l'anàlisi DAFO continguda en l'apartat anterior, la present Diagnosi Urbanística destaca alguns dels trets més rellevants de la situació urbanística del municipi d'Abrera, a partir de la informació que l'equip redactor ha anat recopilant en la fase d'estudis previs. El seu objectiu és el d'oferir una panoràmica dels temes més rellevants, a efectes de la futura redacció del POUM.

La diagnosi és també un document de síntesi. S'ha acotat la seva extensió per tal d'afavorir una visió concisa i breu de la problemàtica urbanística d'Abrera. Els temes destacats s'exposen en els següents apartats.

En qualsevol cas, resulta clar que, donada la situació urbanística d'Abrera, amb una alta proporció del seu territori classificat com a sòl urbà o urbanitzable, una gran part del qual ja executat o en vies d'execució, els temes fonamentals giraran entorn de la millora i el manteniment del que ja existeix, i en la prevenció de noves actuacions que puguin empitjorar aquesta situació o dificultar o impedir les millores necessàries.

Ara bé, dins d'aquest capítol cal esmentar de forma destacada la incidència de les infraestructures, existents i projectades, en la ordenació urbana i territorial, per tal com –en tractar-se en quasi tots els casos d'infraestructures d'importància territorial- cal minimitzar els efectes negatius sobre el municipi d'Abrera, ja sigui per la consolidació de les barreres ja existents o l'aparició d'altres noves, o per la incidència sobre el medi ambient (impacte sobre espais naturals d'interès, manca d'integració paisatgística, alteració del mapa acústic, etc.).

El repte principal del nou POUM consistirà, molt probablement, a prevenir o millorar aquests impactes, amb l'objectiu del manteniment i millora de la qualitat de vida dels residents. El POUM ha d'articular, per tant, un creixement en qualitat, més que en quantitat.

Els temes a destacar són els següents:

I. ADAPTACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC AL MARC LEGAL

El planejament urbanístic general municipal data de l'any 1987 (entrada en vigor en 1988). Es tracta d'un document amb més de trenta cinc anys d'antiguitat i clarament obsolet. El gran retràs en l'adaptació al marc legal i territorial del planejament urbanístic ha perjudicat la gestió urbanística municipal.

D'altra banda, es tracta d'un document que remet a plans derivats molt anteriors, els quals no deroga, mantenint totalment o només parcialment les seves determinacions, el que ha originat una situació en alguns casos bastant confusa i sempre poc operativa.

Una de les raons que justifica la redacció del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) és, per tant, l'adaptació del planejament urbanístic municipal al marc legal exposat en el capítol 2, i especialment al següents textos:

- Llei d'urbanisme (TRLU), segons el Text refós aprovat per Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010), consolidat amb les modificacions introduïdes per la Llei 3/2012, de 22 de febrer, i posteriors.
- Reglament de la Llei d'urbanisme, RLU (Decret 305/2006, de 18 de juliol);

que configuren el marc legal de l'urbanisme a Catalunya.

En el mateix sentit cal tenir en compte la legislació estatal:

- Real Decret Legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana.

en els aspectes de la seva competència.

Cal també incidir especialment en l'adaptació del planejament urbanístic a la nombrosa legislació i normativa de caràcter sectorial, quins textos principals s'han citat en el capítol 2, la qual afecta aspectes més específics i acotats, però d'una gran transcendència per a la pràctica quotidiana de l'urbanisme.

II. ADAPTACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC AL PLANEJAMENT TERRITORIAL I DIRECTOR

El Pla territorial metropolità de Barcelona, que inclou el municipi d'Abrera, va ser aprovat amb data de 20 d'abril de 2010. Es tracta d'un Pla territorial parcial, amb les competències que li atorga la Llei de política territorial, però que té determinades implicacions sobre el planejament urbanístic municipal, tal com ja s'ha exposat en un capítol anterior d'aquesta Memòria. El Pla d'ordenació urbanística municipal d'Abrera ha d'ésser coherent amb les seves determinacions i facilitar-ne l'acompliment, d'acord amb l'article 13 TRLU.

Els aspectes a tenir en compte són:

- La delimitació dels espais de protecció especial i de protecció preventiva que es corresponen amb sòls no urbanitzables en el planejament urbanístic municipal. El POUM haurà de precisar aquestes delimitacions, donat que apareixen dibuixades a escala 1:50.000 en el planejament territorial.
- La posició en el territori de les grans infraestructures territorials, viàries i ferroviàries, amb una forta incidència en el municipi d'Abrera, i que corresponen a reserves de sòl que cal concretar a través dels projectes executius corresponents. Aquest aspecte és especialment important, donat que es tracta de reserves de sòl la majoria de les quals no compten encara amb estudis informatius o projectes de les corresponents infraestructures viàries i ferroviàries descrites en l'apartat corresponent d'aquesta Memòria.
- La definició de les estratègies municipals de creixement i dels principals paràmetres que orienten el desenvolupament o la transformació de cada municipi.

- La inclusió d'Abrera en l'àmbit corresponent al Pla director urbanístic de la ròtula Martorell-Abrera delimitat inicialment pel Pla territorial, quines determinacions afectaran de forma directa al Pla d'ordenació urbanística municipal, tot i que actualment aquest Pla director ha estat després subdividit en dos: el Pla director d'infraestructures (PDU-I) i el Pla director de les activitats econòmiques (PDU-AE), als quals s'ha fet referència en altres capítols d'aquesta Memòria.

III. ELS ESCENARIS DE LA POBLACIÓ

L'evolució de la població revela un creixement demogràfic sostingut, amb alguns períodes de molt forta dinàmica, a partir de la dècada dels anys seixanta del segle passat, quan una part important del terme municipal es destina als polígons industrials. La arribada de les instal·lacions de Seat a Martorell marca un segon moment important en el creixement demogràfic d'Abrera. La població passa de 715 habitants en 1960 a 4.199 en 1981 i a 8.177 en 2000, per arribar als 12.697 de 2022.

Les taxes de creixement interanuals es mantenen al llarg de tot aquets període, fins al relatiu descens que s'inicia en 2008, tot i mantenint el creixement sostingut de la població empadronada, amb petites pèrdues de població en 2010, 2015 i 2018. Una part significativa d'aquest creixement -tant al segle XX com al segle XXI- és deguda al pas de segona a primera residència, ja sigui per l'efectiva ocupació de la casa com a residència habitual, ja sigui per l'empadronament de les persones en la segona residència, procés que no s'ha aturat encara.

L'anàlisi de l'estructura de la població -piràmide d'edats-, d'altra banda, revela un important gruix de població en la franja dels 40-54 anys, amb un altre franja significativa que correspon als 10-20 anys. Per tant, si fem la projecció a l'horitzó del Pla (12-16 anys), hi és implícita una forta expectativa de gent gran –quin percentatge anirà creixent, tal com s'ha vist en el capítol 4.2, que demandarà equipaments sanitaris, assistencials i així com residències equipades o habitatges assistits. I, pel que fa a la segona franja, un altre expectativa de joves en edat d'emancipació que demandaran el primer habitatge. Aquesta demanda futura contrasta amb la escassa presència d'edificis d'habitatges plurifamiliars i, més especialment encara, amb la total insuficiència de la oferta d'habitatges amb protecció oficial en les seves diverses modalitats. El municipi no compta tampoc amb habitatges dotacionals públics de lloguer. La Memòria Social del POUM ha d'incorporar una quantificació de la demanda exclosa i una anàlisi de les seves components, així com la valoració de la oferta d'habitatge assequible en el terme municipal.

Si apliquem l'índex NMO local de 2,66 habitants per habitatge (dada de 2011, no actualitzada encara pel cens de 2021) sobre els 4.450 habitatges principals censats en 2011, arribaríem a una xifra de capacitat poblacional teòrica de 11.837 habitants, és a dir, només 22 habitants per sobre dels censats en el mateix any (que donava 11.815 habitants). Evidentment, aquesta capacitat màxima teòrica no suposa la ocupació simultània i permanent de tot el parc

d'habitatges, ni tampoc té en compte la possibilitat d'una major ocupació dels habitatges, per sobre de l'índex NMO, en els períodes estivals o de vacances i cap de setmana. És una xifra inferior als 13.279 habitants teòrics estimats per a l'any 2028 (i als 13.888 habitants teòrics estimats per a 2034) amb una taxa de creixement interanual del 0,75%, o també als 13.122 habitants estimats per a 2028 (i als 13.561 habitants estimats per a 2034) amb una taxa limitada al 0,55%.

Cal també recordar que el PGOU 1988 va estimar un total de 5.978 habitatges i 22.148 habitants com a potencials teòrics, xifres que l'Avanç de 2008 -no tramitat- va deixar en 7.755 habitatges i 20.939 habitants (veure capítol 4.4).

Per tal de calcular les necessitats de nous habitatges per a acomodar aquests possibles creixements poblacionals, cal tenir en compte en primer lloc els potencials romanents corresponents al planejament urbanístic aprovat però no desenvolupat o executat, així com el que deriva dels solars buits o no enterament edificats en sòl urbà. Aquest potencial romanent apareix quantificat en el capítol 4.4.5 (taula 47a) en un total de 1.947 habitatges possibles, que sumats als 11.815 habitants de capacitat teòrica del parc edificat, dona un total de 13.762 habitants, xifra que supera per poc els 13.279 habitants estimats a 2028 i s'apropa als 13.888 estimats a 2034, d'acord amb la projecció de població efectuada amb una taxa de creixement mitjana (veure taula 21).

Això no obstant, tal com s'explica en l'apartat següent, la demanda d'habitatges (i de sòl urbà o urbanitzable per usos residencials) no prové únicament del creixement vegetatiu.

IV. DEMANDA D'HABITATGES

El parc d'habitatges d'Abrera ha estat quantificat en un total de 5.223 habitatges en el darrer cens de 2011. Consta que fins a 2016 es varen acabar un total de 82 habitatges (segons el Pla municipal de l'habitatge; no s'ha pogut disposar dels habitatges acabats entre 2017 i 2023). Si els afegim, tindriem avui un parc de 5.305 habitatges.

Tal com s'ha assenyalat en el apartat anterior, la piràmide d'edats mostra un important gruix que reflecteix la importància de la població de mitjana edat, com a grup d'edat més important en el municipi, a més d'una significativa presència de nens de fins a 10 anys. No només per raó d'aquesta projecció de la població infantil, sinó també per raó de les altres demandes (cerca del primer habitatge per emancipació familiar dels joves, divisió de les llars per divorci o separació, persones soles, immigració, etc.) la demanda d'habitatges previsible en el període de vigència del POUM pot ser significativa.

S'ha posat també de relleu la escassa oferta d'habitatges en edificis plurifamiliars i, especialment, d'habitatges amb protecció oficial en les seves diverses modalitats, tenint en compte que el nombre de persones inscrites en el registre de sol·licitants d'habitatges amb protecció oficial ha passat de 3 en 2012 a 47 en 2022. El municipi no compta tampoc, actualment, amb suficients

allotjaments dotacionals públics de lloguer, de gestió municipal o autonòmica, tot i les recents promocions de Corp i Salas.

Les anàlisis que incorporarà el POUM sobre la demanda exclosa i les seves components pot ajudar a definir les polítiques municipals d'habitatge. El present diagnòstic emfatitza els següents punts:

- El significatiu dèficit d'habitatges subjectes a protecció oficial, en les seves diferents modalitats (protegit, concertat, allotjaments dotacionals públics en règim de lloguer, etc.) que permeti millorar l'accés a l'habitatge d'aquells col·lectius més desfavorits o amb més dificultats per a accedir a l'habitatge (demanda exclosa).
- La necessitat de precisar la ubicació en l'espai i en el temps dels habitatges amb protecció oficial o els allotjaments dotacionals públics necessaris per als propers anys.
- La definició de la nova oferta d'habitatges en funció dels potencials romanents en el planejament urbanístic vigent i encara no desenvolupat, i de les aptituds dels sòl vacants, donant prioritat als habitatges situats en edificis plurifamiliars.

V. EVOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA

Sobre els 8.595 habitants censats en 2001, un total de 4.313 habitants (51,02%) corresponen a població ocupada dins o fora del municipi. La resta (el 48,98% de la població), correspon a la població activa no ocupada o en atur, i a la població no activa. En 2011, sobre el total de 11.802 habitants, la població ocupada era de 5.192 habitants, però havia disminuït en percentatge sobre el total (44,72%).

Sobre el total de 5.193 residents ocupats en 2011, només 1.831 treballen en el propi municipi, mentre que els altres 3.362 (o sigui un 64,74%, és a dir, la majoria dels residents ocupats) es desplacen diàriament al seu lloc de treball extern al municipi (taula 20).

D'altra banda, també en 2011 treballaven en el municipi un total de 5.363 persones que es desplaçaven diàriament a Abrera des d'altres municipis. Aquesta xifra ha disminuït respecte dels 6.585 no residents que treballaven a Abrera en 2001. Tal com aquesta xifra ja indica, la quantitat de llocs de treball localitzats (LTL) en el municipi, ha disminuït de 8.421 llocs en 2001 a 7.194 llocs en 2011. No es disposa encara de les dades corresponents al cens de 2021.

La conseqüència de tot això és que, a Abrera, la taxa d'autocontenció (residents ocupats al municipi respecte de la població resident ocupada) ha disminuït entre 2001 i 2011, passant de 42,57 a 35,27. Aquesta taxa indica que la dependència del municipi respecte de l'entorn ha augmentat, i hi ha més gent que s'ha de desplaçar diàriament per motius de treball.

La taxa d'autosuficiència (residents ocupats al municipi respecte dels llocs de treball localitzats), en canvi, ha augmentat en el període considerat (passant de 21,80 a 25,45), per efecte de la disminució de llocs de treball localitzats amb els residents ocupats a dins del municipi estables.

Cal diagnosticar, per tant, com a positiva, la creació de més llocs de treball en el municipi, fomentant la seva ocupació pels propis residents que ara es desplacen a altres municipis de l'entorn o de la regió metropolitana.

Cal, per tant, continuar diversificant l'economia local (i afavorint els sectors que poden ser competitius a Abrera en relació a altres localitzacions properes), fomentant la creació de nous llocs de treball en les diferents branques d'activitat (industrial, comercial, terciària), amb el doble objectiu de contrarestar la tendència a la uniformitat funcional i de reduir el nombre de desplaçaments diaris per motius de treball.

VI. ESTAT DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC MUNICIPAL

El planejament urbanístic general del municipi d'Abrera consisteix actualment en un Pla general d'ordenació urbana (PGOU) aprovat en 1987 (en vigor des de 1988) i no adaptat al marc legal i normatiu vigents, ni al planejament territorial, el qual remet sovint, total o parcialment, segons els casos, al planejament derivat anterior. Aquest Pla general d'ordenació ha estat modificat puntualment en una trentena llarga d'ocasions (34 modificacions fins a la data) i ha estat desenvolupat mitjançant figures de planejament derivat tant en sòl urbà com en sòl urbanitzable. La present Memòria incorpora un llistat complet d'aquestes figures, amb una descripció de les determinacions més importants als efectes de la posterior proposta d'ordenació.

En qualsevol cas, a efectes de la present Diagnosi interessa sobre tot:

- a) Definir la legalitat urbanística vigent en tot el territori municipal. És a dir, definir per un costat la classe de sòl (urbà, urbanitzable o no urbanitzable) i, per un altre, les determinacions i paràmetres urbanístics que deriven de les qualificacions urbanístiques vigents, siguin aquestes les pròpies del planejament general o les que es mantenen o modifiquen dels plans derivats anteriors no derogats.
- b) Analitzar l'estat d'execució del planejament i fer una primera estimació, encara que provisional, del potencial urbanístic romanent, tant en termes de sostre edificable per als diferents usos, com en termes de nombre d'habitatges encara possibles.

L'apartat 4.4 d'aquesta Memòria incorpora totes aquestes dades. Cal dir en primer lloc que no tots els sectors previstos en el planejament general han estat desenvolupats, si bé la gran majoria sí que ho han estat, total o parcialment, sens perjudici d'alguns que troben en fase de tramitació o desenvolupament. D'altra banda, també s'han desenvolupat altres sectors de planejament especial no previstos en el planejament general, entre els quals diversos plans especials de reforma interior i el de protecció del torrent Gran.

S'ha realitzat una tasca minuciosa d'identificació dels sectors i parcel·les que encara es mantenen buides, tot i que en molts casos es tracta de parcel·les en sòl urbà consolidat, amb tota la urbanització executada. Les taules detallades apareixen en l'apartat 4.4.5.

La capacitat d'absorció dels sòls urbans consolidats i dels sòls urbanitzables previstos en el planejament urbanístic vigent resulta encara significativa, encara que insuficient, degut a que es tracta de les parcel·les o àmbits que, per diversos motius -aliens al planejament- no han pogut ser edificats en el llarg període de temps transcorregut des de l'aprovació del planejament urbanístic corresponent.

D'altra banda, les possibilitats del municipi per a qualificar més sòl, urbà o urbanitzable, són també relativament limitades. Això implica que el nou planejament general hauria de dirigir la seva estratègia cap a un creixement en qualitat –sens perjudici dels potencials romanents quantificats i de la possibilitat d'ajustar les densitats edificables en alguns sectors- més que en quantitat.

VII. EQUIPAMENTS I ESPAIS LLIURES

A) ESPAIS LLIURES

Tal com s'ha explicat en l'apartat 4.5.7 el municipi d'Abrera compta amb un total de 84,40 ha qualificades com a parcs, jardins i espais lliures en els àmbits residencials (dels quals 27,06 ha en el nucli urbà, 19,41 ha als barris de Santa Maria de Vilalba i les Carpes i 7,74 ha a ca n'Amat) i altres 32,32 ha en els industrials, sense comptar els espais relacionats amb el riu Llobregat i el Torrent Gran. L'estàndard actual (2022) és de 66,95 m²s/hab, molt superior al mínim legal exigible. Es tracta, això no obstant, de sòl qualificat com a zona verda, una part considerable del qual no ha estat desenvolupat.

Amb tot, els parcs i jardins executats, especialment en el casc urbà, estan ben situats i ben mantinguts, tot i que són susceptibles d'una major continuïtat urbana per tal de consolidar itineraris de vianants i bicicletes, buscant sobre tot la relació amb els centres escolars i els equipaments esportius, la estació i altres equipaments d'afluència pública important.

Les previsions del planejament urbanístic en els barris residencials, tant els del marge esquerra com a ca n'Amat, són quantitativament amplies, tot i que, en alguns casos, es tracta d'espais forestals o amb escasses condicions per a la seva transformació en autèntics parcs urbans.

Caldrà distingir entre els parcs urbans i jardins de barri, amb una evident funció social, i els altres espais lliures amb funcions de tipus ornamental, connector o ambiental, igualment importants en un altre ordre de consideracions.

La diagnosi planteja un model basat en les següents estratègies:

- Protegir efectivament els entorns rurals i boscosos, però també proposar espais lliures útils per a cada barri. En alguns casos, el sòl no urbanitzable pot també complir part de les funcions atribuïdes als parcs i jardins.
- Proposar modalitats d'espais lliure que incorporin els itineraris i eixos verds en sòl urbà i no urbanitzable.

- Crear espais de passeig entre els equipaments de major aflluència, especialment protegint els itineraris de nens i adolescents o de gent gran o amb dificultats de mobilitat.
- Definir la trama d'eixos verds territorials en relació amb una xarxa estructurada de places, jardins i espais lliures urbans.
- Definir una corona verda entorn del nucli urbà central de la població

B) EQUIPAMENTS

L'apartat 4.5.6 incorpora un llistat dels equipaments municipals existents i en ús. No hi ha dubte que s'ha de considerar que el municipi disposa d'equipaments públics de qualitat en quasi tots els camps, tot i que caldrà complementar la oferta d'acord amb la prognosi de població, especialment tenint en compte la estructura demogràfica (piràmide d'edats, perspectiva de gènere, necessitats específiques de la gent gran i de determinats col·lectius, etc.).

Amb tot, tal com s'indica en l'apartat 4.4.5, on s'han calculat els potencials romanents, el sòl qualificat com a sistema d'equipaments públics que resta buit i sense assignació d'ús específic és considerable. Concretament un total de 137.611,37 m²s (13,76 ha) en sectors residencials i altres 84.573,99 m²s (8,45 ha) en sectors industrials. Cal afegir, encara, els sòls destinats a equipaments que sorgiran del planejament derivat no desenvolupat, segons estàndards urbanístics, i que han de donar servei principalment a nous creixements residencials o industrials. Això dona, en el seu conjunt, un marge d'acció important per al nou POUM, tant per a la localització de nous equipaments com per a la distribució dels usos segons les necessitats.

La diagnosi planteja que el nou POUM, en conseqüència, haurà de:

- Preveure la reserva dels espais d'equipament comunitari i dotacions locals, ja qualificats o no, en resposta a les noves necessitats en relació a la dinàmica demogràfica (creixement i estructura). El model definitiu haurà de tenir una distribució espacial coherent amb les necessitats específiques dels diferents barris i haurà de ser pensat també de manera global (equipaments generals amb un àmbit d'influència en tot el municipi).
- Revisar algunes localitzacions obsoletes.
- Establir les reserves necessàries a cada nucli urbà i barri, tenint en compte la forta tendència a la transformació de les segones residències en residències permanents.

VIII. FOMENT DEL CENTRE URBÀ

Tal com ja s'ha explicat en altres apartats d'aquesta Memòria, cal mantenir i actualitzar la política de foment del centre urbà d'Abrera, ja iniciada per l'ajuntament amb la política d'eixos comercials, urbanització i qualitat de l'espai públic i dels equipaments i serveis urbanístics. Cal valorar adequadament els

efectes sobre els usos urbans, i més concretament sobre el comerç i les activitats en planta baixa o amb relació directa amb l'espai públic.

Un element molt important de la diagnosi urbanística fa referència a la carència d'un espai urbà central potent de caràcter representatiu. Per posició urbana i densitat d'ús, tindria un important efecte organitzador del conjunt d'espais del nucli urbà d'Abrera, facilitant les continuïtats entre els diferents barris i sectors i augmentant-ne la cohesió social.

El nou espai central permetria la reestructuració general dels espais i itineraris a través de tot el nucli i, en general, de tot el territori municipal. Hi pot tenir un paper important la política comercial, d'estructuració del sistema d'equipaments i espais públics, i també del d'aparcaments (amb estudis específics sobre les capacitats potencials, la posició urbana, les condicions d'accés i urbanització i la relació amb el centre urbà).

Altres elements rellevants a efectes de la present diagnosi urbanística són els següents:

- La proposta de normes urbanístiques reguladores de les condicions de rehabilitació, substitució, ampliació o reforma d'edificis, d'acord amb les seves característiques.
- La regulació dels usos, fomentant el centre urbà com el principal espai de serveis i comerç del municipi, i en tant que espai de trobada, relació i cohesió social.
- La regulació de les densitats necessàries per mantenir la capacitat i la viabilitat del comerç, de les activitats econòmiques i dels equipaments.
- La regulació dels paràmetres relatius a la relació de les edificacions amb l'espai públic, com són la posició de l'edifici en la parcel·la, la composició arquitectònica, els materials de construcció, els cossos i elements sortints, les instal·lacions tècniques, i altres elements definitoris del paisatge urbà.
- El disseny i manteniment dels espais públics, prioritzant els aspectes qualitatius dels espais centrals (paviments, il·luminació pública, mobiliari urbà, arbrat i jardineria, senyalització i demés elements constitutius de l'espai públic, a considerar en qualsevol cas conjuntament en cada projecte, i no de forma separada o autònoma).
- La política d'aparcaments de dissuasió i de proximitat, en espais adequats, amb urbanització tova i arbrat, ben senyalitzats, i que faciliti l'accés directe al centre urbà i eviti el tràfic de pas innecessaris.
- La protecció dels edificis i elements amb valors històrics i arquitectònics, així com dels conjunts urbanístics, arquitectònics o arqueològics amb valor de referència urbana.
- La consideració del paisatge urbà i la creació de la carta de colors.

IX. GESTIÓ DELS BARRIS

La consideració dels barris sorgits de les antigues urbanitzacions de segona residència, com a tema a afrontar des d'una perspectiva urbanística és especialment important a Abrera, donada la posició territorial allunyada del centre dels sectors de ca n'Amat, can Vilalba, Sant Miquel, Santa Maria de Vilalba, el Suro i les Carpes de Vilalba. Els problemes de manteniment dels espais i serveis públics en tots aquests sectors residencials és, potser, un dels més importants que el municipi ha d'afrontar actualment.

La diagnosi se centra en el model a desenvolupar, que ha de basar-se clarament en una aposta per l'establiment o potenciació de les diferents centralitats sobre el territori, que concentrin i ofereixin els serveis mínims de proximitat, sens perjudici d'altres usos o activitats de major impacte. Aquestes centralitats podrien contenir una varietat d'usos econòmics i d'equipaments i haurien de ser tractades en tant que llocs de referència i identitat local.

També cal reconsiderar les densitats d'habitatges, en relació tant amb els costos de manteniment dels serveis urbanístics com dels llindars de viabilitat dels possibles pols comercials i d'activitat, i que pot ajudar a completar el procés de pas de segona a primera residència que ja ha estat operatiu al llarg dels darrers quinquennis.

X. PROTECCIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC-ARQUITECTÒNIC

Abrera no compta amb Catàleg de Béns protegits (ja que únicament es disposa d'un nombre limitat d'edificis protegits pel propi planejament urbanístic i d'un inventari), i no ha desenvolupat el Catàleg de construccions en sòl no urbanitzable previst en la legislació urbanística vigent. Aquestes són mancances que el nou Pla d'ordenació urbanística municipal ha de suplir.

Als efectes de la present diagnosi, es compta amb l'inventari del patrimoni local realitzat per la Diputació de Barcelona, que no es limita només al patrimoni històric-arquitectònic, sinó que abasta altres aspectes del patrimoni social, cultural i tradicional, i que ha estat incorporat en el present lliurament del document d'Estudis Previs i Diagnosi Urbanístic, donat que aquest document constituirà el punt de partida per al Catàleg de Béns Protegits, amb detall de cada un dels elements identificats, que el nou POUM ha de contenir.

Pel que fa al Catàleg de construccions en sòl no urbanitzable (que ha d'incloure les masies i cases rurals, juntament amb altres construccions en sòl no urbanitzable) serà un document de nova creació, que el nou POUM incorporarà a efectes de regular les condicions d'edificació, rehabilitació o ampliació i, molt especialment, els usos admissibles, d'entre els que estableix la legislació vigent, que poden ajudar a fomentar l'activitat econòmica i oferir alternatives d'interès per a molts propietaris, substituint o complementant, quan les condicions així ho justifiquin, l'activitat agrícola tradicional.

XI. DIAGNOSI AMBIENTAL

A) TERRITORI I OCUPACIÓ DEL SÒL

El municipi d'Abrera es troba a l'extrem nord de la comarca del Baix Llobregat, limitant amb el Vallès Occidental, a les terres planes de la Depressió Prelitoral Catalana, a banda i banda del Llobregat. Pel nord, Abrera limita amb Esparreguera per la riera anomenada de Masquefa (després dita Magarola) i amb el terme d'Olesa de Montserrat, a l'esquerra del Llobregat. Per l'oest, confronta amb municipis del Vallès Occidental: en un petit sector al NE termeneja amb Viladecavalls pel torrent de Sant Jaume, amb el terme d'Ullastrell en una petita zona a l'esquerra de la riera del Morral, i al SE, aigües avall d'aquesta riera termeneja amb Castellbisbal. A sud, limita amb Martorell i Sant Esteve Sesrovires coincidint en gran part amb el torrent de Can Noguera. A est, encara que en un tram molt curt, també confronta amb un municipi de l'Anoia, els Hostalets de Pierola.

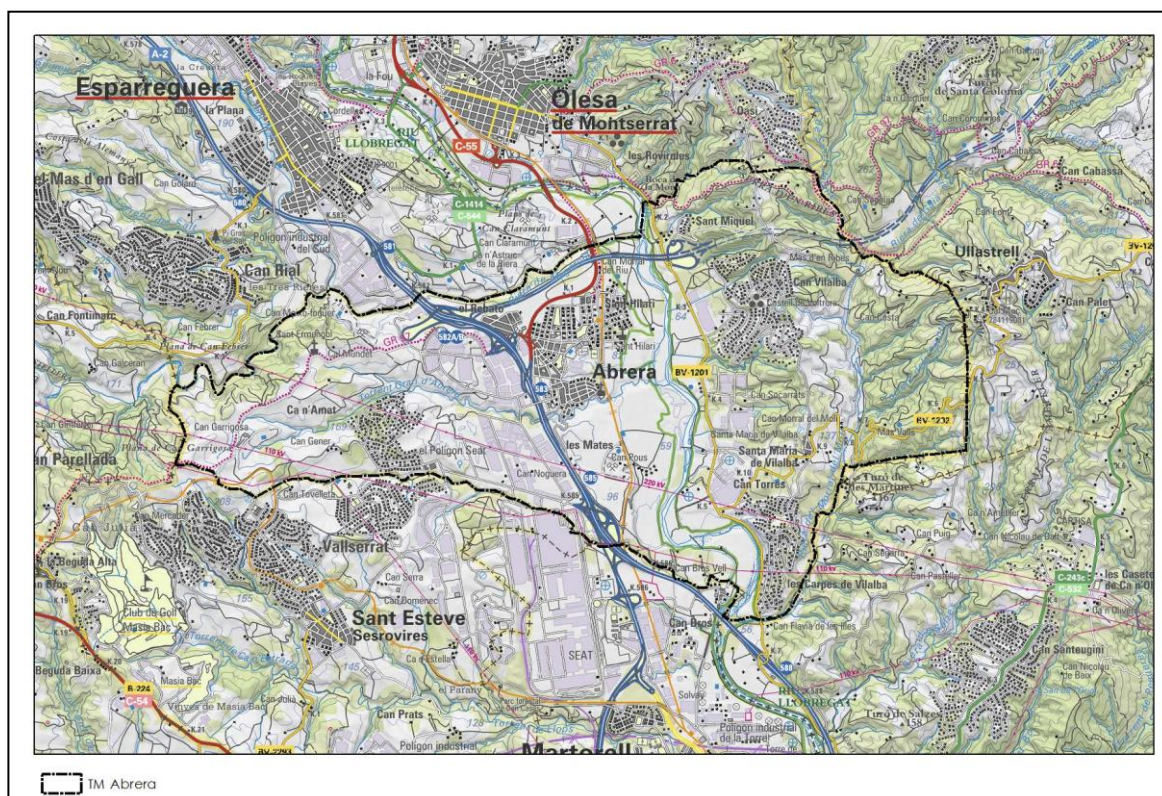


Figura 1. Emplaçament (ICGC).

El terme comprèn el nucli urbà d'Abrera i de Santa Maria de Vilalba, a més de nombroses urbanitzacions, com Can Vilalba, Ca n'Amat, les Carpes, Sant Hilari i Sant Miquel.

Quant a la topografia, el relleu es caracteritza per parts ben diferenciades: les elevacions de Can Garrigosa (237 m), a ponent, de perfils suaus, la serra d'en Ribes (253 m), a llevant, amb certes variacions de nivell, al mig, la vall del Llobregat. La major altitud, 287 m, és al límit amb Ullastrell, a oest.

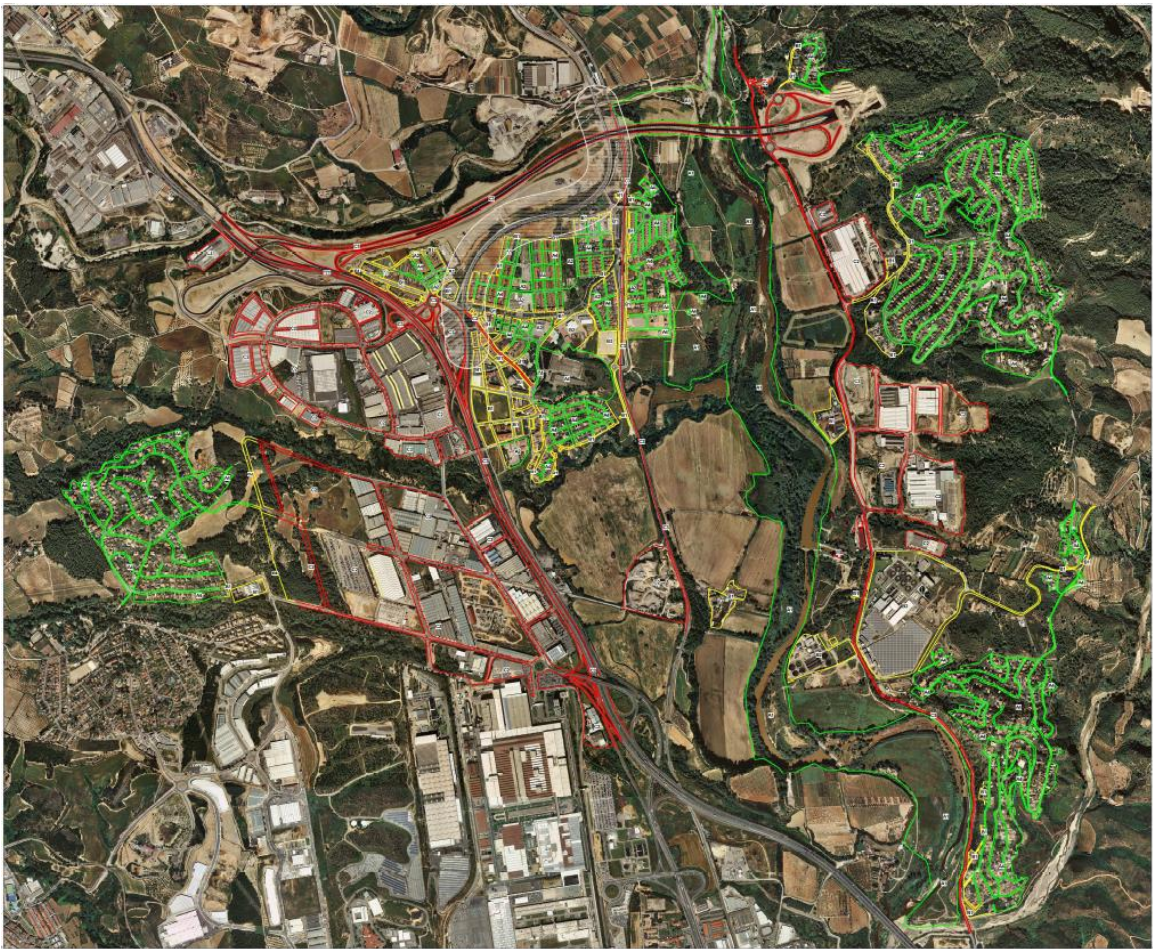
B) ATMOSFERA

B.1. Qualitat acústica

Actualment, en aquest àmbit cal tenir en compte el Decret 176/2009, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, i se n'adapten els annexos (DOGC núm. 5506- 16/11/2009). El decret estableix en l'art. 10 la delimitació dels diferents tipus d'àrees acústiques:

- a) Zona de sensibilitat acústica alta (A).
- b) Zona de sensibilitat acústica moderada (B).
- c) Zona de sensibilitat acústica baixa (C).
- d) Zones de soroll.
- e) Zones d'especial protecció de la qualitat acústica (ZEPQA).
- f) Zones acústiques de règim especial (ZARE).

L'ajuntament d'Abrera disposa de mapa de capacitat acústica de data d'agost de 2013, redactat amb l'assistència tècnica del Servei per a la Prevenció de la Contaminació Acústica i Llumínosa del Departament de Territori i Sostenibilitat i Debeacústica. Aquest va ser aprovat definitivament pel Ple municipal en acord núm. 5/127, de data de 1 d'agost de 2013. Les zones de sensibilitat acústica establertes resten subjectes a revisió periòdica, que s'ha de fer com a màxim cada deu anys, des de la data de la seva aprovació. Així mateix, la zonificació acústica del territori s'ha de revisar, quan es produeixin canvis en el planejament territorial i urbanístic que afectin els usos del sòl, i quan es tramitin plans urbanístics de desenvolupament que estableixin usos pormenoritzats del sòl.



OBJECTIUS DE QUALITAT ACÚSTICA		Valors límit d'emissió en dB(A)		
		L ₅₀ (5-55 Hz)	L ₅₀ (50-250 Hz)	L ₅₀ (250-1000 Hz)
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A)				
(A1)	Espais d'interès natural, altres i zona ZEPOUA	-	-	-
(A2)	Predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural	66	66	46
(A3)	Habitatges situats al medi rural	57	57	47
(A4)	Predomini del sòl d'ús residencial	60	60	50
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B)				
(B1)	Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	66	66	55
(B2)	Predomini del sòl d'ús terciari diferent a (C1)	66	66	55
(B3)	Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	66	66	55
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C)				
(C1)	Ús recreatiu i d'espectacles	68	68	58
(C2)	Predomini del sòl d'ús industrial	70	70	60
(C3)	Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments públics	-	-	-
Zona de soroll				
Zona ZARE				
-Valors d'atenció en les zones urbanitzades existents i pels usos del sòl (A2), (A4), (B2), (C1) i (C2), i per habitatges existents en medi rural (A3), el valor límit d'emissió s'incrementa en 5 dB(A).				

Municipi:
ABRERA
Nucli:
**Can Vilalba
Sant Miquel
Les Carpes
Can Moragues
Abrera
Ca n'Amat
Can Torres
Santa Maria de Vilalba
Les Mates**

Figura 2. Mapa capacitat acústica d'Abrera (2013).

B.2. Contaminació lumínica

En aquesta matèria cal tenir en compte la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn. Aquesta, divideix el territori en quatre zones.

Taula 49. Art. 5 de la Llei 6/2001 de 31 de maig.

Zona	Descripció
E1	Àrees incloses al PEIN o àmbits territorials que hagin d'ésser objecte d'una protecció especial, per raó de llurs característiques naturals o de llur valor astronòmic especial, en els quals només es pot admetre una brillantor mínima
E2	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor reduïda
E3	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana
E4	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor alta

Font: DOGC.

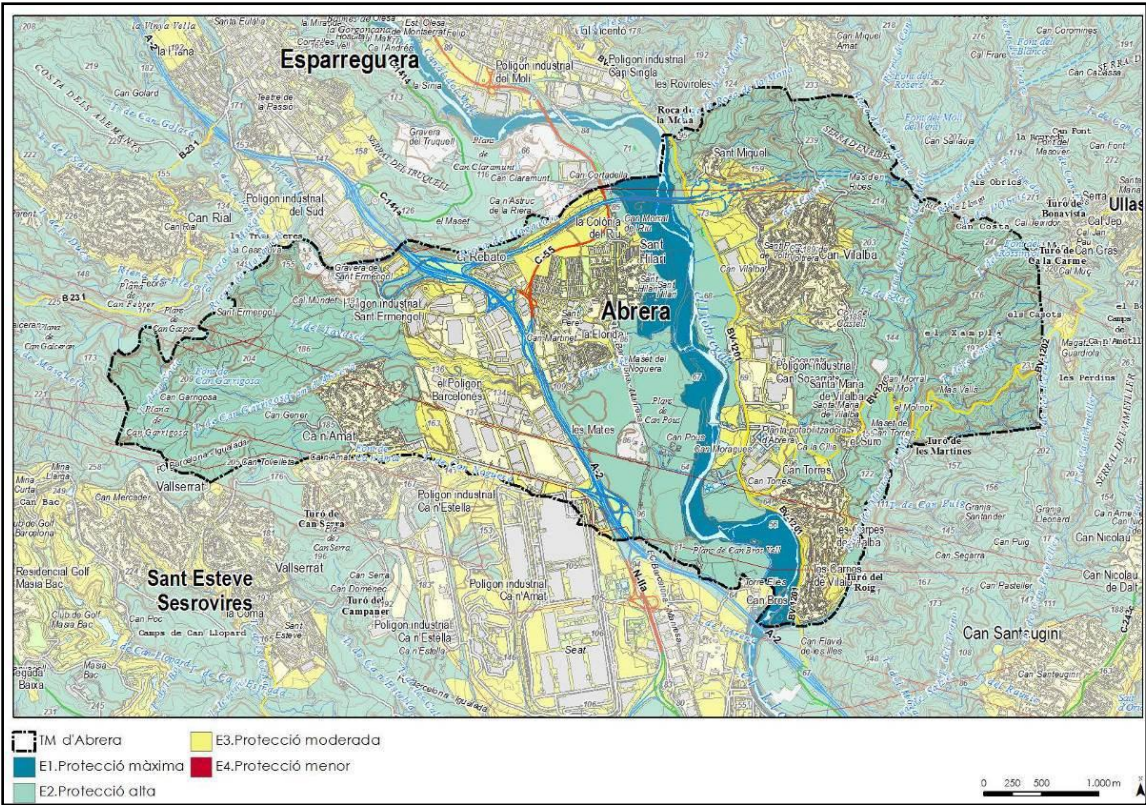


Figura 3. Plànol de zonificació per contaminació lumínica al terme municipal d'Abrera.

En general, es qualifica la zona urbana residencial i industrial com a zona E3 a excepció de les façanes dels àrees industrials confrontant amb sòl no urbanitzable que es consideraran amb tractament de zona E2 tot i respectant les limitacions i prohibicions que aquesta llei estableix en el seu art. 6. Al municipi no existeix cap trama urbana que per llurs característiques comercials pugui requerir la consideració de zona E4. La resta del terme, que figura en sòl no urbanitzable li correspon el grau de protecció E2 excepte la franja sud i nord oest inclosa dins de PEIN-Xarxa Natura 2000 Montserrat- Roques Blanques - Riu Llobregat que es qualifica amb la màxima protecció (E1).

L'art. 12 del Decret 82/2005 d'ordenació ambiental de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn, estableix la competència dels ajuntaments en la formulació del *Pla municipal d'adequació de la il·luminació exterior* a fi d'adaptar les instal·lacions d'il·luminació exterior a les prescripcions de la Llei 6/2001 i el propi Decret 82/2005 que obligava al seu compliment no més enllà del 31/08/2009.

Al municipi d'Abrera, al Baix Llobregat, segons el *Mapa de contaminació lumínica de Catalunya*, el nivell de contaminació lumínica (o flux total emès) és de 10.000 a 20.000 klm (en alguns municipis de la zona metropolitana de Barcelona i al Vallès Occidental, s'assoleixen més de 200.000 klm). A nivell comarcal, el flux instal·lat per superfície és de 0,1 a 0,5 lm/m².

C) CICLE DE L'AIGUA: AIGÜES SUPERFICIALS I SUBTERRÀNIES

El Llobregat, un dels principals rius de Catalunya, és l'eix vertebrador del sistema fluvial del municipi. Neix a les fonts del Llobregat, a 1.295 m s.n.m., a Castellar de n'Hug (Berguedà) i desemboca al Mar Mediterrani al Prat de Llobregat, prop de Barcelona. Tota la conca és en territori català i recorre les comarques barcelonines de nord a sud amb una longitud de 156 km.

Pel que fa a les aigües subterrànies destaca la protecció de l'aqüífer de la cubeta d'Abrera, que correspon amb l'aqüífer de la terrassa inferior del riu Llobregat. S'ubica a l'extrem septentrional de la comarca del Baix Llobregat, amb una superfície aproximada de 2.723 ha. i s'inclou en l'àrea fluviodeltàica, fent de divisòria entre les àrees del Vallès i del Penedès, estenent-se paral·lelament al curs del riu Llobregat. De la seva protecció, gestió, manteniment i control n'és responsable la Generalitat de Catalunya a través de l'Agència Catalana de l'Aigua.

D) BIODIVERSITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL

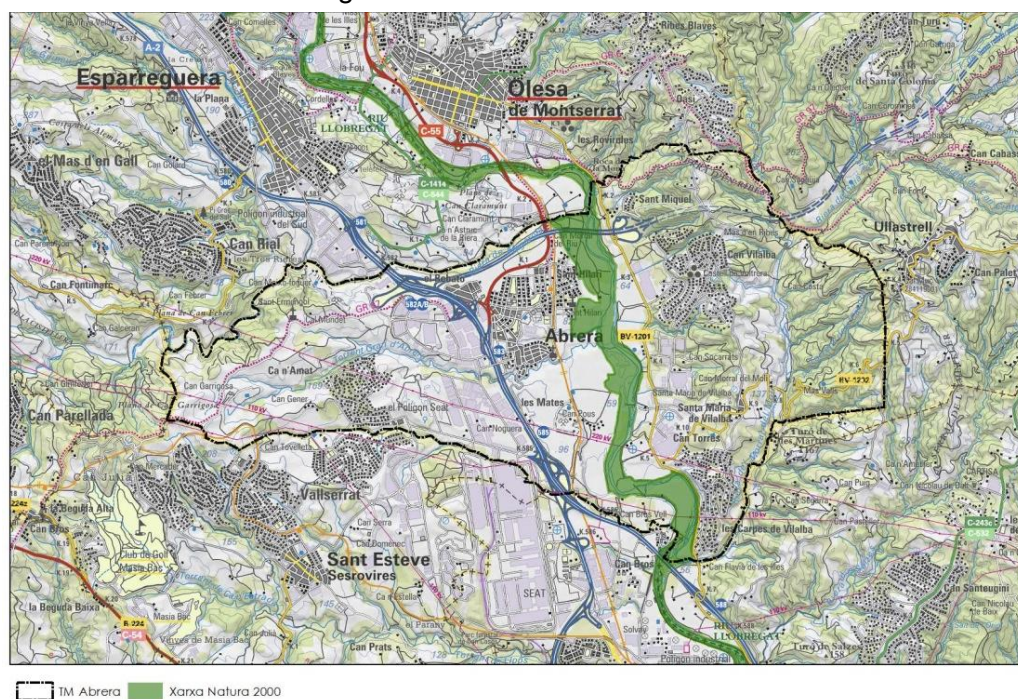
D.1. Vegetació potencial i actual

En relació als usos del sòl el terme d'Abrera es caracteritza per una combinació de cobertes de tipus urbà, amb zones de conreus i zones de bosc i matollar. Aquest es troba inclòs, biogeogràficament, en la regió mediterrània litoral i el seu paisatge vegetal hauria d'estar dominat per alzinars i suredes. La major part del sòl forestal es concentra a l'oest del municipi, al marge esquerre del riu Llobregat, on predominen les pinedes.

D.2. Espais naturals protegits i hàbitats d'interès comunitari

Al terme d'Abrera es localitza l'espai inclòs en les zones del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) del riu Llobregat, que correspon amb la zona de la Xarxa Natura 2000 de Montserrat- Roques Blanques- Riu Llobregat, corresponent a la tipologia d'espais de muntanya interior. L'espai inclou la delimitació d'una zona ZEPA (ES5110012) i LIC (Llocs d'Interès Comunitari). Aquesta zona delimitada com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus presenta una superfície de 7.269,74 ha. repartides entre les comarques de l'Anoia, el Bages, el Baix Llobregat i el Vallès Occidental, de les que 133,04 ha. es localitzen dins del municipi d'Abrera.

Figura 4. Xarxa Natura 2000.



Font: ICGC.

També s'indiquen la riera de Masquefa i la riera de la Magarola, la riera Morral del Molí i el Torrent Gran.

Els boscos són pinedes i alzinars, hàbitats qualificats d'interès comunitari no prioritari per la directiva d'hàbitats (Annex I de la Directiva 97/62/UE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres): pinedes mediterrànies (codi 9540) i alzinars i carrascars (9340).

D.3. Patrimoni natural, elements d'interès local i comarcal

A part de l'espai natural Xarxa Natura 2000 de Montserrat- Roques Blanques- Riu Llobregat Abrera compta amb una sèrie d'espais naturals protegits¹:

¹ Font: Inventari del Patrimoni Cultural d'Abrera, maig 2008

- El Torrent Gran d'Abrera, àmplia franja de boscos i matolls d'especial interès per a la conservació de la naturalesa del municipi, a causa del seu excepcional valor ecològic i paisatgístic. A banda d'abrigar comunitats vegetals i animals representatives de la comarca, el Torrent Gran s'integra en una xarxa de zones verdes de titularitat pública i privada que, al trobar-se comunicades les unes amb les altres, forma una anella verda que engloba zones boscoses i inundables d'altres torrents, rieres i del riu Llobregat. En aquest sentit, destaca la importància del Torrent Gran com a connector biològic per a la circulació i dispersió de poblacions d'amfibis, rèptils i mamífers, així com a lloc de nidificació de diversos ocells. Fruit de la necessitat de preservar-lo d'una forma més efectiva, l'Associació Naturalista d'Abrera, l'Associació Hàbitats/Projecte Rius i l'Ajuntament d'Abrera, participen en les tasques de manteniment.

- La zona de Can Morral situada entre la línia dels Ferrocarrils Catalans, la urbanització de Sant Hilari i el riu Llobregat. Es tracta d'una propietat municipal formada a partir de l'adquisició per part de l'Ajuntament de les finques privades de Can Morral del Riu i Sant Hilari. És peculiar des del punt de vista paisatgístic, històric i natural i configura una de les zones naturals més importants que romanen als voltants del poble. Hi ha comunitats faunístiques representatives dels espais naturals del Baix Llobregat: nombroses espècies d'aus residents. La proposta de recuperació de la zona de Can Morral sorgí del grup de recerques local BREA, que presentà un projecte d'habilitació a la zona d'un parc temàtic natural, històric i paisatgístic. El procés culminà l'any 2006 amb la inclusió de Can Morral, com a geòtop d'interès geològic, a la Xarxa Natura 2000 i a la ZEPA del Llobregat.

A nivell de patrimoni cultural, al municipi hi ha 102 elements inventariats, dels quals 71 són patrimoni immoble, 6 patrimoni moble, 6 són elements documentals, 9 de patrimoni immaterial i 10 elements naturals. Els tres elements que gaudeixen de major grau de protecció legal són el conjunt format pel castell de Voltrera i la capella de Sant Pere (BCIN), Sant Hilari (BCIL) i el pou de glaç d'en Margarit (BCIL).

D.4. Continuitat dels espais oberts-corredors biològics

En conjunt el territori fins ara ha rebut la pressió del creixement urbanístic dels darrers anys que ha estat continuat i notable.

La massa forestal i els entorns fluvials per les seves característiques esdevenen, especialment en àrees molt antropitzades elements clau pel manteniment de les condicions de connectivitat ecològica. El manteniment dels hàbitats i el paisatge vegetal d'aquestes àrees i el conjunt dels boscos situats a l'oest del municipi, entre els quals els boscos de Sant Ermengol, és important per mantenir l'extensió i la connectivitat de l'espai natural.

A més dels connectors esmentats, tota la franja nord del terme municipal queda delimitada, segons el PTPMB, per ZONES de valor natural i de connexió com a connector d'espais lliures i d'esponjament de la trama urbana. Important de preservar com a sòl no urbanitzable.

E. PAISATGE

El Catàleg de Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona elaborat per L'Observatori del Paisatge adscrit al Departament de Política Territorial i Obres Públiques ha estat aprovat definitivament l'11 de desembre de 2014. És un instrument creat per la Llei 8/2005, de Paisatge de Catalunya, d'acord al mandat establert pel Decret 343/2006, de desenvolupament de la Llei del paisatge.

El Catàleg de paisatge la Regió Metropolitana de Barcelona conté determinacions que hauran de ser incorporades pel planejament, i en particular, pel Pla Territorial Parcial, les anomenades directrius de protecció del paisatge, que detallaran les mesures de conservació i foment a adoptar en la urbanització i la edificació en relació als objectius de qualitat paisatgística (OQP) i els criteris i mesures identificats per a cada unitat paisatgística de les 25 existents per a la demarcació.

El municipi d'Abrera es troba inclòs en tres unitats de paisatge:

- Pla de Montserrat (unitat núm. 9): comprèn la part central i més important del municipi.
- Xaragalls del Vallès (unitat núm. 16): comprèn la zona est del municipi.
- Valls de l'Anoia (unitat núm. 4): comprèn només l'extrem oest del municipi.

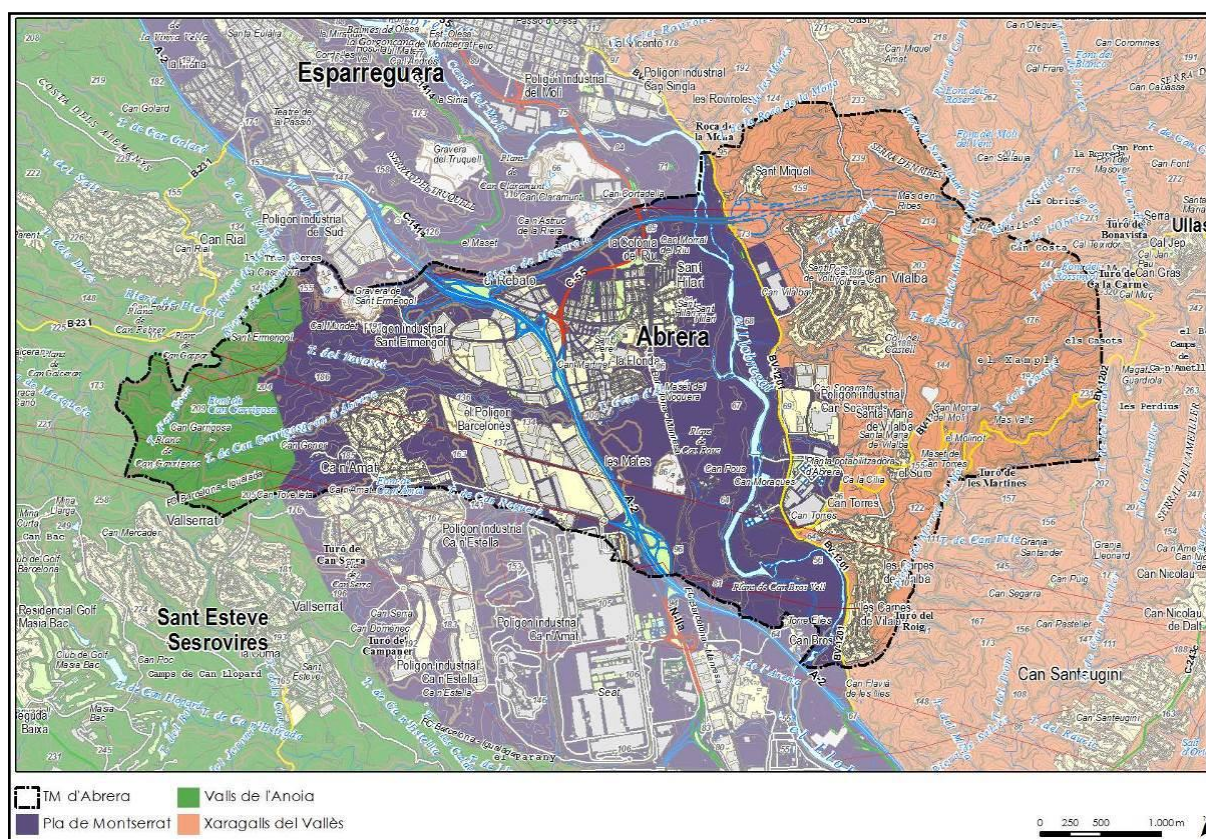


Figura 5. Unitats del paisatge.

Font: Catàleg del paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona.

La unitat del Pla de Montserrat s'estén a la plana entre Martorell i el Bruc, entre les serralades litoral i prelitoral, solcat pel Llobregat i la riera Magarola. Es caracteritza per un paisatge dominat per grans polígons industrials, nuclis urbans i urbanitzacions, mentre que la vegetació natural, de matollars i pinedes és marginal, així com els conreus, tret de la vinya i les oliveres.

La unitat Xaragalls del Vallès és un sector de la depressió Prelitoral, o Vallès-Penedès, que es distingeix pel seu caràcter alterós amb llargues carenes i ensotades rieres i que s'interposa entre la plana del Vallès i la vall del Llobregat. Nombroses torrenteres i rieres hi tenen origen o la travessen. Destaca la riera del Morral, resultat de la confluència entre la riera de Gaià i la riera de Sant Jaume. Hi predomina el sòl forestal, bàsicament brolles i pinedes, sobretot en la meitat nord-occidental i l'activitat agrària hi és residual i moltes de les grans masies que hi resten són abandonades o reconvertides a altres usos no agraris. També es caracteritza per la presència de nombroses urbanitzacions de baixa densitat –algunes encara amb importants dèficits urbanístics–, instal·lacions industrials aïllades o en polígons industrials, infraestructures viàries i activitats extractives. A Abrera hi destaca com a principals valors del paisatge les rieres del Morral, de Sant Jaume i de Gaià i altres rieres interiors de menor recorregut però també profundament encaixades.

A l'hora de concretar objectius per a la zona d'estudi, el Catàleg esmenta entre altres:

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA. Pla de Montserrat (unitat núm. 9)

OQP9.1 Uns creixements dels assentaments urbans (entre ells Abrera) ordenats i que no comprometin els valors del paisatge circumdant.

OQP9.2 Unes urbanitzacions ordenades i integrades en el paisatge, de manera que es minimitzi el seu impacte visual.

OQP9.3 Una xarxa de rius (Llobregat), rieres i fonts, salvaguardats com a elements distintius i generadors del paisatge que ens envolta.

OBJECTIU DE QUALITAT PAISATGÍSTICA. Xaragalls del Vallès (unitat núm. 16)

OQP16.3 Una xarxa de rius, rieres de Sant Jaume de Gaià i del Morral del Molí i fonts salvaguardats com a components del paisatge singulars i valuosos.

Altrament, alhora de concretar *criteris i accions*, per Abrera s'especifica les següents propostes per a la protecció, gestió i l'ordenació:

CRITERIS I ACCIONS. Pla de Montserrat (unitat núm.16)

16.1 Protegir i restaurar les rieres de Sant Jaume, de Gaià i del Morral del Molí a fi de garantir-ne la viabilitat ecològica i la preservació dels valors més rellevants.

16.5 Impulsar l'elaboració d'estudis d'impacte i integració paisatgística de les propostes de noves infraestructures viàries (per exemple l'autovia orbital o Quart cinturó), que incloguin mesures d'integració paisatgística adients. En aquest sentit, evitar al màxim la fragmentació física, visual i social així com la generació d'espais no aptes per als usos agraris actuals, que fàcilment esdevenen espais residuals.

16.8 Evitar l'ampliació de les urbanitzacions existents. En relació amb les edificacions fora d'ordenació o no previstes pel planejament, buscar solucions per minimitzar-ne els efectes negatius sobre el paisatge.

16.9 Millorar els perímetres de les urbanitzacions, amb dues finalitats: estètica i de protecció davant els incendis forestals. Definir uns límits clars i identificables i zones d'integració amb l'entorn natural

E) CICLE DELS MATERIALS: RESIDUS

Els residus sòlids urbans domiciliaris (fracció resta) es recullen i transporten diàriament al dipòsit controlat de Can Matas (Hostalets de Pierola) mentre que la FORM (fracció orgànica de residus municipals) va a la planta de compostatge de Manresa, gestionada pel Consorci del Bages per a la Gestió de Residus. Tant la recollida de RSU com de les fraccions recuperables és realitzen a través de contenidors de superfície.

L'evolució en la producció de residus en els darrers anys ha anat augmentat poc significativament. De fet, l'any 2021 es trobava entorn de 6.352,13 Tn/any, corresponent un 30,7% a recollida selectiva i un 69,3% a recollida no selectiva, mentre que 10 anys enrere era de 5.762,53 Tn/any, essent tan sols un 18,7% de recollida selectiva i un 81,3% de recollida no selectiva, aquest fet indica que amb els anys la recollida selectiva també ha anat augmentat, tot i que està molt lluny encara dels objectius marcats per la Directiva UE 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell de 30 de maig de 2018 per a la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE de residus, en la que s'indica un objectiu del 55% de reciclatge per al 2025, 60% per al 2023 i 65% per al 2035.

En tot cas, sembla que la quantitat de residus generats per habitant i dia ha anat fluctuant al llarg dels anys, sent d'1,38 kg/hab/dia l'any 2021.

Taula 50. Generació de residus (kg/ habitant/ dia) i % de recollida selectiva (2021).

	Kg/hab./dia	% recollida selectiva
Abrera	1,38	30,7
Baix Llobregat	1,29	42,0
Catalunya	1,42	46,7

Font: Agència de Residus de Catalunya.

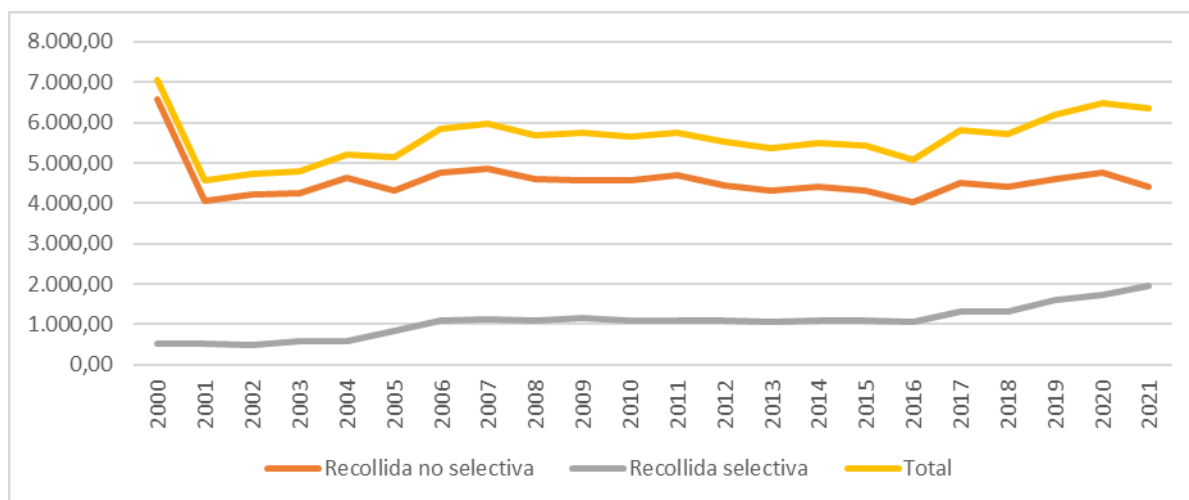


Figura 6. Evolució de la recollida de residus urbans i selectiva (tones/any) a Abrera (2000-2021).

Font: Elaboració pròpia a partir l'IDESCAT.

F) CANVI CLIMÀTIC

El 14 de maig de 2019 el Govern de Catalunya va declarar formalment l'emergència climàtica una vegada palesa l'evidència científica al respecte. Les dades mostren com la temperatura mitjana anual ha augmentat clarament a Catalunya des de 1950. Concretament, ho ha fet a un ritme de 0,26°C per decenni, valor que equival a un augment d'1,8°C en els darrers 71 anys. De fet, l'any 2020 va ser l'any més càlid a Catalunya des de 1950. Es manté el clar predomini d'anys càlids en els darrers 25 anys i 8 dels 10 anys més càlids des de 1950 es concentren al darrer decenni 2011-2020.

En aquest sentit, tots els escenaris dels darrers estudis realitzats pel Servei Meteorològic de Catalunya, presenten una tendència estadísticament significativa entre +0,7 i +2,1 °C en 45 anys i un augment de la variabilitat interanual respecte el període de control (1971-2000), tot i que sobreestimada per les simulacions. Pel que fa a la del litoral i prelitoral on es troba Abrera, l'ascens en l'escenari RCP85 (p50) preveu increments de fins 2,6°C (evolució temporal projectada de les anomalies anuals). En el mateix escenari, pel que fa a la variació en la temperatura mitjana anual i la resolució a 1 km, l'increment es situaria entre 2-2,5°C. En la resolució a 10 km (mitjana dels tres escenaris: A2, B1 i A1B i p50) l'increment previst seria d'1-1,2°C.

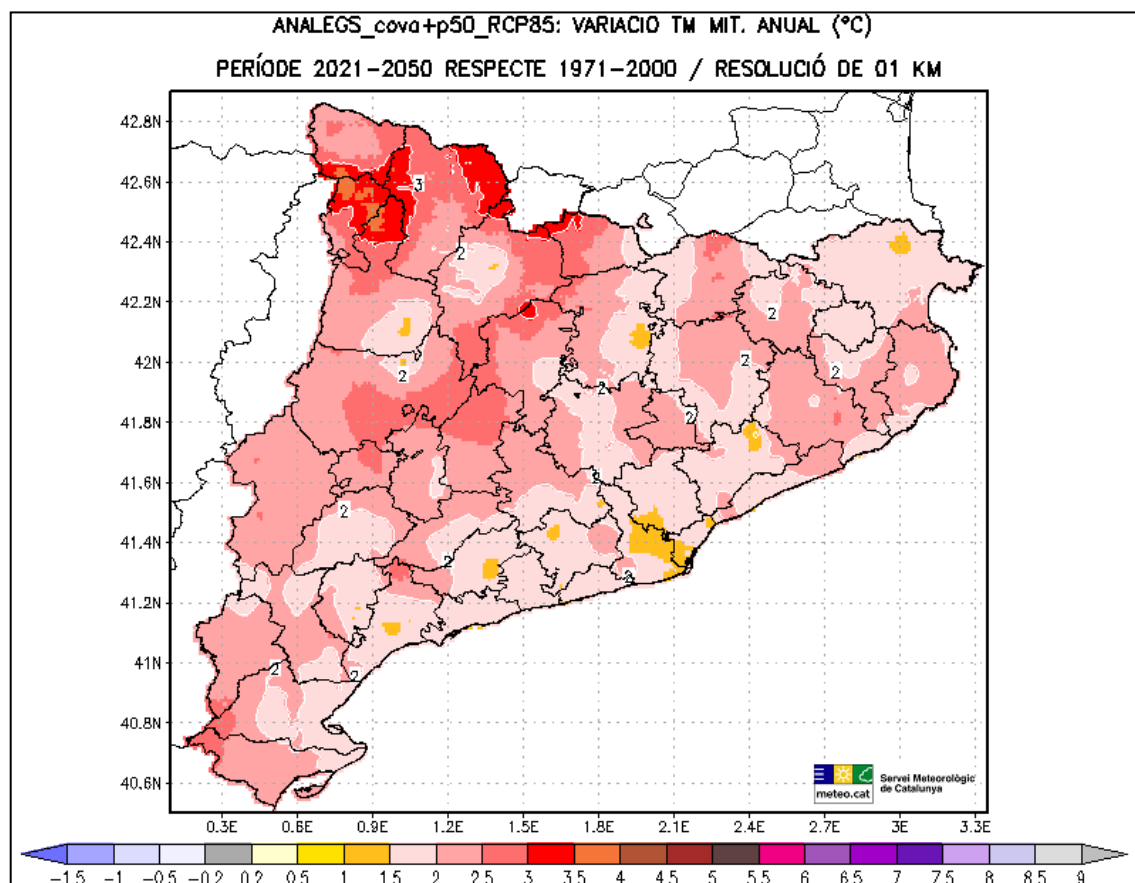


Figura 1. Variació de la temperatura mitjana segons l'escenari RCP85(p50)- 1 km.

Font: Meteocat. El cercle blau indica l'àmbit d'Abrera.

Per la seva banda, segons el tercer informe sobre el Canvi Climàtic (2016)²:

- A mitjan segle XXI (2031-2050), la temperatura podria augmentar prop d'1,4°C en mitjana anual per a tot Catalunya. Amb la mateixa mitjana d'increment de temperatura, a l'interior de Catalunya (cas de l'àmbit d'estudi) es poden produir durant l'estiu increments una mica més alts, on el valor estimat arribaria als 1,9°C.

- El descens de la precipitació esdevé evident cap a mitjan segle XXI en les projeccions regionalitzades, ja que per a aquest període es troben valors representatius al voltant de -11,5% a la primavera, -9,9% a l'estiu i -8,9% a la tardor. Aquests es combinarien amb disminucions menys significatives a l'hivern (-1,1%). En conjunt el resultat estimat és una disminució de la precipitació anual del 6,5% per a l'Interior de Catalunya.

² Capítol 5: Projeccions climàtiques i escenaris de futur.

Indicadors de canvi climàtic a nivell municipal

El document *Anàlisi del grau de vulnerabilitat i resiliència dels municipis de Catalunya al canvi climàtic* (2016), conté la valoració de tota una sèries d'indicadors relatius al canvi climàtic i al nivell de vulnerabilitat que presenten al respecte els diferents municipis de Catalunya.

En l'àmbit de la salut el document inclou dos indicadors que, per Abrera, presenten els següents valors:

- SAL01. Increment de la mortalitat associada a la calor: 3/10 (grau baix de vulnerabilitat)
- SAL02. Empitjorament del confort climàtic (accentuació del fenomen d'illa de calor): 3/10 (grau baix de vulnerabilitat)

G) RISCOS

Un dels objectius de l'anàlisi ambiental és la identificació de les àrees de risc. Així, en l'article 10.3 RLUC, s'estableix que l'anàlisi ambiental preceptiu en la documentació i tramitació d'un pla urbanístic ha de comportar la delimitació de les *àrees de risc per a la seguretat i el benestar de les persones, prèviament identificades per les administracions sectorials competents*.

Risc	Pla	Titular	Afectació	Criteris afectació	Homologat
Inundacions	INUNCAT	Generalitat	Obligatori	Risc: Molt alt	14/06/2023
Incendis forestals	INFOCAT	Generalitat	Obligatori	Perill: Molt alt	14/06/2023
Transport mercaderies perilloses	TRANSCAT	Generalitat	Obligatori	Intersecció Carretera C-55: Perill Alt Intersecció Carretera N-II: Perill Alt Intersecció Carretera BV-1201: Perill Mig Intersecció Carretera A-2: Perill Molt alt	14/06/2023
Industrial	PLASEQCAT	Generalitat	Obligatori	Establiment	14/06/2023
Ventades	VENCAT	Generalitat	Obligatori	Superació llinard perillositat Dies/any ratxa 20m/s: 11	14/06/2023
Nevades	NEUCAT	Generalitat	Recomanat	-	14/06/2023
Sísmic	SISMICAT	Generalitat	Recomanat	-	14/06/2023

Taula 51. Obligacions/recomanacions de planificació municipal per Abrera.

Font: Dades obertes – Obligacions i vigències dels plans de protecció civil municipals (26 de juliol de 2023)

El 26 de maig de 2022, en sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament d'Abrera, es va aprovar inicialment el Document Únic de Protecció Civil d'Abrera (DUPROCIM), restant pendent d'aprovació definitiva.

G.1. Risc d'inundació

Segons l'última actualització del Pla Especial d'Emergències per Inundacions (INUNCAT), de setembre de 2017, els municipis obligats a redactar el pla INUNCAT són aquells amb un nivell de risc per inundacions molt alt, alt o mitjà i tots aquells que puguin veure's afectats pel mal funcionament o trencament d'una bassa o d'una presa en un termini de temps de dues hores. Al seu torn, indica que el municipi d'Abrera té un risc per inundabilitat molt alt.

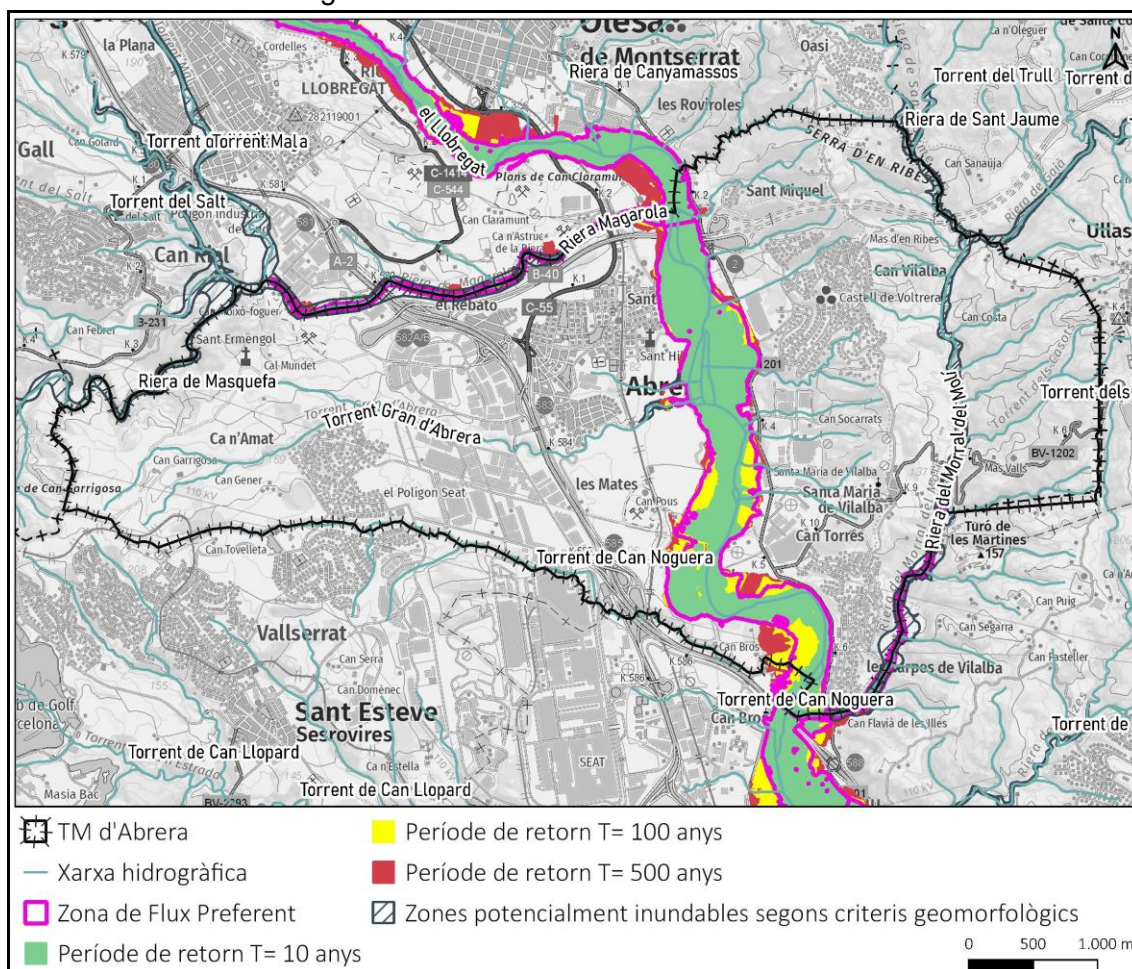
Així doncs, Abrera té l'obligació de disposar del Pla INUNCAT, l'última homologació d'aquest es va realitzar el 14 de juny de 2023.

Tal com s'observa en la següent figura, el terme d'Abrera, en la zona del riu Llobregat marca períodes de retorn per T= 10 anys, T= 100 anys i T= 500 anys,

a més de la zona de flux preferent i zones potencialment inundables per criteris geomorfològics.

Una primera diagnosi sobre els riscos d'inundabilitat, a través de la delimitació de zones potencialment inundables segons l'INUNCAT, mostra com a zona potencialment inundable tot el curs fluvial del Llobregat i una ampla franja al voltant del seu curs. També apareixen com a inundables, però amb una franja d'afectació estrictament al voltant de la llera dos afluents menors del Llobregat: la riera anomenada primer de Masquefa i després de Magarola (al límit amb el municipi d'Esparreguera) i la riera del Morral del Molí a la banda del terme que limita amb Castellbisbal.

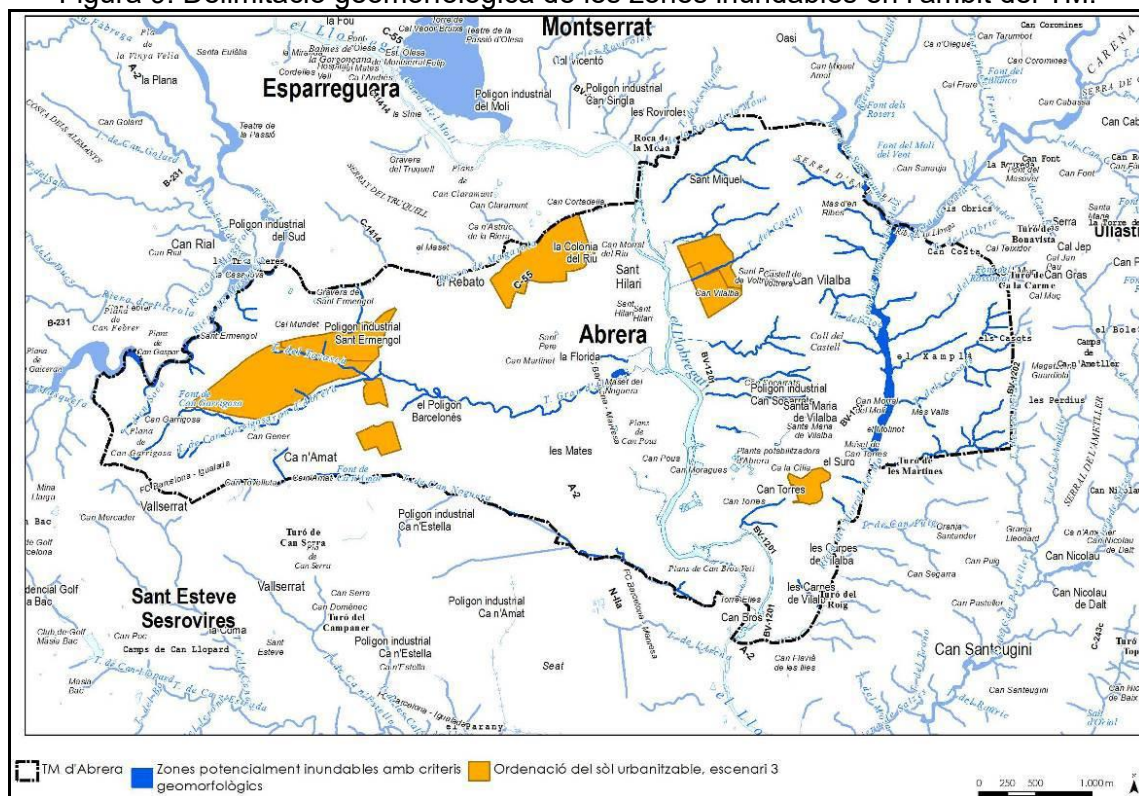
Figura 8. Risc inundabilitat del TM d'Abrera.



Font: ICGC, ACA i pròpia.

Des del punt de vista de la delimitació geomorfològica si que apareixen algunes àrees mullades. Aquesta delimitació mostra els límits de la zona potencialment inundable des d'un punt de vista geomorfològic, detectant els punts crítics existents. L'estudi geomorfològic és una eina d'interpretació territorial a partir d'estudis anteriors, fotografies aèries i visites de camp, que donen una idea del territori adjacent al sistema fluvial actual que ha enregistrat inundacions en èpoques històriques o recents. Això permet identificar problemàtiques d'inundació que el mètode de simulació hidràulica no representa o caracteritzar (per ex. moviments en massa) i a l'hora, serveix de marc per a la interpretació de simulacions. La seva informació però, sovint no aporta l'aspecte freqüencial, encara que la zona delimitada com a potencialment inundable es pot assimilar a períodes de retorn molt elevats i en funció de les diferents terrasses es podrien identificar o diferenciar les zones inundables per períodes de retorn inferiors.

Figura 9. Delimitació geomorfològica de les zones inundables en l'àmbit del TM.



Font: ICGC, ACA i pròpia.

Els punts crítics de perill d'inundació que es detecten al municipi, presenten un risc "alt", per afectacions actuals als polígons industrials ubicats en el tram entre Abrera i Martorell, degut a episodis d'avingudes produïdes pel riu Llobregat i rieres laterals. Aquesta zona afecta a la totalitat de la plana al·luvial del Llobregat, de la riera Magarola i al tram baix del torrent Gran d'Abrera, on es localitza el sector de creixement SND/SUD 3, i de la riera del Morral del Molí. D'altra banda, el Torrent del Castell, riera lateral del riu Llobregat, presenta un risc geomorfològic que afecta al sector proposat SND/SUD 4– Vilalba industrial.

G.2. Risc d'incendi

Segons l'annex del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, Abrera s'inclou com a municipi d'alt risc d'incendi forestal. No en va, d'acord amb les dades de l'última actualització del Pla Especial d'Emergències per Incendis Forestals de Catalunya (INFOCAT), del 10 de desembre de 2021, Abrera apareix com a municipi amb *perill molt alt i una vulnerabilitat alta*, per la qual cosa, té l'obligació de redactar aquest pla. En concret Abrera va homologar per últim cop el Pla INFOCAT el 14 de juny de 2023.

El risc d'incendi s'inclourà en el Document Únic de Protecció Civil Municipal (d'ara en endavant DUPROCIM). El DUPROCIM és un document que s'aprovarà properament i pel que respecta al risc d'incendi divideix el municipi en 4 sectors.

Tot i que el document està en tràmit d'aprovació, preveu la següent classificació de sectors de risc:

Sector 1: Can Garrigosa, delimitat pel pas de l'autovia A-2.

Sector 2: Serra d'en Ribes, delimitat pel quart cinturó (B-40).

Sector 3: situat a l'est del terme municipal, delimitat al nord per la B-40, a l'oest pel riu Llobregat i al sud amb el sector 4.

Sector 4: el sector sud-est del terme municipal, delimitat a l'oest pel riu Llobregat, i al nord pel sector 3.

Sector 5: l'espai central del terme delimitat a l'oest per l'autovia A-2 i a l'est pel riu Llobregat.

Al municipi hi són relativament importants les zones d'interfase urbana, indrets on les zones urbanes es troben en contacte amb zones forestals i el límit entre sòl urbà i forestal resulta difús. El creixement urbà i l'abandonament dels camps de conreu ha donat lloc a la urbanització accelerada d'aquests espais. L'àmbit d'aquest estudi es troba dominat pel sòl urbà, amb certes àrees localitzades amb predomini dels conreus, matollars i bosquines. Aquestes àrees amb presència de vegetació natural, es localitzen a ambdós extrems del terme municipal, sobre les vessants de la Serra d'en Ribes, a l'est, i a l'àmbit de Can Garrigosa, a l'oest. Es tracta bàsicament de pinedes de pi blanc amb sotabosc de garriga o brolla. Resseguint la llera del Torrent Gran d'Abrera es donen tanmateix algunes bosquines de ribera.

Respecte a la inflamabilitat del municipi, cal assenyalar que són escasses les àrees de vegetació classificades segons els models d'inflamabilitat que figuren al Mapa de Models de Combustible i d'inflamabilitat de Catalunya (CREAF, 2001). A l'extrem oest del terme, es limiten als boscos i bosquines que cobreixen les petites vessants de major pendent entre els conreus de l'àmbit de Can Garrigosa i, a l'est, al bosc de Sant Miquel i a les brolles arbrades que cobreixen les vessants orientals del municipi; es tracta de formacions boscoses de pins amb sotabosc de brolla o garriga. Aquestes formacions han estat classificades majoritàriament en el model 9, considerat dins el rang de la inflamabilitat "alta", que representa un percentatge de recobriment superior al 100% d'espècies inflamables durant tot l'any i altament inflamables durant l'estiu, encara que també es donen models amb una cobertura menor. Dins el Pla s'estableix la necessitat de revisions periòdiques i l'actualització del mateix quan hi hagin hagut variacions en la informació que conté.

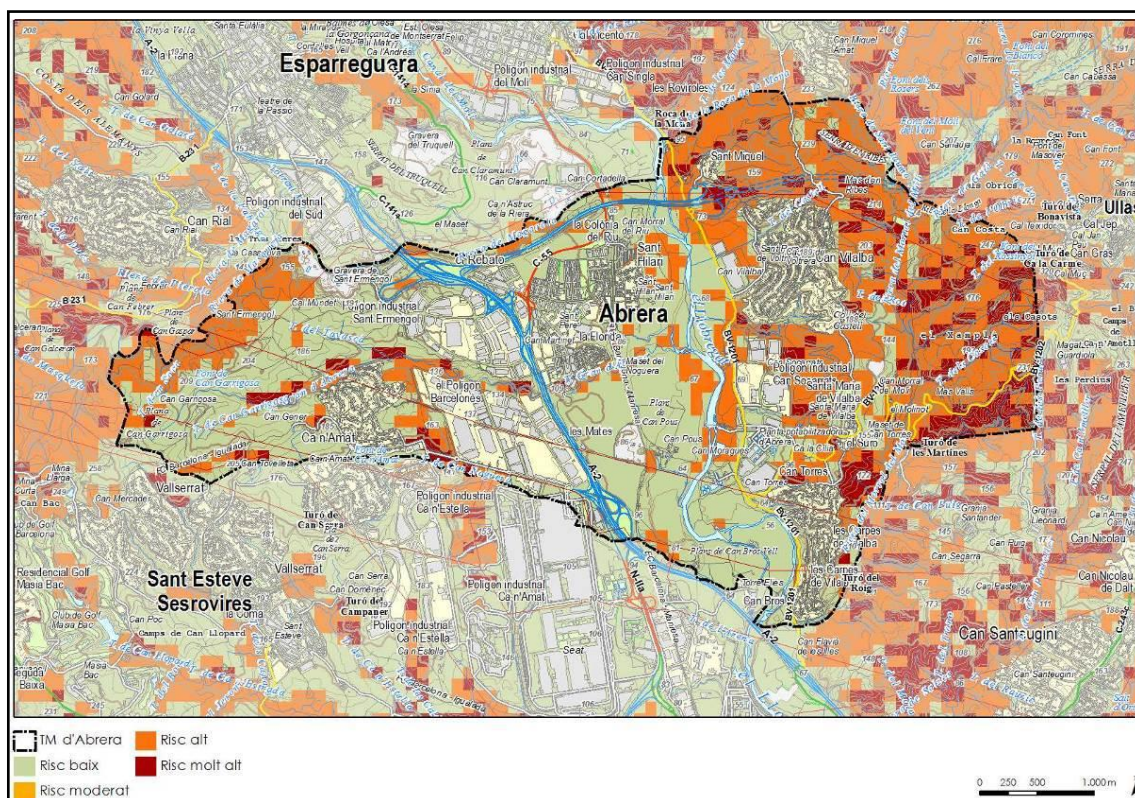


Figura 10. Mapa de perill bàsic d'incendi forestal.

Font: ICGC, DACAAR i pròpia.

Dins les proximitats del nucli urbà no hi és d'aplicació el Decret 241/1994 sobre condicionants urbanístics i protecció contra incendis en els edificis, ja que no es localitzen terrenys forestals (definites a l'art. 2 de la Llei 6/1988) immediats significatius al voltant de la franja dels 500 m que ho envolta.

Altrament, el risc d'incendi també podria derivar-se de vehicles que circulin per la carretera o per un episodi produït en alguna de les edificacions pròximes. Des de l'entrada en vigor de la Llei 20/2009 es garanteix l'adequació de totes les naus, tallers i establiments a les normes de protecció activa i passiva contra incendis i la revisió periòdica dels equips. En aquest sentit, la protecció activa dels nous sectors passa per la instal·lació d'una xarxa d'hidrants del tipus soterrat, amb material de fosa i connexió de 70 mm. La distància màxima des de qualsevol punt fins a un hidrant ha de ser inferior a 100 m.

D'acord amb l'article 4.1 del Decret 123/2005, de 14 de juny, de desplegament de la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat amb la trama urbana, correspon als ajuntaments l'elaboració d'un plànol de delimitació que ha de determinar les urbanitzacions, edificacions i instal·lacions incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret.

G.3. Risc de transport de mercaderies perilloses

Les principals vies de comunicació de la xarxa viària catalana, en relació al transport de mercaderies perilloses són les autopistes AP-7 i AP-2, tot i que existeixen d'altres autopistes i autovies que suporten un flux de mercaderies perilloses considerable, com per exemple l'A-2, que és el principal eix de comunicació del municipi, coneguda com a autovia del Nord-Est, que uneix Madrid i Barcelona, i que travessa el municipi de nord a sud per la part central.

Dins del TM també hi trobem la C-55, que neix al municipi i uneix el Baix Llobregat amb el Solsonès passant per Manresa. També neix al terme d'Abrera la B-40, anomenat Quart Cinturó, que continua fins a Granollers per bé que el seu traçat està inacabat enllà del terme d'Abrera.

Segons l'última actualització del Pla Especial d'Emergències per accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril a Catalunya (TRANSCAT) del 6 d'octubre de 2022, tenen l'obligació de redactar el Pla de Protecció Civil Municipal els:

- Municipis que dins del seu territori tinguin trams de la xarxa viària o ferroviària que els correspongui un nivell de perill molt alt.
- Municipis que es trobin a una distància igual o inferior a 500 metres d'alguna via de la xarxa viària o ferroviària amb un nivell de perill molt alt.

Segons el mapa de perill TRANSCAT, tot i que a nivell ferroviari no es presenti cap risc, a nivell viari s'indiquen diferents punts amb diversos nivells de perill, en concret:

- Intersecció de la carretera C-55: perill alt.
- Intersecció de la carretera N-II: perill alt.
- Intersecció BV-1201: perill mig.
- Intersecció carretera A-2: perill molt alt.

És per aquest motiu que el municipi està obligat a redactar el PAM TRANSCAT, que consta com homologat per últim cop el dia 14 de juny de 2023.

Figura 3. Mapa de perill d'MP per ferrocarril, 2021

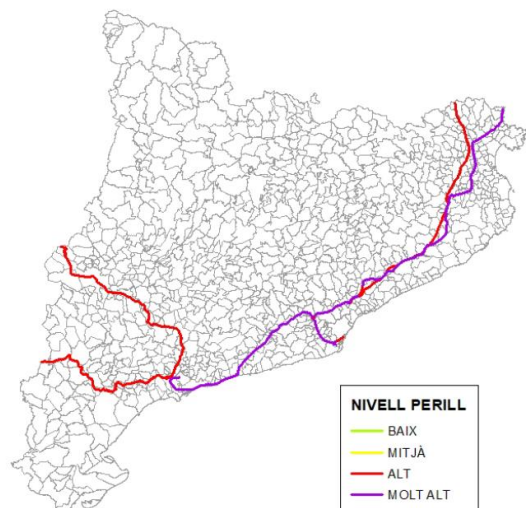


Figura 4. Mapa de perill d'MP per carretera, 2018

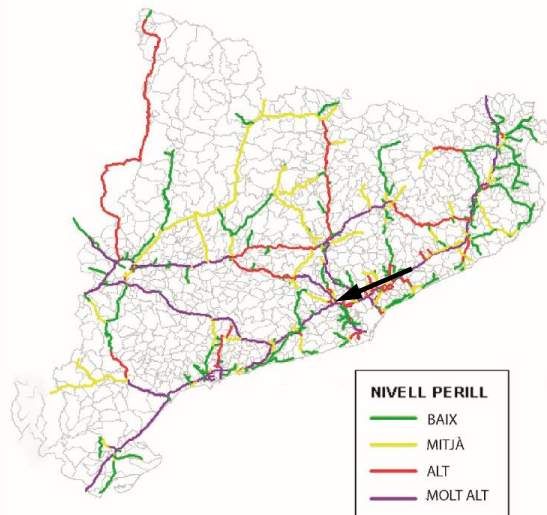


Figura 11. Mapes de de perill per mercaderies perilloses segons TRANSCAT.

Font: TRANSCAT.

G.4. Risc industrial i químic

Pel que fa al risc industrial les empreses afectades per la normativa del RD 1254/1999, de 16 de juliol, de mesures de control dels riscos inherents als accidents greus en què intervenen substàncies perilloses (BOE 172, de 20 de juliol de 1999), han de facilitar a l'autoritat competent, en aquest cas la Direcció General d'emergències i Seguretat Ciutadana (DGESC), la informació necessària per a la redacció del Pla d'emergència Exterior (PEE) on preveu les accions a emprendre en cas d'un accident amb repercussions sobre el medi.

Segons l'última actualització del Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Catalunya (PLASEQCAT), de 14 de juny de 2023, tenen l'obligació d'elaborar el PAM del PLASEQCAT tots els municipis que compleixin alguna de les condicions següents:

- Municipis en els quals es trobi ubicada una instal·lació industrial classificada de nivell superior pel RD 840/2015, de 24 de setembre (incloses les instal·lacions d'explosius de nivell alt).
- Municipis que tenen elements vulnerables significatius (nuclis de població, urbanitzacions, elements especialment vulnerables com per exemple hospitals, zones esportives a l'aire lliure...) ubicats en zones de perill d'instal·lacions de nivell superior. Com a zones de perill, es consideren: zona d'intervenció i zona d'alerta (aquesta darrera en la direcció del vent).

En tot cas, al municipi d'Abrera s'hi localitza un establiment de nivell inferior amb substàncies classificades segons el nou Reial Decret 840/2015, en concret, es tracta de l'ATLL CONCESSIONÀRIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, SA.

A més, el terme es troba totalment inclòs en una zona d'alerta màxima i, part de l'extrem sud d'aquest en zona d'intervenció, donada la presència d'establiments industrials de nivell superior en municipis propers.

Indústria	Nivell	Ubicació indústria	Zona	Sector
ATLL Concessionària de la Generalitat de Catalunya, S.A	Baix	Abrera	Ubicació	Sector Vallès Occidental-Llobregat
INOVYN ESPAÑA SL (abans SOLVIN SPAIN SL) A	Alt	Martorell	Alerta/Intervenció	Sector Vallès Occidental-Llobregat
Kao Corporation, S.A	Alt	Olesa de Montserrat	Alerta	Sector Vallès Occidental-Llobregat

Taula 52. Establiments industrials inclosos al PLASEQCAT que afecten al municipi d'Abrera.

Font: PLASEQCAT ANNEXOS Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Catalunya.

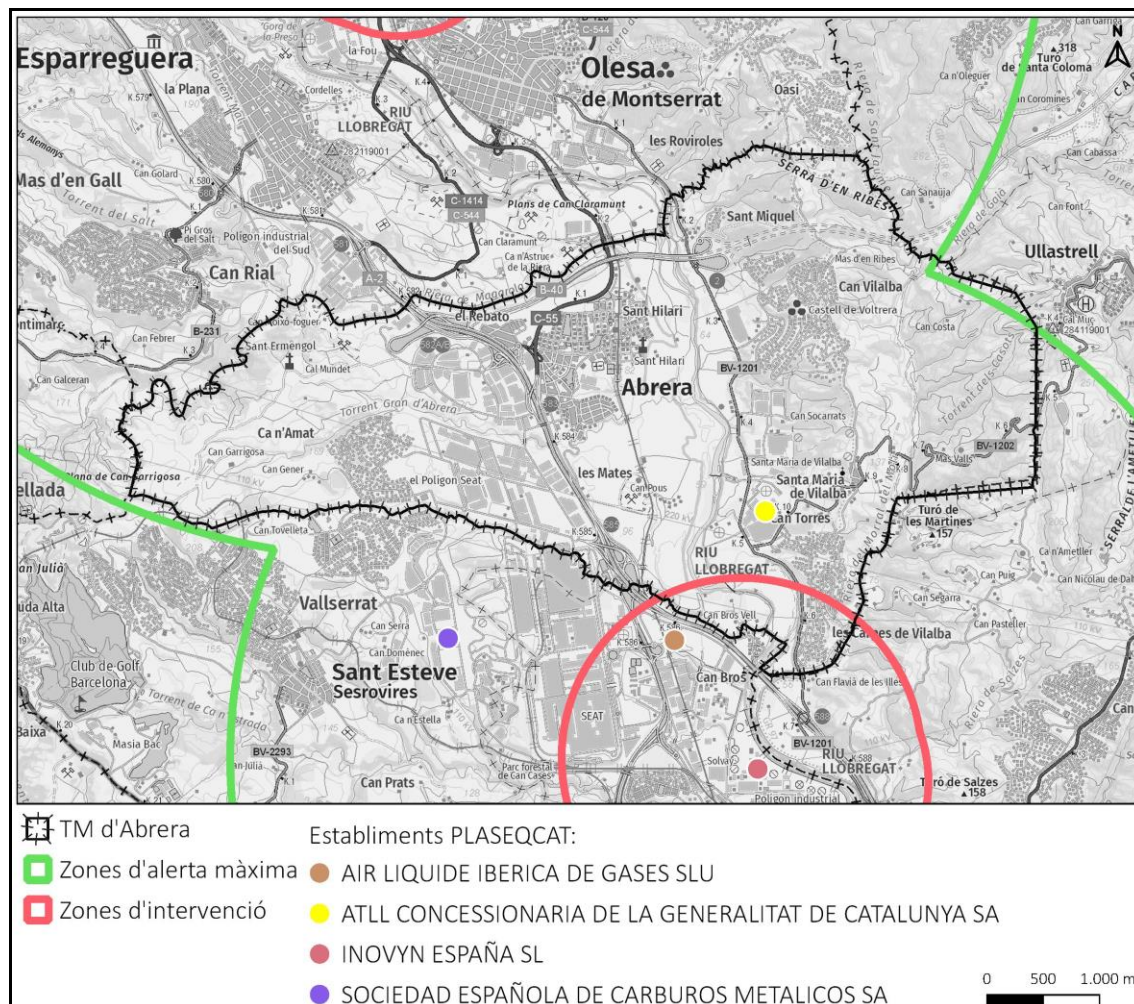


Figura 12. Establiments PLASEQCAT i zones d'intervenció i alerta entorn l'àmbit.
Font: ICGC, Mapa de protecció civil i propia.

Així doncs, el terme d'Abrera disposa del Pla PLASEQCAT homologat per últim cop el 14 de juny de 2023.

G.5. Risc per ventades

Segons el Pla Especial d'Emergències per Risc de Vent a Catalunya (VENTCAT, 2017) el municipi d'Abrera està obligat a redactar aquest document donat que compleix un dels dos requisits per a esdevenir obligatori, en aquest cas, és el de què passin més de 10 dies de superació del llindar de vent de 20 m/s.

En tot cas, Abrera compta amb aquest Pla homologat des del 14 de juny de 2023.

XII. DIAGNOSI DE MOBILITAT

1. Configuració urbana

El terme municipal d'Abrera té una superfície de 19,89 km² que s'estén al llarg del riu Llobregat, amb nuclis de població a les dues bandes del mateix. Al marge dret es tracta d'un terreny força pla de la Depressió Prelitoral (fins al límit amb la comarca de l'Anoia, a la plana de can Garrigosa), i al marge esquerre l'orografia és força muntanyosa (serra d'en Ribes i serral de l'Ametller) fins el límit amb el Vallès Occidental. Pel nord, passat la nova infraestructura B-40 (4rt cinturó) i la riera de Magarola, limita amb Esparreguera i Olesa de Montserrat. Pel sud, limita amb Martorell i Sant Esteve Sesrovires.

La mobilitat d'un municipi depèn de la seva configuració. La tipologia dels habitatges, la localització dels equipaments, l'especialització o no del sòl en una determinada funció, les dimensions de la zona urbana, etc. són qüestions que determinen la distància dels desplaçaments i condicionen el mitjà de transport en què es realitzen.

A continuació es desenvolupa una breu diagnosi d'aquells aspectes de la configuració urbana del municipi d'Abrera que influeixen més directament en la forma de moure's, tant de les persones que hi viuen com de les que hi venen per un motiu o altre.

El municipi d'Abrera presenta una configuració urbana marcada pel pas del riu Llobregat (en sentit nord-sud), la riera de Magarola (límit nord) i el Torrent Gran d'Abrera (transversal, en sentit oest-est, i que separa ca n'Amat de la resta de municipi) i les grans infraestructures que travessen el municipi en sentit nord-sud (A-2 i línia de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya) i transversal (B-40, en el límit nord).

La presència d'aquests cursos d'aigua i les grans infraestructures viàries segreguen el conjunt del municipi en diferents nuclis:

- El nucli urbà principal, amb prop de 9.000 habitants, té un radi màxim de 2 km, i es situa al marge dret del riu Llobregat, entre aquest i l'autovia A-2. És on es concentren principalment els serveis administratius, i bona part dels comerços i dels serveis.
- Al marge esquerre del riu Llobregat, hi ha els barris de les Carpes (700 habitants), can Vilalba (1.500 habitants), Santa Maria de Villalba i el Suro (140 habitants) i Sant Miquel (40 habitants).
- Al marge dret del riu, es situa el barri de ca n'Amat (625 habitants), separat del nucli urbà per l'autovia A-2 i el Torrent de ca n'Amat.
- A l'oest de l'autovia A-2, que els separa del nucli urbà, hi ha els polígons industrials de Sant Ermengol i Barcelonès.

Les diverses urbanitzacions es caracteritzen per ser zones residencials de baixa densitat, on no hi ha ubicats altres usos urbans: comercial, laboral, etc. L'especialització de les urbanitzacions en un sol ús comporta que els habitants

d'aquests llocs no tinguin els serveis bàsics a prop de casa, la qual cosa influeix en la dependència del vehicle privat per les persones que hi viuen.

En aquest sentit, cal ressaltar el dèficit de connectivitat viària entre els barris del marge esquerre del riu (més de 2.000 habitants) i el nucli urbà d'Abrera.

D'altra banda, el model dispers que caracteritza part dels assentaments en el terme municipal repercuteix en una mobilitat molt elevada tant pel que fa als desplaçaments interns en el municipi com en els externs per motius de treball o estudi, amb un fort impacte ambiental.

Pel que fa a les àrees industrials del municipi d'Abrera cal identificar:

- El polígon Barcelonès, contigu a la zona industrial SEAT i a la urbanització residencial de Ca n'Amat.
- El polígon de Sant Ermengol, al nord del polígon de Ca n'Amat, es situa a l'altra banda del nucli urbà d'Abrera respecte l'autovia A-2, a una distància aproximada d'1 km de l'estació d'FGC d'Abrera.

El polígon industrial Barcelonès ocupa unes 74 ha i compta amb 128 empreses, amb uns 2.500 treballadors aproximadament. El conjunt d'àrea industrial conformada pel Polígon Industrial Barcelonès (que inclou el desenvolupament del Centre Logístic de Mercadona), té continuïtat de vialitat tant cap al nord amb el polígon de Sant Ermengol (Abrera) com cap al sud-oest amb el polígon industrial de ca n'Estella (Sant Esteve Sesrovires).

Al polígon de Sant Ermengol es comptabilitzen 138 empreses i 2.700 treballadors/es. La parada més propera es localitza a l'altra costat de l'A-2 (rotonda Rebato), a la que es pot arribar a peu doncs la xarxa per al vianant és contínua.

2. Xarxa de transport

En l'anàlisi de la xarxa de transport es realitza una anàlisi en cada un dels mitjans de transport: a peu, bicicleta, transport públic i vehicle privat.

a) Xarxa de mobilitat a peu

La ubicació del nucli urbà, envoltada de grans infraestructures i el riu Llobregat a l'est, comporta que hi hagi un dèficit important d'accessibilitat a peu des de la resta de zones urbanitzades del municipi (a excepció del polígon industrial de Sant Ermengol), tant les situades al marge esquerre del riu (que no tenen ponts directes amb el nucli urbà, excepte el de la B-40, sobre el riu Llobregat per anar a peu, i obliga a baixar fins a Martorell).

Al nucli antic, entre la plaça de la Creu i la plaça de les Escoles, s'estén el carrer Major. L'any 2020 es va urbanitzar com a plataforma única el tram del carrer Major entre el passeig de l'Església i el carrer de l'Era. La resta de vials del nucli urbà, que corresponen a urbanització des de la segona meitat del segle XX, ja compta amb voreres més àmplies i seccions de calçada més generoses. Aquest fet comporta en molts casos calçades àmplies, que poden incitar a l'excés de velocitat i l'aparcament en segona fila.

b) Xarxa ciclista

Abrera té les condicions orogràfiques i de dimensions per a potenciar la mobilitat en bicicleta per als desplaçaments interiors al municipi, i sobretot per a garantir unes connexions de mobilitat sostenible entre els diferents nuclis.

Com passa en els desplaçaments a peu no existeix una infraestructura pensada per la bicicleta que comuniqui el nucli urbà d'Abrera amb la resta de nuclis, excepte ca n'Amat. Cal seguir ampliant una xarxa de carrils bici amb un ampli potencial d'utilització, així com aparcaments segurs de bicicleta, com a forma de potenciar desplaçaments interns en mitjans sostenibles

A banda de l'ús de la bicicleta en la mobilitat quotidiana, bona part del municipi d'Abrera presenta unes bones condicions per realitzar els desplaçaments en bicicleta, permetent el desenvolupament de vies verdes al terme municipal per l'accés a llocs d'interès històric i natural.

c) Xarxa transport públic

El transport públic al nucli urbà d'Abrera està format per:

- El servei de transport urbà.
- El servei de transport públic per ferrocarril (estació d'Abrera-FGC).
- Els serveis de transport públic per carretera que al llarg de l'eix del Llobregat, passen per Abrera en la connexió entre l'àrea de Barcelona i el corredor de l'autovia A-2 (serveis a Igualada pel Bruc, etc.) i altres serveis interurbans (T-Bus, Olesa-Vilalba-Martorell, servei nocturn N-51 Olesa-Barcelona, etc.).

c-1) Servei de transport urbà d'Abrera

El disseny del recorregut del transport urbà està pensat, bàsicament, per apropar els residents de les urbanitzacions als serveis del municipi i a l'estació d'FGC.

La línia de transport urbà dona servei al nucli urbà (parades a Rebato i Centre, i una tercera parada a l'estació d'FGC) i als principals barris del municipi: ca n'Amat (3 parades al nucli residencial i 1 parada al polígon industrial), les Carpes (4 parades), Santa Maria (1 parada), can Torres i can Vilalba (4 parades). També dona servei al polígon industrial Barcelonès, que li permet connectar amb l'estació d'FGC (al nucli urbà d'Abrera) i la zona residencial de ca n'Amat.

L'autobús urbà circula de dilluns a divendres no festius amb 5 expedicions diàries per sentit i una freqüència variable de 2 a 3 hores, entre les 7h i les 20h, mentre que els dissabtes l'oferta es limita a 1 única expedició per sentit.

El temps de trajecte entre l'estació d'FGC Abrera i el polígon és de 15 minuts.

NUCLI URBA

Estació FGC

HORARIS

</

Dissabtes, Diumenges i Festius									
Inici de la ruta					Dissabtes				Horari estiu De l'1/7 al 31/8
N.	Parada								Diumenges i festius
1	Nucli urbà - Estació FGC	9:32	13:00	17:00	20:47				9:32 13:00 17:00
2	Nucli urbà - Av. de la Generalitat	9:35	13:03	17:03	20:50				9:35 13:03 17:03
3	Nucli urbà - Pl. del Rebato	9:37	13:05	17:05	20:52				9:37 13:05 17:05
12	Sant Miquel	9:40	13:08	17:08	20:55				9:40 13:08 17:08
13	Can Vilalba - Av. de Circumvalació	9:43	13:11	17:11	20:58				9:43 13:11 17:11
14	Can Vilalba - Av. de Virrei Amat / C. de Sant Joaquim	9:45	13:13	17:13	21:00				9:45 13:13 17:13
15	Can Vilalba - Pl. de Virrei Amat	9:48	13:16	17:16	21:03				9:48 13:16 17:16
15.1	Can Vilalba - C. de Madrid	9:48	13:16	17:16	21:03				9:48 13:16 17:16
16	Can Vilalba - Camí del Castell de Volterra / C. de Castellbisbal	9:51	13:19	17:19	21:06				9:51 13:19 17:19
17	Santa Maria de Vilalba	9:56	13:24	17:24	21:11				9:56 13:24 17:24
18	Santa Maria de Vilalba - Camí del Suro	9:58	13:26	17:26	21:13				9:58 13:26 17:26
18.1	Can Torres - C. de Pintor Ribera	9:58	13:26	17:26	21:13				9:58 13:26 17:26
18.2	Can Torres - C. de Pintor Ribera (nº 26)	9:58	13:26	17:26	21:13				9:58 13:26 17:26
19	Les Carpes - C. del Pi	10:01	13:29	17:29	21:16				10:01 13:29 17:29
20	Les Carpes - C. de l'Empordà (Casal Social)	10:04	13:32	17:32	21:19				10:04 13:32 17:32
21	Les Carpes - C. de Gardènia / C. de Camèlia	10:06	13:34	17:34	21:21				10:06 13:34 17:34
22	Les Carpes - C. de Goya	10:09	13:37	17:37	21:24				10:09 13:37 17:37
4	Abrera Centre Comercial	10:12	13:40	17:40	21:27				10:12 13:40 17:40
3	Nucli urbà - Pl. del Rebato	10:15	13:43	17:43	21:30				10:15 13:43 17:43
10	Nucli urbà - Mercat Municipal	10:18	13:46	17:46	21:33				10:18 13:46 17:46
11	Nucli urbà - Zona Esportiva	10:21	13:49	17:49	21:36				10:21 13:49 17:49
1	Nucli urbà - Estació FGC	10:22	13:50	17:50	21:37				10:22 13:50 17:50
1	Nucli urbà - Estació FGC	9:00	13:50	17:50	20:15				9:00 13:50 17:50
2	Nucli urbà - Av. de la Generalitat	9:02	13:52	17:52	20:17				9:02 13:52 17:52
3	Nucli urbà - Pl. del Rebato	9:05	13:55	17:55	20:20				9:05 13:55 17:55
4	Abrera Centre Comercial	9:09	13:59	17:59	20:24				9:09 13:59 17:59
5	Centre logístic Mercadona	9:11	14:01	18:01	20:26				9:11 14:01 18:01
6	Ca n'Amat - Rda. de Sant Jordi	9:14	14:04	18:04	20:29				9:14 14:04 18:04
7	Ca n'Amat - C. d'Aneto	9:17	14:07	18:07	20:32				9:17 14:07 18:07
8	Ca n'Amat - C. d'Abrera	9:18	14:08	18:08	20:33				9:18 14:08 18:08
9	Ca n'Amat - Av. de Ca n'Amat / Seat	9:21	14:11	18:11	20:36				9:21 14:11 18:11
3	Nucli urbà - Pl. del Rebato	9:25	14:15	18:15	20:40				9:25 14:15 18:15
10	Nucli urbà - Mercat Municipal	9:27	14:17	18:17	20:42				9:27 14:17 18:17
11	Nucli urbà - Zona esportiva	9:30	14:20	18:20	20:45				9:30 14:20 18:20
1	Nucli urbà - Estació FGC	9:32	14:22	18:22	20:47				9:32 14:22 18:22

abrera.cat/busurba

Connexió amb FCG Connexió amb Bus interurbà TAD Trajecte sota demanda

GRATUÏTA APP DESCARREGA'T LA NOSTRA APP!

TADCAT D'ABRERA

Consulta'ns

Telèfon **900 69 65 66** Email d'incidències **busurba@abrera.cat**

GET IT ON **Google Play** Download on the **App Store**

ATM Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport Metropolità

el teu municipi
aMutu
ASSOCIACIÓ DE MUNICIPES PER LA MOBILITAT I EL TRANSPORT URBÀ

MONBUS

Ajuntament d'Abrera
Regidoria de Mobilitat

Font: Ajuntament d'Abrera.

c-2) Servei de transport públic per ferrocarril (estació d'Abrera-FGC)

Tenen parada a Abrera 46 expedicions en dia feiner per sentit, amb les següents línies:

- La línia S4 Barcelona-Pl. Espanya i Olesa de Montserrat (12 exp/dia per sentit)
- La línia R5 entre Barcelona –Pl. Espanya i Manresa
- La línia R50 entre Barcelona –Pl. Espanya i Manresa

Existeixen diferents projectes de desenvolupament de grans infraestructures ferroviàries a mitjà i llarg termini, com ara el ferrocarril orbital metropolità i l'eix transversal ferroviari (amb reserva de sòl i sense projecte).

c-3) Serveis de transport públic per carretera al llarg de l'eix del Llobregat

La Generalitat de Catalunya és titular de les següents línies interurbanes amb parades a Abrera:

Línia T-Bus (operada per la Hispano Llacunense SA, Hilla). Es tracta d'un servei interurbà de transport a la demanda, operat amb minibús, que connecta municipis propers, amb un recorregut circular en tots dos sentits. Té parada a Can Amat i al polígon industrial del Barcelonès, i compta amb 8 expedicions els dies feiners per sentit.

Línia Igualada – Barcelona pel Bruc (operada per la Hispano Igualadina). Es tracta d'un servei interurbà d'escala regional, amb parada a la Pl. Rebato d'Abrera. El servei té 36 expedicions sentit Abrera – Barcelona i 40 sentit Barcelona – Abrera, els dies feiners, amb un interval de pas mitjà 30 minuts, entre les 6h i les 23h

Línia El Bruc – Martorell (operada per la Hispano Igualadina), amb 21+20 expedicions els dies feiners (2+3 més els dies lectius), entre les 6h i les 23h, que connecten El Bruc, Collbató, Esparreguera, Abrera i Martorell. La línia té parada a la Plaça Rebato d'Abrera i al polígon industrial del Barcelonès.

Per la seva banda, els barris del marge esquerre compten amb el servei d'Olesa de Montserrat-Vilalba-Martorell, amb 3 expedicions diàries per sentit.

La baixa densitat de població de les urbanitzacions comporta que la demanda per moure's amb transport públic també sigui baixa (sobretot en el transport urbà, que no està integrat tarifàriament), la qual cosa influeix directament en l'elevat dèficit de cobrir amb transport públic aquestes àrees urbanes.

d) Xarxa viària

El municipi d'Abrera queda travessat en direcció Nord-Sud per l'autovia A-2 (connectant al nord amb Esparreguera direcció Lleida, i al sud amb Martorell, direcció Barcelona), i des de l'enllaç 582B neix la carretera C-55 (que comunica cap el nord amb Olesa de Montserrat direcció Manresa, i que divideix la zona de Rebato del nucli urbà d'Abrera).

Al marge esquerre del riu Llobregat la carretera BV-1201 articula els accessos als nuclis de població de la zona oriental d'Abrera. Aquesta carretera permet la connexió dels nuclis amb Martorell i Olesa de Montserrat, però la manca de connexió transversal (sobre el riu Llobregat) no permet una connexió directa amb el nucli urbà d'Abrera. Caldria una millora de la connectivitat entre els nuclis serviria per impulsar l'oferta comercial del nucli urbà i millorar la cohesió social dels diferents barris d'Abrera.

Al límit nord és present el tram de la B-40 construït, que connectarà amb l'A-2. La connexió amb el Vallès, recentment oberta fins a Terrassa, ni tampoc la possible -si es manté- cap a Vilafranca del Penedès o la connexió de la B-40 i l'autovia A-2 fins l'AP-7 a Abrera i Martorell.

Per la seva banda, el nucli de ca n'Amat que pertany a Abrera, juntament amb el que pertany a Sant Esteve Sesrovires, es connecten per l'Avinguda de ca n'Amat amb l'A-2, però no té connexió directa amb el nucli urbà d'Abrera. L'avinguda ca n'Amat pateix congestió viària i dèficit de capacitat a determinades hores punta, ja que és la única via d'accés als polígons industrials i nucli urbà de Sant Esteve Sesrovires

La zona industrial de Sant Ermengol es recolza en l'autovia A-2, que li dona una bona accessibilitat des de les àrees industrials properes de Martorell i tot l'eix del Llobregat, i queda unit al nucli urbà mitjançant el carrer Francesc Layret, al nus complet de l'A-2 al pk 582.

A les àrees industrials, a més del dèficit de transport públic, caldria també esmentar la necessitat d'ordenar les zones d'aparcament.

Existeixen diferents projectes de desenvolupament de grans infraestructures viàries al municipi:

- Carretera C-55. La millora de la permeabilitat del traçat actual, que separa el Rebato de la resta de nucli urbà, s'hauria de millorar amb una variant i nou traçat, i aprofitant el suport de la carretera B-40 (Quart Cinturó), per no fragmentar més el territori, i desestimant alternatives de traçat pel marge esquerre del riu Llobregat.
- Nou vial SEAT (cinturó Oest), paral·lel a la A-2 i relligant les àrees industrials des de SEAT cap al nord, desestimat en el present Avanç de POUM.
- Carretera B-40 (Quart Cinturó), pendent l'execució de la seva prolongació des de l'A-2 cap a l'oest (Vilafranca del Penedès).

Val a dir que actualment es compta amb els plans directores urbanístics redactats per la Generalitat de Catalunya, que inclouen el terme municipal d'Abrera:

- El Pla d'Infraestructures (PDU-I), que abasta 7 municipis
- El Pla d'Activitats Econòmiques (PDU-AE), que abasta 3 municipis

El Pla d'Infraestructures (PDU-I) estableix la necessitat de seguir el desenvolupament de les reserves de sòl previstes per a l'Eix Transversal Ferroviari i per al ferrocarril Orbital Metropolità, així com per a la via alternativa

de la línia d'FGC que dona servei directe a SEAT. I que també aborda, en relació a la xarxa viària, les propostes de traçat per la Ronda del Vallès (Quart Cinturó B-40), vial de la SEAT i les alternatives a la carretera C-55.

De les alternatives plantejades fins al moment per al traçat de la C-55, la que s'inicia en el nus de la autovia A-2 i B-40 apareix com la més favorable i de menor cost, tot i que implica l'addició de noves estructures en el nus i la construcció de ponts sobre la riera Magarola i el Llobregat (en l'accés a Olesa). Aquest Avanç proposa la solució estimada òptima per l'ajuntament d'Abrera.

2. Demanda de mobilitat

A continuació es realitza una anàlisi de la mobilitat d'Abrera a partir de l'Enquesta de Mobilitat Quotidiana (EMQ-2006) realitzada per l'ATM de Barcelona (darrera enquesta global realitzada a l'àmbit de la Regió Metropolitana).

El nombre total de primers desplaçaments diaris amb origen o destinació a Abrera és de 46.892, dels quals 33.590 són externs (el 71,6%) i tant sols 13.302 són interns (el 28,4%). Com es pot veure existeix una gran dependència de l'exterior, més del 70% dels desplaçaments són amb altres municipis.

Desplaçaments per mobilitat quotidiana

Flux		Desplaçaments diaris	%
Total intern		13.302	28,4%
Extern	residents	11.581	24,7%
	No residents	22.009	46,9%
Total extern		33.590	71,6%
Total		46.892	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'EMQ

Aquesta elevada obertura està associada al model territorial del municipi basat en bona part en l'especialització residencial i on no hi ha unes àrees industrials que formen part de l'oferta de llocs de treball metropolitana. De fet, dels viatges totals de connexió amb l'exterior, un terç són viatges de residents (viatges generats a Abrera) i 2/3 són viatges de no residents (viatges atrets cap a Abrera).

Al polígon industrial del Barcelonès el 15% dels treballadors són residents a Barcelona, el 9% a Martorell i el 8% a Abrera. Al voltant del 6% són residents en cada un dels següents municipis: Esparreguera, Olesa de Montserrat i Cornellà de Llobregat.

Al polígon industrial de Sant Ermengol el 10% dels treballadors són residents a Barcelona, el 9% a Martorell, Olesa de Montserrat i Esparreguera. El 8% són d'Abrera.

En els desplaçaments interns el mode principal de desplaçament és a peu (més del 60%), però és significatiu el transport privat a motor (amb més del 27%). La participació del transport públic és baixa (7,6%) i la de la bicicleta molt baixa (3,2%).

En l'anàlisi de la distribució dels mitjans de transport en els desplaçaments externs (de connexió amb la resta de municipis) es pot veure com el vehicle privat és el mitjà de transport més utilitzat, en el 84,3% dels viatges, seguit del transport públic (11,4%).

Desplaçaments interns per mode de transport

Flux	Desplaçaments diaris	%
Desplaçaments a peu	8.201	61,6%
Bicicleta	425	3,2%
Transport públic	1.005	7,6%
Transport privat	3.672	27,6%
Total	13.303	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'EMQ

Desplaçaments externs per mode de transport

Flux	Desplaçaments diaris	%
Desplaçaments a peu	1.327	4,0%
Bicicleta	102	0,3%
Transport públic	3.836	11,4%
Transport privat	28.325	84,3%
Total	33.590	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'EMQ

Aquesta situació decantada per un ús molt elevat del vehicle privat és resultat de la configuració urbana del municipi i de les característiques de les diferents xarxes de transport (a peu, bicicleta, transport públic i vehicle privat) que li donen servei.

Una major connectivitat de les xarxes, sobretot des dels barris del marge esquerre del riu Llobregat amb el nucli urbà, incentivaria l'ús de mitjans sostenibles i faria augmentar l'autocontenció del municipi d'Abrera.

En el document d'avaluació de la mobilitat generada, i en la mesura en que es disposi d'informació contrastada i significativa, s'analitzarà l'origen-destí dels viatges.

EQUIP REDACTOR

DIRECCIÓ

Amador Ferrer i Aixalà, Dr. arquitecte-urbanista

EQUIP AFAC ARQUITECTES

Víctor Ferrer i Soler, arquitecte

Sara Subirana, arquitecta

Livia di Pietro, arquitecta

EQUIP AJUNTAMENT D'ABRERA

Antoni Muñoz Franch, arquitecte

Meritxell Casajús Garcia, arquitecta

Ingrid Alarcón Sacristan, arquitecta

Joan Espel Camprubí, tècnic de Medi Ambient

ENGINYERIA I MOBILITAT

Joan Santacana, enginyer de camins, canals i ports, especialista en infraestructures i mobilitat.

ASSESSORIA AMBIENTAL

Ramon Queralt, llicenciat en ciències biològiques i llicenciat en dret (LA LLENA)

ASSESSORIA JURÍDICA

José Luis Pasalodos, llicenciat en dret, especialista en urbanisme.

ASSESSORIA ECONÒMICO-FINANCERA

Agustí Jover, llicenciat en ciències econòmiques, especialista en dret urbanístic (PROMO)

Miquel Morell, llicenciat en ciències econòmiques, especialista en dret urbanístic (PROMO)

GEOGRAF

Eduard Trepal, llicenciat en geografia

ASSESSORIA EN PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I URBANÍSTIC

Montserrat Villaverde, llicenciada en història de l'art, especialista en patrimoni arquitectònic i urbanístic

INFORMÀTICA

Microdigit SL

SECRETARIA

Montserrat Soler i Sindreu

ANNEX 1

Documents de l'estudi "Diagnosi dels espais lliures d'Abrera"
elaborat per la Diputació de Barcelona (octubre 2016):

- Unitats geomorfològiques
- Erosionabilitat potencial
- Risc geològic gravitatori potencial
- Hàbitats
- Hàbitats d'interès comunitari (hics)

